

**RECUILL DELS
TRACTATS I ACORDS
INTERNACIONALS
VIGENTS AL
PRINCIPAT D'ANDORRA**

MINISTERI
D'AFERS EXTERIORS

2014

Govern d'Andorra

**RECALL DELS TRACTATS I ACORDS
INTERNACIONALS VIGENTS
AL PRINCIPAT D'ANDORRA**

2014

Govern d'Andorra

RECULL DELS TRACTATS I ACORDS INTERNACIONALS VIGENTS AL PRINCIPAT D'ANDORRA 2014

Primera edició: abril de 2015

Dipòsit legal: AND. 109-2015

ISBN: 978-99920-0-786-0

© Ministeri d'Afers Exteriors. Govern d'Andorra

Coordinació editorial a cura del Ministeri d'Afers Exteriors

Maquetació i impressió: Impremta Solber

Cap part d'aquesta publicació, inclòs el disseny de la coberta, no pot ser reproduïda, emmagatzemada ni transmesa de cap manera ni per cap mitjà (elèctric, químic, mecànic, òptic, de gravació o bé de fotocòpia) sense autorització prèvia del Ministeri d'Afers Exteriors del Govern d'Andorra.

**RECULL DELS TRACTATS I ACORDS
INTERNACIONALS VIGENTS
AL PRINCIPAT D'ANDORRA**

2014

ÍNDEX	5
PRESENTACIÓ	9
PRIMERA PART	13
I. TRACTATS MULTILATERALS	
I.1 DESARMAMENT I CONTROL D'ARMAMENT	
Conveni sobre la prohibició del desenvolupament, la producció i l'emmagatzematge d'armes bacteriològiques (biològiques) o amb toxines i sobre la seva destrucció	17
I.2 PROTECCIÓ INTERNACIONAL DEL MEDI AMBIENT	
Conveni sobre la diversitat biològica	25
I.3 PROTECCIÓ INTERNACIONAL DELS DRETS HUMANS	
Conveni sobre la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica	57
Conveni sobre la protecció dels infants contra l'explotació i l'abús sexual	97
Protocol opcional de la Convenció sobre els drets de l'infant relatiu a l'establiment d'un procediment de comunicacions	127
I.4 DRET PENAL	
Protocol adicional del Conveni penal sobre la corrupció	141
I.5 DRET INTERNACIONAL PRIVAT	
Estatut de la Conferència de l'Haia de Dret Internacional Privat.	149

II. TRACTATS BILATERALS

II.1 FISCALITAT

Acord entre el Principat d'Andorra i la Confederació Suïssa per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal 159

Conveni entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa per evitar les dobles imposicions i prevenir l'evasió i el frau fiscal en matèria d'impostos sobre la renda 169

II.2 DEMOCRÀCIA LOCAL I COOPERACIÓ TRANSFRONTERERA

Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa relatiu a la cooperació transfronterera en matèria policial i duanera 197

Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa relatiu a la cooperació tècnica i a l'assistència mútua en matèria de protecció civil i a la integració dels equips de socors andorrans en els equips de socors francesos durant les seves intervencions fora del territori francès en cas de catàstrofes naturals o d'accidents tecnològics greus 217

II.3 EDUCACIÓ

Conveni entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa en l'àmbit de l'ensenyament 229

SEGONA PART 245

I. TRACTATS MULTILATERALS

I.1 ESPORT

Esmena de l'annex del Conveni contra el dopatge i de l'annex I del Conveni internacional contra el dopatge en l'esport 249

I.2 DRET INTERNACIONAL PRIVAT

Llista dels països amb els quals el Principat d'Andorra pot aplicar el Conveni sobre els aspectes civils del segrest internacional de menors

de conformitat amb el que disposen els apartats 4 i 5 de l'article 38 del Conveni	267
--	-----

I.3 DRET PENAL

Renovació de les reserves als articles 7, 8 i 12 del Conveni penal sobre la corrupció	271
--	-----

I.4 ORGANISMES INTERNACIONALS DELS QUALS ANDORRA ÉS ESTAT MEMBRE

Acceptació de les esmenes als articles 1, 4, 5, 6, 7, 9, 14 i 22 dels Esta- tuts de l'OMT i als apartats 4 i 14 de les Regles de finançament contin- gues a l'annex dels Estatuts	275
---	-----

II. TRACTATS BILATERALS

II.1 FISCALITAT

Entrada en vigor de l'Acord entre el Principat d'Andorra i la República Txeca per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal	285
--	-----

Entrada en vigor de l'Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern del Regne de Bèlgica per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal	289
--	-----

III. RELACIONS AMB LA UNIÓ EUROPEA

Modificació de l'annex de l'Acord monetari entre el Principat d'Andor- ra i la Unió Europea	295
--	-----

El *Recull dels tractats i acords internacionals vigents al Principat d'Andorra 2014* que publica el Ministeri d'Afers Exteriors es divideix en dos parts: una primera que conté els convenis i els acords internacionals conclosos per Andorra durant l'any 2014, i una segona part amb les modificacions dutes a terme al llarg de l'any, relatives a convenis i tractats, i les entrades en vigor dels acords que es van signar en anys anteriors.

El contingut de la publicació està estructurat tenint en compte l'àmbit temàtic dels convenis multilaterals adoptats per Andorra i dels acords signats i ratificats pel nostre país amb diversos estats, durant l'any 2014. La presentació de l'acord, del conveni o del tractat inclou la seva data i el lloc d'adopció, la data de l'adhesió o de la ratificació per part d'Andorra i la data d'entrada en vigor al Principat. Quan escau, hi figura la menció “no està en vigor”.

Els convenis, els acords, els protocols i l'estatut que presentem en aquest recull pertanyen a àrees diverses com: el desarmament i el control d'armament, la protecció internacional del medi ambient, la protecció internacional dels drets humans, el dret penal, el dret internacional privat, la fiscalitat, la democràcia local i la cooperació transfronterera, l'educació, l'esport, el turisme i les relacions amb la Unió Europea.

En l'àmbit del desarmament i del control d'armament, el Principat d'Andorra es va adherir al Conveni sobre la prohibició del desenvolupament, la producció i l'emmagatzematge d'armes bacteriològiques (biològiques) o amb toxines i sobre la seva destrucció perquè aquest Conveni es posiciona sobretot com una eina de cooperació entre nacions pacífiques que han rebutjat totalment la utilització d'aquest tipus d'armes. Els estats que formen part d'aquest Conveni ofereixen la seva assistència i ajuda a altres estats que poden haver estat exposats a perills bacteriològics, i també pretenen poder intercanviar informació científica relacionada amb la utilització d'agents biològics amb finalitats pacífiques i de prevenció de malalties.

A més, el nostre país, conscient de la importància de la biodiversitat i de la necessitat de conservar-la per la riquesa que representa i pel benestar que procura a les generacions actuals i futures, i per tal de garantir la conservació de la nostra diversitat biològica (fauna, flora i hàbitats associats), es va adherir al Conveni sobre la diversitat biològica, que ha de permetre assegurar una acció internacional eficaç per frenar la destrucció de les espècies i dels ecosistemes.

En l'apartat de la protecció internacional dels drets humans, el Govern d'Andorra obre la via, amb la ratificació del Conveni sobre la prevenció i la lluita

contra la violència envers les dones i la violència domèstica, a la creació d'un marc jurídic per a la protecció específica de les dones contra qualsevol forma de violència i la seva prevenció i repressió. Així mateix, en relació amb els drets de l'infant, Andorra va adoptar el Conveni sobre la protecció dels infants contra l'explotació i l'abús sexual i el Protocol opcional de la Convenció sobre els drets de l'infant relatiu a l'establiment d'un procediment de comunicacions. Amb aquests dos instruments el nostre país vol garantir tots els drets del menor: el seu benestar, les seves necessitats i inquietuds, amb l'objectiu de protegir els nostres infants contra totes les formes d'explotació i abús, i proporcionar també als infants una via directa per adreçar-se al sistema de les Nacions Unides si els seus drets no són respectats en el seu país.

En el camp del dret penal, Andorra va ratificar el Protocol addicional del Conveni penal sobre la corrupció, instrument que completa el Conveni penal sobre corrupció, vigent al Principat d'Andorra des de l'1 de setembre del 2008. Aquest instrument jurídic completa el Conveni precisament amb relació als membres de tribunals arbitral, ja siguin unipersonals o no, nacionals o estrangers, i als membres d'un jurat.

En la segona part del recull es fa esment de la renovació per part del Principat de les reserves als articles 7, 8 i 12 del Conveni penal sobre la corrupció, vigent al nostre país des de l'1 de setembre del 2008.

En l'àmbit del dret internacional privat el nostre país ha sol·licitat l'admissió formal, el 18 de novembre del 2014, a l'Estatut de la Conferència de l'Haia de dret internacional privat. La qualitat d'estat membre d'aquest organisme permetrà a Andorra de participar de ple dret en totes les sessions de treball i rebre assessorament dels seus experts en qualsevol dels temes de què tractin els convenis dels quals el Principat és part.

A la segona part de la publicació presentem, com de costum, la llista actualitzada dels països que han acceptat l'adhesió del nostre país al Conveni sobre els aspectes civils del segrest internacional de menors i amb els quals Andorra pot aplicar el Conveni.

El Principat d'Andorra, en l'apartat de la fiscalitat i amb la voluntat compartida d'avançar vers la consolidació dels seus sectors financers i bancaris, ha continuat estenent la seva xarxa de països amb els quals intercanvia informació, amb sol·licitud prèvia, i en aquest cas ha signat i ratificat l'acord en matèria d'intercanvi d'informació fiscal amb la Confederació Suïssa i així s'adapta als estàndards internacionals de transparència de l'activitat financera.

També, en relació amb l'intercanvi d'informació en matèria fiscal, ressenyem, a la segona part del recull, les entrades en vigor de l'acord entre el Principat d'Andorra i la República Txeca i entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern del Regne de Bèlgica per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal.

El Govern d'Andorra, en relació amb la reforma del model econòmic i fiscal que està portant a terme, pretén facilitar la negociació d'acords bilaterals per evitar la doble imposició, que seran essencials per donar seguretat jurídica a les empreses andorranes que vulguin prestar serveis a l'estranger i a les inversions estrangeres a Andorra. Per a la negociació d'aquests acords, tant els països membres de l'OCDE com els països no membres utilitzen el model de Conveni fiscal de l'OCDE per a la negociació, l'aplicació i la interpretació dels seus convenis fiscals bilaterals. El model estableix normes clares i consensuades sobre la imposició de la renda i del patrimoni, i distribueix les competències fiscals entre el país de residència i el país d'origen de les rendes, establint que el país de residència elimini la doble imposició si escau. Dins d'aquest marc, el nostre país va ratificar el Conveni entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa per evitar les dobles imposicions i prevenir l'evasió i el frau fiscal en matèria d'impostos sobre la renda; el text recull gran part de les disposicions del model de l'OCDE i inclou les particularitats d'Andorra i França.

En matèria de cooperació transfronterera Andorra va signar dos acords amb França: l'Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa relatiu a la cooperació transfronterera en matèria policial i duanera i l'Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa relatiu a la cooperació tècnica i a l'assistència mútua en matèria de protecció civil i a la integració dels equips de socors andorrans en els equips de socors francesos durant les seves intervencions fora del territori francès en cas de catàstrofes naturals o d'accidents tecnològics greus. Aquests acords bilaterals permeten desplegar les disposicions del Tractat de bon veïnatge, d'amistat i de cooperació entre els dos països.

En l'àrea educativa es va ratificar el Conveni entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa en l'àmbit de l'ensenyament. Aquest conveni enforteix i amplia els àmbits de col·laboració entre els sistemes educatius andorrà i francès amb l'esperit de mantenir la diversitat cultural i lingüística del Principat d'Andorra en el marc de la missió de servei públic que compleix el sistema educatiu francès al nostre país.

En la segona part del recull d'enguany, en l'àrea de l'esport va entrar en vigor com cada any, el mes de gener del 2014, la llista de prohibicions 2014 que correspon a les esmenes aprovades de l'annex del Conveni contra el dopatge del Consell d'Europa i de l'annex I del Conveni internacional contra el dopatge en l'esport de la Unesco. També presentem la versió revisada de la llista de prohibicions 2014 que va entrar en vigor l'1 de setembre del 2014.

Andorra és estat membre de l'Organització Mundial del Turisme i dins d'aquest apartat ressenyem l'acceptació per part del nostre país de les esmenes als articles 1, 4, 5, 6, 7, 9, 14 i 22 dels Estatuts de l'OMT i als apartats 4 i 14 de les Regles de finançament contingudes a l'annex dels Estatuts, adaptant-nos al nou funcionament àmpliament acceptat per tots els estats membres.

En l'apartat de les relacions del Principat d'Andorra amb la Unió Europea presentem la modificació de l'annex de l'Acord monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea. L'Acord monetari ja preveu que anualment aquest annex s'haurà actualitzar.

Des del Ministeri d'Afers Exteriors desitgem que aquesta publicació del recull dels convenis i acords internacionals del 2014 continuï sent una eina que faciliti als poders públics, als professionals i a tots els ciutadans que vulguin consultar aquesta obra el coneixement de les obligacions internacionals assumides pel Principat d'Andorra.

Gilbert Saboya Sunyé
Ministre d'Afers Exteriors

PRIMERA PART

TRACTATS I ACORDS INTERNACIONALS, CONCLUSOS L'ANY 2014

I. TRACTATS MULTILATERALS

I.1 DESARMAMENT I CONTROL D'ARMAMENT

**CONVENI SOBRE LA
PROHIBICIÓ DEL
DESENVOLUPAMENT,
LA PRODUCCIÓ I
L'EMMAGATZEMATGE
D'ARMES
BACTERIOLÒGIQUES***

LONDRES, MOSCOU I WASHINGTON,
10 D'ABRIL DE 1972

Adhesió: 2 de març de 2015

Entrada en vigor: 2 de març de 2015

*El nom complet és “Conveni sobre la prohibició del desenvolupament, la producció l’emmagatzematge d’armes bacteriològiques (biològiques) o amb toxines i sobre la seva destrucció”

Els Estats part en aquest Conveni,

Determinats a actuar amb vista a aconseguir progressos efectius vers un desarmament general i complet, que inclogui la prohibició i l'eliminació de tots els tipus d'armes de destrucció massiva, i convençuts que la prohibició del desenvolupament, la producció i l'emmagatzematge d'armes químiques i bacteriològiques (biològiques) i la seva eliminació, mitjançant mesures efectives, facilitarà l'assoliment del desarmament general i complet sota un control internacional estricte i eficaç,

Reconeixent la gran importància del Protocol relatiu a la prohibició de la utilització en la guerra de gasos asfixiants, tòxics o similars i de medis bacteriològics, signat a Ginebra el 17 de juny de 1925 i conscients també del paper que ha tingut i continua tenint l'esmentat Protocol per atenuar els horrors de la guerra,

Reafirmant la seva adhesió als principis i els objectius d'aquell Protocol i instant a tots els Estats a respectar-los estrictament,

Recordant que l'Assemblea General de les Nacions Unides ha condemnat repetidament tots els actes contraris als principis i objectius del Protocol de Ginebra del 17 de juny de 1925,

Desitjant contribuir a reforçar la confiança entre els pobles i a millorar en general l'atmosfera internacional,

Desitjant tanmateix contribuir a la realització dels propòsits i principis de la Carta de les Nacions Unides,

Convençuts de la importància i la urgència d'eliminar dels arsenals dels estats, amb mesures eficaces, armes de destrucció massiva tan perilloses com les que utilitzen agents químics o bacteriològics (biològics),

Reconeixent que un acord sobre la prohibició d'armes bacteriològiques (biològiques) i de toxines representa un primer pas cap a la consecució d'un acord sobre mesures efectives per prohibir també el desenvolupament, la producció i l'emmagatzematge d'armes químiques i determinats a continuar les negociacions amb aquesta finalitat,

Determinats, pel bé de tota la humanitat, a excloure totalment la possibilitat que agents bacteriològics (biològics) i toxines s'utilitzin com a armes,

Convençuts que la consciència de la humanitat repudiaria la utilització de tals mètodes i que no s'ha d'escatimar cap esforç per minimitzar aquest risc,

Han convingut el següent:

Article 1

Cada Estat part en aquest Conveni es compromet a no desenvolupar, produir, emmagatzemar o d'alguna altra forma adquirir o conservar, mai i en cap circumstància:

1. agents microbiològics o altres agents biològics, així com toxines de qualsevol origen o mètode de producció, de tipus i en quantitats que no estiguin justificats per a finalitats profilàctiques, de protecció o altres finalitats pacífiques;
2. armes, equipament o vectors destinats a utilitzar aquests agents o toxines amb finalitats hostils o en conflictes armats.

Article 2

Cada Estat part en aquest Conveni es compromet a destruir o a convertir cap a finalitats pacífiques, el més aviat possible però en tot cas no més tard de nou mesos després de l'entrada en vigor del Conveni, tots els agents, les toxines, les armes, els equipaments i els vectors especificats en l'article 1 del Conveni que es trobin en la seva possessió o sota la seva jurisdicció o control. Per aplicar les disposicions d'aquest article s'han de prendre totes les mesures de precaució necessàries per protegir les poblacions i el medi ambient.

Article 3

Cada Estat part en aquest Conveni es compromet a no transferir a ningú, ni directament ni indirectament, cap agent, toxina, arma, equipament o vector especificats en l'article 1 del Conveni, ni ajudar, animar o incitar cap Estat, grup d'estats o organitzacions internacionals a fabricar o adquirir de cap altra manera els dits agents, toxines, armes, equipaments o vectors.

Article 4

Cada Estat part en aquest Conveni es compromet, de conformitat amb els seus procediments constitucionals, a prendre les mesures necessàries per prohibir i prevenir el desenvolupament, la producció, l'emmagatzematge, l'adquisició o la conservació dels agents, les toxines, les armes, els equipaments i els vectors especificats en l'article 1 del Conveni, en el territori d'aquest Estat, sota la seva jurisdicció o sota el seu control en qualsevol lloc.

Article 5

Els Estats part en aquest Conveni es comprometen a consultar-se i a cooperar entre ells per resoldre els problemes que puguin sorgir en relació amb l'objectiu del Conveni o en l'aplicació de les seves disposicions. Les consultes i la cooperació previstes en aquest article també poden tenir lloc a través dels procediments

internacionals apropiats en el marc de les Nacions Unides i de conformitat amb la seva Carta.

Article 6

1. Cada Estat part en aquest Conveni que s'assabenti que un altre Estat part actua en violació de les obligacions que es deriven de les disposicions del Conveni pot presentar una denúncia al Consell de Seguretat de les Nacions Unides. Aquesta denúncia ha d'incloure totes les proves possibles que la substancien, així com d'una sol·licitud perquè l'examini el Consell de Seguretat.

2. Cada Estat part en aquest Conveni es compromet a cooperar en tota investigació que pugui iniciar el Consell de Seguretat, de conformitat amb les disposicions de la Carta de les Nacions Unides com a conseqüència de la denúncia rebuda per aquest. El Consell de Seguretat informa els Estats part en el Conveni dels resultats de la investigació.

Article 7

Cada Estat part en aquest Conveni es compromet a prestar assistència o a recolzar-la, de conformitat amb la Carta de les Nacions Unides a qualsevol part en el Conveni que la sol·liciti, si el Consell de Seguretat decideix que aquesta part ha estat exposada a un perill com a resultat d'una violació del Conveni.

Article 8

Cap disposició en aquest Conveni es podrà interpretar de manera a limitar o restringir les obligacions concretes per qualsevol Estat en virtut del Protocol relatiu a la prohibició de la utilització en la guerra de gasos asfixiants, tòxics o similars i de mitjans bacteriològics, signat a Ginebra el 17 de juny de 1925.

Article 9

Cada Estat part en aquest Conveni afirma l'objectiu reconegut de la prohibició efectiva d'armes químiques i, amb aquesta finalitat, es compromet a continuar negociant de bona fe amb l'objectiu d'assolir ràpidament un acord sobre mesures efectives per a la prohibició del seu desenvolupament, la producció i l'emmagatzematge i per a la seva destrucció i sobre mesures apropiades per a equípaments i vectors dissenyats específicament per a la producció o l'ús d'agents químics amb finalitats d'armament.

Article 10

1. Els estats part en aquest Conveni es comprometen a facilitar l'intercanvi més ampli possible d'equípaments, materials i informació científica i tecnològica re-

lacionada amb la utilització d'agents bacteriològics (biològics) i de toxines amb finalitats pacífiques i tenen dret a participar en aquest intercanvi. Les parts en el Conveni que estiguin en condicions de fer-ho cooperen també per contribuir, individualment o conjuntament amb altres estats o organitzacions internacionals, al desenvolupament i l'aplicació dels descobriments científics en l'àmbit de la bacteriologia (biologia) amb vista a la prevenció de malalties o altres finalitats pacífiques.

2. Aquest Conveni s'ha d'aplicar de manera a evitar tot obstacle al desenvolupament econòmic o tecnològic dels estats part en el Conveni o a la cooperació internacional en l'àmbit de les activitats bacteriològiques (biològiques) pacífiques, incloent-hi l'intercanvi internacional d'agents bacteriològics (biològics) i de toxines i d'equipament que serveixi per a l'elaboració, l'ús o la producció d'agents bacteriològics (biològics) i de toxines amb finalitats pacífiques de conformitat amb les disposicions del Conveni.

Article 11

Cada Estat part pot proposar esmenes a aquest Conveni. Les esmenes entraran en vigor, per a cada Estat part que les hagi acceptades després de l'acceptació per la majoria dels estats part en el Conveni i, a partir d'aquest moment, per a la resta d'estats part, en la data en què aquest Estat part les accepti.

Article 12

Cinc anys després de l'entrada en vigor d'aquest Conveni o abans si així ho sol·licita la majoria de les Parts en el Conveni presentant a aquest efecte una proposta als governs dipositaris, tindrà lloc a Ginebra, Suïssa, una conferència dels estats part en el Conveni, per tal d'examinar el funcionament del Conveni, a fi d'assegurar-se que es compleixin els objectius del preàmbul i de les disposicions del Conveni, incloses les relatives a les negociacions sobre les armes químiques. Aquest examen haurà de tenir en compte els nous desenvolupaments científics i tecnològics rellevants pel Conveni.

Article 13

1. Aquest Conveni té una durada il·limitada.
2. Cada Estat part en aquest Conveni té, en l'exercici de la seva sobirania nacional, el dret a retirar-se del Conveni si estima que esdeveniments extraordinaris, relacionats amb l'objecte del Conveni, han posat en perill els interessos superiors del seu país. Comunicarà aquesta retirada a tots els altres estats part en el Conveni i al Consell de Seguretat de les Nacions Unides amb una antelació de

tres mesos. Aquesta notificació ha d'incloure una exposició dels esdeveniments extraordinaris que considera que han posat en perill els seus interessos superiors.

Article 14

1. Aquest Conveni està obert a la signatura de tots els estats. Qualsevol Estat que no hagi signat el Conveni abans de la seva entrada en vigor, de conformitat amb l'apartat 3 d'aquest article, podrà adherir-s'hi en qualsevol moment.

2. Aquest Conveni estarà subjecte a la ratificació dels estats signataris. Els instruments de ratificació i els instrument d'adhesió es dipositen prop dels Governos del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord, de la Unió de les Repúbliques Socialistes Soviètiques i dels Estats Units d'Amèrica que, amb aquest document, es designen com a governs dipositaris.

3. Aquest Conveni entrarà en vigor després que vint-i-dos governs hagin dipositat els instruments de ratificació, incloent-hi els governs designats com a dipositaris del Conveni.

4. Per als estats quins instruments de ratificació o d'adhesió es dipositin després de l'entrada en vigor d'aquest Conveni, aquest entrarà en vigor en la data del dipòsit del seu instrument de ratificació o d'adhesió.

5. Els governs dipositaris informen ràpidament tots els estats que l'hagin signat o que s'hi hagin adherit, de la data de cada signatura, de la data de dipòsit de cada instrument de ratificació o adhesió i de la data d'entrada en vigor d'aquest Conveni, així com de qualsevol altra notificació.

6. Aquest Conveni serà enregistrat pels governs dipositaris de conformitat amb l'article 102 de la Carta de les Nacions Unides.

Article 15

Aquest Conveni, del qual els textos en anglès, espanyol, francès, rus i xinès són igualment fefaents, serà dipositat en els arxius dels governs dipositaris. Còpies degudament certificades del Conveni seran trameses pels governs dipositaris als governs dels estats que el signin o s'hi adhereixin.

I.2 PROTECCIÓ INTERNACIONAL DEL MEDI AMBIENT

CONVENI SOBRE LA DIVERSITAT BIOLÒGICA

RIO DE JANEIRO, 5 DE JUNY DE 1992

Adhesió: 4 de febrer de 2015

Entrada en vigor: 5 de maig de 2015

PREÀMBUL

Les parts contractants,

Conscients del valor intrínsec de la diversitat biològica i del valor de la diversitat i els seus elements constitutius en els àmbits del medi ambient, genètic, social, econòmic, científic, educatiu, cultural, recreatiu i estètic;

Conscients així mateix de la importància de la diversitat biològica per a l'evolució i la preservació dels sistemes que mantenen la biosfera;

Afirmant que la conservació de la diversitat biològica és una preocupació comuna de tota la humanitat;

Reafirmant que els estats tenen drets sobirans sobre els seus recursos biològics;

Reafirmant així mateix que els estats són responsables de la conservació de la seva diversitat biològica i de la utilització sostenible dels seus recursos biològics;

Preocupades pel fet que la diversitat biològica s'empobreix considerablement com a conseqüència de determinades activitats humanes;

Conscients de la mancança general d'informació i coneixements sobre la diversitat biològica i de la necessitat urgent de desenvolupar mitjans científics, tècnics i institucionals per tal de garantir el saber fonamental necessari per concebre i aplicar les mesures apropiades;

Assenyalant que és vital de preveure i prevenir les causes de la reducció o de la pèrdua important de la diversitat biològica en la seva font i atacar-les;

Assenyalant també que quan hi hagi una amenaça de reducció o de pèrdua substancial de la diversitat biològica, no s'ha d'invocar l'absència de certes científiques com a raó per ajornar les mesures que permetrien evitar el perill o atenuar-ne els efectes;

Assenyalant a més que la conservació de la diversitat biològica exigeix essencialment la conservació in situ dels ecosistemes i dels hàbitats naturals i el manteniment i la recuperació de poblacions viables d'espècies en el seu entorn natural;

Assenyalant a més que les mesures ex situ, preferentment al país d'origen, tenen també una funció important;

Reconeixent que un gran nombre de comunitats locals i de poblacions autòctones depenen estretament i tradicionalment dels recursos biològics en els quals es basen les seves tradicions, i que és desitjable garantir que es puguin compartir equitativament els beneficis que es deriven de la utilització dels coneixements, de

les innovacions i de les pràctiques tradicionals que es puguin aplicar per a la conservació de la diversitat biològica i la utilització sostenible dels seus components;

Reconeixent també la funció decisiva que exerceix la dona en la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica i afirmant la necessitat de garantir la seva plena participació en tots els àmbits de decisions polítiques relatives a la conservació de la diversitat biològica i la seva aplicació;

Destacant la importància i la necessitat de promoure la cooperació internacional, regional i mundial entre els estats i les organitzacions intergovernamentals i el sector no governamental per a la conservació de la diversitat biològica i la utilització sostenible dels seus components;

Reconeixent que el fet de garantir el subministrament de recursos financers nous i addicionals i un accés satisfactori a les tecnologies pertinents hauria d'influir considerablement en la mesura en què el món farà front a l'empobriment de la diversitat biològica;

Reconeixent a més que calen mitjans especials per satisfer les necessitats dels països en desenvolupament, especialment pel que fa al subministrament de recursos financers nous i addicionals com també l'accés apropiat a les tecnologies pertinents;

Assenyalant en aquest sentit les condicions especials dels països menys avançats i dels petits estats insulars;

Reconeixent que calen inversions importants per tal de garantir la conservació de la diversitat biològica de les quals es poden esperar nombrosos beneficis en l'àmbit del medi ambient, econòmic i social;

Reconeixent que el desenvolupament econòmic i social i l'eradicació de la pobresa són prioritats preponderants dels països en desenvolupament;

Conscients que la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica tenen una importància fonamental per satisfer les necessitats alimentàries, sanitàries i altres de la població mundial, que continua creixent i que, per tant, és indispensable l'accés als recursos genètics i a la tecnologia, i la participació en aquests recursos i tecnologies;

Assenyalant que, a la llarga, la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica enfortiran les relacions d'amistat entre els estats i contribuiran a la pau de la humanitat;

Desitjant millorar i complementar els arranjaments internacionals existents en matèria de conservació de la diversitat biològica i la utilització sostenible dels seus components; i

Decidides a conservar i a utilitzar de manera sostenible la diversitat biològica en benefici de les generacions actuals i futures;

Han convingut el següent:

Article 1

Objectius

Els objectius d'aquest Conveni, que s'han d'assolir de conformitat amb les disposicions pertinents, són la conservació de la diversitat biològica, la utilització sostenible dels seus components, i la participació justa i equitativa en els beneficis que es derivin de l'explotació dels recursos genètics, mitjançant, sobretot, un accés adequat a aquests recursos i una transferència apropiada de les tecnologies pertinents, tenint en compte tots els drets sobre aquests recursos i aquestes tecnologies, i també mitjançant un finançament apropiat.

Article 2

Termes utilitzats

Als efectes d'aquest Conveni, s'entén per:

Biotecnologia: Qualsevol aplicació tecnològica que utilitzi sistemes biològics i organismes vius o els seus derivats per a la creació o la modificació de productes o processos per a usos específics.

Condicions in situ: Les condicions caracteritzades per l'existència de recursos genètics dins d'ecosistemes i d'hàbitats naturals i, en el cas de les espècies domesticades o cultivades, en l'entorn on s'han desenvolupat les seves característiques distintives.

Conservació ex situ: La conservació d'elements constitutius de la diversitat biològica fora del seu entorn natural.

Conservació in situ: La conservació dels ecosistemes i dels hàbitats naturals i el manteniment i la recuperació de poblacions viables d'espècies en el seu entorn natural i, en el cas de les espècies domesticades i cultivades, en l'entorn on s'han desenvolupat les seves característiques distintives.

Diversitat biològica: La variabilitat d'organismes vius de qualsevol origen, inclosos, entre d'altres, els ecosistemes terrestres, marins i altres ecosistemes aquàtics i els complexos ecològics dels quals formen part; això comprèn la diversitat dins de cada espècie, entre espècies i també la diversitat dels ecosistemes.

Ecosistema: El complex dinàmic format per comunitats de plantes, animals i microorganismes i el seu entorn no vivent que, amb la seva interacció, formen una unitat funcional.

Espècie domesticada o cultivada: Qualsevol espècie en el procés d'evolució de la qual ha influït l'ésser humà per satisfer les seves necessitats.

Hàbitat: El lloc o tipus d'ambient on existeixen en estat natural un organisme o una població.

Material genètic: El material d'origen vegetal, animal, microbià o d'un altre tipus que contingui unitats funcionals de l'herència.

Organització regional d'integració econòmica: Qualsevol organització constituïda per estats sobirans d'una regió determinada, a la qual els seus estats membres han transferit competències en les qüestions regides per aquest Conveni i que ha estat degudament facultada, de conformitat amb els seus procediments interns, per signar, ratificar, acceptar o aprovar el Conveni o adherir-s'hi.

País d'origen dels recursos genètics: El país que posseeix aquests recursos genètics en condicions in situ.

País que subministra recursos genètics: Qualsevol país que subministra recursos genètics obtinguts de fonts in situ, incloses les poblacions d'espècies salvatges o domesticades, o extrets de fonts ex situ, que siguin o no originaris d'aquest país.

Recursos biològics: Els recursos genètics, els organismes o els elements d'aquests organismes, les poblacions, o qualsevol altre element biòtic dels ecosistemes que tenen una utilitat o un valor efectiu o potencial per a la humanitat.

Recursos genètics: El material genètic que té un valor efectiu o potencial.

Tecnologia: Qualsevol tecnologia, inclosa la biotecnologia.

Utilització sostenible: La utilització dels elements constitutius de la diversitat biològica d'una manera i a un ritme que no ocasioni el seu empobriment a llarg termini, i conservant alhora el seu potencial per satisfer les necessitats i les aspiracions de les generacions actuals i futures.

Zona protegida: Qualsevol zona geogràficament delimitada que hagi estat designada o regulada i administrada amb vista a assolir uns objectius específics de conservació.

Article 3

Principi

De conformitat amb la Carta de les Nacions Unides i els principis del dret internacional, els estats tenen el dret sobirà d'explotar els seus propis recursos segons la seva política mediambiental i l'obligació d'assegurar que les activitats que es

portin a terme dins la seva jurisdicció o sota el seu control no perjudiquin el medi ambient d'altres estats o de regions situades fora de qualsevol jurisdicció nacional.

Article 4

Àmbit d'aplicació

Sense perjudici dels drets dels altres estats, i llevat que s'estableixi expressament una disposició contrària en aquest Conveni, les disposicions del Conveni s'apliquen a cadascuna de les parts contractants:

- a) Quan es tracta dels elements de la diversitat biològica de zones situades dins els límits de la seva jurisdicció nacional; i
- b) Quan es tracta de processos i activitats duts a terme sota la seva jurisdicció o control, ja sigui a l'interior de la zona que depèn de la seva jurisdicció nacional o fora dels límits de la seva jurisdicció nacional, independentment del lloc on aquests processos i activitats tinguin els seus efectes.

Article 5

Cooperació

Cada part contractant, en la mesura que li sigui possible i segons allò que decideixi, coopera amb altres parts contractants, directament o, si escau, a través de les organitzacions internacionals competents, en àmbits no subjectes a la jurisdicció nacional, i en altres àmbits d'interès comú per a la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica.

Article 6

Mesures generals amb vista a la conservació i la utilització sostenible

Cada part contractant, en funció de les seves condicions i dels seus mitjans particulars:

- a) Elabora estratègies, plans o programes nacionals per tal de garantir la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica o adapta, amb aquesta finalitat, les estratègies, els plans o els programes existents, que hauran de tenir en compte, entre d'altres, les mesures establertes en aquest Conveni que la concerneixin.
- b) Integra, en la mesura que sigui possible i com correspongui, la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica en els plans, els programes i les polítiques sectorials o intersectorials pertinents.

Article 7

Identificació i monitoratge

Cada part contractant, en la mesura que sigui possible i com correspongui, en especial per a les finalitats dels articles 8 al 10:

- a) Identifica els elements constitutius de la diversitat biològica que siguin importants per a la conservació i la utilització sostenible, tenint en compte la llista indicativa de categories que figura en l'annex I.
- b) Controla, mitjançant mostreig i altres tècniques, els elements constitutius de la diversitat biològica identificats en aplicació de la lletra a), i presta una atenció especial als que hagin de ser objecte de mesures urgents de conservació i també als que ofereixin més possibilitats en matèria d'utilització sostenible.
- c) Identifica els processos i les categories d'activitats que tinguin o puguin tenir una influència desfavorable important en la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica i en controla, mitjançant mostreig i altres tècniques, els efectes.
- d) Conserva i estructura, mitjançant un sistema, les dades resultants de les activitats d'identificació i monitoratge de conformitat amb les lletres a), b) i c) anteriors.

Article 8

Conservació 'in situ'

Cada part contractant, en la mesura que sigui possible i com correspongui:

- a) Estableix un sistema de zones protegides o de zones on s'hagin de prendre mesures especials per conservar la diversitat biològica.
- b) Elabora, si cal, directrius per a la selecció, la creació i la gestió de zones protegides o de zones on s'hagin de prendre mesures especials per conservar la diversitat biològica.
- c) Reglamenta o administra els recursos biològics que siguin importants per a la conservació de la diversitat biològica, tant a l'interior com a l'exterior de les zones protegides, per garantir-ne la conservació i la utilització sostenible.
- d) Afavoreix la protecció dels ecosistemes i dels hàbitats naturals, com també el manteniment de poblacions viables d'espècies en el seu entorn natural.
- e) Promou un desenvolupament sostenible ambientalment racional en les zones adjacents a les zones protegides, amb vista a reforçar la protecció d'aquestes zones.

- f) Rehabilita i restaura els ecosistemes degradats i promou la recuperació d'espècies amenaçades, mitjançant, l'elaboració i l'aplicació de plans o altres estratègies de gestió, entre d'altres.
- g) Estableix o manté mitjans per regular, administrar o controlar els riscos associats a la utilització i l'alliberament d'organismes vius i modificats com a resultat de la biotecnologia que poden tenir impactes desfavorables en el medi ambient, que podrien influir en la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica, tenint també en compte els riscos per a la salut humana.
- h) Impedeix que s'introdueixin, controla o eradica les espècies exòtiques que amenacin ecosistemes, hàbitats o espècies.
- i) Procura instaurar les condicions necessàries per garantir la compatibilitat entre les utilitzacions actuals i la conservació de la diversitat biològica i la utilització sostenible dels seus elements constitutius.
- j) Amb reserva de les disposicions de la seva legislació nacional, respecta, preserva i manté els coneixements, les innovacions i les pràctiques de les comunitats autòctones i locals que siguin l'expressió d'estils de vida tradicionals i que presentin un interès per a la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica i n'afavoreix una aplicació més àmplia, amb l'acord i la participació dels dipositaris d'aquests coneixements, innovacions i pràctiques, i fomenta que els beneficis derivats de la utilització d'aquests coneixements, innovacions i pràctiques es comparteixin equitativament.
- k) Formula o manté en vigor les disposicions legislatives o altres disposicions reglamentàries necessàries per protegir les espècies i les poblacions amenaçades.
- l) Si es determina, de conformitat amb l'article 7, un efecte desfavorable important en la diversitat biològica, reglamenta o administra els processos pertinents i les categories d'activitats.
- m) Coopera en l'atorgament de suport financer i d'altres tipus, per a la conservació in situ a què fan referència les lletres a) a l) anteriors, particularment als països en desenvolupament.

Article 9

Conservació 'ex situ'

Cada part contractant, en la mesura que sigui possible i com correspongui, i principalment per tal de complementar les mesures de conservació in situ:

- a) Adopta mesures per conservar ex situ els elements constitutius de la diversitat biològica, preferiblement al país d'origen d'aquests elements.

b) Estableix i manté instal·lacions de conservació ex situ i de recerca de plantes, animals i microorganismes, preferiblement al país d'origen dels recursos genètics.

c) Adopta mesures amb vista a garantir la reconstitució i la regeneració de les espècies amenaçades i a la reintroducció d'aquestes espècies en el seu hàbitat natural en bones condicions.

d) Reglamenta i administra la recollida de recursos biològics en els hàbitats naturals amb la finalitat de la conservació ex situ, per tal d'evitar d'amenaçar els ecosistemes i les poblacions d'espècies in situ, llevat que siguin necessàries mesures ex situ temporals especials de conformitat amb la lletra c) anterior.

e) Coopera en l'atorgament d'un suport financer i d'altre tipus, per a la conservació ex situ a què fan referència les lletres a) a d) anteriors i en la creació i el manteniment de mitjans de conservació ex situ en els països en desenvolupament.

Article 10

Utilització sostenible dels elements constitutius de la diversitat biològica

Cada part contractant, en la mesura que sigui possible i com correspongui:

a) Integra les consideracions relatives a la conservació i la utilització sostenible dels recursos biològics en els processos nacionals d'adopció de decisions.

b) Adopta mesures relatives a la utilització dels recursos biològics per evitar o atenuar els efectes desfavorables en la diversitat biològica.

c) Protegeix i promou la utilització consuetudinària dels recursos biològics, de conformitat amb les pràctiques culturals tradicionals que siguin compatibles amb les exigències de la seva conservació o utilització sostenible.

d) Ajuda les poblacions locals a concebre i a aplicar mesures correctives a les zones degradades on la diversitat biològica s'ha empobrit.

e) Fomenta la cooperació entre els seus poders públics i el seu sector privat en l'elaboració de mètodes que afavoreixin la utilització sostenible dels recursos biològics.

Article 11

Incentius

Cada part contractant adopta, en la mesura que sigui possible i com correspongui, mesures econòmicament i socialment racionals que incitin a conservar i a utilitzar de manera sostenible els elements constitutius de la diversitat biològica.

*Article 12**Recerca i formació*

Les parts contractants, tenint en compte les necessitats especials dels països en desenvolupament:

- a) Estableixen i mantenen programes d'educació i de formació científica i tècnica per identificar i conservar la diversitat biològica i els seus elements constitutius i garantir-ne una utilització sostenible, i presten suport a l'educació i la formació que respongui a les necessitats específiques dels països en desenvolupament.
- b) Promouen i fomenten la recerca que contribueixi a la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica, particularment als països en desenvolupament, de conformitat, entre d'altres, amb les decisions de la Conferència de les parts basades en les recomanacions de l'òrgan subsidiari encarregat d'emetre opinions de caràcter científic, tècnic i tecnològic.
- c) De conformitat amb les disposicions dels articles 16, 18 i 20, promouen l'exploració dels avenços de la recerca científica sobre la diversitat biològica per a l'elaboració de mètodes de conservació i d'utilització sostenible dels recursos biològics, i cooperen a aquest efecte.

*Article 13**Educació i sensibilització del públic*

Les parts contractants:

- a) Promouen i fomenten la conscienciació de la importància de conservar la diversitat biològica i de les mesures necessàries a aquest efecte, i en garanteixen la promoció a través dels mitjans de comunicació, i la inclusió d'aquests temes en els programes d'ensenyament.
- b) Cooperen, segons correspongui, amb altres estats i organitzacions internacionals en l'elaboració de programes d'educació i sensibilització del públic pel que fa a la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica.

*Article 14**Estudis d'impacte i reducció dels efectes nocius*

1. Cada part contractant, en la mesura que sigui possible i com correspongui:

- a) Adopta procediments que permetin exigir l'avaluació de l'impacte mediambiental dels projectes proposats que puguin ser susceptibles de perjudicar de manera important la diversitat biològica, amb vista a evitar i reduir al mínim aquests efectes i, si escau, permet la participació del públic en aquests procediments.

b) Pren les disposicions apropiades per garantir que es tinguin degudament en compte els efectes sobre el medi ambient dels seus programes i les polítiques susceptibles de perjudicar de manera important la diversitat biològica.

c) Promou, amb caràcter recíproc, la notificació, l'intercanvi d'informació i les consultes sobre les activitats que depenguin de la seva jurisdicció o la seva autoritat, i que siguin susceptibles de perjudicar de manera important la diversitat biològica d'altres estats o de zones situades fora dels límits de la jurisdicció nacional, encoratjant la conclusió d'acords bilaterals, regionals o multilaterals, segons convingui.

d) En cas de perill o de dany imminent o greu que tingui el seu origen dins la seva jurisdicció o sota el seu control i que amenaci la diversitat biològica en una zona que depengui de la jurisdicció d'altres estats o en zones situades més enllà dels límits de la jurisdicció dels estats, n'informa immediatament els estats susceptibles de veure's afectats per aquest perill o aquest dany, i pren les mesures destinades a prevenir aquest perill o aquest dany o a atenuar-ne els efectes el màxim possible.

e) Facilita la conclusió d'arranjaments nacionals per a l'adopció de mesures d'urgència en cas que les activitats o els esdeveniments d'origen natural o d'altre tipus representin un perill greu o imminent per a la diversitat biològica, i fomenta la cooperació internacional per complementar aquests esforços nacionals i, quan sigui adequat i amb l'acord dels estats o les organitzacions regionals d'integració econòmica concernits, per establir plans conjunts d'emergència.

2. La Conferència de les parts examina, sobre la base d'estudis que es portaran a terme, la qüestió de la responsabilitat i de la reparació, incloent-hi el restabliment i la indemnització per danys causats a la diversitat biològica, llevat que aquesta responsabilitat sigui una qüestió estrictament interna.

Article 15

Accés als recursos genètics

1. Atès que els estats tenen el dret de sobirania sobre els seus recursos naturals, la facultat de determinar l'accés als recursos genètics correspon als governs i es regeix per la legislació nacional.

2. Cada part contractant procura crear les condicions adequades per facilitar a altres parts contractants l'accés als recursos genètics per a utilitzacions ambientalment adequades, i no imposar restriccions que siguin contràries als objectius d'aquest Conveni.

3. D'acord amb aquest Conveni, els recursos genètics subministrats per una part contractant, als quals es fa referència en aquest article i als articles 16 i 19 següents, són únicament els recursos subministrats per les parts contractants que són països d'origen d'aquests recursos o per les parts que els hagin adquirit de conformitat amb aquest Conveni.

4. L'accés, quan es concedeix, es regeix per les condicions convingudes de comú acord i està sotmès a les disposicions d'aquest article.

5. L'accés als recursos genètics està sotmès al consentiment previ donat amb coneixement de causa de la part contractant que proporciona aquests recursos, llevat de decisió contrària d'aquesta part.

6. Cada part contractant procura desenvolupar i efectuar recerques científiques basades en els recursos genètics proporcionats per altres parts contractants amb la plena participació d'aquestes parts i, en la mesura que sigui possible, en el seu territori.

7. Cada part contractant pren les mesures legislatives, administratives o de política general apropiades, de conformitat amb els articles 16 i 19 i, si escau, per mitjà del mecanisme de finançament creat en virtut dels articles 20 i 21, per garantir la repartició justa i equitativa dels resultats de la recerca i del desenvolupament i dels beneficis derivats de la utilització, comercial i d'altres tipus, dels recursos genètics amb la part contractant que subministra aquests recursos. Aquesta repartició s'efectua segons les modalitats que s'hagin convingut mútuament.

Article 16

Accés a la tecnologia i transferència de tecnologia

1. Cada part contractant, reconeixent que la tecnologia inclou la biotecnologia, i que tant l'accés a la tecnologia com la seva transferència entre parts contractants són elements essencials per a l'assoliment dels objectius d'aquest Conveni, es compromet, amb la reserva de les disposicions d'aquest article, a assegurar i facilitar a altres parts contractants l'accés a les tecnologies necessàries per a la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica o que utilitzin els recursos genètics i no causin danys significatius al medi ambient, així com la transferència d'aquestes tecnologies.

2. L'accés a la tecnologia i la transferència d'aquesta, a què es refereix l'apartat 1, estan garantits i facilitats, pel que fa als països en desenvolupament, en condicions justes i en els termes més favorables, incloent-hi les condicions de favor i preferencials que s'estableixin de comú acord, i, segons calgui, de conformitat amb els mecanismes financers establerts en els articles 20 i 21. En el cas

de tecnologies subjectes a patents i altres drets de propietat intel·lectual, l'accés i la transferència s'asseguren en les modalitats que reconeixin els drets de propietat intel·lectual i siguin compatibles amb la seva protecció adequada i efectiva. L'aplicació d'aquest apartat serà conforme amb les disposicions dels apartats 3, 4 i 5 següents.

3. Cada part contractant pren les mesures legislatives, administratives o de política general adequades per tal que s'asseguri a les parts contractants que subministren recursos genètics, en particular les que són països en desenvolupament, l'accés a la tecnologia utilitzant aquests recursos i la transferència d'aquesta tecnologia, segons les modalitats mútuament convingudes, incloent-hi la tecnologia protegida per patents i altres drets de propietat intel·lectual, si escau mitjançant les disposicions dels articles 20 i 21, i d'acord amb el dret internacional i de conformitat amb els apartats 4 i 5 següents.

4. Cada part contractant pren les mesures legislatives, administratives o de política general que corresponguin, per tal que el sector privat faciliti l'accés a la tecnologia a què es refereix l'apartat 1 anterior, el seu desenvolupament conjunt i la seva transferència en benefici tant de les institucions governamentals com del sector privat dels països en desenvolupament, i, pel que fa a aquest cas, obra de conformitat amb les obligacions establertes en els apartats 1, 2 i 3 anteriors.

5. Les parts contractants, reconeixent que les patents i altres drets de propietat intel·lectual poden influir en l'aplicació del Conveni, cooperen en aquest sentit sense perjudici de les legislacions nacionals i del dret internacional per garantir que aquests drets s'exerceixin a favor i no en contra dels seus objectius.

Article 17

Intercanvi d'informació

1. Les parts contractants faciliten l'intercanvi d'informació procedent de totes les fonts accessibles al públic que sigui pertinent per a la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica, tenint en compte les necessitats especials dels països en desenvolupament.

2. Aquest intercanvi comprèn l'intercanvi d'informació sobre els resultats de les recerques tècniques, científiques i socioeconòmiques, així com la informació sobre els programes de formació i d'estudis, els coneixements especialitzats i els coneixements autòctons i tradicionals, com a tals o associats a les tecnologies esmentades en l'apartat 1 de l'article 16. Aquest intercanvi comprèn també, quan sigui possible, la repatriació de la informació.

Article 18

Cooperació tècnica i científica

1. Les parts contractants fomenten la cooperació tècnica i científica internacional en l'àmbit de la conservació i de la utilització sostenible de la diversitat biològica, quan calgui per conducte de les institucions nacionals i internacionals competents.
2. Cada part contractant promou la cooperació tècnica i científica amb altres parts contractants, en particular els països en desenvolupament, per a l'aplicació d'aquest Conveni, especialment mitjançant el desenvolupament i l'aplicació de polítiques nacionals. En fomentar aquesta cooperació cal prestar una atenció especial al desenvolupament i l'enfortiment dels mitjans nacionals, a través de l'aprofitament dels recursos humans i el reforçament de les institucions.
3. La Conferència de les parts, en la primera reunió, determina com crear un centre d'intercanvi per tal de promoure i facilitar la cooperació tècnica i científica.
4. De conformitat amb la legislació i les polítiques nacionals, les parts contractants fomenten i desenvolupen modalitats de cooperació per al desenvolupament i la utilització de tecnologies, incloses les tecnologies autòctones i tradicionals, de conformitat amb els objectius d'aquest Conveni. Amb aquest fi, les parts contractants promouen també la cooperació en matèria de formació de personal i d'intercanvi d'experts.
5. Les parts contractants, si així ho convenen de mutu acord, fomenten l'establiment de programes de recerca conjunts i d'empreses conjuntes per al desenvolupament de tecnologies relacionades amb els objectius d'aquest Conveni.

Article 19

Gestió de la biotecnologia i distribució dels seus beneficis

1. Cada part contractant pren les mesures legislatives, administratives o de política desitjades, per assegurar la participació efectiva en les activitats de recerca sobre biotecnologia de les parts contractants, en particular els països en desenvolupament, que subministren els recursos genètics per a aquestes activitats de recerca, i, si és possible, en aquestes parts contractants.
2. Cada part contractant pren totes les mesures possibles per promoure i afavorir l'accés prioritari, en condicions justes i equitatives, de les parts contractants, en particular dels països en desenvolupament, als resultats i als beneficis derivats de les biotecnologies basades en els recursos genètics subministrats per aquestes parts. Aquest accés s'ha de fer en les condicions convingudes de comú acord.

3. Les parts examinen si convé prendre mesures i fixar-ne les modalitats, eventualment en la forma d'un protocol, que compregui especialment un acord previ fet amb coneixement de causa, que defineixi els procediments adequats, en l'àmbit de la transferència, la manipulació i la utilització amb seguretat de qualsevol organisme viu modificat que resulti de la biotecnologia que pogués tenir efectes desfavorables per a la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica.

4. Cada part contractant comunica directament o exigeix que sigui comunicada per qualsevol persona física o jurídica sota la seva jurisdicció i que subministri els organismes als quals fa referència l'apartat 3 anterior, qualsevol informació disponible relativa a la utilització i als reglament de seguretat exigits per aquesta part contractant en matèria de manipulació dels organismes esmentats, així com qualsevol informació disponible sobre el possible impacte desfavorable dels organismes específics de què es tracti, a la part contractant en el territori de la qual s'hagin d'introduir aquests organismes.

Article 20

Recursos financers

1. Cada part contractant es compromet a proporcionar, en funció de les seves capacitats, suport i incentius financers pel que fa a les activitats nacionals que tendeixin a acomplir els objectius d'aquest Conveni, de conformitat amb els seus plans, les prioritats i els programes nacionals.

2. Les parts que són països desenvolupats proporcionen recursos financers nous i addicionals per permetre a les parts que són països en desenvolupament fer front a la totalitat dels sobre costos convinguts que comporti l'aplicació de mesures, en compliment de les obligacions concretes en virtut d'aquest Conveni, i beneficiar-se de les disposicions del Conveni. Aquests sobre costos es determinen de comú acord entre una part que sigui un país en desenvolupament i l'estructura institucional a què fa referència l'article 21, d'acord amb la política, l'estratègia, les prioritats del programa i les condicions d'atribució, i també una llista indicativa dels sobre costos establerta per la Conferència de les parts. Les altres parts, inclosos els països que es troben en una fase de transició cap a una economia de mercat, poden assumir voluntàriament les obligacions de les parts que són països desenvolupats.

Als efectes d'aquest article, la Conferència de les parts elabora, en la primera reunió, la llista de parts que són països desenvolupats i altres parts que assumeixen voluntàriament les obligacions de les parts que són països desenvolupats. La Conferència de les parts revisa periòdicament aquesta llista i la modifica si cal.

Es fomenta també l'aportació de contribucions voluntàries per part d'altres països i fonts. Per a la traducció d'aquests compromisos en actes, es tindrà en compte la necessitat d'aconseguir que el flux dels fons sigui adequat, previsible i puntual i la importància de distribuir la càrrega entre les parts contribuents incloses a la llista esmentada més amunt.

3. Les parts que són països desenvolupats poden aportar així mateix, en benefici de les parts que són països en desenvolupament, recursos financers relacionats amb l'aplicació d'aquest Conveni per conducte de canals bilaterals, regionals i multilaterals.

4. Els països en desenvolupament només podran complir de manera efectiva les obligacions concretes en virtut del Conveni, en la mesura que els països desenvolupats compleixin de manera efectiva les obligacions concretes en virtut del Conveni relatives als recursos financers i la transferència de tecnologia, i aquests darrers han de tenir plenament en compte que el desenvolupament econòmic i social i l'eradicació de la pobresa són les prioritats preponderants i absolutes dels països en desenvolupament.

5. Les parts tenen plenament en compte les necessitats específiques i la situació especial dels països menys avançats en les mesures que prenen en matèria de finançament i transferència de tecnologia.

6. Les parts contractants també prenen en consideració les condicions especials que resulten de la distribució i la localització de la diversitat biològica, en el territori de les parts que són països en desenvolupament, i de la dependència d'aquests en especial els estats insulars petits.

7. També prenen en consideració la situació especial dels països en desenvolupament, en especial aquells que són més vulnerables des del punt de vista del medi ambient, com ara els que tenen zones àrides i semiàrides, costaneres i muntanyoses.

Article 21

Mecanisme financer

1. Es crea un mecanisme financer per al subministrament de recursos financers a les parts que són països en desenvolupament, als efectes d'aquest Conveni, en la forma de subvencions o en condicions favorables, els elements essencials de les quals es descriuen en aquest article. Als efectes d'aquest Conveni, el mecanisme funciona sota l'autoritat i la direcció de la Conferència de les parts, davant la qual és responsable. El funcionament del mecanisme el duu a terme l'estructura institucional que decideixi la Conferència de les parts en la seva primera reunió. Als

efectes d'aquest Conveni, la Conferència de les parts determina la política general, l'estratègia i les prioritats del programa, com també els criteris que defineixen les condicions d'atribució i utilització d'aquests recursos. En les contribucions s'haurà de tenir en compte la necessitat d'unes aportacions de fons previsibles, adequades i puntuals, tal com està previst a l'article 20 i d'acord amb el volum de recursos necessaris, que la Conferència de les parts decidirà periòdicament, així com la importància de compartir la càrrega entre les parts contribuents que figurin a la llista esmentada en l'apartat 2 de l'article 20. Les parts que són països desenvolupats com també altres països i altres fonts poden també aportar contribucions voluntàries. El mecanisme funciona amb un sistema de gestió democràtica i transparent.

2. D'acord amb els objectius d'aquest Conveni, la Conferència de les parts estableix en la primera reunió, la política general, l'estratègia i les prioritats del programa, així com les directrius detallades per definir les condicions requerides per tenir accés als recursos financers i la seva utilització, incloent-hi el control i l'avaluació periòdics d'aquesta utilització. La Conferència de les parts decideix les disposicions necessàries per donar efecte a l'apartat 1 anterior, després de consultar amb l'estructura institucional a la qual s'haurà confiat el funcionament del mecanisme de finançament.

3. La Conferència de les parts examina l'eficàcia del mecanisme de finançament establert d'acord amb aquest article, especialment els criteris i les directrius a què fa referència l'apartat 2 anterior, quan hagin transcorregut almenys dos anys de l'entrada en vigor d'aquest Conveni, i després de manera regular. Sobre la base d'aquest examen pren les mesures adequades per millorar l'eficàcia del mecanisme, si és necessari.

4. Les parts contractants estudien la possibilitat de reforçar les institucions financeres existents amb la finalitat de facilitar recursos financers amb vista a la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica.

Article 22

Relació amb altres convenis internacionals

1. Les disposicions d'aquest Conveni no modifiquen en res els drets i les obligacions de qualsevol part contractant derivats de qualsevol acord internacional existent, llevat que l'exercici d'aquests drets i el respecte d'aquestes obligacions pugui causar danys greus a la diversitat biològica o constituir-hi una amenaça.

2. Les parts contractants apliquen aquest Conveni, pel que fa al medi marí, de conformitat amb els drets i les obligacions dels estats derivats del dret del mar.

*Article 23**La Conferència de les parts*

1. Es crea la Conferència de les parts. El director executiu del Programa de les Nacions Unides per al medi ambient convoca la primera reunió de la Conferència de les parts com a molt tard un any després de l'entrada en vigor d'aquest Conveni. Després, les reunions ordinàries de la Conferència de les parts tindran lloc regularment segons la freqüència que determini la Conferència en la primera reunió.

2. Les reunions extraordinàries de la Conferència de les parts es poden celebrar en qualsevol altre moment, si la Conferència ho estima necessari, o si ho demanda una part per escrit, amb la reserva que aquesta demanda rebí el suport d'almenys un terç de les parts en el termini de sis mesos següents a la comunicació a les parts per part del Secretariat.

3. La Conferència de les parts acorda i adopta per consens el seu reglament intern i el de qualsevol òrgan subsidiari que estableixi, així com el reglament financer que regirà el finançament del Secretariat. En cada reunió ordinària, la Conferència de les parts aprova el pressupost per a l'exercici econòmic corrent fins a la reunió ordinària següent.

4. La Conferència de les parts examina l'aplicació d'aquest Conveni i, amb aquesta finalitat:

a) Estableix la forma i la freqüència de la comunicació d'informació que s'ha de presentar de conformitat amb l'article 26, i examina aquesta informació, així com els informes presentats per qualsevol òrgan subsidiari.

b) Examina les opinions tècniques, tecnològiques i científiques sobre la diversitat biològica facilitades de conformitat amb l'article 25.

c) Examina i adopta, sempre que sigui necessari, protocols de conformitat amb l'article 28.

d) Examina i adopta, sempre que sigui necessari, les esmenes al present Conveni i els annexos, de conformitat amb els articles 29 i 30.

e) Examina les esmenes a tots els protocols, així com a tots els annexos d'aquests protocols i, si així ho decideix, en recomana l'adopció a les parts en el protocol pertinent.

f) Examina i adopta, sempre que sigui necessari, o de conformitat amb l'article 30, els annexos addicionals al present Conveni.

g) Crea els òrgans subsidiaris que es considerin necessaris per a l'aplicació d'aquest Conveni, especialment els que hagin d'emetre opinions científiques i tècniques.

h) Es posa en contacte, per mitjà del Secretariat, amb els òrgans executius dels convenis que tractin qüestions objecte d'aquest Conveni, amb vista a establir-hi les formes adequades de cooperació.

i) Examina i pren totes les altres mesures necessàries per a la consecució dels objectius d'aquest Conveni en funció de l'experiència adquirida en l'aplicació.

5. L'Organització de les Nacions Unides, els seus organismes especialitzats i l'Agència Internacional de l'Energia Atòmica, així com qualsevol estat que no sigui part en aquest Conveni, es poden fer representar en qualitat d'observadors en les reunions de la Conferència de les parts. Qualsevol altre òrgan o organisme governamental o no governamental, amb competència en els àmbits relacionats amb la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica, que hagi informat el Secretariat del seu desig de fer-se representar, en qualitat d'observador, pot ser admès a participar-hi llevat que un terç, almenys, de les parts presents hi formulin una objecció. L'admissió i la participació d'observadors estan subjectes al reglament intern aprovat per la Conferència de les parts.

Article 24

El Secretariat

1. Es crea un Secretariat amb les funcions següents:

a) Organitzar les reunions de la Conferència de les parts previstes a l'article 23, i garantir-ne el servei.

b) Exercir les funcions que se li assignin en virtut dels protocols d'aquest Conveni.

c) Elaborar informes sobre l'exercici de les funcions que se li assignin en virtut d'aquest Conveni i presentar-los a la Conferència de les parts.

d) Assegurar la coordinació amb els altres òrgans internacionals pertinents i, en particular, concloure els arranjaments administratius i contractuals que puguin ser necessaris per a l'acompliment eficaç de les seves funcions.

e) Exercir totes les altres funcions que la Conferència de les parts decideixi assignar-li.

2. En la primera reunió ordinària, la Conferència de les parts designa el Secretariat d'entre les organitzacions internacionals competents que s'hagin

mostrat disposades a exercir les funcions de Secretariat establertes en aquest Conveni.

Article 25

Òrgan subsidiari encarregat d'emetre opinions científiques, tècniques i tecnològiques

1. Es crea un òrgan subsidiari encarregat d'emetre opinions científiques, tècniques i tecnològiques per tal de proporcionar a la Conferència de les parts i, si escau, als altres òrgans subsidiaris, opinions relatives a l'aplicació d'aquest Conveni. Aquest òrgan està obert a la participació de totes les parts i és multidisciplinari. Està format per representants dels governs amb competència en els àmbits d'especialització concernits. Presenta regularment informes a la Conferència de les parts sobre tots els aspectes del seu treball.
2. Sota l'autoritat de la Conferència de les parts, de conformitat amb les directrius establertes per aquesta i sota petició, aquest òrgan:
  - a) Proporciona avaluacions científiques i tècniques sobre la situació en matèria de diversitat biològica.
  - b) Duu a terme avaluacions científiques i tècniques sobre els efectes dels tipus de mesures preses de conformitat amb les disposicions d'aquest Conveni.
  - c) Identifica les tecnologies i els coneixements especialitzats que siguin innovadors i eficients relacionats amb la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica i indica els mitjans per promoure'n el desenvolupament o assegurar-ne la transferència.
  - d) Proporciona opinions sobre els programes científics i la cooperació internacional en matèria de recerca i desenvolupament en relació amb la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica.
  - e) Respon a les qüestions de caràcter científic, tècnic, tecnològic i metodològic que li plantegin la Conferència de les parts i els seus òrgans subsidiaris.
3. La Conferència de les parts podrà precisar les atribucions, el mandat, l'estructura i el funcionament d'aquest òrgan.

Article 26

Informes

Cada part contractant, amb la periodicitat que determini la Conferència de les parts, presenta a la Conferència de les parts un informe sobre les disposicions que

hagi adoptat per a l'aplicació d'aquest Conveni i sobre la mesura en què aquestes han permès d'assegurar la realització dels seus objectius.

Article 27

Solució de controvèrsies

1. En el cas de controvèrsia entre les parts contractants en relació amb la interpretació o l'aplicació d'aquest Conveni, les parts interessades tracten de resoldre-la mitjançant la negociació.

2. Si les parts interessades no poden arribar a un acord mitjançant la negociació, poden sol·licitar conjuntament els bons oficis o la mediació d'una tercera part.

3. En el moment de ratificar, acceptar o aprovar aquest Conveni, o en adherir-s'hi, o en qualsevol moment posterior, un estat o una organització regional d'integració econòmica pot declarar, per comunicació escrita al dipositari, que en el cas d'una controvèrsia no resolta de conformitat amb els apartats 1 o 2 anteriors, accepta considerar com a obligatori un dels mitjans de solució de controvèrsies que s'indiquen a continuació o l'altre, o els dos:

a) L'arbitratge de conformitat amb el procediment establert en la part I de l'annex II.

b) Submissió de la controvèrsia al Tribunal Internacional de Justícia.

4. Si les parts no han acceptat el mateix procediment o algun procediment, de conformitat amb l'apartat 3 anterior, la controvèrsia se sotmet a conciliació de conformitat amb la part II de l'annex II, llevat que les parts ho acordin altrament.

5. Les disposicions d'aquest article s'apliquen a les controvèrsies respecte de qualsevol protocol, llevat que en aquest es disposi altrament.

Article 28

Adopció de protocols

1. Les parts contractants cooperen en la formulació i l'adopció de protocols en aquest Conveni.

2. Els protocols s'adopten en una reunió de la Conferència de les parts.

3. El Secretariat comunica a les parts contractants el text de qualsevol projecte de protocol almenys sis mesos abans de la reunió de la Conferència de les parts.

Article 29

Esmenes al Conveni o als protocols

1. Qualsevol part contractant pot proposar esmenes a aquest Conveni. Qualsevol part en un protocol pot proposar esmenes a aquest protocol.

2. Les esmenes a aquest Conveni s'adopten en una reunió de la Conferència de les parts. Les esmenes a qualsevol protocol s'adopten en una reunió de les parts en el protocol en qüestió. El Secretariat comunica el text de qualsevol projecte d'esmena a aquest Conveni o a un protocol, llevat que el protocol en qüestió ho disposi altrament, a les parts en l'instrument de què es tracti, almenys sis mesos abans de la reunió en la qual es proposa l'adopció. El Secretariat comunica també les esmenes proposades als signataris d'aquest Conveni, perquè n'estiguin informats.

3. Les parts contractants fan tot el possible per arribar a un consens sobre qualsevol proposta d'esmena a aquest Conveni o a un protocol. Un cop esgotats tots els esforços en aquest sentit sense que s'hagi arribat a un acord, l'esmena s'adopta, com a últim recurs, per majoria de dos terços de les parts, en l'instrument de què es tracti, presents i votants en la reunió; el dipositari la presenta a totes les parts perquè la ratifiquin, l'acceptin o l'aprovin.

4. La ratificació, l'acceptació o l'aprovació de les esmenes es notifica al dipositari per escrit. Les esmenes adoptades de conformitat amb l'apartat 3 anterior entren en vigor, per a les parts que les hagin acceptades, el norantè dia després de la data del dipòsit dels instruments de ratificació, acceptació o aprovació pels dos terços, com a mínim, de les parts en aquest Conveni o en el protocol de què es tracti, llevat de disposició contrària del protocol en qüestió. Després, les esmenes entren en vigor respecte de qualsevol altra part, el norantè dia després de la data en què aquesta part hagi dipositat el seu instrument de ratificació, acceptació o aprovació de les esmenes.

5. En compliment d'aquest article, s'entén per "parts presents i votants en la reunió" les parts presents a la reunió que han emès un vot afirmatiu o negatiu.

Article 30

Adopció dels annexos i de les esmenes als annexos

1. Els annexos a aquest Conveni o als seus protocols formen part integrant del Conveni o dels seus protocols, segons correspongui, i, llevat de disposició contrària expressa, qualsevol referència a aquest Conveni o els seus protocols es refereix també als seus annexos. Els annexos es limiten a tractar qüestions de procediment i qüestions científiques, tècniques i administratives.

2. Llevat de disposició contrària d'un protocol respecte dels seus propis annexos, la proposta, l'adopció i l'entrada en vigor d'annexos addicionals a aquest Conveni o d'annexos a un protocol es regeixen pels procediments següents:

a) Els annexos a aquest Conveni o als seus protocols es proposen i s'adopten segons el procediment establert a l'article 29.

b) Qualsevol part que no pugui aprovar un annex addicional a aquest Conveni o un annex a un dels seus protocols en el qual és part, ho ha de notificar per escrit al dipositari dins de l'any següent a la data de la comunicació de l'adopció pel dipositari. Aquest últim informa sense demora totes les parts de qualsevol notificació rebuda. Una part pot en qualsevol moment retirar una objecció, i aleshores, l'annex considerat entra en vigor respecte d'aquesta part, amb la reserva del que disposa la lletra c) a continuació.

c) Un any després que el dipositari comuniqui l'adopció de l'annex, aquest entra en vigor respecte de totes les parts en aquest Conveni o en el protocol considerat que no hagin fet la notificació per escrit establerta a la lletra b) anterior.

3. La proposta, l'adopció i l'entrada en vigor d'esmenes als annexos d'aquest Conveni o a un dels seus protocols estan subjectes al mateix procediment que la proposta, l'adopció i l'entrada en vigor dels annexos al Conveni o a un dels seus protocols.

4. Si un annex addicional o una esmena a un annex es relaciona amb una esmena al Conveni o a un protocol, aquest annex addicional o aquesta esmena no entra en vigor fins que no entri en vigor l'esmena al Conveni o al protocol concernit.

Article 31

Dret de vot

1. Amb la reserva de les disposicions de l'apartat 2 següent, cadascuna de les parts en aquest Conveni o en qualsevol protocol disposa d'un vot.

2. Les organitzacions regionals d'integració econòmica disposen, per exercir el seu dret de vot en els àmbits de la seva competència, d'un nombre de vots igual al nombre dels seus estats membres que siguin part en el Conveni o en el protocol pertinent. Aquestes organitzacions no exerceixen el seu dret de vot si els seus estats membres exerceixen el seu, i viceversa.

Article 32

Relacions entre aquest Conveni i els seus protocols

1. Cap estat ni cap organització regional d'integració econòmica no pot ser part en un protocol sense ser o esdevenir, simultàniament, part en aquest Conveni.

2. Les decisions preses en virtut d'un protocol només són preses per les parts en el protocol en qüestió. Qualsevol part contractant que no hagi ratificat, acceptat o aprovat un protocol pot participar en qualitat d'observadora en qualsevol reunió de les parts en aquest protocol.

*Article 33**Signatura*

Aquest Conveni s'obre a la signatura de tots els estats i les organitzacions regionals d'integració econòmica a Rio de Janeiro del 5 al 14 de juny de 1992, i a la seu de l'Organització de les Nacions Unides, a Nova York, del 15 de juny de 1992 al 4 de juny de 1993.

*Article 34**Ratificació, acceptació o aprovació*

1. Aquest Conveni i els seus protocols se sotmeten a la ratificació, l'acceptació o l'aprovació dels estats i de les organitzacions regionals d'integració econòmica. Els instruments de ratificació, acceptació o aprovació es dipositaran prop del dipositari.

2. Qualsevol organització a la qual fa referència l'apartat 1 anterior que esdevingui part en aquest Conveni o en qualsevol dels seus protocols, i que cap dels seus estats membres no sigui ell mateix part contractant, queda vinculada per totes les obligacions concretes en virtut del Conveni o del protocol considerat, segons el cas. Quan un o diversos estats membres d'una d'aquestes organitzacions són part en el Conveni o un protocol, l'organització i els seus estats membres decideixen les responsabilitats respectives pel que fa al compliment de les obligacions concretes en virtut del Conveni o del protocol, segons correspongui. En aquests casos, l'organització i els seus estats membres no estaran facultats per exercir conjuntament els drets previstos en aquest Conveni o en el protocol pertinent.

3. En els seus instruments de ratificació, acceptació o aprovació, les organitzacions esmentades en l'apartat 1 anterior, indiquen l'abast de les seves competències en els àmbits regits pel Conveni o el protocol pertinent. Aquestes organitzacions informen també el dipositari sobre qualsevol modificació pertinent de l'abast de les seves competències.

*Article 35**Adhesió*

1. Aquest Conveni i els protocols eventuais estan oberts a l'adhesió dels estats i les organitzacions regionals d'integració econòmica a partir de la data en què el Conveni o el protocol en qüestió ja no estigui obert a la signatura. Els instruments d'adhesió es dipositaran prop del dipositari.

2. En els seus instruments d'adhesió, les organitzacions a què fa referència l'apartat 1 anterior indiquen l'abast de les competències en els àmbits regits pel Con-

veni o pel protocol en qüestió. Aquestes organitzacions informen també el dipositari sobre qualsevol modificació pertinent de l'abast de les seves competències.

3. Les disposicions de l'apartat 2 de l'article 34 s'apliquen a les organitzacions regionals d'integració econòmica que s'adhereixin a aquest Conveni o a qualsevol dels seus protocols.

Article 36

Entrada en vigor

1. Aquest Conveni entra en vigor el norantè dia després de la data del dipòsit del trentè instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió.

2. Qualsevol protocol entra en vigor el norantè dia després de la data del dipòsit del nombre d'instruments de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió estipulat en el protocol esmentat.

3. Respecte de cadascuna de les parts contractants que ratifiqui, accepti o aprovi aquest Conveni o que s'hi adhereixi després del dipòsit del trentè instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, el Conveni entrarà en vigor el norantè dia després de la data del dipòsit, per aquesta part contractant, del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió.

4. Qualsevol protocol, llevat que en el mateix protocol es disposi altrament, entra en vigor per a una part contractant que el ratifiqui, accepti o aprovi o que s'hi adhereixi després de la seva entrada en vigor de conformitat amb el que disposa l'apartat 2 anterior, ja sigui el norantè dia després de la data del dipòsit, per aquesta part contractant, del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, o bé en la data en què el Conveni entri en vigor per a aquesta part, si aquesta segona data és posterior.

5. Als efectes dels apartats 1 i 2 anteriors, cap dels instruments dipositats per una organització regional d'integració econòmica no es consideren com a instruments que s'afegeixin als instruments ja dipositats pels estats membres d'aquesta organització.

Article 37

Reserves

No es poden formular reserves a aquest Conveni.

*Article 38**Denúncia*

1. En qualsevol moment després de l'expiració d'un termini de dos anys, comptat des de la data d'entrada en vigor d'aquest Conveni respecte d'una part contractant, aquesta part contractant pot denunciar el Conveni mitjançant una notificació per escrit al dipositari.
2. Aquesta denúncia pren efecte després de l'expiració d'un termini d'un any, comptat des de la data en què el dipositari hagi rebut la notificació, o en una data posterior que es podrà especificar en la notificació de la denúncia.
3. Es considerarà que qualsevol part contractant que denunciï aquest Conveni denuncia també els protocols en els quals és part.

*Article 39**Disposicions financeres provisionals*

A condició que s'hagi reestructurat plenament, de conformitat amb les disposicions de l'article 21, el Fons per al Medi Ambient Mundial, del Programa de les Nacions Unides per al desenvolupament, el Programa de les Nacions Unides per al medi ambient i el Banc Internacional per a la Reconstrucció i el Desenvolupament, és provisionalment l'estructura institucional a què es fa referència a l'article 21, per al període comprès entre l'entrada en vigor d'aquest Conveni i la primera reunió de la Conferència de les parts, o fins que la Conferència de les parts designi una estructura institucional de conformitat amb l'article 21.

*Article 40**Arranjaments provisionals per al Secretariat*

El Secretariat que ha de proporcionar el director executiu del Programa de les Nacions Unides per al medi ambient, és el Secretariat a què fa referència l'apartat 2 de l'article 24, establert amb caràcter provisional per al període des de l'entrada en vigor d'aquest Conveni fins a la primera reunió de la Conferència de les parts.

*Article 41**Dipositari*

El Secretari general de l'Organització de les Nacions Unides assumeix les funcions de dipositari d'aquest Conveni i els seus protocols.

Article 42

Textos fefaents

L'original d'aquest Conveni, del qual les versions en anglès, àrab, espanyol, francès, rus i xinès són igualment fefaents, es dipositarà prop del secretari general de l'Organització de les Nacions Unides.

En testimoni d'això, els sotasignats, degudament autoritzats a aquest efecte, signen aquest Conveni.

ANNEX I. IDENTIFICACIÓ I MONITORATGE

1. Ecosistemes i hàbitats que: continguin una gran diversitat, un gran nombre d'espècies endèmiques o amenaçades, o zones salvatges; siguin necessaris per a les espècies migratòries; tinguin una importància social, econòmica, cultural o científica; o siguin representatius o únics, o estiguin associats a processos d'evolució o a d'altres processos biològics essencials.
2. Espècies i comunitats que: estiguin amenaçades; siguin espècies salvatges emparentades amb espècies domesticades o cultivades; tinguin un interès medicinal, agrícola o econòmic; tinguin una importància social, científica o cultural; o tinguin un interès per a la recerca sobre la conservació i la utilització sostenible de la diversitat biològica, com ara les espècies característiques.
3. Genomes i gens que tinguin una importància social, científica o econòmica.

ANNEX II

PART 1. ARBITRATGE

Article 1

La part demandant notifica al Secretariat que les parts sotmeten la controvèrsia a arbitratge de conformitat amb el que disposa l'article 27. La notificació indica l'objecte de l'arbitratge i, especialment, els articles del Conveni o del protocol la interpretació o l'aplicació del qual són l'objecte del litigi. Si les parts no es posen d'acord sobre l'objecte del litigi abans de la designació del president del Tribunal Arbitral, el determinarà aquest darrer. El Secretariat comunica les informacions així rebudes a totes les parts contractants en el Conveni o en el protocol concernit.

Article 2

1. En cas de controvèrsia entre dues parts, el Tribunal Arbitral es compon de tres membres. Cadascuna de les parts en la controvèrsia nomena un àrbitre, i els dos àrbitres nomenats designen de comú acord el tercer àrbitre, el qual assumeix la presidència del Tribunal. Aquest últim àrbitre no pot ser nacional de cap de les parts en la controvèrsia, ni tenir el seu domicili habitual en el territori de cap d'aquestes parts, ni estar al servei de cap d'aquestes, ni es pot haver ocupat anteriorment de l'afer en cap altre concepte.
2. En el cas de controvèrsia entre més de dues parts, les parts que comparteixin un mateix interès nomenen un àrbitre de comú acord.
3. Qualsevol vacant que es produeixi es cobreix en la forma prescrita per al nomenament inicial.

Article 3

1. Si en el termini de dos mesos després del nomenament del segon àrbitre el president del Tribunal Arbitral no hagués estat designat, el secretari general de les Nacions Unides, a instància d'una part, el designa en un nou termini de dos mesos.
2. Si en un termini de dos mesos després que una de les parts en la controvèrsia hagi rebut la demanda no es nomena un àrbitre, l'altra part pot informar-ne el secretari general, que el designa en un nou termini de dos mesos.

Article 4

El Tribunal Arbitral adopta les decisions de conformitat amb les disposicions d'aquest Conveni, el protocol de què es tracti i el dret internacional.

Article 5

Llevat que les parts en la controvèrsia ho decideixin altrament, el Tribunal Arbitral estableix les seves pròpies regles de procediment.

Article 6

A sol·licitud d'una de les parts, el Tribunal Arbitral recomana mesures de protecció bàsiques provisionals.

Article 7

Les parts en la controvèrsia faciliten la tasca del Tribunal Arbitral i, en particular, utilitzen tots els mitjans a la seva disposició per:

- a) proporcionar al Tribunal tots els documents, la informació i les facilitats pertinents;
- b) permetre al Tribunal, si escau, de fer comparèixer els testimonis o els experts i escoltar les seves declaracions.

Article 8

Les parts i els àrbitres estan obligats a protegir el caràcter confidencial de qualsevol informació que obtinguin amb aquest caràcter durant les audiències del Tribunal Arbitral.

Article 9

Llevat que el Tribunal Arbitral ho decideixi altrament a causa de les circumstàncies particulars del cas, les despeses del Tribunal seran sufragades a parts iguals per les parts en la controvèrsia. El Tribunal portarà una relació de totes les seves despeses i en presentarà a les parts un estat final.

Article 10

Qualsevol part que tingui en l'objecte de la controvèrsia un interès de caràcter jurídic que pugui resultar afectat per la decisió pot intervenir en el procediment amb el consentiment del Tribunal.

Article 11

El Tribunal pot conèixer i resoldre de les demandes reconventionals vinculades directament en l'objecte de la controvèrsia.

Article 12

Les decisions del Tribunal Arbitral, tant en matèria de procediment com sobre el fons, s'adopten per majoria de vots dels seus membres.

Article 13

Si una de les parts en la controvèrsia no compareix davant el Tribunal Arbitral o no defensa la seva causa, l'altra part pot demanar al Tribunal que continuï el procediment i que pronunciï la seva decisió. El fet que una de les parts no comparegui davant el Tribunal o s'abstingui de fer valer els seus drets, això no impedeix la continuació del procediment. Abans de pronunciar la seva decisió definitiva, el Tribunal Arbitral s'ha d'assegurar que la demanda està ben fonamentada de fet i de dret.

Article 14

El Tribunal dicta la seva decisió definitiva al més tard cinc mesos després de la data en què ha estat constituït, llevat que consideri necessari prorrogar aquest termini per un període que no hauria de ser superior a uns altres cinc mesos.

Article 15

La decisió definitiva del Tribunal Arbitral es limita a la qüestió que ha estat l'objecte de la controvèrsia i ha de ser motivada. Hi han de figurar els noms dels membres que han participat en la deliberació i la data en què s'ha pronunciat. Qualsevol membre del Tribunal hi pot adjuntar una opinió diferent o divergent.

Article 16

La sentència és vinculant per a les parts en la controvèrsia. No s'hi pot presentar recurs, llevat que les parts hagin convingut a la bestreta un procediment d'apel·lació.

Article 17

Qualsevol controvèrsia que pugui sorgir entre les parts en la controvèrsia respecte de la interpretació o l'execució de la sentència pot ser sotmesa per una de les parts al Tribunal que l'ha dictada.

PART 2. CONCILIACIÓ*Article 1*

Es crea una comissió de conciliació a sol·licitud d'una de les parts en la controvèrsia. Aquesta comissió, llevat que les parts ho acordin altrament, està formada per cinc membres, dos d'ells nomenats per cada part interessada, i un president elegit de comú acord pels membres així designats.

Article 2

En cas de controvèrsies entre més de dues parts, les que comparteixin un mateix interès nomenaran de comú acord els seus membres a la comissió. Quan dues o més parts tinguin interessos independents o no estiguin d'acord sobre la qüestió de saber si tenen el mateix interès, nomenen els seus membres per separat.

Article 3

Si en un termini de dos mesos a partir de la data de la sol·licitud de creació d'una comissió de conciliació, les parts no han nomenat tots els membres de la comis-

sió, el secretari general de l'Organització de les Nacions Unides, a instància de la part que hagi fet la sol·licitud, fa els nomenaments necessaris en un nou termini de dos mesos.

Article 4

Si en el termini de dos mesos següents al darrer nomenament d'un membre de la Comissió, aquesta no ha elegit el seu president, el secretari general de l'Organització de les Nacions Unides, a instància d'una part, designa el president en un nou termini de dos mesos.

Article 5

La Comissió de Conciliació pren les seves decisions per la majoria de vots dels seus membres. Llevat que les parts en la controvèrsia ho decideixin altrament, la Comissió determina el seu propi procediment. Dicta una proposta de resolució de la controvèrsia que les parts examinen de bona fe.

Article 6

En cas de desacord quant a la competència de la Comissió de Conciliació, aquesta decideix si és competent o no ho és.

I.3 PROTECCIÓ INTERNACIONAL DELS DRETS HUMANS

**CONVENI SOBRE
LA PREVENCIÓ I LA
LLUITA CONTRA LA
VIOLÈNCIA ENVERS LES
DONES I LA VIOLÈNCIA
DOMÈSTICA**

ISTAMBUL, 11 DE MAIG DE 2011

Ratificació: 22 d'abril de 2014

Entrada en vigor: 1 d'agost de 2014

PREÀMBUL

Els estats membres del Consell d'Europa i els altres signataris d'aquest Conveni, Recordant la Convenció per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals (STE núm. 5, 1950) i els seus Protocols, la Carta social europea (STE núm. 35, 1961, revisada el 1996, STE núm. 163), el Conveni del Consell d'Europa sobre la lluita contra el tràfic d'éssers humans (STCE núm. 197, 2005) i el Conveni del Consell d'Europa sobre la protecció dels infants contra l'explotació i l'abús sexual (STCE núm. 201, 2007);

Recordant les recomanacions següents del Comitè de Ministres als estats membres del Consell d'Europa: Recomanació Rec(2002)5 sobre la protecció de les dones contra la violència, Recomanació CM/Rec(2007)17 sobre les normes i els mecanismes d'igualtat entre les dones i els homes, Recomanació CM/Rec(2010)10 sobre el paper de les dones i dels homes en la prevenció i la resolució de conflictes i la consolidació de la pau, i altres recomanacions pertinents;

Tenint en compte el volum creixent de la jurisprudència del Tribunal europeu dels drets humans que estableix normes importants en matèria de violència envers les dones;

Considerant el Pacte internacional relatiu als drets civils i polítics (1966), el Pacte internacional relatiu als drets econòmics, socials i culturals (1966), el Conveni de les Nacions Unides sobre l'eliminació de tots els tipus de discriminació envers la dona («CEDAW», 1979) i el seu Protocol opcional (1999) com també la Recomanació general núm. 19 del Comitè del CEDAW sobre la violència envers la dona, la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant (1989) i els seus Protocols opcionals (2000) i el Conveni relatiu als drets de les persones discapacitades (2006);

Considerant l'Estatut de Roma de la Cort penal internacional (2002);

Recordant els principis bàsics del dret humanitari internacional i, en particular, el Conveni (IV) de Ginebra sobre la protecció de les persones civils en temps de guerra (1949) i els seus Protocols addicionals I i II (1977);

Condemnant tots els tipus de violència envers les dones i de violència domèstica;

Reconeixent que la realització de jure i de facto de la igualtat entre les dones i els homes és un element clau en la prevenció de la violència envers les dones;

Reconeixent que la violència envers les dones és una manifestació de les relacions de força històricament desiguals entre les dones i els homes que ha portat a la dominació i a la discriminació de les dones per part dels homes i, d'aquesta manera, ha privat les dones de la seva plena emancipació;

Reconeixent que la naturalesa estructural de la violència envers les dones està basada en el gènere i que la violència envers les dones és un dels mecanismes socials crucials pels quals es manté les dones en una posició de subordinació respecte dels homes;

Reconeixent amb profunda preocupació que les dones i les nenes es troben sovint exposades a formes greus de violència com ara la violència domèstica, l'assetjament sexual, la violació, el matrimoni forçat, els crims comesos en nom del pretès «honor» i les mutilacions genitals, que constitueixen una violació greu dels drets humans de les dones i de les nenes i un obstacle fonamental per a la realització de la igualtat entre les dones i els homes;

Reconeixent les violacions constants dels drets humans en el cas de conflictes armats que afecten la població civil, i en particular les dones, sota la forma de violacions i de violències sexuals generalitzades o sistemàtiques i l'augment potencial de la violència basada en el gènere, tant durant com després dels conflictes;

Reconeixent que les dones i les nenes estan exposades a un risc més elevat de violència basada en el gènere que els homes;

Reconeixent que la violència domèstica afecta les dones d'una manera desproporcionada i que els homes poden també ser víctimes de violència domèstica;

Reconeixent que els infants són víctimes de la violència domèstica, fins i tot com a testimonis de la violència dins la família;

Aspirant a crear una Europa lliure de violència envers les dones i de violència domèstica,

han convingut el següent:

CAPÍTOL I. OBJECTIUS, DEFINICIONS, IGUALTAT I NO-DISCRIMINACIÓ, OBLIGACIONS GENERALS

Article 1

Objectius del Conveni

1. Aquest Conveni té com a objectius:

a) protegir les dones contra tots els tipus de violència i prevenir, perseguir i eliminar la violència envers les dones i la violència domèstica;

b) contribuir a eliminar tots els tipus de discriminació envers les dones i promoure la igualtat real entre les dones i els homes, incloent-hi, mitjançant l'autonomia de les dones;

- c) concebre un marc global, polítiques i mesures de protecció i assistència per a totes les víctimes de violència envers les dones i de violència domèstica;
  - d) promoure la cooperació internacional per eliminar la violència envers les dones i la violència domèstica;
  - e) donar suport i ajudar les organitzacions i els cossos de seguretat per cooperar de manera eficaç per adoptar un enfocament integrat amb vista a eliminar la violència envers les dones i la violència domèstica.
2. Per assegurar una aplicació efectiva de les seves disposicions per les parts, aquest Conveni estableix un mecanisme de seguiment específic.

Article 2

Àmbit d'aplicació del Conveni

1. Aquest Conveni s'aplica a tots els tipus de violència envers les dones, incloent-hi la violència domèstica, que afecta les dones de manera desproporcionada.
2. S'anima les parts a aplicar aquest Conveni a totes les víctimes de violència domèstica. Les parts presten una atenció especial a les dones víctimes de violència basada en el gènere en l'aplicació de les disposicions d'aquest Conveni.
3. Aquest Conveni s'aplica en temps de pau i en situació de conflicte armat.

Article 3

Definicions

Als efectes d'aquest Conveni:

- a) el terme «violència envers les dones» s'ha d'entendre com una violació dels drets humans i un tipus de discriminació envers les dones, i designa tots els actes de violència basats en el gènere que comporten o són susceptibles de comportar per a les dones, danys o patiments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica, incloent-hi l'amenaça de dur a terme aquests actes, la coacció o la privació arbitrària de llibertat, tant en la vida pública com privada;
- b) el terme «violència domèstica» designa tots els actes de violència física, sexual, psicològica o econòmica que es produeixen en el si de la família o de la llar, o entre antics o actuals cònjuges o parelles, independentment del fet que l'autor del delictes comparteixi o hagi compartit el mateix domicili que la víctima;
- c) el terme «gènere» designa els papers, els comportaments, les activitats i les atribucions construïts socialment, que una societat donada considera com a apropiats per a les dones i els homes;

d) el terme «violència envers les dones basada en el gènere» designa qualsevol violència envers una dona pel fet que és una dona o que afecta les dones de manera desproporcionada;

e) el terme «víctima» designa qualsevol persona física que és sotmesa als comportaments especificats a les lletres a i b;

f) el terme «dona» inclou les nenes menors de 18 anys.

Article 4

Drets fonamentals, igualtat i no-discriminació

1. Les parts adopten les mesures legislatives i altres que siguin necessàries per promoure i protegir el dret de tots, especialment de les dones, de viure lluny de la violència tant en l'àmbit públic com en l'àmbit privat.

2. Les parts condemnen tots els tipus de discriminació envers les dones i adopten, sense demora, les mesures legislatives i altres que siguin necessàries per prevenir-la, en especial:

- fent figurar en les seves constitucions nacionals o qualsevol altra disposició legislativa apropiada, el principi de la igualtat entre les dones i els homes, i garantint l'aplicació efectiva d'aquest principi;

- prohibint la discriminació envers les dones i recurrent, si escau, a l'aplicació de sancions;

- derogant totes les lleis i les pràctiques que discriminen les dones.

3. L'aplicació de les disposicions d'aquest Conveni per les parts, en particular les mesures destinades a protegir els drets de les víctimes, ha d'estar garantida sense cap discriminació basada en especial en el sexe, el gènere, la raça, el color, la llengua, la religió, les opinions polítiques o qualsevol altra opinió, l'origen nacional o social, la pertinença a una minoria nacional, la fortuna, el naixement, l'orientació sexual, la identitat de gènere, l'edat, l'estat de salut, la discapacitat, l'estat civil, l'estatut de migrant o de refugiat, o qualsevol altra situació.

4. Les mesures específiques que són necessàries per prevenir i protegir les dones contra la violència basada en el gènere no es consideren com a discriminatòries en virtut d'aquest Conveni.

Article 5

Obligacions de l'estat i diligència deguda

1. Les parts s'abstenen de cometre qualsevol acte de violència envers les dones i s'asseguren que les autoritats, el personal funcionari, els agents i les institucions

estats, així com els altres actors que actuen en nom de l'estat es comporten de conformitat amb aquesta obligació.

2. Les parts prenen les mesures legislatives i altres que siguin necessàries per actuar amb la diligència deguda per prevenir, investigar, castigar i concedir una reparació pels actes de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni comesos per actors no estatals.

Article 6

Polítiques sensibles al gènere

Les parts es comprometen a incloure una perspectiva de gènere en l'aplicació i l'avaluació de l'impacte de les disposicions d'aquest Conveni i a promoure i aplicar de manera efectiva polítiques d'igualtat entre les dones i els homes, i per a l'adquisició d'autonomia de les dones.

CAPÍTOL II. POLÍTIQUES INTEGRADES I RECOLLIDA DE DADES

Article 7

Polítiques globals i coordinades

1. Les parts prenen les mesures legislatives i altres que siguin necessàries per adoptar i aplicar unes polítiques nacionals efectives, globals i coordinades, que incloguin totes les mesures pertinents per prevenir i combatre tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni, i oferir una resposta global a la violència envers les dones.

2. Les parts vetllen perquè les polítiques esmentades a l'apartat 1 posin els drets de la víctima al centre de totes les mesures i que s'apliquin mitjançant una cooperació efectiva entre totes les agències, les institucions i les organitzacions pertinents.

3. Les mesures preses de conformitat amb aquest article han d'implicar, si escau, tots els actors pertinents com ara les agències governamentals, els parlaments i les autoritats nacionals, regionals i locals, les institucions nacionals de drets humans i les organitzacions de la societat civil.

Article 8

Recursos econòmics

Les parts dediquen els recursos econòmics i humans apropiats per a l'aplicació adequada de les polítiques integrades, les mesures i els programes destinats

a prevenir i combatre tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni, incloent-hi els duts a terme per les organitzacions no governamentals i la societat civil.

Article 9

Organitzacions no governamentals i societat civil

Les parts reconeixen, animen i donen suport, a tots els nivells, al treball de les organitzacions no governamentals pertinents i de la societat civil que són actives en la lluita contra la violència envers les dones i estableixen una cooperació efectiva amb aquestes organitzacions.

Article 10

Òrgan de coordinació

1. Les parts designen o creen un o diversos òrgans oficials responsables de la coordinació, l'aplicació, el seguiment i l'avaluació de les polítiques i les mesures preses per prevenir i combatre tots els tipus de violència coberts per aquest Conveni. Aquests òrgans coordinen la recollida de les dades esmentades a l'article 11, n'analitzen i en difonen els resultats.
2. Les parts vetllen perquè els òrgans designats o creats de conformitat amb aquest article rebin informació de caràcter general sobre les mesures preses de conformitat amb el capítol VIII.
3. Les parts vetllen perquè els òrgans designats o creats de conformitat amb aquest article tinguin la capacitat de comunicar directament i de fomentar relacions amb els seus homòlegs en les altres parts.

Article 11

Recollida de dades i recerca

1. Als efectes de l'aplicació d'aquest Conveni, les parts es comprometen:
  - a) a recollir les dades estadístiques detallades pertinents, a intervals regulars, sobre els afers relatius a tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni;
  - b) a donar suport a la recerca en els àmbits relatius a tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni, per estudiar les seves causes profundes i els seus efectes, la seva freqüència i els índexs de condemna, com també l'eficàcia de les mesures preses per a l'aplicació d'aquest Conveni.

2. Les parts s'esforcen en efectuar enquestes basades en la població, en intervals regulars, per avaluar l'abast i les tendències de tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni.
3. Les parts proporcionen les informacions recollides de conformitat amb aquest article al grup d'experts esmentat a l'article 66 d'aquest Conveni, per estimular la cooperació internacional i permetre una comparació internacional.
4. Les parts vetllen perquè les informacions recollides de conformitat amb aquest article es posin a disposició del públic.

CAPÍTOL III. PREVENCIÓ

Article 12

Obligacions generals

1. Les parts prenen les mesures necessàries per promoure els canvis en els models de comportament socioculturals de les dones i els homes amb vista a eradicar els prejudicis, els costums, les tradicions i qualsevol altra pràctica basats en la idea de la inferioritat de les dones o en un paper estereotipat de les dones i els homes.
2. Les parts prenen les mesures legislatives i altres que siguin necessàries per prevenir tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni per qualsevol persona física o jurídica.
3. Totes les mesures preses de conformitat amb aquest capítol tenen en compte i tracten les necessitats específiques de les persones que siguin vulnerables pel fet de circumstàncies particulars, i posen al centre, els drets humans de totes les víctimes.
4. Les parts prenen les mesures necessàries per animar tots els membres de la societat, en particular els homes i els nens, a contribuir activament a la prevenció de tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni.
5. Les parts vetllen perquè la cultura, el costum, la religió, la tradició o el pretès «honor» no siguin considerats com a justificants dels actes de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni.
6. Les parts prenen les mesures necessàries per promoure programes i activitats destinats a fomentar l'autonomia de les dones.

Article 13

Sensibilització

1. Les parts promouen o duen a terme, regularment i a tots els nivells, campanyes o programes de sensibilització, també en cooperació amb les institucions nacionals de drets humans i els òrgans competents en matèria d'igualtat, la societat civil i les organitzacions no governamentals, especialment les organitzacions de dones, si escau, per incrementar la conscienciació i la comprensió pel públic en general de les diferents manifestacions de tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni i les seves conseqüències en els infants, i de la necessitat de prevenir-les.
2. Les parts asseguren una àmplia difusió entre el públic en general d'informació sobre les mesures disponibles per prevenir els actes de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni.

Article 14

Educació

1. Les parts emprenen, si escau, les accions necessàries per incloure en els programes d'estudis oficials i a tots els nivells d'ensenyament, material didàctic sobre temes com ara la igualtat entre les dones i els homes, els papers no estereotipats dels gèneres, el respecte mutu, la resolució no violenta dels conflictes en les relacions interpersonals, la violència envers les dones basada en el gènere, i el dret a la integritat personal, adaptats a la fase de desenvolupament dels alumnes.
2. Les parts emprenen les accions necessàries per promoure els principis esmentats a l'apartat 1, en les estructures educatives informals com també en les estructures esportives, culturals i de lleure, i als mitjans de comunicació.

Article 15

Formació dels professionals

1. Les parts imparteixen o reforcen la formació adequada dels professionals pertinents que tractin amb les víctimes o els autors de tots els actes de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni, en matèria de prevenció i detecció d'aquesta violència, la igualtat entre les dones i els homes, les necessitats i els drets de les víctimes, així com sobre la manera de prevenir el victimisme secundari.
2. Les parts fomenten la inclusió en la formació esmentada a l'apartat 1, d'una formació sobre la cooperació coordinada interinstitucional per permetre una ges-

tió global i adequada de les orientacions en els casos de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni.

Article 16

Programes preventius d'intervenció i de tractament

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per crear o donar suport a programes destinats a ensenyar als autors de violència domèstica a adoptar un comportament no violent en les relacions interpersonals per prevenir noves violències i canviar els esquemes de comportament violents.
2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per crear o donar suport a programes de tractament destinats a prevenir la reincidència dels autors de delictes, en particular dels autors de delictes de caràcter sexual.
3. En prendre les mesures esmentades als apartats 1 i 2, les parts vetllen perquè la seguretat, el suport i els drets humans de les víctimes siguin una prioritat i que, si escau, aquests programes es creïn i s'apliquin en coordinació estreta amb els serveis especialitzats en el suport a les víctimes.

Article 17

Participació del sector privat i els mitjans de comunicació

1. Les parts animen el sector privat, el sector de les tecnologies de la informació i de la comunicació i els mitjans de comunicació, tot respectant la llibertat d'expressió i la seva independència, a participar en l'elaboració i l'aplicació de les polítiques, així com a establir línies directrius i normes d'autoregulació per prevenir la violència envers les dones i reforçar el respecte de la seva dignitat.
2. Les parts desenvolupen i promouen, en cooperació amb els actors del sector privat, les capacitats dels infants, els pares i els educadors per fer front a un entorn de tecnologies de la informació i de la comunicació que dona accés a continguts degradants de caràcter sexual o violent que poden ser nocius.

CAPÍTOL IV. PROTECCIÓ I SUPORT

Article 18

Obligacions generals

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per protegir totes les víctimes contra qualsevol nou acte de violència.

2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries, de conformitat amb el seu dret intern, per vetllar per l'existència de mecanismes adequats per posar en pràctica una cooperació efectiva entre totes les agències estatals pertinents, incloses les autoritats judicials, els fiscals, les forces de l'ordre, les autoritats locals i regionals, com també les organitzacions no governamentals i altres organitzacions o entitats pertinents per a la protecció i el suport de les víctimes i els testimonis de tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni, remetent-se fins i tot als serveis de suport generals i especialitzats als quals es refereixen els articles 20 i 22 d'aquest Conveni.

3. Les parts vetllen perquè les mesures preses de conformitat amb aquest capítol:

- es basin en una comprensió fonamentada en el gènere de la violència envers les dones i la violència domèstica, i es concentrin en els drets humans i la seguretat de la víctima;
- es basin en un enfocament integrat que tingui en compte la relació entre les víctimes, els autors dels delictes, els infants i el seu entorn social més ampli;
- estiguin destinades a evitar el victimisme secundari;
- estiguin destinades a l'autonomia i la independència econòmica de les dones víctimes de violència;
- permetin, si escau, la creació d'un conjunt de serveis de protecció i de suport en els mateixos locals;
- responguin a les necessitats específiques de les persones vulnerables, inclosos els infants víctimes, i els siguin accessibles.

4. La prestació de serveis no ha de dependre de la voluntat de les víctimes d'emprendre accions legals o de testimoniar contra qualsevol autor d'un delicte.

5. Les parts prenen les mesures adequades per garantir una protecció consular o altra, i un suport als seus nacionals i les altres víctimes que tinguin dret a aquesta protecció de conformitat amb les seves obligacions derivades del dret internacional.

Article 19

Informació

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les víctimes rebin una informació adequada i en el moment oportú sobre els serveis de suport i les mesures legals disponibles, en una llengua que compreguin.

*Article 20**Serveis de suport generals*

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les víctimes tinguin accés a serveis que els facilitin el seu restabliment. Aquestes mesures haurien d'incloure, si cal, serveis com ara l'assessorament jurídic i psicològic, l'ajut econòmic, els serveis d'allotjament, l'educació, la formació i l'assistència en matèria de recerca de treball.

2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les víctimes tinguin accés als serveis de salut i els serveis socials, que els serveis disposin de recursos adequats i que els professionals siguin formats per donar una assistència a les víctimes i les orientin cap als serveis adequats.

*Article 21**Suport en matèria de denúncies individuals o col·lectives*

Les parts vetllen perquè les víctimes es beneficiïn d'informació sobre els mecanismes regionals i internacionals de denúncies individuals o col·lectives aplicables i de l'accés a aquests mecanismes. Les parts promouen la posada a disposició d'un suport sensible i conscient a les víctimes en la presentació de les seves denúncies.

*Article 22**Serveis de suport especialitzats*

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per proporcionar o adequar, segons un repartiment geogràfic adequat, uns serveis de suport especialitzats immediats, a curt i llarg termini, a qualsevol víctima que hagi estat objecte de qualsevol acte de violència cobert per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni.

2. Les parts proporcionen o adequen serveis de suport especialitzats per a totes les dones víctimes de violència i els seus fills.

*Article 23**Refugis*

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per permetre la creació de refugis apropiats, fàcilment accessibles i en nombre suficient, per oferir allotjaments segurs per a les víctimes, en particular les dones i els seus fills, i per ajudar-les de manera proactiva.

Article 24

Guàrdies telefòniques

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per establir a escala nacional unes guàrdies telefòniques gratuïtes, accessibles les vint-i-quatre hores, els set dies de la setmana, per proporcionar a les persones que truquen, de manera confidencial o respectant el seu anonimat, consells relatius a tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni.

Article 25

Suport a les víctimes de violència sexual

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per permetre la creació de centres d'ajuda d'urgència per a les víctimes de violacions i de violències sexuals, apropiats, fàcilment accessibles i en nombre suficient, perquè se'ls pugui fer un reconeixement mèdic i medicoforens, donar un suport vinculat al traumatisme i consells.

Article 26

Protecció i suport als infants testimonis

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè, en l'oferta de serveis de protecció i suport a les víctimes, es tinguin degudament en compte els drets i les necessitats dels infants testimonis de tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni.
2. Les mesures preses de conformitat amb aquest article inclouen consells psicossocials adaptats a l'edat dels infants testimonis de tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni i tenen degudament en compte l'interès superior de l'infant.

Article 27

Denúncia

Les parts prenen les mesures necessàries per animar a qualsevol persona testimoni de la comissió de qualsevol acte de violència cobert per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni, o que tingui motius seriosos de creure que es podria cometre un acte semblant o que hi hagi risc que es puguin tornar a cometre nous actes de violència, a denunciar-los a les organitzacions o a les autoritats competents.

*Article 28**Denúncia per part dels professionals*

Les parts prenen les mesures necessàries perquè les normes de confidencialitat imposades pel seu dret intern a certs professionals, no constitueixin un obstacle a la possibilitat, en les condicions apropiades, de fer una denúncia a les organitzacions o a les autoritats competents si tenen motius seriosos de creure que s'ha comès un acte greu de violència cobert per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni i que hi hagi risc que es puguin tornar a cometre nous actes greus de violència.

CAPÍTOL V. DRET MATERIAL*Article 29**Procés civil i vies de dret*

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per proporcionar a les víctimes els recursos civils adequats contra l'autor del delicte.
2. De conformitat amb els principis generals del dret internacional, les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per proporcionar a les víctimes les reparacions civils adequades contra les autoritats estatals que hagin incomplert el seu deure de prendre les mesures de prevenció o de protecció necessàries dins el límit del seu poder.

*Article 30**Indemnització*

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les víctimes tinguin dret a demanar una indemnització per part dels autors de qualsevol delicte establert de conformitat amb aquest Conveni.
2. L'estat hauria de concedir una indemnització adequada a les persones que hagin patit danys greus a la integritat corporal o a la salut, en la mesura en què el perjudici no estigui cobert per altres fonts, especialment per l'autor del delicte, per les assegurances o els serveis socials i mèdics finançats per l'estat. Això no impedeix les parts de demanar a l'autor del delicte el reemborsament de la indemnització concedida, a condició que es tingui degudament en compte la seguretat de la víctima.
3. Les mesures preses de conformitat amb l'apartat 2 han de garantir la concessió de la indemnització en un termini raonable.

Article 31

Custòdia, dret de visita i seguretat

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè, en el moment de la determinació dels drets de custòdia i visita relatius als fills, es tinguin en compte els incidents de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni.

2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè l'exercici de qualsevol dret de visita o de custòdia no comprometi els drets i la seguretat de la víctima o dels fills.

Article 32

Conseqüències civils dels matrimonis forçats

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè els matrimonis contrets amb recurs a la força puguin ser anul·lables, anul·lats o dissolts, sense que això suposi per a la víctima una càrrega econòmica o administrativa excessiva.

Article 33

Violència psicològica

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per tipificar com a delictes penals el fet, quan es comet intencionadament, d'atemptar greument contra la integritat psicològica d'una persona mitjançant la coacció o les amenaces.

Article 34

Assetjament

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per tipificar com a delictes penals el fet, quan es comet intencionadament, d'adoptar, en diverses ocasions, un comportament amenaçador dirigit envers una altra persona, fent que aquesta arribi a tèmer per la seva seguretat.

Article 35

Violència física

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per tipificar com a delictes penals el fet, quan es comet intencionadament, de cometre actes de violència física envers una altra persona.

*Article 36**Violència sexual, inclosa la violació*

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per tipificar com a delictes penals, quan es comet intencionadament:

- a) la penetració vaginal, anal o oral no consentida, de caràcter sexual, del cos d'una altra persona amb qualsevol part del cos o amb un objecte;
- b) els altres actes de caràcter sexual no consentits sobre una altra persona;
- c) el fet de coaccionar una altra persona a prestar-se a actes de caràcter sexual no consentits amb un tercer.

2. El consentiment ha de ser donat voluntàriament com a resultat de la lliure voluntat de la persona considerada en el context de les circumstàncies de l'entorn.

3. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les disposicions de l'apartat 1 s'apliquin igualment a actes comesos contra els antics o actuals cònjuges o parelles, de conformitat amb el seu dret intern.

*Article 37**Matrimonis forçats*

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per tipificar com a delictes penals el fet, quan es comet intencionadament, de forçar un adult o un menor a contraure matrimoni.

2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per tipificar com a delictes penals el fet, quan es comet intencionadament, d'enganyar un adult o un menor per portar-lo al territori d'una part o d'un estat diferent a aquell en el qual resideix, amb la intenció de forçar-lo a contraure matrimoni.

*Article 38**Mutilacions genitals femenines*

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per tipificar com a delictes penals, quan es comet intencionadament:

- a) l'excisió, la infibulació o qualsevol altra mutilació de la totalitat o part dels llavis majors, els llavis menors o el clítoris d'una dona;
- b) el fet de coaccionar una dona a sotmetre's a qualsevol dels actes enumerats a la lletra a o de proporcionar-li els mitjans per fer-ho;

c) el fet d'incitar o de coaccionar una nena a sotmetre's a qualsevol dels actes enumerats a la lletra a o de proporcionar-li els mitjans per fer-ho.

Article 39

Avortament i esterilització forçats

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per tipificar com a delictes penal, quan es comet intencionadament:

- a) el fet de practicar un avortament a una dona sense el seu consentiment previ i informat;
- b) el fet de practicar una intervenció quirúrgica que tingui per objecte o per efecte posar fi a la capacitat d'una dona de reproduir-se de manera natural, sense el seu consentiment previ i informat o sense la seva comprensió del procediment.

Article 40

Assejament sexual

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè qualsevol forma de comportament no desitjat, verbal, no verbal o físic, de caràcter sexual, que tingui per objecte o per efecte violar la dignitat d'una persona, especialment quan aquest comportament crea un ambient intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu, sigui sotmès a sancions penals o altres sancions legals.

Article 41

Assistència o complicitat i temptativa

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per tipificar com a delictes penals, quan es cometen intencionadament, l'assistència o la complicitat en la comissió dels delictes establerts de conformitat amb els articles 33, 34, 35, 36, 37, 38 lletra a i 39 d'aquest Conveni.
2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per tipificar com a delictes penal, quan es cometen intencionadament, les temptatives de comissió dels delictes establerts de conformitat amb els articles 35, 36, 37, 38 lletra a i 39 d'aquest Conveni.

Article 42

Justificació inacceptable dels delictes penals, inclosos els delictes comesos en nom del pretès «honor»

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per garantir que, en els procediments penals oberts per la comissió d'un dels actes

de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni, la cultura, el costum, la religió, la tradició o el pretès «honor» no siguin considerats justificants d'aquells actes. Això abasta, en particular, les al·legacions segons les quals la víctima hagués transgredit unes normes o uns costums culturals, religiosos, socials o tradicionals relatius a un comportament apropiat.

2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè la incitació feta per qualsevol persona a un infant de cometre qualsevol dels actes esmentats a l'apartat 1 no disminueixi la responsabilitat penal d'aquesta persona pels actes comesos.

Article 43

Sanció dels delictes penals

Els delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni s'apliquen independentment del caràcter de la relació entre la víctima i l'autor del delicte.

Article 44

Competència

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per establir la seva competència respecte de qualsevol delicte establert de conformitat amb aquest Conveni, quan el delicte ha estat comès:

- a) en el seu territori; o
- b) a bord d'un vaixell que porti el seu pavelló; o
- c) a bord d'una aeronau matriculada segons les seves lleis internes; o
- d) per un dels seus nacionals; o
- e) per una persona que tingui la seva residència habitual en el seu territori.

2. Les parts s'esforcen per prendre les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per establir la seva competència respecte de qualsevol delicte establert de conformitat amb aquest Conveni, quan el delicte ha estat comès contra un dels seus nacionals o contra una persona que té la seva residència habitual en el seu territori.

3. Als efectes de l'enjudiciament dels delictes establerts de conformitat amb els articles 36, 37, 38 i 39 d'aquest Conveni, les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè l'establiment de la seva competència no estigui subordinat a la condició que els fets siguin també incriminats en el territori on han estat comesos.

4. Als efectes de l'enjudiciament dels delictes establerts de conformitat amb els articles 36, 37, 38 i 39 d'aquest Conveni, les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè l'establiment de la seva competència respecte de les lletres d i e de l'apartat 1 no estigui subordinat a la condició que l'enjudiciament estigui precedit per una demanda de la víctima o una denúncia de l'estat del lloc on s'ha comès el delicte.

5. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per establir la seva competència respecte de qualsevol delicte establert de conformitat amb aquest Conveni, en els casos que el presumpte autor es troba present en el seu territori i no pot ser extradit a un altre estat part únicament amb motiu de la seva nacionalitat.

6. Quan diverses parts reivindiquen la seva competència respecte d'un presumpte delicte establert de conformitat amb aquest Conveni, les parts concernides es posen d'acord, si escau, per determinar quina és la millor per dur a terme l'enjudiciament.

7. Sense perjudici de les normes generals del dret internacional, aquest Conveni no exclou cap competència penal exercida per una part de conformitat amb el seu dret intern.

Article 45

Sancions i mesures

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè els delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni siguin subjectes a sancions efectives, proporcionades i dissuasives, segons la seva gravetat. Aquestes inclouen, si escau, penes privatives de llibertat que poden donar lloc a l'extradició.

2. Les parts poden adoptar altres mesures respecte dels autors de delictes, com ara:

- el seguiment o la vigilància de la persona condemnada;
- la pèrdua dels drets de la pàtria potestat, si l'interès superior de l'infant, que pot incloure la seguretat de la víctima, no pot ser garantit d'altra manera.

Article 46

Circumstàncies agreujants

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les circumstàncies següents, sempre que no siguin per si mateixes elements cons-

titutius del delictes, puguin, de conformitat amb les disposicions pertinents del seu dret intern, ser tingudes en compte com a circumstàncies agreujants en el moment de la determinació de les penes relatives als delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni:

- a) el delictes ha estat comès contra un antic o actual cònjuge o parella, de conformitat amb el dret intern, per un membre de la família, una persona que conviu amb la víctima, o una persona que abusi de la seva autoritat;
- b) el delictes, o els delictes emparentats, han estat comesos de forma reiterada;
- c) el delictes ha estat comès contra una persona en situació de vulnerabilitat amb motiu de circumstàncies especials;
- d) el delictes ha estat comès contra o en presència d'un menor;
- e) el delictes ha estat comès per dos o més persones actuant conjuntament;
- f) el delictes ha estat precedit o acompanyat d'una violència d'extrema gravetat;
- g) el delictes ha estat comès amb la utilització o l'amenaça d'una arma;
- h) el delictes ha comportat greus danys físics o psicològics per a la víctima;
- i) l'autor ha estat condemnat anteriorment per fets de caràcter similar.

Article 47

Condemnes en un altre estat part

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per preveure la possibilitat de tenir en compte, en el marc de l'apreciació de la pena, les condemnes fermes dictades en una altra part pels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

Article 48

Prohibició de models alternatius de resolució dels conflictes o de condemnes obligatòries

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per prohibir models alternatius de resolució dels conflictes obligatoris, inclosa la mediació i la conciliació, respecte de tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni.
2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè, en el cas d'ordre de pagament d'una multa, es tingui degudament en compte la capacitat de l'autor del delictes de fer front a les obligacions econòmiques que té respecte a la víctima.

CAPÍTOL VI. INVESTIGACIÓ, ENJUDICIAMENTS, DRET PROCESSAL I MESURES DE PROTECCIÓ

Article 49

Obligacions generals

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les investigacions i els procediments judicials relatius a tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni, es duguin a terme sense retards injustificats tenint en consideració els drets de la víctima en totes les fases dels procediments penals.

2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries, de conformitat amb els principis fonamentals dels drets humans i tenint en consideració la comprensió de la violència basada en el gènere, per garantir una investigació i un procediment efectius dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

Article 50

Resposta immediata, prevenció i protecció

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les forces de l'ordre responsables responguin ràpidament i de manera apropiada a tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni i ofereixin una protecció adequada i immediata a les víctimes.

2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les forces de l'ordre responsables prenguin ràpidament i de manera apropiada mesures per a la prevenció i la protecció contra tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni, inclosa la utilització de mesures operatives preventives i la recollida de proves.

Article 51

Valoració i gestió de riscos

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè totes les autoritats pertinents facin una valoració del risc de letalitat, de la gravetat de la situació i del risc de reiteració de la violència, per gestionar el risc i garantir, si cal, una seguretat i un suport coordinats.

2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè la valoració esmentada a l'apartat 1, tingui degudament en compte, en totes les fases de la investigació i de l'aplicació de mesures de protecció, el fet que l'autor

d'actes de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni posseeixi o tingui accés a armes de foc.

Article 52

Ordres urgents de prohibició

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè es reconegui a les autoritats competents la facultat d'ordenar, en situacions de perill immediat, a l'autor de violència domèstica d'abandonar el domicili de la víctima o de la persona en perill durant un període de temps suficient i de prohibir a l'autor d'entrar en el domicili de la víctima o de la persona en perill o de posar-s'hi en contacte. Les mesures preses de conformitat amb aquest article han de donar la prioritat a la seguretat de les víctimes o de les persones en perill.

Article 53

Ordres de restricció o de protecció

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les víctimes de tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni puguin beneficiar-se d'ordres de restricció o de protecció adequades.

2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les ordres de restricció o de protecció esmentades a l'apartat 1 siguin:

- disponibles per a una protecció immediata i no suposin una càrrega econòmica o administrativa excessiva per a la víctima;
- emeses per un termini específic, o fins a la seva modificació o revocació;
- si escau, emeses ex parte i amb efecte immediat;
- disponibles independentment o acumulables a altres procediments judicials;
- autoritzades a ser introduïdes en els procediments judicials subsegüents.

3. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè la violació de les ordres de restricció o de protecció emeses de conformitat amb l'apartat 1 siguin subjectes a sancions penals o altres sancions legals, efectives, proporcionades i dissuasives.

Article 54

Investigacions i proves

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè, en qualsevol procediment civil o penal, les proves relatives als antecedents sexu-

als i el comportament de la víctima no siguin admeses llevat que sigui pertinent i necessari.

Article 55

Procediments ex parte i ex officio

1. Les parts vetllen perquè les investigacions o els procediments de delictes establerts de conformitat amb els articles 35, 36, 37, 38 i 39 d'aquest Conveni no depenguin totalment d'una denúncia o d'una demanda de la víctima quan el delicte ha estat comès, en la totalitat o en part, en el seu territori, i que el procediment pugui seguir fins i tot si la víctima es retracta o retira la seva demanda.

2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per garantir, de conformitat amb les condicions previstes pel seu dret intern, la possibilitat que les organitzacions governamentals i no governamentals i els assessors especialitzats en la violència domèstica, prestin assistència i/o suport a les víctimes, a demanda d'aquestes, durant les investigacions i els procediments judicials relatius als delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

Article 56

Mesures de protecció

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per protegir els drets i els interessos de les víctimes, incloses les seves necessitats específiques com a testimonis, en totes les fases de les investigacions i els procediments judicials, en particular:

a) vetllant perquè tant elles com els seus familiars i els testimonis de càrrec estiguin a l'empара dels riscos d'intimidació, de represàlies i nou victimisme;

b) vetllant perquè les víctimes siguin informades, almenys en els casos en què les víctimes i la família podrien estar en perill, quan l'autor del delicte s'evadeix o és alliberat temporalment o definitivament;

c) mantenint-les informades, segons les condicions previstes pel seu dret intern, dels seus drets i dels serveis a la seva disposició, i del curs donat a la seva denúncia, els càrrecs imputats, el desenvolupament general de la investigació o del procediment, i del seu paper en aquest, així com de la resolució dictada;

d) donant a les víctimes, de conformitat amb les normes de procediment del seu dret intern, la possibilitat de ser escoltades, de proporcionar elements de prova i d'exposar els seus punts de vista, necessitats i preocupacions, directament o a través d'un intermediari, i que aquestes siguin examinades;

e) proporcionant a les víctimes una assistència apropiada perquè els seus drets i interessos siguin degudament exposats i tinguts en compte;

f) vetllant perquè es puguin prendre mesures per protegir la vida privada i la imatge de la víctima;

g) vetllant, quan això sigui possible, perquè s'evitin els contactes entre les víctimes i els autors de delictes a l'interior dels tribunals i dels locals de les forces de l'ordre;

h) proporcionant a les víctimes intèrprets independents i competents, quan les víctimes són part en els procediments o quan aquestes aporten elements de prova;

i) permetent a les víctimes de declarar davant el tribunal, de conformitat amb les normes previstes pel seu dret intern, sense ser-hi presents, o almenys sense que l'autor presumpte del delicte no hi sigui present, especialment recurrent a les tecnologies de comunicació apropiades, si es troben disponibles.

2. A un menor víctima i testimoni de violència envers les dones i de violència domèstica, se li han de donar, si escau, mesures de protecció específiques tenint en compte l'interès superior de l'infant.

Article 57

Assistència jurídica

Les parts vetllen perquè les víctimes tinguin dret a una assistència jurídica i una ajuda legal gratuïta segons les condicions previstes pel seu dret intern.

Article 58

Prescripció

Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè el termini de prescripció per instar un procediment relatiu als delictes establerts de conformitat amb els articles 36, 37, 38 i 39 d'aquest Conveni, tingui una durada suficient i proporcional a la gravetat del delicte en qüestió, a fi de permetre la tramitació eficaç del procediment, després que la víctima hagi assolit la majoria d'edat.

CAPÍTOL VII. MIGRACIÓ I ASIL

Article 59

Estatut de resident

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per garantir que a les víctimes, l'estatut de resident de les quals depèn del seu cònjuge

o de la seva parella, de conformitat amb el seu dret intern, se'ls concedeixi, prèvia petició, en el cas de dissolució del matrimoni o de la relació, en el cas de situacions particularment difícils, un permís de residència autònom, independentment de la durada del matrimoni o de la relació. Les condicions relatives a la concessió i la durada del permís de residència autònom s'estableixen de conformitat amb el dret intern.

2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les víctimes puguin obtenir la suspensió dels procediments d'expulsió iniciats pel fet que el seu estatut de resident depèn del seu cònjuge o de la seva parella, de conformitat amb el seu dret intern, per permetre-li de sol·licitar un permís de residència autònom.

3. Les parts lliuren un permís de residència renovable a les víctimes, en l'una o les dues situacions següents:

a) quan l'autoritat competent considera que el seu sojorn és necessari respecte de la seva situació personal;

b) quan l'autoritat competent considera que el seu sojorn és necessari per a la seva cooperació amb les autoritats competents en el marc d'una investigació o de procediments penals.

4. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les víctimes de matrimonis forçats portades a un altre país amb la finalitat d'aquest matrimoni, i que, en conseqüència, perden el seu estatut de resident en el país on resideixen habitualment, puguin recuperar aquest estatut.

Article 60

Sol·licituds d'asil basades en el gènere

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè la violència envers les dones basada en el gènere pugui ser reconeguda com una forma de persecució en el sentit de l'article 1 lletra A, apartat 2, del Conveni relatiu a l'estatut dels refugiats de 1951 i com una forma de perjudici greu que dona lloc a una protecció complementària o subsidiària.

2. Les parts vetllen perquè s'apliqui a cadascun dels motius del Conveni una interpretació sensible al gènere i que als sol·licitants d'asil se'ls concedeixi l'estatut de refugiat en els casos en què hagi quedat establert que el risc de persecució es basa en un o diversos d'aquests motius, de conformitat amb els instruments pertinents aplicables.

3. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per desenvolupar procediments d'acollida sensibles al gènere i serveis de suport per

als sol·licitants d'asil, així com unes línies directrius basades en el gènere i procediments d'asil sensibles al gènere, inclosos els relatius a l'obtenció de l'estatut de refugiat i per a la sol·licitud de protecció internacional.

Article 61

No-expulsió

1. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries per respectar el principi de no-expulsió, de conformitat amb les obligacions existents que es deriven del dret internacional.
2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les víctimes de violència envers les dones que necessitin protecció, independentment del seu estatut o lloc de residència, no puguin en cap circumstància ser expulsades cap a un país on la seva vida corre perill o en el qual poden ser víctimes de tortura o de penes o tractaments inhumans o degradants.

Capítol VIII. Cooperació internacional

Article 62

Principis generals

1. Les parts cooperen, de conformitat amb les disposicions d'aquest Conveni i en aplicació dels instruments internacionals i regionals pertinents relatius a la cooperació en matèria civil i penal, per adoptar acords basats en legislacions uniformes o recíproques i en el seu dret intern, en la mesura més àmplia possible, a fi de:
  - a) prevenir, combatre i enjudiciar tots els tipus de violència coberts per l'àmbit d'aplicació d'aquest Conveni;
  - b) protegir i assistir les víctimes;
  - c) dur a terme investigacions o procediments en relació amb els delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni;
  - d) aplicar les sentències civils i penals pertinents dictades per les autoritats judicials de les parts, incloses les ordres de protecció.
2. Les parts prenen les mesures legislatives o altres que siguin necessàries perquè les víctimes d'un delictes establert de conformitat amb aquest Conveni i comès en el territori d'una part diferent d'aquell en el qual resideixen, puguin presentar una denúncia davant les autoritats competents del seu estat de residència.

3. Si una part que subordina la cooperació judicial en matèria penal, l'extradició o l'execució de sentències civils o penals dictades per una altra part en aquest Conveni a l'existència d'un conveni, rep una demanda relativa a aquesta cooperació en matèria judicial d'una part amb la qual no ha conclòs aquest tipus de conveni, pot considerar aquest Conveni com la base legal de la cooperació judicial en matèria penal, de l'extradició o l'execució de sentències civils o penals dictades per una altra part en aquest Conveni respecte dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

4. Les parts s'esforcen per integrar, si escau, la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica en els programes de cooperació al desenvolupament a benefici d'estats tercers, incloent-hi la conclusió d'acords bilaterals i multilaterals amb estats tercers amb la finalitat de facilitar la protecció de les víctimes, de conformitat amb l'article 18, apartat 5.

Article 63

Mesures relatives a les persones en perill

Quan una part té, sobre la base d'informacions a la seva disposició, motius seriosos per pensar que una persona corre el risc de ser sotmesa de manera imminent a un dels actes de violència referits als articles 36, 37, 38 i 39 d'aquest Conveni en el territori d'una altra part, s'anima a la part que disposa de la informació, a transmetre-la sense demora a l'altra part amb la finalitat d'assegurar que es prenguin les mesures de protecció apropiades. Aquesta informació ha de contenir, si escau, indicacions sobre les disposicions de protecció existents establertes en benefici de la persona en perill.

Article 64

Informació

1. La part requerida ha d'informar ràpidament la part requeridora del resultat final de l'acció exercida de conformitat amb aquest capítol. La part requerida ha d'informar també ràpidament la part requeridora de totes les circumstàncies que fan impossible l'execució de l'acció prevista o que són susceptibles de retardar-la de manera significativa.

2. Una part pot, dins el límit de les normes del seu dret intern, sense una demanda prèvia, transmetre a una altra part les informacions obtingudes en el marc de les seves pròpies investigacions quan considera que la divulgació d'aquestes informacions podria ajudar la part que les rep a prevenir els delictes penals establerts de conformitat amb aquest Conveni, o a iniciar o continuar les investigacions o els procediments relatius a aquests delictes penals, o que podria portar a una

demanda de cooperació formulada per aquesta part de conformitat amb aquest capítol.

3. La part que rep qualsevol informació de conformitat amb l'apartat 2, l'ha de comunicar a les seves autoritats competents de manera que es puguin iniciar els procediments si es considera que són apropiats, o que es pugui tenir en compte aquesta informació en els procediments civils i penals pertinents.

Article 65

Protecció de dades

Les dades personals es conserven i s'utilitzen de conformitat amb les obligacions concretes per les parts en el Conveni per a la protecció de les persones respecte del tractament automatitzat de dades de caràcter personal (STE núm. 108).

CAPÍTOL IX. MECANISME DE SEGUIMENT

Article 66

Grup d'experts sobre la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica

1. El Grup d'experts sobre la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica (en endavant denominat «GREVIO») és l'encarregat de vetllar per l'aplicació d'aquest Conveni per les parts.

2. El GREVIO es compon de 10 membres com a mínim i 15 membres com a màxim, tenint en compte una participació equilibrada entre dones i homes, una participació geogràficament equilibrada, i també una experiència multidisciplinària. Els seus membres són elegits pel Comitè de les parts d'entre els candidats designats per les parts, per un mandat de quatre anys, renovable una vegada, i escollits d'entre els nacionals de les parts.

3. L'elecció inicial de 10 membres s'organitzarà en el termini d'un any a partir de la data d'entrada en vigor d'aquest Conveni. L'elecció de cinc membres addicionals s'organitzarà després de la vint-i-cinquena ratificació o adhesió.

4. L'elecció dels membres del GREVIO es basa en els principis següents:

a) s'elegeixen de conformitat amb un procediment transparent entre personalitats d'alta moralitat conegudes per la seva competència en matèria de drets humans, d'igualtat entre les dones i els homes, de violència envers les dones i de violència domèstica o d'assistència i protecció de les víctimes, o amb una experiència professional reconeguda en els àmbits coberts per aquest Conveni;

- b) el GREVIO no pot tenir més d'un nacional del mateix estat;
  - c) haurien de representar els principals ordenaments jurídics;
  - d) haurien de representar els actors i les instàncies pertinents en l'àmbit de la violència envers les dones i la violència domèstica;
  - e) participen a títol individual, són independents i imparcials en l'exercici dels seus mandats i tenen disponibilitat per exercir les seves funcions de manera efectiva.
5. El procediment d'elecció dels membres del GREVIO el fixa el Comitè de Ministres del Consell d'Europa, prèvia consulta i el consentiment unànim de les parts, en el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquest Conveni.
6. El GREVIO adopta el seu propi reglament intern.
7. Els membres del GREVIO i els altres membres de les delegacions encarregades d'efectuar les visites en els països, tal com estableix l'article 68, apartats 9 i 14, gaudeixen dels privilegis i immunitats previstos per l'annex a aquest Conveni.

Article 67

Comitè de les Parts

1. El Comitè de les parts es compon dels representants de les parts en el Conveni.
2. El Comitè de les Parts és convocat pel secretari general del Consell d'Europa. La seva primera reunió s'haurà de celebrar en el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquest Conveni per elegir els membres del GREVIO. Després, es reunirà a demanda d'un terç de les parts, del president del Comitè de les Parts o del secretari general.
3. El Comitè de les Parts adopta el seu propi reglament intern.

Article 68

Procediment

1. Les parts presenten al secretari general del Consell d'Europa, sobre la base d'un qüestionari preparat pel GREVIO, un informe sobre les mesures d'ordre legislatiu i altres que facin efectives les disposicions d'aquest Conveni, perquè sigui examinat pel GREVIO.
2. El GREVIO examina l'informe presentat de conformitat amb l'apartat 1 amb els representants de la part concernida.
3. El procediment d'avaluació posterior es divideix en cicles la durada dels quals la determina el GREVIO. A l'inici de cada cicle, el GREVIO selecciona les dis-

posicions particulars sobre les quals farà el procediment d'avaluació i envia un qüestionari.

4. El GREVIO determina els mitjans apropiats per dur a terme aquesta avaluació. En particular, pot adoptar un qüestionari per a cadascun dels cicles que serveix de base a l'avaluació de l'aplicació per les parts. Aquest qüestionari es trameta a totes les parts. Les parts responen aquest qüestionari així com qualsevol altra demanda d'informació del GREVIO.

5. El GREVIO pot rebre informacions relatives a l'aplicació del Conveni d'organitzacions no governamentals i de la societat civil, així com d'institucions nacionals de protecció dels drets humans.

6. El GREVIO pren degudament en consideració les informacions existents disponibles en altres instruments i organitzacions regionals i internacionals en els àmbits inclosos en el camp d'aplicació d'aquest Conveni.

7. Quan adopta el qüestionari per a cada cicle d'avaluació, el GREVIO pren degudament en consideració la recollida de dades i les recerques existents en les parts, com les que s'esmenten a l'article 11 d'aquest Conveni.

8. El GREVIO pot rebre informacions relatives a l'aplicació del Conveni de la part del comissari de Drets Humans del Consell d'Europa, de l'Assemblea parlamentària i d'altres òrgans especialitzats pertinents del Consell d'Europa així com dels establerts per altres instruments internacionals. Les denúncies presentades davant aquests òrgans i el seguiment que se'n fa es posen a disposició del GREVIO.

9. El GREVIO pot organitzar, de manera subsidiària, en cooperació amb les autoritats nacionals i amb l'ajuda d'experts nacionals independents, visites als països concernits, si les informacions rebudes són insuficients o en els casos previstos a l'apartat 14. En aquestes visites, el GREVIO pot ser assistit per especialistes en els àmbits específics.

10. El GREVIO elabora un projecte d'informe que conté les seves anàlisis sobre l'aplicació de les disposicions a les quals es refereix el procediment d'avaluació, així com els seus suggeriments i propostes relatives a la manera en la qual la part concernida pot tractar els problemes identificats. El projecte d'informe es trameta a la part objecte de l'avaluació perquè hi aportï els seus comentaris. Els seus comentaris són tinguts en compte pel GREVIO en l'aprovació del seu informe.

11. Sobre la base de totes les informacions rebudes i els comentaris de les parts, el GREVIO aprova el seu informe i les seves conclusions sobre les mesures preses per la part concernida per a l'aplicació de les disposicions d'aquest Conveni. Aquest informe i les conclusions es trameten a la part concernida i al Comitè de

les Parts. L'informe i les conclusions del GREVIO es fan públics des del moment de la seva adopció, amb els comentaris eventuais de la part concernida.

12. Sense perjudici del procediment previst als apartats 1 al 8, el Comitè de les Parts pot adoptar, sobre la base de l'informe i les conclusions del GREVIO, unes recomanacions adreçades a aquesta part (a) sobre les mesures que ha de prendre per a l'aplicació de les conclusions del GREVIO, fixant si cal una data per a la presentació d'informacions sobre la seva aplicació, i (b) que tenen com a objectiu promoure la cooperació amb aquesta part a fi d'aplicar aquest Conveni de manera satisfactòria.

13. Si el GREVIO rep informacions fiables que indiquen una situació en la qual existeixen problemes que requereixen una atenció immediata per prevenir o per limitar l'amplitud o el nombre de violacions greus del Conveni, pot demanar la presentació urgent d'un informe especial relatiu a les mesures preses per prevenir un tipus de violència greu, estesa o recurrent envers les dones.

14. El GREVIO pot, tenint en compte les informacions aportades per la part concernida així com qualsevol informació fiable disponible, designar un o diversos dels seus membres per dur a terme una investigació i presentar de manera urgent un informe al GREVIO. Quan és necessari i amb l'acord de la part, la investigació pot incloure una visita al seu territori.

15. Després d'haver examinat les conclusions relatives a la investigació esmentada a l'apartat 14, el GREVIO tramet aquestes conclusions a la part concernida i, si escau, al Comitè de les Parts i al Comitè de Ministres del Consell d'Europa amb qualsevol altre comentari i recomanació.

Article 69

Recomanacions generals

El GREVIO pot adoptar, si escau, recomanacions generals sobre l'aplicació d'aquest Conveni.

Article 70

Participació dels parlaments en el seguiment

1. Els parlaments nacionals són convidats a participar en el seguiment de les mesures preses per a l'aplicació d'aquest Conveni.
2. Les parts sotmeten els informes del GREVIO als seus parlaments nacionals.

3. L'Assemblea parlamentària del Consell d'Europa és invitada a fer el balanç, de manera regular, de l'aplicació d'aquest Conveni.

CAPÍTOL X. RELACIONS AMB ALTRES INSTRUMENTS INTERNACIONALS

Article 71

Relacions amb altres instruments internacionals

1. Aquest Conveni no afecta les obligacions que es deriven d'altres instruments internacionals en els quals les parts en aquest Conveni són part o n'esdevindran part, i que contenen disposicions relatives a les matèries regides per aquest Conveni.
2. Les parts en aquest Conveni poden concloure entre elles acords bilaterals o multilaterals relatius a les qüestions regulades per aquest Conveni, a fi de completar o reforçar les disposicions d'aquest o per facilitar l'aplicació dels principis que consagra.

CAPÍTOL XI. ESMENES AL CONVENI

Article 72

Esmenes

1. Qualsevol esmena a aquest Conveni proposada per una part haurà de ser comunicada al secretari general del Consell d'Europa el qual la trametrà als estats membres del Consell d'Europa, a qualsevol signatari, a qualsevol part, a la Unió Europea, a qualsevol estat que hagi estat convidat a signar aquest Conveni de conformitat amb les disposicions de l'article 75 i a qualsevol estat convidat a adherir-se a aquest Conveni de conformitat amb les disposicions de l'article 76.
2. El Comitè de Ministres del Consell d'Europa examina l'esmena proposada i, prèvia consulta a les parts en el Conveni que no són membres del Consell d'Europa, pot adoptar l'esmena amb la majoria prevista a l'article 20 lletra d de l'Estatut del Consell d'Europa.
3. El text de qualsevol esmena adoptada pel Comitè de Ministres de conformitat amb l'apartat 2 serà comunicada a les parts, per a la seva acceptació.
4. Qualsevol esmena adoptada de conformitat amb l'apartat 2 entrarà en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període d'un mes després de la data en la qual totes les parts hagin informat el secretari general de la seva acceptació.

Capítol XII. Clàusules finals

Article 73

Efectes del Conveni

Les disposicions d'aquest Conveni no afecten les disposicions del dret intern i d'altres instruments internacionals vinculants ja en vigor o que puguin entrar en vigor, i en aplicació dels quals drets més favorables són o serien reconeguts a les persones en matèria de prevenció i de lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica.

Article 74

Arranjament de controvèrsies

1. Les parts en qualsevol controvèrsia que sorgeixi respecte de l'aplicació o la interpretació de les disposicions d'aquest Conveni han de cercar la solució, primer de tot per la via de la negociació, la conciliació, l'arbitratge, o per qualsevol altre mitjà pacífic acceptat de comú acord per les parts.
2. El Comitè de Ministres del Consell d'Europa pot establir procediments d'arranjaments que podrien ser utilitzats per les parts en una controvèrsia, si aquestes ho consenten.

Article 75

Signatura i entrada en vigor

1. Aquest Conveni està obert a la signatura dels estats membres del Consell d'Europa, els estats no membres que hagin participat en la seva elaboració així com de la Unió Europea.
2. Aquest Conveni se sotmet a la ratificació, l'acceptació o l'aprovació. Els instruments de ratificació, acceptació o aprovació es dipositen prop del secretari general del Consell d'Europa.
3. Aquest Conveni entrarà en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data en la qual 10 signataris, dels quals almenys vuit estats membres del Consell d'Europa, hagin expressat el seu consentiment a ser obligats pel Conveni, de conformitat amb les disposicions de l'apartat 2.
4. El Conveni entrarà en vigor, respecte dels estats, als quals es fa referència a l'apartat 1 o de la Unió Europea, que expressin posteriorment el seu consentiment a ser vinculat pel aquest Conveni, el primer dia del mes següent a l'expiració d'un

període de tres mesos després de la data del dipòsit de l'instrument de ratificació, acceptació o d'aprovació.

Article 76

Adhesió al Conveni

1. Després de l'entrada en vigor d'aquest Conveni, el Comitè de Ministres del Consell d'Europa podrà, prèvia consulta a les parts en aquest Conveni i d'haver-ne obtingut l'assentiment unànime, invitar qualsevol estat no membre del Consell d'Europa que no hagi participat en l'elaboració del Conveni a adherir-se a aquest Conveni per una decisió presa amb la majoria prevista a l'article 20 lletra d de l'Estatut del Consell d'Europa, i per unanimitat dels vots dels representants dels estats contractants amb dret a formar part del Comitè de Ministres.

2. Per a qualsevol estat que s'hi adhereixi, el Conveni entrarà en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data del dipòsit de l'instrument d'adhesió prop del secretari general del Consell d'Europa.

Article 77

Aplicació territorial

1. Qualsevol estat o la Unió Europea pot, en el moment de la signatura o en el moment del dipòsit del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, designar el o els territoris en els quals s'aplica aquest Conveni.

2. Qualsevol part pot, en qualsevol altre moment posterior, mitjançant una declaració adreçada al secretari general del Consell d'Europa, estendre l'aplicació d'aquest Conveni a qualsevol altre territori designat en aquesta declaració del qual n'assegura les relacions internacionals o en nom del qual està autoritzada a prendre compromisos. El Conveni entrarà en vigor respecte d'aquest territori el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la declaració pel secretari general.

3. Qualsevol declaració feta en virtut dels dos apartats anteriors podrà, respecte de qualsevol territori designat en aquesta declaració, ser retirada mitjançant una notificació adreçada al secretari general del Consell d'Europa. Aquesta retirada prendrà efecte el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la notificació pel secretari general.

Article 78

Reserves

1. No s'admet cap reserva respecte de les disposicions d'aquest Conveni, amb excepció de les previstes als apartats 2 i 3.

2. Qualsevol estat o la Unió Europea pot, en el moment de la signatura o en el moment del dipòsit del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, mitjançant una declaració adreçada al secretari general del Consell d'Europa, precisar que es reserva el dret de no aplicar, o de només aplicar en casos o condicions específiques, les disposicions establertes a:

- l'article 30, apartat 2;
- l'article 44, apartats 1 lletra e, 3 i 4;
- l'article 55, apartat 1 en el que fa referència a l'article 35 respecte dels delictes menors;
- l'article 58 en el que fa referència als articles 37, 38 i 39;
- l'article 59.

3. Qualsevol estat o la Unió Europea pot, en el moment de la signatura o en el moment del dipòsit del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, mitjançant una declaració adreçada al secretari general del Consell d'Europa, precisar que es reserva el dret de preveure sancions no penals, en lloc de sancions penals, per als comportaments esmentats als articles 33 i 34.

4. Qualsevol part pot retirar, en la totalitat o en part, una reserva mitjançant una declaració adreçada al secretari general del Consell d'Europa. Aquesta declaració tindrà efecte en la data de la seva recepció pel secretari general.

Article 79

Validesa i examen de les reserves

1. Les reserves previstes a l'article 78, apartats 2 i 3, tenen una validesa de cinc anys a comptar del primer dia de l'entrada en vigor del Conveni per a la part concernida. No obstant això, aquestes reserves poden ser renovades per períodes de la mateixa durada.

2. Divuit mesos abans de l'expiració de la reserva, el secretari general del Consell d'Europa informa la part concernida d'aquesta expiració. Tres mesos abans de la data d'expiració, la part notifica al secretari general la seva intenció de mantenir, modificar o retirar la reserva. En cas contrari, el secretari general informa aquesta part que la seva reserva es prolonga automàticament per un període de sis mesos. Si la part concernida no notifica la seva decisió de mantenir o modificar les seves reserves abans de l'expiració d'aquest període, la o les reserves es consideren caducades.

3. Quan una part formula una reserva de conformitat amb l'article 78, apartats 2 i 3, i abans de la seva renovació o quan se li demani, ha de donar explicacions al GREVIO sobre els motius que justifiquen el seu manteniment.

Article 80

Denúncia

1. Qualsevol part pot, en qualsevol moment, denunciar aquest Conveni adreçant una notificació al secretari general del Consell d'Europa.

2. Aquesta denúncia tindrà efecte el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la notificació pel secretari general.

Article 81

Notificació

El Secretari general del Consell d'Europa notificarà als estats membres del Consell d'Europa, als estats no membres del Consell d'Europa que hagin participat en l'elaboració d'aquest Conveni, a qualsevol signatari, a qualsevol part, a la Unió Europea, i a qualsevol estat convidat a adherir-se a aquest Conveni:

- a) qualsevol signatura;
- b) el dipòsit de qualsevol instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió;
- c) qualsevol data d'entrada en vigor d'aquest Conveni, de conformitat amb els articles 75 i 76;
- d) qualsevol esmena adoptada de conformitat amb l'article 72, així com la data d'entrada en vigor d'aquesta esmena;
- e) qualsevol reserva i qualsevol retirada de reserva fetes en aplicació de l'article 78;
- f) qualsevol denúncia feta de conformitat amb les disposicions de l'article 80;
- g) qualsevol altre acte, notificació o comunicació que es refereixi a aquest Conveni.

En fe de la qual cosa, els sotassignats, degudament autoritzats a aquest efecte, han signat aquest Conveni.

Fet a Istanbul, l'11 de maig del 2011, en anglès i francès, ambdós textos igualment fefaents, en un únic exemplar que serà dipositat als arxius del Consell d'Europa. El secretari general del Consell d'Europa en trametrà còpia certificada conforme

a cadascun dels estats membres del Consell d'Europa, als estats no membres que hagin participat en l'elaboració d'aquest Conveni, a la Unió europea i a qualsevol estat convidat a adherir-se a aquest Conveni.

ANNEX. PRIVILEGIS I IMMUNITATS (ARTICLE 66)

1. Aquest annex s'aplica als membres del GREVIO esmentats a l'article 66 del Conveni com també als altres membres de les delegacions encarregades d'efectuar les visites als països. Per a les finalitats d'aquest annex, l'expressió «altres membres de les delegacions encarregades d'efectuar les visites als països» comprèn els experts nacionals independents i els especialistes als quals fa referència l'article 68, apartat 9, del Conveni, els agents del Consell d'Europa i els intèrprets contractats pel Consell d'Europa que acompanyen el GREVIO en les seves visites als països.

2. Els membres del GREVIO i els altres membres de les delegacions encarregades d'efectuar les visites als països gaudeixen, en l'exercici de les seves funcions vinculades amb la preparació i la realització de les visites així com del seguiment fet a aquestes i els viatges vinculats a aquestes funcions, dels privilegis i les immunitats esmentades a continuació:

a) immunitat d'arrest o de detenció i de comís dels seus equipatges personals i, pel que fa als actes duts a terme per ells en la seva qualitat oficial, incloses les seves paraules i els seus escrits, immunitat de tota jurisdicció;

b) exempció respecte de totes les mesures restrictives relatives a la seva llibertat de moviment: sortida i entrada en el seu país de residència, i entrada i sortida del país en el qual exerceixen les seves funcions, així com respecte de qualsevol formalitat de registre d'estrangers, en els països visitats o transitats per ells en l'exercici de les seves funcions.

3. Durant els viatges efectuats en l'exercici de les seves funcions, s'han de concedir als membres del GREVIO i als altres membres de les delegacions encarregades d'efectuar les visites al país, les mateixes facilitats que es reconeixen als representants de governs estrangers en missió oficial temporal, en matèria de duana i control de canvis.

4. Els documents relatius a l'avaluació de l'aplicació del Conveni transportats pels membres del GREVIO i els altres membres de les delegacions encarregades d'efectuar les visites al país, són inviolables en la mesura que es refereixen a l'activitat del GREVIO. No es pot aplicar cap mesura d'intercepció o de censura a la correspondència oficial del GREVIO o a les comunicacions oficials dels membres

del GREVIO i als altres membres de les delegacions encarregades d'efectuar les visites al país.

5. Per garantir als membres del GREVIO i als altres membres de les delegacions encarregades d'efectuar les visites al país una completa llibertat de paraula i una completa independència en l'acompliment de les seves funcions, se'ls continuarà concedint la immunitat de jurisdicció pel que fa a les paraules o els escrits que emanin d'ells en l'acompliment de les seves funcions, fins i tot després que el mandat d'aquestes persones hagi finalitzat.

6. Els privilegis i les immunitats es concedeixen a les persones esmentades a l'apartat 1 d'aquest annex, no per al seu gaudi personal, sinó amb la finalitat de garantir en qualsevol independència l'exercici de les seves funcions en l'interès del GREVIO. La retirada de les immunitats concedides a les persones esmentades a l'apartat 1 d'aquest annex, la duu a terme el secretari general del Consell d'Europa, en tots els casos en què, en la seva opinió, la immunitat impediria que es fes justícia o en què la immunitat pugui ser retirada sense perjudicar els interessos del GREVIO.

RESERVA DEL PRINCIPAT D'ANDORRA AL CONVENI SOBRE LA PREVENCIÓ I LA LLUITA CONTRA LA VIOLÈNCIA ENVERS LES DONES I LA VIOLÈNCIA DOMÈSTICA

“De conformitat amb l'article 78 apartat 2 del Conveni, Andorra es reserva el dret de no aplicar les disposicions previstes a l'article 30 apartat 2 del Conveni.”

**CONVENI SOBRE LA
PROTECCIÓ DELS
INFANTS CONTRA
L'EXPLOTACIÓ I
L'ABÚS SEXUAL**

LANZAROTE, 25 D'OCTUBRE DE 2007

Ratificació: 30 d'abril de 2014

Entrada en vigor: 1 d'agost de 2014

PREÀMBUL

Els estats membres del Consell d'Europa i els altres signataris aquí presents,

Considerant que la finalitat del Consell d'Europa és d'assolir una unió més gran entre els seus membres;

Considerant que qualsevol infant té dret, a les mesures de protecció que exigeix la seva condició de menor, per part de la seva família, de la societat i de l'Estat;

Observant que l'explotació sexual dels infants, especialment sota les formes de la pornografia infantil i la prostitució, i totes les formes d'abús sexual dels infants, incloent-hi quan els fets es cometen a l'estranger, posen greument en perill la salut i el desenvolupament psicosocial de l'infant;

Observant que l'explotació i l'abús sexual dels infants han augmentat en unes proporcions preocupants tant a escala nacional com internacional, i en particular pel que fa a l'augment de la utilització per part dels infants i els infractors de les tecnologies de la comunicació i la informació, i que, per prevenir i lluitar contra aquesta explotació i aquest abús, esdevé indispensable la cooperació internacional;

Considerant que el benestar i l'interès superior dels infants són valors fonamentals compartits per tots els estats membres i s'han de promoure sense cap discriminació;

Recordant el Pla d'acció adoptat en la 3a Cimera de caps d'estat i de govern del Consell d'Europa (Varsòvia, 16-17 de maig del 2005), que fa una crida a l'elaboració de mesures per posar fi a l'explotació sexual dels infants;

Recordant en particular les recomanacions del Comitè de Ministres: núm. R (91) 11 sobre l'explotació sexual, la pornografia, la prostitució, el tràfic d'infants i de joves adults, la Recomanació (2001) 16 sobre la protecció dels infants contra l'explotació sexual i el Conveni sobre la cibercriminalitat (STE núm. 185), especialment l'article 9, i també el Conveni del Consell d'Europa sobre la lluita contra el tràfic d'éssers humans (STCE núm. 197);

Tenint presents la Convenció per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals (1950, STE núm. 5), la Carta social europea revisada (1996, STE núm. 163) i el Conveni europeu sobre l'exercici dels drets dels infants (1996, STE núm. 160);

Tenint també presents la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant, especialment l'article 34 del mateix, el Protocol opcional a la Conven-

ció sobre els drets de l'infant relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia, com també el Protocol addicional al Conveni de les Nacions Unides contra la delinqüència organitzada transnacional destinat a prevenir, reprimir i castigar el tràfic de persones, en particular de dones i infants, i també el Conveni de l'Organització internacional del treball sobre la prohibició i l'acció immediata per a l'eliminació de les pitjors formes de treball infantil;

Tenint presents la Decisió marc del Consell de la Unió Europea relativa a la lluita contra l'explotació sexual dels infants i la pornografia infantil (2004/68/JHA), la Decisió marc del Consell de la Unió Europea relativa a l'estatut de les víctimes en els processos penals (2001/220/JHA) i la Decisió marc del Consell de la Unió Europea relativa a la lluita contra el tràfic d'éssers humans (2002/629/JHA);

Tenint degudament en compte altres instruments jurídics i programes internacionals rellevants en aquest àmbit, especialment la Declaració d'Estocolm i el Programa d'acció adoptats en el 1r Congrés mundial contra l'explotació sexual dels infants amb fins comercials (27-31 d'agost de 1996); el Compromís mundial de Yokohama, adoptat en el 2n Congrés mundial contra l'explotació sexual dels infants amb fins comercials (17-20 de desembre del 2001); el Compromís de Budapest i el Pla d'acció adoptats en la conferència preparatòria del 2n Congrés mundial contra l'explotació sexual dels infants amb fins comercials (20-21 de novembre del 2001); la Resolució de l'Assemblea General de les Nacions Unides S-27/2 «Un món apropiat pels nens» i el Programa triennial «Construir una Europa per i amb els infants», adoptat després de la 3a Cimera i impulsat per la Conferència de Mònaco (4-5 d'abril del 2006);

Determinats a contribuir eficaçment a l'objectiu comú de protegir els infants contra l'explotació i l'abús sexual, amb independència de qui sigui l'autor, i de prestar assistència a les víctimes;

Tenint en compte la necessitat de preparar un instrument internacional comprensiu que se centri en els aspectes relacionats amb la prevenció, la protecció i els aspectes penals de la lluita contra totes les formes d'explotació i abús sexual dels infants, i que estableixi un mecanisme de seguiment específic;

Han acordat el següent:

CAPÍTOL I. OBJECTE, PRINCIPI DE NO-DISCRIMINACIÓ I DEFINICIONS

Article 1

Objecte

1. Aquest Conveni té per objecte:

- a) Prevenir i lluitar contra l'explotació i l'abús sexual dels infants;
- b) Protegir els drets dels infants víctimes d'explotació i abús sexual;
- c) Promoure la cooperació nacional i internacional contra l'explotació i l'abús sexual dels infants.

2. Per tal d'assegurar l'aplicació efectiva per part de les parts de les seves disposicions, el Conveni estableix un mecanisme de seguiment específic.

Article 2

Principi de no-discriminació

L'aplicació per les parts del Conveni, en particular el benefici de les mesures destinades a protegir els drets de les víctimes, ha d'estar garantida sense cap discriminació, especialment per motius de sexe, raça, color, llengua, religió, opinions polítiques o de qualsevol altre tipus, origen nacional o social, pertinença a una minoria nacional, fortuna, naixement, orientació sexual, estat de salut, discapacitat o qualsevol altra situació.

Article 3

Definicions

Als efectes d'aquest Conveni:

- a) «Infant» significa qualsevol persona menor de 18 anys;
- b) «Explotació i abús sexual dels infants» inclou els comportaments a què fan referència els articles 18 a 23 d'aquest Conveni;
- c) «Victima» significa qualsevol infant víctima de l'explotació o de l'abús sexual.

CAPÍTOL II - MESURES PREVENTIVES

Article 4

Principis

Cada part pren les mesures legislatives o d'altres mesures necessàries per prevenir qualsevol forma d'explotació i abús sexual dels infants i per protegir els infants.

Article 5

Contractació, formació i sensibilització de les persones que treballen en contacte amb infants

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per promoure la conscienciació de la protecció i els drets dels infants entre les persones que mantenen contactes regulars amb infants en els sectors de l'educació, la salut, la protecció social, la justícia, les forces de l'ordre i també en àrees relatives a les activitats esportives, culturals i de lleure.
2. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar que les persones a què fa referència l'apartat 1 tinguin un coneixement adequat de l'explotació i l'abús sexual dels infants, dels mitjans per detectar-los i de la possibilitat prevista a l'article 12, apartat 1.
3. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries, de conformitat amb el seu dret intern, per assegurar que les condicions d'accés a professions quin exercici impliqui contactes regulars amb infants s'asseguri que els candidats a aquestes professions no hagin estat condemnats per actes d'explotació o d'abús sexual d'infants.

Article 6

Educació dels infants

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar que els infants, durant l'escolaritat primària i secundària, rebin informació sobre els riscos d'explotació i abús sexual, i també sobre els mitjans per protegir-se, adaptada a la seva capacitat evolutiva. Aquesta informació, proporcionada, si escau, en col·laboració amb els pares, s'ha de donar en un context d'informació més general sobre la sexualitat i s'ha de prestar una atenció especial a les situacions de risc, especialment aquelles en les que intervé la utilització de noves tecnologies de la comunicació i de la informació.

Article 7

Programes o mesures d'intervenció preventiva

Cada part s'assegura que les persones que creuen que poden cometre qualsevol dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni puguin accedir, quan sigui apropiat, a programes d'intervenció eficaços o mesures dissenyades a avaluar i prevenir el risc que aquests delictes puguin ser comesos.

*Article 8**Mesures per al públic en general*

1. Cada part promou o organitza campanyes de sensibilització adreçades al públic i proporcionant informació sobre el fenomen de l'explotació i l'abús sexual d'infants i les mesures preventives que es poden prendre.
2. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per prevenir o prohibir la difusió de materials que facin publicitat dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

*Article 9**Participació dels infants, el sector privat, els mitjans de comunicació i la societat civil*

1. Cada part promou la participació dels infants, segons la seva capacitat evolutiva, en el desenvolupament i l'aplicació de les polítiques, els programes públics o altres iniciatives relatives a la lluita contra l'explotació i l'abús sexual dels infants.
2. Cada part promou el sector privat, i en particular el sector de la tecnologia de la comunicació i la informació, la indústria del turisme i dels viatges, i els sectors bancaris i financers, com també la societat civil, a participar en l'elaboració i l'aplicació de les polítiques de prevenció de l'explotació i l'abús sexual dels infants, i en la implementació de normes internes a través de l'autoregulació o la correulació.
3. Cada part promou els mitjans de comunicació a proporcionar una informació apropiada sobre tots els aspectes de l'explotació i l'abús sexual dels infants, dins el respecte de la independència dels mitjans i la llibertat de premsa.
4. Cada part promou el finançament, incloent-hi, quan sigui apropiat, mitjançant la creació de fons, dels projectes i els programes duts a terme per la societat civil amb l'objectiu de prevenir i protegir els infants contra l'explotació i l'abús sexual.

CAPÍTOL III. AUTORITATS ESPECIALITZADES I ÒRGANS DE COORDINACIÓ*Article 10**Mesures nacionals de coordinació i col·laboració*

1. Cada part pren les mesures necessàries per assegurar la coordinació a nivell nacional o local entre els diferents òrgans encarregats de la protecció dels infants

per a la prevenció i la lluita contra l'exploració i l'abús sexual dels infants, especialment en el sector de l'educació i la salut, els serveis socials, les forces de l'ordre i les autoritats judicials.

2. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per establir o designar:

a) Unes institucions nacionals o locals independents competents en la promoció i la protecció dels drets de l'infant, assegurant-se que estiguin dotades de recursos i de responsabilitats específiques;

b) Uns mecanismes de recollida de dades o de punts d'informació, a nivell nacional o local i en col·laboració amb la societat civil, amb el propòsit d'observar i d'avaluar el fenomen de l'exploració i de l'abús sexual dels infants, dins el respecte de la protecció de dades de caràcter personal.

3. Cada part promou la cooperació entre els poders públics competents, la societat civil i el sector privat, per tal de millorar la prevenció i la lluita contra l'exploració i l'abús sexual dels infants.

CAPÍTOL IV. MESURES DE PROTECCIÓ I ASSISTÈNCIA A LES VÍCTIMES

Article 11

Principis

1. Cada part estableix programes socials eficaços i crea estructures pluridisciplinàries per proporcionar el suport necessari a les víctimes, als familiars propers i a qualsevol persona a les quals s'hagi confiat l'infant.

2. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar, en cas d'incertesa sobre l'edat de la víctima i quan hi hagi motius per creure que és un infant, les mesures de protecció i d'assistència previstes per als infants, s'adaptin a ell o ella, mentre es verifica i s'estableix la seva edat.

Article 12

Comunicació de sospites d'exploració o d'abús sexual

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar que les normes de confidencialitat imposades pel dret intern a determinats professionals que, pel seu treball, estan en contacte amb infants, no constitueixi un obstacle a la possibilitat, per a aquests professionals, de comunicar als serveis responsables de la protecció de la infància qualsevol situació en la que tenen motius raonables per creure que l'infant és víctima d'exploració o d'abús sexual.

2. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per encoratjar a qualsevol persona que tingui coneixement o que sospiti, de bona fe, d'una explotació o d'un abús sexual d'infants a comunicar aquests fets als serveis competents.

Article 13

Serveis d'assistència

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per promoure i donar suport a la creació de serveis de comunicació, com ara línies telefòniques o internet, on es proporcioni assessorament a les persones que truquen, fins i tot confidencialment o respectant el seu anonimats.

Article 14

Assistència a les víctimes

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assistir les víctimes, a curt i llarg termini, a la seva recuperació física i psicosocial. Les mesures preses en aplicació d'aquest apartat tenen degudament en compte les opinions, les necessitats i les preocupacions de l'infant.

2. Cada part pren mesures, d'acord amb les condicions previstes en el seu dret intern, per cooperar amb les organitzacions no governamentals, altres organitzacions competents o altres elements de la societat civil, dedicats a prestar assistència a les víctimes.

3. Quan els pares o les persones a les quals s'ha confiat l'infant estan implicades en la seva explotació o abús sexual, els procediments d'intervenció presos en aplicació de l'apartat 1 de l'article 11 inclouen:

- la possibilitat d'allunyar el presumpte autor dels fets;
- la possibilitat de treure la víctima del seu entorn familiar. Les modalitats i la durada d'aquest allunyament es determinen de conformitat amb l'interès superior de l'infant.

4. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar que les persones properes a la víctima puguin beneficiar-se, quan sigui apropiat, d'una assistència terapèutica, especialment d'una atenció psicològica d'urgència.

CAPÍTOL V. PROGRAMES O MESURES D'INTERVENCIÓ

Article 15

Principis generals

1. Cada part assegura o promou, de conformitat amb el seu dret intern, programes o mesures d'intervenció eficaces per a les persones a què fa referència l'article 16, apartats 1 i 2, amb vista a prevenir i minimitzar els riscos de reincidència en els delictes de caràcter sexual contra els infants. Aquests programes o mesures han de ser accessibles en qualsevol moment durant el procediment, tant dins com fora de la presó, segons les condicions definides pel dret intern.
2. Cada part preveu o promou, de conformitat amb el seu dret intern, el desenvolupament de partenariats o altres formes de cooperació entre les autoritats competents, especialment els serveis de salut i els serveis socials, i les autoritats judicials i d'altres òrgans responsables del seguiment de les persones a què fa referència l'article 16, apartats 1 i 2.
3. Cada part preveu efectuar, de conformitat amb el seu dret intern, una avaluació de la perillositat i els riscos eventuais de reincidència dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni per part de les persones a què fa referència l'article 16, apartats 1 i 2, amb l'objectiu d'identificar els programes o les mesures apropiats.
4. Cada part preveu efectuar, de conformitat amb el seu dret intern, una avaluació de l'eficàcia dels programes i les mesures d'intervenció implementades.

Article 16

Destinatari dels programes i mesures d'intervenció

1. Cada part assegura, de conformitat amb el seu dret intern, que les persones processades per qualsevol dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni puguin accedir als programes o les mesures esmentats a l'article 15, apartat 1, en condicions que no siguin perjudicials ni contràries als drets de la defensa i a les exigències d'un procés just i imparcial, i particularment dins el respecte de les normes que regeixen el principi de la presumpció d'innocència.
2. Cada part preveu, de conformitat amb el seu dret intern, que les persones condemnades per haver comès qualsevol dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni puguin accedir als programes o a les mesures esmentats a l'article 15, apartat 1.

3. Cada part assegura, de conformitat amb el seu dret intern, que es desenvolupin o s'adaptin programes o mesures d'intervenció per respondre a les necessitats de desenvolupament dels infants que hagin comès delictes de caràcter sexual, incloent-hi els que es trobin per sota de l'edat de responsabilitat penal, amb l'objectiu de tractar els seus problemes de comportament sexual.

Article 17

Informació i consentiment

1. Cada part preveu, de conformitat amb el seu dret intern, que les persones a què fa referència l'article 16, a les quals es proposen els programes o les mesures d'intervenció, estiguin plenament informades dels motius d'aquesta proposta i que donin el seu consentiment al programa o la mesura amb perfecte coneixement del fets.

2. Cada part assegura, de conformitat amb el seu dret intern, que les persones a les quals es proposen programes o mesures d'intervenció, puguin refusar-los i, si es tracta de persones condemnades, que siguin conscients de les conseqüències eventuals que podria comportar el seu refús.

CAPÍTOL VI. DRET PENAL MATERIAL

Article 18

Abusos sexuals

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delicte penal les conductes intencionades següents:

a) Realitzar activitats sexuals amb un infant que, de conformitat amb les disposicions pertinents del dret nacional, no tingui l'edat legal per dur a terme activitats sexuals;

b) Realitzar activitats sexuals amb un infant quan:

- es fa ús de la coacció, la força o les amenaces; o
- s'abusa d'una posició reconeguda de confiança, autoritat o influència sobre l'infant, fins i tot en el si de la família; o
- s'abusa d'una situació especial de vulnerabilitat de l'infant, especialment degut a una discapacitat física o mental o d'una situació de dependència.

2. Per a l'aplicació de l'apartat 1, cada part determina l'edat per sota de la qual no és permès dur a terme activitats sexuals amb un infant.

3. Les disposicions de l'apartat 1 lletra a) no pretenen regular les activitats sexuals consentides entre menors.

Article 19

Delictes relatius a la prostitució infantil

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delicte penal les conductes intencionades següents:

- a) reclutar un infant perquè es dediqui a la prostitució o afavorir la participació d'un infant en la prostitució;
- b) coaccionar un infant que es dediqui a la prostitució o treure'n profit, o explotar un infant de qualsevol altra manera per a aquestes finalitats;
- c) accedir a la prostitució d'un infant.

2. Per a les finalitats d'aquest article, el terme "prostitució infantil" significa el fet d'utilitzar un infant per activitats sexuals, oferint o promentent diners o qualsevol altra forma de remuneració, pagament o avantatge, amb independència que aquesta remuneració, pagament, promesa o avantatge s'ofereixi a l'infant o a una tercera persona.

Article 20

Delictes relatius a la pornografia infantil

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delicte penal les conductes intencionades següents, quan es cometen de manera il·lícita:

- a) la producció de pornografia infantil;
- b) l'oferiment o fer accessible la pornografia infantil;
- c) la difusió o la transmissió de pornografia infantil;
- d) l'obtenció de pornografia infantil per un mateix o per a un altre;
- e) la possessió de pornografia infantil;
- f) l'accés conscient, per mitjà de les tecnologies de la comunicació i de la informació, a pornografia infantil.

2. Per a les finalitats d'aquest article, el terme "pornografia infantil" significa qualsevol material que representi de manera visual un infant que mantingui una conducta sexual explícita, real o simulada, o qualsevol representació dels òrgans sexuals d'un infant amb finalitats principalment sexuals.

3. Cada part pot reservar-se el dret de no aplicar, en la totalitat o en part, l'apartat 1 lletres a) i e) a la producció i la possessió de material pornogràfic:

- quan consisteix exclusivament de representacions simulades o imatges realistes d'un infant que no existeix;

- quan impliqui infants que hagin assolit l'edat fixada en aplicació de l'article 18, apartat 2, quan aquestes imatges les produeixen i les posseeixin amb el seu acord i únicament per al seu ús privat.

4. Cada part es pot reservar el dret de no aplicar, en la totalitat o en part, l'apartat 1 lletra f.

Article 21

Delictes relatius a la participació d'un infant en espectacles pornogràfics

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delictes penal les conductes intencionades següents:

a) reclutar un infant perquè participi en espectacles pornogràfics o afavorir la participació d'un infant en aquest tipus d'espectacles;

b) coaccionar un infant a participar en espectacles pornogràfics o beneficiar-se o explotar un infant de qualsevol altra manera per a aquestes finalitats;

c) assistir amb coneixement de causa a espectacles pornogràfics que impliquin la participació d'infants.

2. Cada part es pot reservar el dret de limitar l'aplicació de l'apartat 1 lletra c) a les situacions en les quals s'han reclutat o s'han coaccionat infants de conformitat amb l'apartat 1 lletres a) o b).

Article 22

Corrupció d'infants

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delictes penal el fet d'obligar intencionadament, amb fins sexuals, a un infant que no hagi assolit l'edat fixada en aplicació de l'article 18, apartat 2, a presenciar abusos sexuals o activitats sexuals, fins i tot sense que hi participi.

Article 23

Proposicions a infants amb fins sexuals

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delictes penal el fet que un adult proposi intencionadament, mitjançant tecnologies de la comunicació i de la informació, trobar-se amb un infant que no

hagi assolit l'edat fixada en aplicació de l'article 18, apartat 2, amb la finalitat de cometre contra ell un delictes establert de conformitat amb els articles 18, apartat 1 lletra a) o 20, apartat 1 lletra a), quan a aquesta proposició segueixin actes materials que conduixin a aquesta trobada.

Article 24

Complicitat i temptativa

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delictes penal, qualsevol tipus de complicitat, quan es comet de manera intencionada, amb l'objectiu de perpetrar un dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.
2. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delictes penal, qualsevol temptativa intencionada de cometre un dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.
3. Cada part es pot reservar el dret de no aplicar, en la totalitat o en part, l'apartat 2 als delictes establerts de conformitat amb l'article 20, apartat 1 lletres b), d), e) i f), l'article 21, apartat 1 lletra c), l'article 22 i l'article 23.

Article 25

Competència

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per establir la seva competència respecte de qualsevol delictes penal establert de conformitat amb aquest Conveni, quan el delictes es comet:
  - a) en el seu territori; o
  - b) a bord d'un vaixell amb pavelló d'aquesta part; o
  - c) a bord d'una aeronau matriculada segons les lleis d'aquesta part; o
  - d) per part d'un dels seus nacionals; o
  - e) per part d'una persona que té la seva residència habitual en el seu territori.
2. Cada part s'esforça a prendre les mesures legislatives o altres mesures necessàries per determinar la seva competència respecte de qualsevol delictes penal establert de conformitat amb aquest Conveni, quan el delictes es comet contra un dels seus nacionals o contra una persona que té la seva residència habitual en el seu territori.
3. Cada part pot, en el moment de la signatura o del dipòsit del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, en una declaració adreçada al secre-

tari general del Consell d'Europa, declarar que es reserva el dret de no aplicar, o de només aplicar en casos o condicions específiques, les regles de competència definides a l'apartat 1 lletra e) d'aquest article.

4. Per a l'enjudiciament dels delictes establerts de conformitat amb els articles 18, 19, 20, apartat 1 lletra a) i 21, apartat 1 lletres a) i b) d'aquest Conveni, cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè la determinació de la seva competència en virtut de la lletra d) de l'apartat 1 no estigui subordinada a la condició que els fets siguin també punibles en el lloc on han estat comesos.

5. Cada part pot, en el moment de la signatura o el dipòsit del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, mitjançant una declaració adreçada al secretari general del Consell d'Europa, declarar que es reserva el dret de limitar l'aplicació de l'apartat 4 d'aquest article als delictes establerts de conformitat amb l'article 18, apartat 1 lletra b), paràgrafs segon i tercer, en els casos en què el seu nacional tingui la seva residència habitual en el seu territori.

6. Per a l'enjudiciament dels delictes establerts de conformitat amb els articles 18, 19, 20, apartat 1 lletra a) i 21 d'aquest Conveni, cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè la determinació de la seva competència en virtut de les lletres d) i e) de l'apartat 1, no estigui subordinada a la condició que l'enjudiciament sigui precedit per una denúncia de la víctima o de l'estat del lloc on s'han comès els fets.

7. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per determinar la seva competència respecte de qualsevol delicte establert de conformitat amb aquest Conveni, quan el presumpte autor es troba en el seu territori i no pot ser extradit a una altra part només per raó de la seva nacionalitat.

8. Quan diverses parts reivindiquen la seva competència respecte d'un presumpte delicte establert de conformitat amb aquest Conveni, les parts concernides es consulten, quan s'escaigui, per tal de determinar la competència més convenient per perseguir el delicte.

9. Sense perjudici de les regles generals del dret internacional, aquest Conveni no exclou cap competència penal exercida per una part de conformitat amb el seu dret intern.

Article 26

Responsabilitat de les persones jurídiques

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè es puguin demanar responsabilitats a les persones jurídiques per als delictes esta-

blerts de conformitat amb aquest Conveni, quan són comesos pel seu compte per qualsevol persona física, actuant individualment o com a membre d'un òrgan de la persona jurídica, que exerceix un càrrec directiu en el seu si, sobre les bases següents:

- a) un poder de representació de la persona jurídica;
- b) la facultat de prendre decisions en nom de la persona jurídica;
- c) la facultat d'exercir un control en el si de la persona jurídica.

2. Més enllà dels casos previstos a l'apartat 1, cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per garantir que es pugui considerar responsable una persona jurídica quan l'absència de vigilància o control per part d'una persona física esmentada a l'apartat 1 ha fet possible la comissió d'un delictes establert de conformitat amb aquest Conveni, per compte d'aquella persona jurídica per part d'una persona física que actua sota la seva autoritat.

3. D'acord amb els principis jurídics de la part, la responsabilitat d'una persona jurídica pot ser penal, civil o administrativa.

4. Aquesta responsabilitat s'estableix sense perjudici de la responsabilitat penal de les persones físiques que hagin comès el delictes.

Article 27

Sancions i mesures

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tal que els delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni siguin subjectes a sancions efectives, proporcionades i dissuasives, tenint en compte la seva gravetat. Aquestes mesures inclouen sancions de privació de llibertat que poden donar lloc a l'extradició.

2. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tal que les persones jurídiques declarades responsables en aplicació de l'article 26 siguin subjectes a sancions efectives, proporcionades i dissuasives, que inclouen multes penals o no penals i eventualment altres mesures, especialment:

- a) exclusió del dret a rebre un avantatge o una ajuda de caràcter públic;
- b) prohibició temporal o definitiva d'exercir una activitat comercial;
- c) subjecció a la supervisió judicial;
- d) dissolució judicial.

3. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries:

a) per permetre l'embargament i la confiscació:

- de béns, documents i altres mitjans materials utilitzats per cometre els delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni o per facilitar-ne la comissió;
- del producte d'aquests delictes o dels béns el valor dels quals correspon a aquests productes;

b) per permetre el tancament temporal o definitiu de qualsevol establiment utilitzat per cometre qualsevol dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni, sense perjudici dels drets de tercers de bona fe, o prohibir a l'autor d'aquests delictes, amb caràcter temporal o definitiu, l'exercici de l'activitat professional o voluntària, que impliqui un contacte amb infants, durant la qual el delicte s'hagi comès.

4. Cada part pot adoptar altres mesures respecte dels autors de delictes, com ara la retirada de la pàtria potestat, el seguiment o la vigilància de les persones condemnades.

5. Cada part pot establir que els productes del delicte o els béns confiscats de conformitat amb aquest article puguin ser assignats a un fons especial per finançar programes de prevenció i assistència a les víctimes de qualsevol dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

Article 28

Circumstàncies agreujants

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tal que les circumstàncies següents, sempre que no siguin ja elements constitutius del delicte, puguin, de conformitat amb les disposicions pertinents del dret intern, ser preses en consideració com a circumstàncies agreujants en la determinació de les penes relatives als delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni:

- a) el delicte ha perjudicat greument la salut física o mental de la víctima;
- b) el delicte ha estat precedit o acompanyat d'actes de tortura o violències greus;
- c) el delicte ha estat comès contra una víctima especialment vulnerable;
- d) el delicte ha estat comès per un membre de la família, una persona que cohabitava amb l'infant o una persona que ha abusat de la seva autoritat;
- e) el delicte ha estat comès per diverses persones actuant conjuntament;
- f) el delicte ha estat comès en el marc d'una organització delictiva;
- g) l'autor ja ha estat condemnat per delictes de la mateixa naturalesa.

Article 29

Condemnes anteriors

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per preveure la possibilitat de tenir en compte, en el marc de l'apreciació de la pena, les condemnes fermes dictades per una altra part per delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

CAPÍTOL VII. INVESTIGACIÓ, ENJUDICIAMENT I DRET PROCESSAL

Article 30

Principis

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar que les investigacions i els procediments penals es duguin a terme en l'interès superior i en el respecte dels drets de l'infant.
2. Cada part vetlla per l'adopció d'una actitud protectora envers les víctimes, assegurant que les investigacions i els procediments penals no agreugin el traumatisme patit per l'infant i perquè la resposta de la justícia penal s'acompanyi d'assistència, quan això sigui apropiat.
3. Cada part assegura que les investigacions i els procediments penals tinguin un caràcter prioritari i es duguin a terme sense retards injustificats.
4. Cada part assegura que les mesures adoptades de conformitat amb aquest capítol no siguin perjudicials per als drets de la defensa i les exigències d'un procés just i imparcial, de conformitat amb l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.
5. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries, de conformitat amb els principis fonamentals del seu dret intern, per:
  - garantir unes investigacions i uns enjudiciaments eficaços dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni, que permetin, si escau, la possibilitat de dur a terme investigacions discretes;
  - permetre a les unitats o els serveis d'investigació d'identificar les víctimes de delictes establerts de conformitat amb l'article 20, especialment mitjançant l'anàlisi de materials de pornografia infantil, com ara fotografies i enregistraments audiovisuals, accessibles, difosos o transmesos mitjançant les tecnologies de la comunicació i de la informació.

*Article 31**Mesures generals de protecció*

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per protegir els drets i els interessos de les víctimes, especialment en qualitat de testimonis, en qualsevol fase de les investigacions i dels procediments penals, en particular:

a) tenint-les informades dels seus drets i dels serveis que tenen a la seva disposició i, llevat que no desitgin rebre aquesta informació, del seguiment de la seva denúncia, dels càrrecs formulats, del desenvolupament general de la investigació o el procediment i del seu paper en aquest, així com de la resolució dels seus casos.

b) vetllant perquè, almenys en els casos en què hi hagi un perill per a les víctimes i les seves famílies, aquestes puguin ser informades, si es considera necessari, de la posada en llibertat, temporal o definitiva, de la persona enjudiciada o condemnada;

c) donant-los, d'una manera conforme amb les normes de procediment del dret intern, la possibilitat de ser escoltades, d'aportar elements de prova i escollir els mitjans amb els quals es presentin i s'examinin els seus punts de vista, les seves necessitats i preocupacions, directament o a través d'un intermediari;

d) prestant-los una assistència apropiada, per tal que els seus drets i interessos siguin degudament presentats i tinguts en compte;

e) protegint la seva vida privada, la seva identitat i imatge, i prenent mesures conformes al dret intern per impedir la difusió pública de qualsevol informació que pugui conduir a la seva identificació;

f) protegint-les tant a elles com les seves famílies i els testimonis de càrrec contra els riscos d'intimidació, represàlies i nova victimització;

g) vetllant perquè les víctimes i els autors dels delictes no es trobin en contacte directe als locals dels serveis d'investigació i a les dependències judicials, llevat que les autoritats competents decideixin altrament en l'interès superior de l'infant o per les necessitats de la investigació o del procediment.

2. Cada part garanteix a les víctimes, a partir del seu primer contacte amb les autoritats competents, l'accés a la informació sobre els procediments judicials i administratius pertinents.

3. Cada part preveu que la víctima tingui accés, gratuïtament quan sigui justificat, a l'assistència lletrada, quan pugui actuar en qualitat de part en el procediment penal.

4. Cada part preveu la possibilitat que l'autoritat judicial designi un representant especial per a la víctima quan, en virtut del dret intern, aquest representant pot actuar en qualitat de part en el procediment judicial i els que exerceixen la pàtria potestat siguin privats de la facultat de representar-la en aquest procediment a causa d'un conflicte d'interessos amb ella.

5. Cada part preveu, mitjançant mesures legislatives mesures o altres mesures i de conformitat amb les condicions previstes pel seu dret intern, la possibilitat que grups, fundacions, associacions o organitzacions governamentals o no governamentals puguin prestar assistència i/o donar suport a les víctimes que donin el seu consentiment, durant els procediments penals relatius als delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

6. Cada part assegura que les informacions donades a les víctimes, de conformitat amb les disposicions d'aquest article, siguin adaptades a la seva edat i el seu grau de maduresa, i en una llengua que puguin comprendre.

Article 32

Inici del procediment

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè les investigacions o els enjudiciaments relatius a delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni no estiguin subordinades a la declaració o l'acusació per part de la víctima i que el procediment segueixi el seu curs fins i tot en el cas que la víctima es retracti de la seva declaració.

Article 33

Prescripció

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè el termini de prescripció per iniciar actuacions judicials per delictes establerts de conformitat amb els articles 18, 19, apartat 1 lletres a) i b), i 21, apartat 1 lletres a) i b), sigui d'una durada suficient per permetre l'inici efectiu de les actuacions judicials, després que la víctima hagi assolit la majoria d'edat, i que sigui proporcional a la gravetat del delicte en qüestió.

Article 34

Investigacions

1. Cada part adopta les mesures que siguin necessàries perquè les persones, les unitats o els serveis encarregats de les investigacions estiguin especialitzats en el camp de la lluita contra l'explotació i els abusos sexuals dels infants o que es

formin persones amb aquesta finalitat. Aquests serveis o unitats han de disposar dels recursos econòmics adequats.

2. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè la incertesa quant a l'edat real de la víctima no impedeixi l'inici d'una investigació penal.

Article 35

Audicions de l'infant

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè:

a) les audicions de l'infant tinguin lloc sense retard injustificat un cop els fets hagin estat denunciats a les autoritats competents;

b) les audicions de l'infant es duguin a terme, quan sigui necessari, en els locals concebuts o adaptats a aquest efecte;

c) les audicions de l'infant les duguin a terme professionals formats amb aquesta finalitat;

d) en la mesura que sigui possible i quan sigui apropiat, siguin sempre les mateixes persones les qui interroguin l'infant;

e) el nombre d'audicions es limiti al mínim possible i en la mesura estrictament necessària per al desenvolupament del procediment;

f) l'infant pugui estar acompanyat del seu representant legal o, quan sigui apropiat, d'un adult de la seva elecció, llevat de decisió contrària motivada respecte d'aquesta persona.

2. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè les audicions de la víctima o, quan sigui apropiat, les d'un infant testimoni dels fets, puguin ser objecte d'un enregistrament audiovisual i que aquest enregistrament pugui ser admès com a mitjà de prova en el procediment penal, segons les normes previstes pel seu dret intern.

3. En cas d'incertesa sobre l'edat de la víctima i quan hi hagi motius per creure que és un infant, s'apliquen les mesures previstes als apartats 1 i 2, mentre s'espera la verificació i la determinació de la seva edat.

Article 36

Procediment judicial

1. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries, amb el degut respecte de les normes que regeixen l'autonomia de les professions judici-

als, per posar a la disposició dels agents del procediment judicial, especialment els jutges, els fiscals i els advocats, formacions en matèria de drets de l'infant, explotació i abús sexual dels infants.

2. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè, segons les normes previstes pel dret intern:

- a) el jutge pugui ordenar que l'audiència tingui lloc a porta tancada;
- b) la víctima pugui ser escoltada a l'audiència sense la seva presència, utilitzant, especialment, les tecnologies de comunicació apropiades.

CAPÍTOL VIII. ENREGISTRAMENT I CONSERVACIÓ DE DADES

Article 37

Enregistrament i conservació de les dades nacionals sobre els delinqüents sexuals condemnats

1. Als efectes de la prevenció i la repressió dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni, cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per enregistrar i conservar, de conformitat amb les disposicions pertinents sobre la protecció de les dades de caràcter personal i altres normes i garanties apropiades establertes en el dret intern, les dades relatives a la identitat i també al perfil genètic (ADN) de les persones condemnades per delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

2. Cada part, en el moment de la signatura o del dipòsit dels seus instruments de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, comunica al secretari general del Consell d'Europa el nom i l'adreça d'una única autoritat nacional responsable als efectes de l'apartat 1.

3. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè les informacions a què fa referència l'apartat 1 puguin ser trameses a l'autoritat competent d'una altra part, de conformitat amb les condicions establertes pel seu dret intern i els instruments internacionals pertinents.

Capítol IX. Cooperació internacional

Article 38

Principis generals i mesures de cooperació internacional

1. Les parts cooperen entre elles, de conformitat amb les disposicions d'aquest Conveni, en aplicació dels instruments internacionals i regionals pertinents apli-

cables, els acords basats en les legislacions uniformes o recíproques i el seu dret intern, en la mesura més àmplia possible als efectes de:

- a) prevenir i lluitar contra l'explotació i els abusos sexuals dels infants;
- b) protegir i proporcionar assistència a les víctimes;
- c) dur a terme investigacions o procediments per delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

2. Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè les víctimes d'un delicte establert de conformitat amb aquest Conveni i comès en el territori d'una part, diferent d'aquella en la qual resideixen, puguin formular una denúncia davant les autoritats competents del seu estat de residència.

3. Si una part que subordina la cooperació judicial en matèria penal o l'extradició a l'existència d'un tractat, rep una sol·licitud de cooperació o extradició d'una part amb la qual no ha conclòs un tractat d'aquest tipus, pot considerar aquest Conveni com la base legal per a la cooperació judicial en matèria penal o l'extradició per als delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

4. Cada part s'esforça per integrar, quan sigui apropiat, la prevenció i la lluita contra l'explotació i els abusos sexuals dels infants en els programes d'ajuda al desenvolupament duts a terme en benefici d'estats tercers.

Capítol X. Mecanisme de seguiment

Article 39

Comitè de les Parts

1. El Comitè de les Parts està format per representants de les parts en el Conveni.
2. El secretari general del Consell d'Europa convoca el Comitè de les Parts. La primera reunió s'ha de celebrar dins el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor del Conveni per al desè signatari que l'hagi ratificat. Després, es reunirà a petició d'almenys un terç de les parts o del secretari general.
3. El Comitè de les Parts adopta el seu propi reglament.

Article 40

Altres representants

1. L'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, el comissari per als drets humans, el Comitè Europeu per als Problemes Criminals (CDPC) i altres comitès

intergovernamentals pertinents del Consell d'Europa designen cadascun un representant al Comitè de les Parts.

2. El Comitè de Ministres pot invitar altres òrgans del Consell d'Europa a designar un representant al Comitè de les Parts després d'haver-ho consultat amb aquest.

3. Representants de la societat civil, i especialment d'organitzacions no governamentals, poden ser admesos com a observadors al Comitè de les Parts d'acord amb el procediment establert per les normes pertinents del Consell d'Europa.

4. Els representants designats en virtut dels apartats 1 a 3 anteriors participen a les reunions del Comitè de les Parts sense dret de vot.

Article 41

Funcions del Comitè de les Parts

1. El Comitè de les Parts s'encarrega de supervisar l'aplicació d'aquest Conveni. El reglament del Comitè de les Parts determina les modalitats del procediment d'avaluació de l'aplicació d'aquest Conveni.

2. El Comitè de les Parts s'encarrega de facilitar la recollida, l'anàlisi i l'intercanvi d'informació, experiències i bones pràctiques entre els estats, amb la finalitat de millorar la seva capacitat de prevenir i lluitar contra l'explotació i els abusos sexuals dels infants.

3. El Comitè de les Parts s'encarrega també, si escau:

a) de facilitar la utilització i l'aplicació efectives d'aquest Conveni, inclosa la identificació de qualsevol problema en la matèria, i també els efectes de qualsevol declaració o reserva feta de conformitat amb el Conveni;

b) d'emetre un dictamen sobre qualsevol qüestió relativa a l'aplicació d'aquest Conveni i facilitar l'intercanvi d'informacions sobre els desenvolupaments jurídics, polítics o tècnics importants.

4. El Comitè de les Parts rep l'assistència de la Secretaria del Consell d'Europa en l'exercici de les seves funcions que es deriven d'aquest article.

5. El Comitè Europeu per als Problemes Criminals (CDPC) rep informació periòdica de les activitats previstes als apartats 1, 2 i 3 d'aquest article.

Capítol XI. Relació amb altres instruments internacionals

Article 42

Relació amb la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant i el seu Protocol opcional relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia

Aquest Conveni no afecta els drets i les obligacions que es deriven de les disposicions de la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant i del seu Protocol opcional relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia; aquest Conveni té com a objectiu millorar la protecció instaurada per aquests instruments i desenvolupar i completar les normes que contenen.

Article 43

Relació amb altres instruments internacionals

1. Aquest Conveni no afecta els drets i les obligacions que es deriven de les disposicions d'altres instruments internacionals en els quals les parts en aquest Conveni són part o n'esdevindran part, que contenen disposicions relatives a les matèries regulades per aquest Conveni i que asseguruen una major protecció i assistència als infants víctimes d'explotació o d'abús sexual.
2. Les parts en el Conveni poden concloure entre elles acords bilaterals o multilaterals relatius a les qüestions regulades per aquest Conveni, amb el propòsit de completar o reforçar les seves disposicions o per facilitar l'aplicació dels principis que consagra.
3. Les parts que són membres de la Unió Europea apliquen, en les seves relacions recíproques, les normes de la Comunitat i de la Unió Europea en la mesura que hi hagi normes de la Comunitat o de la Unió Europea que regeixin la matèria particular concernida i siguin aplicables al cas concret, sense perjudici de l'objecte i la finalitat del Conveni i sense perjudici de la seva plena aplicació respecte de les altres parts.

Capítol XII - Esmenes al Conveni

Article 44

Esmenes

1. Qualsevol esmena a aquest Conveni proposada per una part haurà de ser comunicada al secretari general del Consell d'Europa i ser tramesa per aquest darrer

als estats membres del Consell d'Europa, a qualsevol altre estat signatari, a qualsevol estat part, a la Comunitat Europea, a qualsevol estat que hagi estat convidat a signar el Conveni de conformitat amb les disposicions de l'article 45, apartat 1, i a qualsevol estat convidat a adherir-se a aquest Conveni, de conformitat amb les disposicions de l'article 46, apartat 1.

2. Qualsevol esmena proposada per una part es comunica al Comitè Europeu per als Problemes Criminals (CDPC), el qual sotmet al Comitè de Ministres el seu dictamen sobre l'esmena proposada.

3. El Comitè de Ministres examina l'esmena proposada i el dictamen sotmès pel CDPC i, després de consultar-ho amb els estats no membres part en aquest Conveni, pot adoptar l'esmena.

4. El text de qualsevol esmena adoptada pel Comitè de Ministres de conformitat amb l'apartat 3 d'aquest article s'ha de comunicar a les parts, perquè sigui acceptada.

5. Qualsevol esmena adoptada de conformitat amb l'apartat 3 d'aquest article entra en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període d'un mes després de la data en la qual totes les parts hagin informat el secretari general de la seva acceptació.

Capítol XIII. Clàusules finals

Article 45

Signatura i entrada en vigor

1. Aquest Conveni està obert a la signatura dels estats membres del Consell d'Europa, dels estats no membres que hagin participat en la seva elaboració i també de la Comunitat Europea.

2. Aquest Conveni se sotmet a la ratificació, l'acceptació o l'aprovació. Els instruments de ratificació, acceptació o aprovació es dipositen prop del secretari general del Consell d'Europa.

3. Aquest Conveni entra en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data en la qual 5 signataris, dels quals almenys 3 estats membres del Consell d'Europa, hagin expressat el seu consentiment a estar vinculats pel Conveni, de conformitat amb les disposicions de l'apartat precedent.

4. Si un dels estat mencionats a l'apartat 1 o la Comunitat Europea expressa posteriorment el seu consentiment a estar vinculat pel Conveni, aquest entra en

vigor, respecte d'aquest estat, el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data del dipòsit de l'instrument de ratificació, acceptació o aprovació.

Article 46

Adhesió al Conveni

1. Després de l'entrada en vigor d'aquest Conveni, el Comitè de Ministres del Consell d'Europa podrà, després de consultar les parts en el Conveni i després d'haver obtingut l'assentiment unànim, invitar qualsevol estat no membre del Consell d'Europa que no hagi participat en l'elaboració del Conveni a adherir-se al Conveni mitjançant una decisió presa per la majoria prevista a l'article 20 lletra d) de l'Estatut del Consell d'Europa, i amb el vot unànim dels representants dels estats contractants amb dret a formar part del Comitè de Ministres.

2. Per a qualsevol estat que s'hi adhereixi, el Conveni entra en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data del dipòsit de l'instrument d'adhesió prop del secretari general del Consell d'Europa.

Article 47

Aplicació territorial

1. Qualsevol estat o la Comunitat Europea pot, en el moment de la signatura o en el moment del dipòsit del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, designar el territori o els territoris als quals s'aplicarà el Conveni.

2. Qualsevol part pot estendre, en qualsevol altre moment posterior, mitjançant una declaració adreçada al secretari general del Consell d'Europa, l'aplicació d'aquest Conveni a qualsevol altre territori designat en aquesta declaració del qual sigui responsable de les relacions internacionals o en nom del qual està autoritzada a contraure compromisos. El Conveni entra en vigor respecte a aquest territori el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la declaració per part del secretari general.

3. Qualsevol declaració feta en virtut dels dos apartats anteriors podrà ser retirada, respecte de qualsevol territori designat en aquesta declaració, mitjançant una notificació adreçada al secretari general del Consell d'Europa. Aquesta retirada esdevindrà efectiva el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la notificació per part del secretari general.

Article 48

Reserves

No s'admet cap reserva a les disposicions d'aquest Conveni, amb l'excepció de les previstes expressament. Qualsevol reserva pot ser retirada en qualsevol moment.

Article 49

Denúncia

1. Qualsevol part pot denunciar, en qualsevol moment, aquest Conveni adreçant una notificació al secretari general del Consell d'Europa.
2. Aquesta denúncia esdevindrà efectiva el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la notificació pel secretari general.

Article 50

Notificació

El Secretari general del Consell d'Europa notificarà als estats membres del Consell d'Europa, a qualsevol estat signatari, a qualsevol estat part, a la Comunitat Europea, a qualsevol estat que hagi estat convidat a signar el Conveni de conformitat amb les disposicions de l'article 45, i a qualsevol estat convidat a adherir-se al Conveni de conformitat amb les disposicions de l'article 46:

- a) qualsevol signatura;
- b) el dipòsit de qualsevol instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió;
- c) qualsevol data d'entrada en vigor d'aquest Conveni, de conformitat amb els articles 45 i 46;
- d) qualsevol esmena adoptada de conformitat amb l'article 44, i també la data d'entrada en vigor d'aquesta esmena;
- e) qualsevol reserva en virtut de l'article 48;
- f) qualsevol denúncia feta en virtut de les disposicions de l'article 49;
- g) qualsevol altre acte, notificació o comunicació relatiu al Conveni.

En testimoni de la qual cosa, els sotasignats, degudament autoritzats a aquest efecte, han signat aquest Conveni.

Fet a Lanzarote, el 25 d'octubre del 2007, en anglès i en francès, essent els dos textos igualment fefaents, en un sol exemplar que es dipositarà en els arxius del

Consell d'Europa. El secretari general del Consell d'Europa en trametrà una còpia certificada conforme a cadascun dels estats membres del Consell d'Europa, als estats no membres que hagin participat en l'elaboració d'aquest Conveni, a la Comunitat Europea i a qualsevol altre estat que hagi estat convidat a adherir-se a aquest Conveni.

RESERVA DEL PRINCIPAT D'ANDORRA AL CONVENI DEL CONSELL D'EUROPA SOBRE LA PROTECCIÓ DELS INFANTS CONTRA L'EXPLOTACIÓ I L'ABÚS SEXUAL

“De conformitat amb l'article 24 apartat 3 del Conveni, Andorra es reserva el dret de no aplicar l'apartat 2 de l'article 24 relatiu a la repressió de la temptativa de delictes establerts pel Conveni, als delictes establerts de conformitat amb l'article 21 apartat 1 lletra c).”

DECLARACIÓ DEL PRINCIPAT D'ANDORRA AL CONVENI DEL CONSELL D'EUROPA SOBRE LA PROTECCIÓ DELS INFANTS CONTRA L'EXPLOTACIÓ I L'ABÚS SEXUAL

“De conformitat amb l'article 37 apartat 2 del Conveni, Andorra designa com a única autoritat nacional responsable en base a l'article 37 apartat 1 del Conveni, l'autoritat següent:

Ministeri encarregat de l'interior
Ctra. de l'Obac s/n
Edifici administratiu de l'Obac
AD700. Escaldes-Engordany
Principat d'Andorra
Telèfon: +376 872080
Fax: +376 869250
interior_gov@andorra.ad”

**PROTOCOL OPCIONAL
DE LA CONVENCIÓ
SOBRE ELS DRETS DE
L'INFANT RELATIU A
L'ESTABLIMENT D'UN
PROCEDIMENT DE
COMUNICACIONS**

NOVA YORK, 19 DE DESEMBRE DE 2011

Ratificació: 25 de setembre de 2014

Entrada en vigor: 25 de desembre de 2014

Els estats part d'aquest Protocol,

Considerant que, de conformitat amb els principis enunciats a la Carta de l'Organització de les Nacions Unides, la llibertat, la justícia i la pau al món es fonamenten en el reconeixement de la dignitat inherent a tots els membres de la família humana i en els seus drets iguals i inalienables;

Observant que els estats part en la Convenció sobre els drets de l'infant (d'ara endavant "la Convenció") reconeixen els drets establerts en la Convenció a qualsevol infant que es trobi sota la seva jurisdicció sense discriminació de cap tipus, amb independència de la raça, el color, el sexe, l'idioma, la religió, l'opinió política o qualsevol altra, l'origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, la discapacitat, el naixement o qualsevol altra condició de l'infant, dels seus pares o del seu representant legal;

Reafirmant la universalitat, la indivisibilitat, la interdependència i la interrelació de tots els drets humans i les llibertats fonamentals;

Reafirmant també l'estatus de l'infant com a subjecte de drets i com a ésser humà la dignitat del qual ha d'ésser reconeguda i amb capacitat per evolucionar;

Reconeixent que, tenint en compte el seu estatus especial i la seva dependència, els infants poden tenir dificultats a l'hora d'utilitzar els recursos disponibles en cas de violació dels seus drets;

Considerant que aquest Protocol reforça i complementa els mecanismes nacionals i regionals i permeten als infants presentar queixes per violació dels seus drets;

Reconeixent que en l'exercici de les vies de recurs en cas de violació dels drets de l'infant, l'interès superior de l'infant ha de primar i que els procediments previstos a tots els nivells en el marc d'aquests recursos han de ser adaptats als infants;

Animant els estats part a desenvolupar mecanismes nacionals adequats que permetin a l'infant tenir accés, quan els seus drets hagin estat violats, a recursos útils en l'àmbit nacional;

Recordant el paper important que poden jugar en aquest sentit les institucions de drets humans o altres institucions especialitzades competents amb el mandat de promoure i protegir els drets dels infants;

Considerant que, per reforçar i complementar aquests mecanismes nacionals i millorar encara més l'aplicació de la Convenció i, quan siguin aplicables, els Protocols opcionals a la Convenció relatius a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia, així com a la participació d'infants en els conflictes armats, convé facultar el Comitè sobre els drets de l'infant

(d'ara endavant "el Comitè") perquè pugui desenvolupar les funcions previstes en aquest Protocol;

Han acordat el següent:

PART I. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

Competència del Comitè sobre els drets de l'infant

1. Qualsevol estat part d'aquest Protocol reconeix la competència del Comitè de conformitat amb el que disposa aquest Protocol.
2. El Comitè no exerceix la seva competència en els estats part d'aquest Protocol en assumptes relacionats amb violacions de drets establerts en un instrument en què aquest Estat no és part.
3. El Comitè no rep cap comunicació que faci referència a un estat que no sigui part d'aquest Protocol.

Article 2

Principis generals que guien l'exercici de les funcions del Comitè

En el moment de complir amb les funcions que li han estat conferides per aquest Protocol, el Comitè ha de guiar-se pel principi de l'interès superior de l'infant. També ha de tenir en compte els drets i les opinions de l'infant donant-los-hi la importància deguda, segons l'edat i la maduresa de l'infant.

Article 3

Reglament interior

1. El Comitè adopta un reglament interior relatiu a l'exercici de les funcions que li confereix aquest Protocol. Quan ho faci, tindrà en compte, en particular, l'article 2 d'aquest Protocol per garantir que els procediments s'adaptin a l'infant.
2. El Comitè inclou en el seu reglament interior garanties per evitar la manipulació de l'infant per part dels que actuen en el seu nom, i pot negar-se a examinar qualsevol comunicació si considera que no beneficia l'interès superior de l'infant.

*Article 4**Mesures de protecció*

1. L'Estat part pren totes les mesures que calguin per tal d'assegurar-se que les persones sota la seva jurisdicció no siguin objecte de cap violació dels drets humans, qualsevol forma de maltractament o d'intimidació com a conseqüència de comunicar o cooperar amb el Comitè de conformitat amb aquest Protocol.

2. No es pot revelar públicament la identitat de cap persona o grup de persones involucrades sense el consentiment exprés dels interessats.

PART II. PROCEDIMENT DE PRESENTACIÓ DE COMUNICACIONS*Article 5**Comunicacions individuals*

1. Les comunicacions es poden presentar per part de o en nom de persones o grups de persones, que es troben sota la jurisdicció d'un estat part, que afirmen ser víctimes d'una violació per aquest Estat part de qualsevol dels drets establerts en qualsevol dels instruments següents en què aquest Estat sigui part:

- a) La Convenció;
- b) El Protocol opcional a la Convenció relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia;
- c) El Protocol opcional a la Convenció relatiu a la participació d'infants en els conflictes armats.

2. Quan es presenta una comunicació en nom d'una persona o grup de persones és necessari el seu consentiment, a menys que l'autor pugui justificar que actua en nom seu sense el seu consentiment.

*Article 6**Mesures provisionals*

1. En qualsevol moment, després de rebre una comunicació i abans de pronunciar-se sobre el fons, el Comitè pot adreçar a l'Estat part concernit, perquè l'estudiï amb urgència, la petició d'adoptar les mesures provisionals que puguin ser necessàries en casos excepcionals per evitar un possible dany irreparable a la víctima o a les víctimes de la presumpta violació.

2. El fet que el Comitè exerceixi les seves facultats en virtut de l'apartat 1 d'aquest article no implica la seva decisió sobre l'admissibilitat o el fons de la comunicació.

Article 7

Admissibilitat

El Comitè considera que una comunicació és inadmissible quan:

- a) La comunicació és anònima;
- b) La comunicació no es presenta per escrit;
- c) La comunicació constitueix un abús del dret a presentar aquestes comunicacions o és incompatible amb les disposicions de la Convenció i/o els protocols opcionals;
- d) El mateix assumpte ja l'ha examinat el Comitè o ha estat o l'està examinant en virtut d'un altre procediment internacional d'investigació o de resolució;
- e) No s'han exhaurit tots els recursos interns disponibles. Aquesta regla no s'aplica quan el procediment dels recursos excedeix els terminis raonables o és improbable que s'aconsegueixi una reparació efectiva;
- f) La comunicació és manifestament mal fonamentada o no està prou motivada;
- g) Els fets objecte de la comunicació han succeït abans de la data d'entrada en vigor d'aquest Protocol envers l'Estat part concernit, a menys que aquests fets continuïn produint-se després d'aquesta data;
- h) La comunicació no es presenta dins del termini d'un any després d'haver esgotat els recursos interns, excepte en els casos en què l'autor pot demostrar que no ha estat possible presentar la comunicació dins d'aquest termini.

Article 8

Tramesa de la comunicació

1. A menys que consideri que la comunicació és inadmissible, el Comitè ha de comunicar confidencialment i al més aviat possible a l'Estat part concernit qualsevol comunicació que hagi rebut en virtut d'aquest Protocol.
2. L'Estat part ha de presentar al Comitè per escrit les explicacions o les declaracions que clarifiquin l'assumpte, indicant si escau, les mesures correctives, que s'hagin adoptat. L'Estat part sotmet la seva resposta tan aviat com sigui possible i dins d'un termini de sis mesos.

Article 9

Arranjament amistós

1. El Comitè posa a disposició de les parts els seus bons oficis amb l'objectiu d'aconseguir un arranjament amistós fonamentat en el respecte de les obligacions establertes a la Convenció o els seus Protocols opcionals.
2. Qualsevol acord d'arranjament amistós adoptat sota en el si del Comitè posa fi a l'examen de la comunicació presentada en virtut d'aquest Protocol.

Article 10

Examen de les comunicacions

1. El Comitè examina les comunicacions rebudes en virtut d'aquest Protocol tan aviat com sigui possible i tenint en compte tota la documentació que li ha estat sotmesa, sempre que aquesta documentació s'hagi de comunicar també a les parts concernides.
2. El Comitè celebra les seves sessions a porta tancada quan examina les comunicacions rebudes en virtut d'aquest Protocol.
3. Quan el Comitè ha demanat mesures provisionals, examina la comunicació sense dilació.
4. Quan el Comitè examina comunicacions sobre presumptes violacions de drets econòmics, socials o culturals, avalua fins a quin punt són raonables les mesures adoptades per l'Estat part, de conformitat amb l'article 4 de la Convenció. Quan ho fa, el Comitè té present que l'Estat part pot adoptar diferents mesures de política general per fer efectius els drets econòmics, socials i culturals de la Convenció.
5. Un cop examinada la comunicació, el Comitè tramet sense dilació a les parts concernides observacions sobre la comunicació, juntament amb les seves recomanacions, si n'hi ha.

Article 11

Seguiment

1. L'Estat part pren degudament en consideració les observacions, les recomanacions del Comitè, si n'hi ha, i presenta al Comitè una resposta per escrit que inclou informació sobre qualsevol mesura que hagi pres o tingui previst prendre, en base a les seves observacions i recomanacions. L'Estat part presenta la seva resposta tan aviat com sigui possible i dins d'un termini de sis mesos.

2. El Comitè pot convidar l'Estat part a presentar un complement d'informació sobre qualsevol mesura presa en resposta a les seves observacions o recomanacions, o sobre l'aplicació d'un acord d'arranjament amistós, si n'hi ha, o, fins i tot, si el Comitè ho considera apropiat, en els informes que presenti posteriorment aquesta part, de conformitat amb l'article 44 de la Convenció, de l'article 12 del Protocol opcional a la Convenció relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia o l'article 8 del Protocol opcional a la Convenció relatiu a la participació d'infants en els conflictes armats, segons siguin aplicables.

Article 12

Comunicacions entre estats

1. Qualsevol estat part d'aquest Protocol pot declarar en qualsevol moment que reconeix la competència del Comitè per rebre i examinar comunicacions en les quals un estat part afirma que un altre estat part no compleix amb les obligacions derivades de qualsevol dels instruments següents, dels quals l'estat és part:

- a) La Convenció;
- b) El Protocol opcional a la Convenció relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia;
- c) El Protocol opcional a la Convenció relatiu a la participació d'infants en els conflictes armats.

2. El Comitè no admet comunicacions que facin referència a un estat part que no ha fet aquesta declaració, ni comunicacions procedents d'un estat part que no ha fet aquesta declaració.

3. El Comitè posa a disposició dels estats part implicats els seus bons oficis amb l'objectiu d'aconseguir un arranjament amistós sobre l'assumpte fonamentat en el respecte de les obligacions establertes a la Convenció i els seus protocols opcionals.

4. Els Estats part dipositen la declaració formulada de conformitat amb l'apartat 1 d'aquest article prop del secretari general de l'Organització de les Nacions Unides, que n'enviarà còpies als altres estats part. Una declaració pot ser retirada en qualsevol moment notificant-ho al secretari general. Aquesta retirada no evita l'examen de qualsevol assumpte que sigui objecte d'una comunicació que ja ha estat enviada en virtut d'aquest article; no s'admet cap més comunicació de cap Estat part en virtut d'aquest article un cop el secretari general ha rebut la notificació sobre la retirada de la declaració, a menys que l'Estat part concernit hagi fet una nova declaració.

PART III. PROCEDIMENT D'INVESTIGACIÓ

Article 13

Procediment d'investigació en cas de violacions greus o sistemàtiques

1. Si el Comitè rep informació creïble que indiqui que un estat part comet violacions greus o sistemàtiques dels drets enunciats en la Convenció, en el protocol opcional a la Convenció relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia, o en el protocol opcional a la Convenció relatiu a la participació d'infants en els conflictes armats, el Comitè convida aquesta part a col·laborar en l'examen d'aquesta informació i, amb aquesta finalitat, a presentar, sense dilació, les seves observacions sobre la informació concernida.
2. Tenint en compte les observacions que pugui haver presentat l'Estat part concernit, així com qualsevol altra informació creïble de la que disposi, el Comitè pot designar un o més dels seus membres perquè efectuïn una investigació i presentin urgentment un informe al Comitè amb les seves conclusions. Quan estigui justificat i tingui el consentiment de l'Estat part, la investigació pot incloure una visita al territori d'aquest estat.
3. La investigació té caràcter confidencial i es busca la cooperació de l'Estat part en totes les etapes del procediment.
4. Després d'examinar les conclusions de la investigació, el Comitè les transmet sense dilació a l'Estat part concernit, juntament, si escau, amb observacions i recomanacions.
5. L'Estat part concernit presenta les seves observacions al Comitè al mes aviat possible com sigui possible, dins del termini de sis mesos després d'haver rebut les conclusions de la investigació i les observacions i recomanacions trameses pel Comitè.
6. Un cop s'han acabat aquestes actuacions relacionades amb una investigació realitzada de conformitat amb l'apartat 2 d'aquest article, el Comitè pot, després de consultar-ho amb l'Estat part concernit, decidir que s'inclogui un resum de les conclusions del procediment en el seu informe previst a l'article 16 d'aquest Protocol.
7. Qualsevol Estat part pot, en el moment de la signatura o ratificació d'aquest Protocol, o en el moment d'adherir-s'hi, declarar que no reconeix la competència del Comitè prevista en aquest article sobre els drets establerts en algun o en tots els instruments enumerats a l'apartat 1.

8. Qualsevol Estat part que hagi fet la declaració de conformitat amb el paràgraf 7 d'aquest article pot retirar-la en qualsevol moment mitjançant una notificació adreçada al secretari general de l'Organització de les Nacions Unides.

Article 14

Seguiment del procediment d'investigació

1. El Comitè pot, si és necessari i un cop finalitzat el termini de sis mesos a què fa referència l'apartat 5 de l'article 13, convidar l'Estat part concernit perquè l'informi de les mesures que ha pres i té previst prendre en resposta a la investigació realitzada en virtut de l'article 13 d'aquest protocol.

2. El Comitè pot convidar l'Estat part a presentar més informació sobre qualsevol mesura presa en resposta a la investigació realitzada en virtut de l'article 13, o, fins i tot, si el Comitè ho considera apropiat, en els informes que presenti posteriorment l'estat part, de conformitat amb l'article 44 de la Convenció, l'article 12 del Protocol opcional a la Convenció relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia, o l'article 8 del Protocol opcional a la Convenció relatiu a la participació d'infants en els conflictes armats, segons siguin aplicables.

PART IV. DISPOSICIONS FINALS

Article 15

Assistència i cooperació internacional

1. El Comitè pot transmetre, amb el consentiment de l'Estat part concernit, a les agències especialitzades, fons i programes de nacions unides i altres organitzacions competents, les seves observacions o recomanacions sobre les comunicacions i les demandes que indiquin la necessitat d'assistència o assessorament tècnic, juntament amb les observacions i suggeriments de l'Estat part concernit, si n'hi ha, sobre aquestes observacions o recomanacions.

2. El Comitè també pot sotmetre a aquestes entitats, amb el consentiment de l'estat part concernit, qualsevol assumpte que es plantegi en les comunicacions examinades en virtut d'aquest Protocol, que pugui ajudar-los a pronunciar-se, cadascun dins de la seva esfera de competència, sobre la conveniència d'adoptar mesures internacionals que puguin ajudar l'estat part a millorar el compliment dels drets reconeguts en la Convenció i els seus protocols opcionals.

*Article 16**Informe a l'Assemblea General*

El Comitè ha d'incloure en l'informe que presenta cada dos anys a l'Assemblea General, de conformitat amb l'apartat 5 de l'article 44 de la Convenció, un resum de les activitats que hagi realitzat en virtut d'aquest Protocol.

*Article 17**Difusió i informació sobre el Protocol opcional*

Cada Estat part es compromet a donar a conèixer àmpliament i a difondre aquest Protocol així com a facilitar l'accés de les persones discapacitades a la informació sobre les observacions i les recomanacions del Comitè, especialment en relació amb els assumptes relacionats amb l'Estat part, mitjançant mecanismes apropiats i actius i en formats accessibles tant als adults com als infants.

*Article 18**Signatura, ratificació i adhesió*

1. Aquest Protocol està obert a la signatura de qualsevol Estat que hagi signat o ratificat la Convenció o un dels seus dos primers Protocols opcionals, o que s'hi hagi adherit.
2. Aquest Protocol està subjecte a ratificació per qualsevol Estat que hagi ratificat la Convenció o un dels seus dos primers Protocols opcionals o que s'hi hagi adherit. Els instruments de ratificació es dipositen prop del secretari general de l'Organització de les Nacions Unides.
3. Aquest Protocol està obert a l'adhesió de qualsevol Estat que hagi ratificat la Convenció o un dels seus dos primers Protocols opcionals o que s'hi hagi adherit.
4. L'adhesió és mitjançant el dipòsit d'un instrument d'adhesió prop el secretari general.

*Article 19**Entrada en vigor*

1. Aquest Protocol entra en vigor tres mesos després de la data de dipòsit del desè instrument de ratificació o adhesió.
2. Per cada estat que ratifiqui aquest Protocol o s'hi adhireixi després del dipòsit del desè instrument de ratificació o instrument d'adhesió, el Protocol entra en vigor tres mesos després de la data de dipòsit per aquest estat del seu instrument de ratificació o d'adhesió.

Article 20

Violacions comeses després de l'entrada en vigor

1. El Comitè només té competència, pel que fa a les violacions comeses per un Estat part, de qualsevol dels drets establerts en la Convenció o en un dels seus dos primers Protocols opcionals després de l'entrada en vigor d'aquest Protocol.
2. Si un estat esdevé part d'aquest Protocol després de la seva entrada en vigor, les seves obligacions envers el Comitè només s'estenen a les violacions dels drets establerts en el Conveni o en l'un dels seus dos primers Protocols opcionals, comeses després de l'entrada en vigor d'aquest Protocol per aquest Estat.

Article 21

Esmenes

1. Qualsevol Estat part pot proposar una esmena a aquest Protocol i sotmetre-la al secretari general de l'Organització de les Nacions Unides. El secretari general comunica les propostes d'esmena als estats part amb el prec que l'informin si desitgen que convoqui una conferència d'estats part amb l'objectiu d'examinar les propostes i prendre'n una decisió. Si, en el termini de quatre mesos següents a la data d'aquesta comunicació, almenys un terç dels estats part es pronuncien a favor de la convocatòria d'aquesta reunió, el secretari general convoca la reunió en el si de l'Organització de les Nacions Unides. El secretari general sotmet a l'aprovació de l'Assemblea general i, posteriorment, a l'acceptació de tots els estats part, qualsevol esmena adoptada per una majoria de dos terços dels estats part presents a la reunió i amb dret de vot.
2. Qualsevol esmena adoptada i aprovada de conformitat amb l'apartat 1 d'aquest article entra en vigor el trentè dia després de la data en què el nombre d'instruments d'acceptació dipositats sigui igual als dos terços del nombre d'estats part a la data d'adopció de l'esmena. Posteriorment, l'esmena entrarà en vigor per a qualsevol estat part el trentè dia següent a la data de dipòsit per part d'aquest estat del seu instrument d'acceptació. Una esmena només vincula els estats part que l'han acceptada.

Article 22

Denúncia

1. Qualsevol estat part pot denunciar aquest Protocol en qualsevol moment notificant-ho per escrit al secretari general de l'Organització de les Nacions Unides. La denúncia és efectiva un any després de la data de recepció de la notificació pel secretari general.

2. Les disposicions d'aquest Protocol es continuen aplicant a qualsevol comunicació presentada de conformitat als articles 5 o 12 o a qualsevol procediment iniciat de conformitat a l'article 13 abans de la data en què la denúncia pren efecte.

Article 23

Dipositari i notificacions del secretari general

1. El secretari general de l'Organització de les Nacions Unides és el dipositari d'aquest Protocol.
2. El secretari general informa els estats de:
  - a) Les signatures, les ratificacions i les adhesions a aquest Protocol.
  - b) La data d'entrada en vigor d'aquest Protocol i de qualsevol esmena adoptada en virtut de l'article 21.
  - c) Qualsevol denúncia en virtut de l'article 22 d'aquest Protocol.

Article 24

Llengües

1. Aquest Protocol, els textos del qual en àrab, xinès, anglès, francès, rus i espanyol són igualment autèntics, es diposita en els arxius de l'Organització de les Nacions Unides.
2. El secretari general de l'Organització de les Nacions Unides tramet una còpia certificada conforme d'aquest Protocol a tots els estats.

DECLARACIÓ DEL PRINCIPAT D'ANDORRA AL PROTOCOL OPCIONAL DE LA CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT RELATIU A L'ESTABLIMENT D'UN PROCEDIMENT DE COMUNICACIONS

“De conformitat amb l'apartat 1 de l'article 12 del Protocol opcional a la Convenció sobre els drets de l'infant relatiu a l'establiment d'un procediment de comunicacions, el Principat d'Andorra declara reconèixer la competència del Comitè dels Drets de l'Infant per rebre i examinar comunicacions d'acord amb el procediment establert en el mateix article 12 del Protocol opcional.”

I.4 DRET PENAL

PROTOCOL ADDITIONAL DEL CONVENI PENAL SOBRE LA CORRUPCIÓ

ESTRASBURG, 15 DE MAIG DE 2003

Ratificació: 20 de febrer de 2015

Entrada en vigor: 1 de juny de 2015

Els estats membres del Consell d'Europa i els altres estats signataris d'aquest Protocol,

Considerant que és oportú completar el Conveni penal sobre la corrupció (STE núm. 173, d'ara endavant, "el Conveni") per prevenir i lluitar contra la corrupció;

Considerant igualment que aquest Protocol permetrà una aplicació més àmplia del Programa d'acció contra la corrupció del 1996;

Han acordat el següent:

CAPÍTOL I. TERMINOLOGIA

Article 1

Terminologia

A efectes d'aquest Protocol:

1. El terme "àrbitre" ha de ser interpretat en relació amb la legislació nacional de l'Estat part d'aquest Protocol, però, en qualsevol cas, ha d'incloure una persona a qui, en virtut d'un acord d'arbitratge, se li ha demanat pronunciar una decisió jurídicament vinculant en relació amb una controvèrsia que li ha estat sotmesa per les parts d'aquest mateix Acord.
2. El terme "acord d'arbitratge" designa un acord reconegut per la legislació nacional mitjançant el qual les parts acorden sotmetre una controvèrsia a la decisió d'un àrbitre.
3. El terme "jurat" ha de ser interpretat en relació amb la legislació nacional de l'Estat part d'aquest Protocol però, en qualsevol cas, ha d'incloure una persona que actuï com a membre no professional d'un òrgan col·legial encarregat de decidir sobre la culpabilitat d'una persona acusada en el marc d'un judici penal.
4. En el cas de procediments en què hi hagi involucrat un àrbitre o jurat estranger, l'Estat que inicia el procés pot aplicar la definició d'àrbitre o jurat sempre que aquesta definició sigui compatible amb la llei nacional.

CAPÍTOL II. MESURES A ADOPTAR A NIVELL NACIONAL

Article 2

Corrupció activa d'àrbitres nacionals

Cada Part adopta les mesures legislatives i altres mesures necessàries per tipificar com a delictes, d'acord amb el seu dret intern, quan s'hagi comès de manera in-

tencionada, la proposta, l'ofertament o el lliurament, directament o indirectament, d'un avantatge indegut a un àrbitre que exerceix les seves funcions d'acord amb el dret nacional de la Part sobre l'arbitratge, per a ell o per a qualsevol altra persona, perquè actuï o s'abstingui d'actuar en l'exercici de les seves funcions.

Article 3

Corrupció passiva d'àrbitres nacionals

Cada Part adopta les mesures legislatives i altres mesures necessàries per tipificar com a delictes, d'acord amb el seu dret intern, l'acte, comès de manera intencionada, en el qual l'àrbitre que exerceix les seves funcions de conformitat amb la legislació interna, demana o obté directament o indirectament un avantatge indegut per a ell o per a qualsevol altra persona, o accepta una oferta o una promesa d'un avantatge perquè actuï o s'abstingui d'actuar en l'exercici de les seves funcions.

Article 4

Corrupció d'àrbitres estrangers

Cada Part adopta les mesures legislatives i altres mesures necessàries per establir com a delictes, d'acord amb el seu dret intern, les conductes establertes en els articles 2 i 3 d'aquest Protocol quan impliquen un àrbitre que exerceix les seves funcions d'acord amb el dret nacional sobre l'arbitratge de qualsevol altre Estat.

Article 5

Corrupció de jurats nacionals

Cada Part adopta les mesures legislatives i altres mesures necessàries per establir com a delictes, d'acord amb el seu dret intern, les conductes establertes en els articles 2 i 3 quan impliquen una persona que actua com a jurat dins del seu sistema judicial.

Article 6

Corrupció de jurats estrangers

Cada Part adopta les mesures legislatives i altres mesures necessàries per establir com a delictes, d'acord amb el seu dret intern, les conductes establertes en els articles 2 i 3, quan impliquen una persona que actua com a jurat dins del sistema judicial de qualsevol altre Estat.

CAPÍTOL III. SEGUIMENT DE L'APLICACIÓ DEL CONVENI I DISPOSICIONS FINALS

Article 7

Seguiment de l'aplicació del Conveni

El Grup d'Estats contra la Corrupció (GRECO) assegura un seguiment de l'aplicació d'aquest Protocol per part de les Parts.

Article 8

Relació amb el Conveni

1. Els Estats part consideren les disposicions dels articles 2 a 6 d'aquest Protocol com a articles addicionals al Conveni.
2. Les disposicions del Conveni s'apliquen sempre que siguin compatibles amb les disposicions d'aquest Protocol.

Article 9

Declaracions i reserves

1. Si una Part ha fet una declaració, de conformitat amb l'article 36 del Conveni, pot fer una declaració similar amb relació als articles 4 i 6 d'aquest Protocol en el moment de la signatura o quan diposita el seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió.
2. Si una Part ha formulat una reserva, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 37 del Conveni, que restringeix l'aplicació dels delictes de corrupció passiva definits en l'article 5 del Conveni, pot formular una reserva similar en relació amb els articles 4 i 6 d'aquest Protocol en el moment de la signatura o quan diposita el seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió. Qualsevol altra reserva formulada per una Part, de conformitat amb l'article 37 del Conveni, també s'aplica a aquest Protocol, a menys que la Part declari altrament en el moment de la signatura o quan diposita el seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió.
3. No s'admet cap altra reserva.

Article 10

Signatura i entrada en vigor

1. Aquest Protocol està obert a la signatura per part dels Estats que han signat el Conveni. Aquests Estats poden expressar el seu consentiment de vincular-s'hi a través de:

- a. la signatura sense reserva de ratificació, d'acceptació o d'aprovació; o
  - b. la signatura, amb reserva de ratificació, d'acceptació o d'aprovació, seguida de la ratificació, acceptació o aprovació.
2. Els instruments de ratificació, d'acceptació o d'aprovació es dipositaran prop del secretari general del Consell d'Europa.
  3. Aquest Protocol entrarà en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos a comptar de la data en què cinc estats hagin expressat el seu consentiment de vincular-se al Protocol, de conformitat amb les disposicions dels paràgrafs 1 i 2, i només després que el mateix Conveni hagi entrat en vigor.
  4. Per a qualsevol altre Estat que manifestarà ulteriorment el seu consentiment a estar vinculat pel Protocol, el Protocol entrarà en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos a comptar de la data de la manifestació del seu consentiment de vincular-se al Protocol, de conformitat amb les disposicions dels apartats 1 i 2.
  5. Un Estat signatari no podrà ratificar, acceptar o aprovar aquest Protocol sense haver expressat, simultàniament o amb anterioritat, el seu consentiment a estar vinculat al Conveni.

Article 11

Accessió al Protocol

1. Qualsevol Estat o la Comunitat Europea que s'hagi adherit al Conveni podrà adherir-se a aquest Protocol un cop hagi entrat en vigor.
2. Per a qualsevol Estat o per a la Comunitat Europea que s'hagi adherit al Protocol, aquest Protocol entrarà en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos a comptar de la data de dipòsit de l'instrument d'adhesió davant el secretari general del Consell d'Europa.

Article 12

Aplicació territorial

1. Qualsevol Estat o la Comunitat Europea pot, en el moment de la signatura o quan diposita el seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o accessió, designar els territoris als quals s'aplicarà aquest Protocol.
2. Qualsevol Part pot, en qualsevol altre moment posterior, mitjançant una declaració adreçada al secretari general del Consell d'Europa, estendre l'aplicació d'aquest Protocol a qualsevol altre territori designat en la declaració i del qual

asseguri les relacions internacionals o en nom del qual estigui autoritzat a adoptar compromisos. El Protocol entrarà en vigor en aquest territori el primer dia del més posterior a l'expiració d'un període de tres mesos a comptar de la data de recepció d'aquesta declaració per part del secretari general.

3. Qualsevol declaració feta en virtut dels dos apartats anteriors, relativa a qualsevol territori esmentat en aquesta declaració, es podrà retirar mitjançant una notificació adreçada al secretari general del Consell d'Europa. Aquesta retirada és efectiva el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos a comptar de la data de recepció de la notificació per part del secretari general.

Article 13

Denúncia

1. Qualsevol part pot, en qualsevol moment, denunciar aquest Protocol mitjançant una notificació adreçada al secretari general del Consell d'Europa.

2. La denúncia serà efectiva el primer dia del mes següent a la finalització d'un període de tres mesos a comptar de la data de recepció de la notificació pel secretari general.

3. La denúncia del Conveni comporta automàticament la denúncia del Protocol.

Article 14

Notificació

1. El secretari general del Consell d'Europa ha de notificar als estats membres del Consell d'Europa i a qualsevol Estat, o a la Comunitat Europea, que hagin adoptat el Protocol:

- a. qualsevol signatura d'aquest Protocol;
- b. el dipòsit de qualsevol instrument de ratificació, acceptació, aprovació o accessió;
- c. qualsevol data d'entrada en vigor d'aquest Protocol de conformitat amb els articles 10, 11 i 12;
- d. qualsevol declaració o reserva realitzada d'acord amb els articles 9 i 12;
- e. qualsevol altre acte, notificació o comunicació relacionats amb aquest Protocol.

En prova de conformitat, els sotasignats, degudament autoritzats, han signat aquest Protocol.

Fet a Estrasburg, el 15 de maig del 2003, en anglès i francès, ambdós textos igualment fefaents, en un únic exemplar que serà dipositat als arxius del Consell

d'Europa. El secretari general del Consell d'Europa en comunicarà una còpia certificada conforme a cada una de les Parts signatàries o adherents.

I.5 DRET INTERNACIONAL PRIVAT

ESTATUT DE LA CONFERÈNCIA DE L'HAIA DE DRET INTERNACIONAL PRIVAT

PAÏSOS BAIXOS, 31 D'OCTUBRE DE 1951

(En vigor des del 15 de juliol de 1955)*¹

* L'Estatut va ser adoptat en la Setena sessió de la Conferència de l'Haia de dret internacional privat, el 31 d'octubre de 1951, i va entrar en vigor el 15 de juliol de 1955. En la seva Vintena sessió, del 30 de juny del 2005 (acta final C), es van adoptar esmenes i els membres les van aprovar el 30 de setembre del 2006 i van entrar en vigor l'1 de gener del 2007.

¹ El 30 de juny del 2005, a més dels Estats fundadors esmentats al preàmbul, havien acceptat l'Estatut els Estats següents: Àfrica del Sud, Albània, l'Argentina, Austràlia, Bielorússia, Bòsnia i Hercegovina, el Brasil, Bulgària, el Canadà, Croàcia, Egipte, Eslovènia, Estònia, els Estats Units d'Amèrica, l'ex-República Iugoslava de Macedònia, la Federació Russa, Geòrgia, Grècia, Hongria, Irlanda, Islàndia, Israel, Jordània, Letònia, Lituània, Malàisia, Malta, el Marroc, Mèxic, Mònaco, Nova Zelanda, Panamà, el Paraguai, el Perú, Polònia, la República de Corea, la República d'Eslovàquia, la República Txeca, Romania, Sèrbia i Montenegro, Sri Lanka, el Surinam, Turquia, Ucraïna, l'Uruguai, Veneçuela, Xile, la República Popular de la Xina i Xipre.

Els governs dels països que s'enumeren a continuació:

La República Federal d'Alemanya, Àustria, Bèlgica, Dinamarca, Espanya, Finlàndia, França, Itàlia, el Japó, Luxemburg, Noruega, els Països Baixos, Portugal, el Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord, Suècia i Suïssa;

Considerant el caràcter permanent de la Conferència de l'Haia de Dret Internacional Privat;

Amb el desig d'accentuar aquest caràcter;

Havent estimat desitjable, amb aquesta finalitat, de dotar la Conferència d'un estatut;

Han convingut les disposicions següents:

Article 1

La Conferència de l'Haia té com a objecte treballar en la unificació progressiva de les normes de dret internacional privat.

Article 2

1. Són membres de la Conferència de l'Haia de Dret Internacional Privat els Estats que ja han participat en una o diverses sessions de la Conferència i que accepten aquest Estatut.

2. Poden esdevenir membres tots els altres Estats la participació dels quals presenti un interès de naturalesa jurídica per als treballs de la Conferència. L'admissió de nous Estats membres la decideixen els governs dels Estats participants, a proposta d'un o diversos d'ells, per majoria dels vots emesos, en el termini de sis mesos a partir del dia en què s'hagi sotmès aquesta proposta als governs.

3. L'admissió esdevé definitiva del fet de l'acceptació d'aquest Estatut per part de l'Estat interessat.

Article 3

1. Els Estats membres de la Conferència poden decidir, en una reunió sobre els afers generals i la política en la qual participin la majoria d'ells, i per majoria dels vots emesos, d'admetre també com a membre tota organització regional d'integració econòmica que hagi sotmès al secretari general una sol·licitud d'admissió. Tota referència feta als membres en aquest Estatut comprèn, llevat de disposicions contràries, aquestes organitzacions membres. L'admissió només esdevé definitiva després de l'acceptació de l'Estatut per part de l'organització regional d'integració econòmica concernida.

2. Per poder demanar l'admissió a la Conferència en qualitat de membre, una organització regional d'integració econòmica ha d'estar formada únicament per Estats sobirans i ha de tenir transferides pels seus Estats membres les competències per un conjunt de matèries que són competència de la Conferència, incloent-hi el poder de prendre decisions sobre aquestes matèries que obliguin els seus Estats membres.

3. Cada organització regional d'integració econòmica que diposita una sol·licitud d'admissió presenta, al mateix temps que la sol·licitud, una declaració de competència que precisa les matèries per a les quals els seus Estats membres li han transferit la competència.

4. Una organització membre i els seus Estats membres han d'assegurar que tota modificació relativa a la competència o a la composició d'una organització membre sigui notificada al secretari general, el qual difon aquesta informació als altres membres de la Conferència.

5. S'entén que els Estats membres d'una organització membre conserven les seves competències sobre tota matèria per a la qual no han estat específicament declarades o notificades les transferències de competència.

6. Tot membre de la Conferència pot sol·licitar a l'organització membre i als seus Estats membres que aportin informació sobre la competència de l'organització membre respecte de qualsevol qüestió específica que tracti la Conferència. L'or-

ganització membre i els seus Estats membres han d'assegurar que es doni aquesta informació en resposta a aquesta sol·licitud.

7. L'organització membre exerceix els drets inherents a la seva qualitat de membre, en alternança amb els seus Estats membres que són membres de la Conferència, en els seus àmbits de competència respectius.

8. L'organització membre pot disposar, per a les matèries que siguin de la seva competència, en qualsevol reunió de la Conferència a la qual tingui dret a participar, d'un nombre de vots igual al nombre dels seus Estats membres que li hagin transferit la competència en la matèria en qüestió i que tenen dret a votar en aquesta reunió, i s'hagin enregistrat per participar-hi. Quan l'organització membre exerceix el seu dret de vot, els seus Estats membres no exerceixen el seu, i a l'inrevés.

9. "Organització regional d'integració econòmica" significa una organització internacional composta únicament d'Estats sobirans i que posseeix competències transferides pels seus Estats membres per a un conjunt de matèries, incloent-hi el poder de prendre decisions que obliguen els seus Estats membres sobre aquestes matèries.

Article 4

1. El Consell sobre els afers generals i la política (en endavant, "el Consell"), que es compon de tots els membres, s'encarrega del funcionament de la Conferència. En principi, les reunions del Consell tenen lloc anualment.

2. El Consell s'encarrega del funcionament de la Conferència mitjançant una Oficina Permanent de la qual dirigeix les activitats.

3. El Consell examina totes les propostes destinades a figurar en l'ordre del dia de la Conferència i pot apreciar lliurement el curs que s'ha de donar a aquestes propostes.

4. La Comissió d'Estat neerlandesa, instituïda pel decret reial del 20 de febrer de 1897, amb vista a promoure la codificació del dret internacional privat, fixa, després de consulta amb els membres de la Conferència, la data de les sessions diplomàtiques.

5. La Comissió d'Estat s'adreça al Govern dels Països Baixos per a la convocatòria dels membres. El president de la Comissió d'Estat presideix les Sessions de la Conferència.

6. Les Sessions ordinàries de la Conferència tindran lloc, en principi, cada quatre anys.

7. Quan sigui necessari, el Consell pot, després de consultar-ho amb la Comissió d'Estat, demanar al Govern dels Països Baixos de reunir la Conferència en sessió extraordinària.

8. El Consell pot consultar la Comissió d'Estat sobre qualsevol altra qüestió que interessi a la Conferència.

Article 5

1. L'Oficina Permanent té la seu a l'Haia. La componen un secretari general i quatre secretaris que són nomenats pel Govern dels Països Baixos a proposta de la Comissió d'Estat.

2. El secretari general i els secretaris hauran de tenir coneixements jurídics i una experiència pràctica apropiats. En el seu nomenament es tindrà també en compte la diversitat de la representació geogràfica i de l'especialitat jurídica.

3. El nombre de secretaris pot ser augmentat, de conformitat amb l'article 10, després de consultar-ho amb el Consell.

Article 6

Sota la direcció del Consell, l'Oficina Permanent s'encarrega:

- a) de la preparació i l'organització de les Sessions de la Conferència de l'Haia i també de les reunions del Consell i les comissions especials;
- b) dels treballs del Secretariat de les Sessions i les reunions previstes més amunt;
- c) de totes les tasques pròpies de l'activitat d'un secretariat.

Article 7

1. Per tal de facilitar les comunicacions entre els membres de la Conferència i l'Oficina Permanent, el govern de cadascun dels Estats membres ha de designar un òrgan nacional i cada organització membre un òrgan d'enllaç.

2. L'Oficina Permanent pot tenir contacte amb tots els òrgans així designats i amb les organitzacions internacionals competents.

Article 8

1. Les sessions i el Consell poden, en l'interval de les Sessions, crear comissions especials per tal d'elaborar projectes de conveni o estudiar qüestions de dret internacional privat compreses en l'objecte de la Conferència.

2. Les sessions, el Consell i les comissions especials funcionen, sempre que sigui possible, sobre la base del consens.

Article 9

1. Les despeses previstes en el pressupost anual es reparteixen entre els Estats membres de la Conferència.
2. Una organització membre no està obligada a contribuir al pressupost anual de la Conferència, a més dels seus Estats membres, però paga una quantitat, determinada per la Conferència en concertació amb l'organització membre, per tal de cobrir les despeses administratives addicionals que es deriven de la seva condició de membre.
3. En tots els casos, les despeses de desplaçament i estada dels delegats al Consell i a les Comissions van a càrrec dels membres representats.

Article 10

1. El pressupost de la Conferència se sotmet, cada any, a l'aprovació del Consell dels representants diplomàtics dels Estats membres a l'Haia.
2. Aquests Representants fixen també el repartiment, entre els Estats membres, de les despeses previstes en el pressupost a càrrec d'aquests darrers.
3. Els representants diplomàtics es reuneixen, amb aquest fi, sota la presidència del ministre d'Afers Exteriors del Regne dels Països Baixos.

Article 11

1. De les despeses que resultin de les sessions ordinàries i extraordinàries, se'n fa càrrec el Govern dels Països Baixos.
2. En tot cas, les despeses de desplaçament i estada dels delegats són a càrrec dels membres respectius.

Article 12

Els usos de la Conferència continuen en vigor en tot allò que no sigui contrari a aquest Estatut o els reglaments.

Article 13

1. Les modificacions d'aquest Estatut han de ser adoptades per consens dels Estats membres presents en una reunió sobre els afers generals i la política.
2. Aquestes modificacions han d'entrar en vigor, per a tots els membres, tres mesos després de la seva aprovació per dos terços dels Estats membres, de conformitat amb els seus procediments interns respectius, però no abans d'un termini de nou mesos després de la data d'adopció.

3. La reunió esmentada a l'apartat 1 pot, per consens, modificar els terminis esmentats a l'apartat 2.

Article 14

Les disposicions d'aquest Estatut es complementaran amb reglaments per tal d'assegurar-ne l'execució. Aquests reglaments seran elaborats per l'Oficina Permanent i sotmesos a l'aprovació d'una sessió diplomàtica del Consell dels representats diplomàtics o del Consell sobre els afers generals i la política.

Article 15

1. Aquest Estatut serà sotmès a l'acceptació dels governs dels Estats que hagin participat en una o diverses Sessions de la Conferència. Entrarà en vigor a partir del moment que sigui acceptat per la majoria dels Estats representats a la setena sessió.

2. La declaració d'acceptació serà dipositada prop del Govern neerlandès, que ho posarà en coneixement dels governs a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article.

3. El Govern neerlandès notifica, en cas que s'admeti un nou membre, la declaració d'acceptació d'aquest nou membre a tots els membres.

Article 16

1. Cada membre podrà denunciar aquest Estatut després d'un període de cinc anys a partir de la data en què entri en vigor d'acord amb els termes de l'article 15, apartat 1.

2. La denúncia ha de ser notificada al Ministeri d'Afers Exteriors del Regne dels Països Baixos, almenys sis mesos abans de l'expiració de l'any pressupostari de la Conferència, i esdevindrà efectiva a l'expiració d'aquest any, únicament, però, respecte del membre que l'hagués notificada.

Els textos francès i anglès de l'Estatut, tal com va ser esmenat l'1 de gener de 2007, són igualment fefaents.

II. TRACTATS BILATERALS

II.1 FISCALITAT

**ACORD ENTRE EL
PRINCIPAT D'ANDORRA
I LA CONFEDERACIÓ
SUÏSSA PER A
L'INTERCANVI
D'INFORMACIÓ EN
MATÈRIA FISCAL**

MADRID, 17 DE MARÇ DE 2014

Ratificació: 27 de febrer de 2015

No està en vigor

El Govern del Principat d'Andorra i el Consell Federal de Suïssa, amb el desig de facilitar l'intercanvi d'informació en matèria fiscal acorden el següent:

Article 1

Objecte i àmbit d'aplicació de l'Acord

1. Les autoritats competents de les parts contractants es presten assistència per a l'intercanvi d'informació que sigui previsiblement pertinent per aplicar i executar la legislació interna de les parts contractants relativa als impostos coberts per aquest Acord.
2. Aquesta informació ha d'incloure la informació que sigui previsiblement pertinent per determinar, valorar i recaptar aquests impostos, per cobrar i executar deutes tributaris o per investigar i enjudiciar assumptes fiscals.
3. La informació s'intercanvia d'acord amb les disposicions d'aquest Acord i és tractada de forma confidencial en la forma prevista en l'article 7.
4. Els drets i les salvaguardes garantits a les persones per les lleis o per la pràctica administrativa de la part requerida continua sent aplicable en la mesura que no impedeixin o retardin indegudament l'intercanvi d'informació.

Article 2

Jurisdicció

La part requerida no està obligada a proporcionar informació que no estigui en possessió de les seves autoritats ni en possessió o sota el control de persones subjectes a la seva jurisdicció territorial.

Article 3

Impostos coberts

1. Aquest Acord s'aplica als impostos següents:
  - a) A Suïssa,
    - i) els impostos federals, cantonals i comunals sobre les rendes (rendes totals, salari, rendes del capital, beneficis industrials i comercials, guanys de capital, i altres tipus de rendes);
    - ii) els impostos federals, cantonals i comunals sobre el capital;
    - iii) els impostos cantonals i comunals sobre successions i donacions.
  - b) A Andorra,

- i) l'impost sobre societats;
- ii) l'impost sobre la renda de les activitats econòmiques;
- iii) l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals;
- iv) l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries.

2. Aquest Acord s'aplica a qualsevol impost idèntic que s'estableixi després de la signatura d'aquest Acord i que complementi o substitueixi els impostos vigents. Aquest Acord també s'aplica a qualsevol impost substancialment similar que s'estableixi després de la signatura d'aquest Acord, addicionalment o en el lloc dels impostos existents, si així ho acorden les autoritats competents de les parts contractants. Les autoritats competents de les parts contractants notifiquen per escrit a l'altra part les modificacions legislatives substancials que puguin afectar les seves obligacions de conformitat amb aquest Acord.

Article 4

Definicions

1. Pels propòsits d'aquest Acord, tret que es defineixi altrament:

a) el terme “part contractant” vol dir Suïssa o Andorra segons ho requereix el context; “Suïssa” vol dir el territori de la Confederació de Suïssa segons queda definit en la seva legislació de conformitat amb el dret internacional; “Andorra” vol dir el territori sobre el qual Andorra exerceix la seva jurisdicció o els seus drets de sobirania de conformitat amb la legislació andorrana i el dret internacional;

b) el terme “autoritat competent” vol dir:

i) en el cas de Suïssa, el cap del Departament Federal de finances o el seu representant autoritzat;

ii) en el cas d'Andorra, el ministre encarregat de les Finances o el seu representant autoritzat;

c) el terme “persona” inclou a les persones físiques, les societats i qualsevol altre agrupament de persones;

d) el terme “societat” vol dir qualsevol persona jurídica o qualsevol entitat que estigui considerada com una persona jurídica a efectes tributaris;

e) el terme “societat cotitzada públicament” vol dir qualsevol societat la classe principal d'accions de la qual cotitzi en un mercat de valors reconegut, sempre que el públic pugui comprar o vendre les accions fàcilment. Les accions poden

ser adquirides o venudes “pel públic” si la compra o la venda de les accions no està restringida implícitament o explícitament a un grup limitat d’inversors;

f) el terme “classe principal d’accions” vol dir la classe o les classes d’accions que representin una majoria del capital o dels drets de vot de la societat o;

g) el terme “mercat de valors reconegut” vol dir qualsevol mercat de valors acordat per les autoritats competents de les parts contractants;

h) el terme “fons o pla d’inversió col·lectiva”, vol dir qualsevol instrument d’inversió col·lectiva, amb independència de la seva forma jurídica. El terme “fons o plans públics d’inversió col·lectiva” vol dir qualsevol fons o pla d’inversió col·lectiva en què el públic pot comprar, vendre o bescanviar fàcilment participacions, accions o altres interessos del fons o del pla. Les participacions, accions o altres interessos del fons o del pla poden ser comprats, venuts o bescanviats fàcilment “pel públic” si la compra, la venda o el bescanvi no estan restringits implícitament o explícitament a un grup limitat d’inversors;

i) el terme “impost” vol dir qualsevol impost al qual se li aplica aquest Acord;

j) el terme “part requeridora” vol dir la part contractant que sol·licita informació;

k) el terme “part requerida” vol dir la part contractant a la qual se sol·licita proporcionar informació;

l) el terme “mesures de recopilació d’informació” vol dir les lleis i els procediments administratius o judicials que permeten a una part contractant obtenir i proporcionar la informació sol·licitada;

m) el terme “informació” vol dir qualsevol fet, declaració o document, amb independència de la seva forma.

2. Pel que fa a l’aplicació d’aquest Acord en qualsevol moment per una part contractant, qualsevol terme que no hi estigui definit, tret que el context ho requereixi altrament, s’interpreta en aquell moment d’acord amb la legislació d’aquesta part, i preval el significat donat per les lleis fiscals d’aplicació per damunt del significat donat al terme per altres lleis d’aquesta part.

Article 5

Intercanvi d’informació mitjançant sol·licitud

1. L’autoritat competent de la part requerida proporciona, prèvia sol·licitud, informació per a les finalitats previstes en l’article 1. Aquesta informació s’intercanvia amb independència de si la conducta investigada constitueix un delictes segons la legislació de la part requerida, si aquesta conducta hagués tingut lloc en la

part requerida. L'autoritat competent de la part requeridora només pot sol·licitar informació, d'acord amb aquest article, quan no sigui capaç d'obtenir la informació que sol·licita per altres mitjans dins del seu territori, excepte si l'ús d'aquests mitjans podria comportar una dificultat desproporcionada.

2. Si la informació de què disposa l'autoritat competent de la part requerida no és suficient per donar compliment a la sol·licitud d'informació, aquesta part utilitza totes les mesures rellevants de recopilació d'informació per proporcionar a la part requeridora la informació sol·licitada, malgrat la part requerida no necessiti aquesta informació per a finalitats fiscals pròpies.

3. Si l'autoritat competent de la part requeridora ho sol·licita expressament, l'autoritat competent de la part requerida proporciona informació en virtut d'aquest article, en la mesura que ho permeti el seu dret intern, en forma de declaracions de testimonis i de còpies autenticades de documents originals.

4. Cada part contractant garanteix que les seves autoritats competents, per a les finalitats previstes a l'article 1 i de conformitat amb l'article 2 d'aquest Acord, estiguin autoritzades a obtenir i proporcionar, prèvia sol·licitud:

a) informació en poder de bancs, altres institucions financeres, i qualsevol persona que actuï en qualitat de mandatària o en la seva capacitat de fiduciari, inclosos representants i administradors;

b) informació relativa a la titularitat de les societats, associacions, fideïcomisos, fundacions i altres persones, inclosa informació sobre les propietats de totes aquestes persones quan formen part d'una cadena de propietat; en el cas de fideïcomisos, informació sobre els fideïcomitents, els fiduciaris, els fideïcomissaris i els beneficiaris; en el cas de fundacions, informació sobre els fundadors, els membres del consell de la fundació i els beneficiaris. A més, aquest Acord no obliga les parts contractants a obtenir o proporcionar informació relativa a la titularitat de societats cotitzades públicament o de fons o plans públics d'inversió col·lectiva, tret que aquesta informació pugui ser obtinguda sense dificultats desproporcionades.

5. L'autoritat competent de la part requeridora proporciona, per escrit, la informació següent a l'autoritat competent de la part requerida quan presenta una sol·licitud d'informació de conformitat amb l'Acord per tal de demostrar que la informació sol·licitada és previsiblement pertinent:

a) la identitat de la persona que és objecte d'un control o d'una investigació;

b) el període de temps sobre el qual se sol·licita la informació;

- c) una declaració sobre el tipus d'informació sol·licitada incloent la naturalesa i la forma en què la part requeridora desitja rebre la informació de la part requerida;
- d) la finalitat tributària per la qual se sol·licita la informació;
- e) els motius que fan pensar que la informació sol·licitada es troba en possessió de la part requerida o en possessió o sota el control d'una persona sotmesa a la jurisdicció de la part requerida;
- f) en la mesura en què es tingui coneixement, el nom i l'adreça de qualsevol persona que es cregui que disposa de la informació sol·licitada;
- g) una declaració que la sol·licitud és conforme a la legislació i als procediments administratius de la part requeridora, i que si la informació sol·licitada es trobés sota la jurisdicció de la part requeridora, l'autoritat competent de la part requeridora podria obtenir-la d'acord amb la legislació de la part requeridora o mitjançant la pràctica administrativa convencional i que és conforme amb aquest Acord;
- h) una declaració que la part requeridora ha esgotat tots els mitjans disponibles en el seu territori per obtenir la informació, excepte aquells que comportarien dificultats desproporcionades.

6. L'autoritat competent de la part requerida envia la informació sol·licitada a la part requeridora tan aviat com sigui possible. A fi de garantir una resposta ràpida, l'autoritat competent de la part requerida ha de:

- a) confirmar la recepció de la sol·licitud per escrit a l'autoritat competent de la part requeridora i notificar a l'autoritat competent de la part requeridora qualsevol mancança en la sol·licitud, si n'hi hagués alguna, dins dels 60 dies de la recepció de la sol·licitud;
- b) si l'autoritat competent de la part requerida no pot obtenir ni proporcionar la informació dins dels 90 dies de la recepció de la sol·licitud, sigui perquè sorgeixin obstacles que impedeixen proporcionar la informació, o sigui perquè es nega a proporcionar-la, n'informa immediatament la part requeridora explicant la raó de la seva incapacitat, la natura dels obstacles o les raons de la denegació.

Article 6

Possibilitat de denegar una sol·licitud

1. La part requerida no està obligada a obtenir o proporcionar informació que la part requeridora no pugui obtenir d'acord amb el seu dret per a l'execució o l'aplicació de la seva legislació fiscal. L'autoritat competent de la part requerida pot denegar l'assistència quan la sol·licitud no s'ha fet de conformitat amb aquest Acord.

2. Les disposicions d'aquest Acord no imposen l'obligació a una part contractant a proporcionar informació que pugui revelar secrets de caire mercantil, empresarial, industrial, comercial o professional, ni procediments mercantils. Excepte allò establert anteriorment, el tipus d'informació a què fa referència l'apartat 4 de l'article 5, no es considera com un secret o un procediment mercantil pel simple fet que reuneix els requisits establerts en aquest apartat.

3. Les disposicions d'aquest Acord no imposen l'obligació a una part contractant a obtenir o proporcionar informació que pugui revelar comunicacions confidencials entre un client i un advocat, un procurador o qualsevol altre representant legal autoritzat, si aquestes comunicacions:

- a) es produeixen amb l'objectiu de sol·licitar o proporcionar assessorament legal; o
- b) es produeixen amb l'objectiu de ser utilitzades en procediments legals en curs o en previsió.

4. La part requerida pot denegar una sol·licitud d'informació quan el fet de revelar-la és contrari a l'ordre públic.

5. Una sol·licitud d'informació no pot ser denegada pel fet que la reclamació fiscal que motiva la sol·licitud és objecte de litigi.

6. La part requerida pot denegar una sol·licitud d'informació si la part requeridora sol·licita la informació per aplicar o fer executar una disposició de la legislació fiscal de la part requeridora, o qualsevol obligació relativa a aquesta disposició, que discrimini un nacional de la part requerida respecte a un nacional de la part requeridora en les mateixes circumstàncies.

Article 7

Confidencialitat

Qualsevol informació rebuda per una part contractant en el marc d'aquest Acord es tracta com a confidencial i pot ser revelada únicament a persones o autoritats (inclosos tribunals i òrgans administratius) de la jurisdicció de la part contractant concernida per l'establiment o la recaptació, l'execució o l'enjudiciament, o per les decisions sobre els recursos relatius als impostos coberts per aquest Acord. Aquestes persones o autoritats únicament poden utilitzar aquesta informació per a aquestes finalitats. Poden revelar la informació en el marc d'audiències públiques de tribunals o en resolucions judicials. La informació no pot ser revelada a cap altra persona, entitat o autoritat sense el consentiment exprés i per escrit de l'autoritat competent de la part requerida. La informació proporcionada a la

part requeridora de conformitat amb aquest Acord no pot ser revelada a cap altra jurisdicció.

Article 8

Costes

Les parts contractants acorden la repartició de les costes derivades de la prestació d'assistència.

Article 9

Desenvolupament legislatiu

Les parts contractants adopten qualsevol legislació necessària per complir i donar efecte a les disposicions d'aquest Acord.

Article 10

Procediment d'amigable composició

1. Davant de qualsevol dificultat o dubte entre les parts contractants en relació a l'aplicació o a la interpretació d'aquest Acord, les autoritats competents s'esforcen per resoldre la situació de mutu acord.
2. A més dels acords a què fa referència l'apartat 1, les autoritats competents de les parts contractants poden decidir de mutu acord sobre els procediments a seguir en els articles 5 i 8.
3. Les autoritats competents de les parts contractants poden contactar-se entre elles directament amb l'objectiu d'assolir un acord respecte a aquest article.
4. Les parts contractants poden també acordar altres procediments d'arranjaments de controvèrsies.

Article 11

Entrada en vigor

1. Cada part contractant notifica a l'altra per escrit, el compliment dels procediments establerts per la seva legislació per a l'entrada en vigor d'aquest Acord.
2. Aquest Acord entrarà en vigor a la data de recepció de la darrera de les notificacions.
3. Les disposicions d'aquest Acord tindran efecte per a les sol·licituds realitzades en la data o a partir de la data d'entrada en vigor de l'Acord per a la informació relativa als períodes impositius a comptar de l'u de gener o després, de l'any

següent a la data d'entrada en vigor de l'Acord, o en el cas que no hagi període impositiu, pel que fa a totes les obligacions fiscals generades, el mateix u de gener o després, de l'any següent a la data d'entrada en vigor de l'Acord.

Article 12

Denúncia

1. Cada part contractant pot denunciar aquest Acord adreçant una notificació de denúncia per escrit a l'autoritat competent de l'altra part contractant.
2. Aquesta denúncia esdevindrà efectiva el primer dia del mes següent a la finalització d'un període de sis mesos a comptar de la data de recepció de la notificació de denúncia de l'altra part contractant. Qualsevol sol·licitud rebuda fins a la data efectiva de la denúncia són tractades de conformitat amb les disposicions d'aquest Acord.
3. Si l'Acord ha estat denunciat, les parts contractants segueixen obligades per les disposicions de l'article 7 pel que fa a qualsevol informació obtinguda en aplicació d'aquest Acord.

A aquest efecte, els sotasignats, degudament autoritzats, signen aquest Acord.

Madrid, el 17 de març del 2014, fet en dos exemplars en les llengües catalana, alemanya i anglesa. Tots els textos són igualment fefaents. En cas de divergència d'interpretació preval el text en llengua anglesa.

Pel Govern del Principat d'Andorra

Jaume Gaytan Sansa

Pel Consell Federal de Suïssa

Thomas Kolly

**CONVENI ENTRE
ANDORRA I FRANÇA
PER EVITAR LES
DOBLES IMPOSICIONS
I PREVENIR L'EVASIÓ
I EL FRAU FISCAL EN
MATÈRIA D'IMPOSTOS
SOBRE LA RENDA***

PARÍS, 2 D'ABRIL DE 2013

Ratificació: 20 de febrer de 2015

No està en vigor

*El nom complet és “Conveni entre el Govern del Principat d’Andorra i el Govern de la República Francesa per evitar les dobles imposicions i prevenir l’evasió i el frau fiscal en matèria d’impostos sobre la renda”

El Govern del Principat d'Andorra

i

el Govern de la República Francesa,

amb el desig de concloure un Conveni per evitar les dobles imposicions i prevenir l'evasió i el frau fiscal en matèria d'impostos sobre la renda,

han convingut les disposicions següents:

CAPÍTOL I. CAMP D'APLICACIÓ DEL CONVENI

Article 1

Persones concernides

Aquest Conveni s'aplica a les persones residents d'un Estat contractant o dels dos Estats contractants.

Article 2

Impostos coberts

1. Aquest Conveni s'aplica als impostos sobre la renda percebuts per part d'un Estat contractant o per les seves entitats territorials, sigui quin sigui el sistema de recaptació.

2. Es consideren com a impostos sobre la renda, els impostos percebuts sobre la renda total, o sobre elements de la renda, inclosos els impostos sobre els guanys procedents de l'alienació de béns mobles o immobles, els impostos sobre l'import global dels salaris pagats per les empreses, així com els impostos sobre les plusvàlues.

3. Els impostos actuals a què s'aplica el Conveni són:

a) pel que fa a França:

i) l'impost sobre la renda;

ii) l'impost sobre societats;

iii) les contribucions sobre l'impost sobre societats;

(a partir d'ara denominats com a "impostos francesos").

b) pel que fa a Andorra:

i) l'impost sobre societats;

ii) l'impost sobre la renda de les activitats econòmiques;

- iii) l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals;
- iv) l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries; (a partir d'ara denominats com a "impostos andorrans");

4. El Conveni s'aplica també als impostos de naturalesa idèntica o anàloga que s'estableixen posteriorment a la data de la signatura del Conveni i que s'afegeixen als impostos actuals o que els substitueixen. Les autoritats competents dels Estats contractants es comuniquen les modificacions significatives que s'aportin a les seves legislacions fiscals.

CAPÍTOL II. DEFINICIONS

Article 3

Definicions generals

1. En el marc d'aquest Conveni, tret que el context requereixi una interpretació diferent:

- a) Les expressions "Estat contractant" i "altre Estat contractant" designen segons el context França o Andorra;
- b) el terme "França" designa els departaments europeus i d'ultramar de la República Francesa, inclosos el mar territorial i les zones més enllà de les quals, de conformitat amb el dret internacional, la República Francesa té drets sobirans i exerceix la seva jurisdicció;
- c) el terme "Andorra" designa el territori del Principat d'Andorra;
- d) el terme "persona" comprèn les persones físiques, les societats i qualsevol altre agrupament de persones;
- e) el terme "societat" designa qualsevol persona jurídica o qualsevol entitat que es consideri com una persona jurídica a efectes tributaris;
- f) el terme "empresa" s'aplica a l'exercici de qualsevol activitat o negoci;
- g) les expressions "empresa d'un Estat contractant" i "empresa de l'altre Estat contractant" designen respectivament una empresa explotada per un resident d'un Estat contractant i una empresa explotada per un resident de l'altre Estat contractant;
- h) l'expressió "trànsit internacional" designa qualsevol transport efectuat per una aeronau explotada per una empresa la seu de direcció efectiva de la qual està situada en un Estat contractant, excepte en els casos on l'aeronau només s'exploti entre punts situats a l'altre Estat contractant;

i) l'expressió “autoritat competent” designa:

i) en el cas de França: el ministre encarregat de les Finances o el seu representant autoritzat;

ii) en el cas d'Andorra: el ministre encarregat de les Finances o el seu representant autoritzat;

j) el terme “nacional” pel que fa a un Estat contractant designa qualsevol persona física que tingui la nacionalitat d'aquest Estat contractant;

k) els termes “activitat”, per a una empresa, i “negocis” inclouen l'exercici de professions liberals o altres activitats de caràcter independent.

2. Per a l'aplicació del Conveni en un moment donat per part d'un Estat contractant, qualsevol terme o qualsevol expressió que no hi estigui definit té, a menys que el context requereixi una interpretació diferent, el significat que en aquell moment li atribueix el dret d'aquest Estat pel que fa als impostos que són objecte del Conveni, i preval el significat donat per la legislació fiscal aplicable per damunt del significat donat al terme per les altres branques del dret d'aquest Estat.

Article 4

Resident

1. En el marc d'aquest Conveni, l'expressió “resident d'un Estat contractant” designa qualsevol persona que, en virtut de la legislació vigent d'aquest Estat, està subjecta a imposició en aquest Estat, per raó del seu domicili, residència, seu de direcció, lloc d'enregistrament o per qualsevol altre criteri de naturalesa anàloga i s'aplica tant a aquest Estat com a totes les seves entitats territorials i a les persones jurídiques de dret públic d'aquest Estat o de les seves entitats territorials. No obstant això, aquesta expressió no inclou les persones que estan subjectes a l'impost en aquest Estat exclusivament per rendes d'origen en aquest Estat.

2. De conformitat amb les disposicions de l'apartat 1, quan una persona física és resident dels dos Estats contractants, la seva situació s'ha de resoldre de la manera següent:

a) aquesta persona es considera resident únicament de l'Estat on disposa d'un habitatge permanent; si disposa d'un habitatge permanent en ambdós Estats, es considera només resident de l'Estat on manté vincles personals i econòmics més estrets (centre d'interessos vitals);

b) si no es pot determinar l'Estat on aquesta persona té el centre d'interessos vitals, o si no disposa d'habitatge permanent en cap dels Estats, es considera resident només de l'Estat on s'ajorna de manera habitual;

c) si aquesta persona sojorna de manera habitual en ambdós Estats o si no sojorna de manera habitual en cap d'ells, es considera resident només de l'Estat d'on posseeix la nacionalitat;

d) si aquesta persona posseeix la nacionalitat d'ambdós Estats o si no posseeix la nacionalitat de cap d'ells, les autoritats competents dels Estats contractants han de resoldre la qüestió de comú acord.

3. De conformitat amb les disposicions de l'apartat 1, quan una persona que no sigui persona física és resident dels dos Estats contractants, es considera resident només de l'Estat on té situada la seva seu de direcció efectiva.

4. L'expressió "resident d'un Estat contractant" inclou quan aquest Estat contractant és França, qualsevol societat de persones, agrupament de persones o altra entitat anàloga:

a) la seu de direcció efectiva del qual se situï a França;

b) que estigui subjecte a imposició a França i;

c) que els accionistes, els socis o membres del qual, siguin, en aplicació de la legislació fiscal francesa, personalment subjectes a l'impost en raó de la seva participació en els beneficis d'aquestes societats de persones, agrupaments de persones o altres entitats anàlogues.

5. No es considera com a resident d'un Estat contractant segons aquest article, una persona que, malgrat s'ajusti a la definició dels apartats 1, 2, 3 i 4 anteriors, només sigui el beneficiari aparent de les rendes; rendes de les quals en realitat, sigui directament o indirecta mitjançant altres persones físiques o jurídiques, es beneficia una persona que no pot ser considerada per ella mateixa com a resident d'aquest Estat en el sentit d'aquest article.

Article 5

Establiment permanent

1. En el marc d'aquest Conveni, l'expressió "establiment permanent" designa una instal·lació fixa de negocis a través de la qual una empresa exerceix la totalitat o part de la seva activitat.

2. L'expressió "establiment permanent" inclou en particular:

a) una seu de direcció;

b) una sucursal;

c) una oficina;

d) una fàbrica;

e) un taller;

f) una mina, un pou de petroli o de gas, una cantera o qualsevol altre lloc d'extracció de recursos naturals;

g) una explotació agrícola, pecuària o forestal.

3. Una obra de construcció o de muntatge únicament constitueix un establiment permanent si la seva durada és superior als dotze mesos.

4. Malgrat les disposicions precedents d'aquest article, es considera que no hi ha "establiment permanent" si:

a) es fan servir instal·lacions únicament amb la finalitat d'emmagatzemar, exposar o lliurar mercaderies que pertanyen a l'empresa;

b) les mercaderies que pertanyen a l'empresa s'emmagatzemen únicament per tenir estocs, per ser exposades o per al seu lliurament;

c) les mercaderies que pertanyen a l'empresa s'emmagatzemen únicament per ser transformades per una altra empresa;

d) una instal·lació fixa de negocis únicament es fa servir amb la finalitat de comprar mercaderies o reunir informació per a l'empresa;

e) una instal·lació fixa de negocis únicament es fa servir per exercir per a l'empresa, qualsevol altra activitat de caràcter preparatori o auxiliar;

f) una instal·lació fixa de negocis s'utilitza únicament per a l'exercici combinat de les activitats esmentades en les lletres de l'a) a l'e), sempre i quan l'activitat conjunta de la instal·lació fixa de negocis que resulti d'aquesta combinació mantingui un caràcter preparatori o auxiliar.

5. Malgrat les disposicions dels apartats 1 i 2, quan una persona -sempre que no sigui un agent que gaudeixi d'un estatut independent a qui s'aplica l'apartat 6- actua per compte d'una empresa i disposa en un Estat contractant de poders que hi exerceix habitualment, i que li permeten concloure contractes en nom de l'empresa, aquesta empresa es considera que té un establiment permanent en aquest Estat per a totes les activitats que aquesta persona exerceixi per a l'empresa; a no ser que les activitats d'aquesta persona es limitin a les que s'esmenten a l'apartat 4 i que, si fossin exercides a través d'una instal·lació fixa de negocis, no permetrien que es considerés aquesta instal·lació com un establiment permanent de conformitat amb les disposicions d'aquest apartat.

6. Una empresa no es considera que tingui un establiment permanent en un Estat contractant pel sol fet d'exercir-hi la seva activitat mitjançant un corredor, un comissionista general o qualsevol altre agent que gaudeixi d'un estatut independent, sempre i quan aquestes persones actuïn dins del marc ordinari de la seva activitat.

7. El fet que una societat que sigui resident d'un Estat contractant controli o estigui controlada per una societat resident de l'altre Estat contractant o que hi exerceixi la seva activitat (ja sigui mitjançant un establiment permanent o no) no és suficient, en si mateix, per considerar qualsevol d'aquestes societats com un establiment permanent de l'altra.

CAPÍTOL III. IMPOSICIÓ DE LA RENDA

Article 6

Rendes immobiliàries

1. Les rendes que un resident d'un Estat contractant obté de béns immobles (incloses les rendes d'explotacions agrícoles o forestals) situats a l'altre Estat contractant, són imposables en aquest altre Estat.
2. L'expressió "béns immobles" té el significat que li atribueix el dret de l'Estat contractant on es troben situats els béns considerats. L'expressió inclou en qualsevol cas els accessoris, el bestiar viu o mort de les explotacions agrícoles i forestals, els drets a què s'apliquen les disposicions del dret privat relatiu a la propietat immobiliària, l'usdefruit de béns immobles i els drets a percebre pagaments variables o fixes per l'explotació o la concessió de l'explotació de jaciments minerals, fonts i altres recursos naturals; les naus, vaixells, aeronaus i vehicles ferroviaris no es consideren béns immobles.
3. Les disposicions de l'apartat 1 s'apliquen a les rendes procedents de l'explotació directa, del lloguer o de l'arrendament, així com de qualsevol altra forma d'explotació de béns immobles.
4. Les disposicions dels apartats 1 i 3 s'apliquen també a les rendes procedents dels béns immobles d'una empresa.
5. No obstant les disposicions de l'article 7, quan les accions, parts o altres drets d'una societat, d'una fidúcia o de qualsevol altra institució o entitat permetin el gaudi de béns immobiliaris situats en un Estat contractant i són propietat d'aquesta societat, fidúcia, institució o entitat, les rendes que provenen de l'ús directe, del lloguer o de l'ús sota qualsevol altra forma d'aquest dret de gaudi són imposables en aquest Estat.

Article 7

Beneficis de les empreses

1. Els beneficis d'una empresa d'un Estat contractant només estan sotmesos a imposició en aquest Estat, a menys que l'empresa exerceixi la seva activitat en l'altre

Estat contractant mitjançant un establiment permanent que hi estigui situat. Si l'empresa exerceix la seva activitat de tal manera, els beneficis de l'empresa són imposables a l'altre Estat però només en la mesura que siguin imputables a aquest establiment permanent.

2. Sense perjudici de les disposicions de l'apartat 3, quan una empresa d'un Estat contractant exerceix la seva activitat en l'altre Estat contractant mitjançant un establiment permanent que hi estigui situat, s'imputen a aquest establiment permanent en cadascun dels Estats contractants els beneficis que hauria pogut realitzar si hagués constituït una empresa distinta que exercís activitats idèntiques o anàlogues en condicions idèntiques o anàlogues i que es tractés de forma totalment independent de l'empresa de la qual constitueix un establiment permanent.

3. Per determinar els beneficis d'un establiment permanent, s'admet la deducció de les despeses realitzades per als fins d'aquest establiment permanent, incloent-hi les despeses de direcció i els costos generals d'administració per als mateixos fins, ja sigui en l'Estat on se situa aquest establiment permanent, ja sigui arreu.

4. No es pot imputar cap benefici a l'establiment permanent pel sol fet de comprar mercaderies per a l'empresa.

5. A efectes dels apartats anteriors, els beneficis imputables a l'establiment permanent es determinen cada any segons el mateix mètode, tret que no existeixin motius vàlids i suficients per procedir altrament.

6. Quan els beneficis inclouen elements de renda que s'han tractat per separat en altres articles d'aquest Conveni, les disposicions d'aquests articles no es veuen afectades per les disposicions d'aquest article.

Article 8

Transport aeri internacional

1. Els beneficis procedents de l'explotació d'aeronaus, en trànsit internacional, només són imposables en l'Estat contractant on es troba situada la seu de direcció efectiva de l'empresa.

2. Les disposicions de l'apartat 1 s'apliquen també als beneficis procedents de la participació a un pool, a una explotació conjunta o a un organisme internacional d'explotació.

Article 9

Empreses associades

1. Quan:

a) una empresa d'un Estat contractant participa directament o indirecta a la direcció, al control o al capital d'una empresa de l'altre Estat contractant, o quan

b) les mateixes persones participen directament o indirecta a la direcció, al control o al capital d'una empresa d'un Estat contractant i d'una empresa de l'altre Estat contractant,

i quan, en un i altre cas, les dues empreses estan vinculades, en les seves relacions comercials o financeres, per les condicions que s'han convingut o imposat, que difereixen de les que s'haurien convingut entre empreses independents, els beneficis que, sense aquestes condicions, hagués pogut obtenir una de les empreses però que de fet no s'han pogut obtenir degut a aquestes condicions, es poden incloure en els beneficis d'aquesta empresa i, per tant, ser imposats.

2. Quan un Estat contractant inclou en els beneficis d'una empresa d'aquest Estat -i, per tant, imposa- beneficis sobre els quals una empresa de l'altre Estat contractant ha estat imposada en aquest altre Estat, i quan els beneficis inclosos d'aquesta manera són beneficis que hauria obtingut l'empresa del primer Estat si les condicions convingudes entre les dues empreses haguessin estat les que s'haguessin convingut entre dues empreses independents, l'altre Estat procedeix a un ajustament apropiat de l'import de l'impost que s'ha percebut per aquests beneficis. Per determinar aquest ajustament, es tindran en compte les altres disposicions d'aquest Conveni i, si es considera necessari, les autoritats competents dels Estats contractants es consulten.

Article 10

Dividends

1. Els dividends pagats per una societat que és resident d'un Estat contractant a un resident de l'altre Estat contractant són imposables en aquest altre Estat.

2. No obstant això, aquests dividends també són imposables en l'Estat contractant d'on és resident la societat que paga els dividends, i en funció de la legislació d'aquest Estat, però si el beneficiari efectiu dels dividends és un resident de l'altre Estat contractant, l'impost així exigit no pot excedir del:

a) 5 per cent de l'import brut dels dividends si el beneficiari efectiu és una societat (que no sigui una societat de persones) que posseeixi directament com a mínim el 10 per cent del capital de la societat que paga els dividends;

- b) 15 per cent de l'import brut dels dividends, en tots els altres casos;
- c) aquest apartat no afecta a la imposició de la societat respecte dels beneficis que serveixen per pagar els dividends.

3. El terme “dividends” utilitzat en aquest article, designa les rendes procedents d'accions, accions o bons de gaudi, les parts de mines, parts de fundador o altres drets que permetin participar en els beneficis, excepte els crèdits, així com les rendes sotmeses al règim de distribucions per la legislació fiscal de l'Estat contractant d'on és resident la societat distribuïdora.

4. Les disposicions dels apartats 1 i 2 no s'apliquen quan el beneficiari efectiu dels dividends, resident d'un Estat contractant, exerceix en l'altre Estat contractant on resideix la societat que paga els dividends, una activitat empresarial mitjançant un establiment permanent que hi estigui situat, i que té efectivament vinculada la participació generadora dels dividends. En aquest cas, s'apliquen les disposicions de l'article 7.

5. Quan una societat que és resident d'un Estat contractant obté beneficis o rendes de l'altre Estat contractant, aquest altre Estat no pot percebre cap impost sobre els dividends pagats per la societat, a no ser que aquests dividends es paguin a un resident d'aquest altre Estat o que la participació generadora de dividends estigui efectivament vinculada a un establiment permanent o a una base fixa situats en aquest altre Estat; ni recaptar cap impost, en concepte d'imposició de beneficis no distribuïts, pels beneficis no distribuïts de la societat, encara que els dividends pagats o els beneficis no distribuïts siguin en la seva totalitat o en part beneficis o rendes procedents d'aquest altre Estat.

6. Cap disposició d'aquest Conveni no impedeix a un Estat contractant de percebre, sobre els beneficis imputables a un establiment permanent, situat en aquest Estat, d'una societat resident en l'altre Estat contractant, un impost que se sumi als impostos aplicables a aquestes rendes de conformitat amb les altres disposicions del Conveni, sempre i quan l'impost addicional així establert no superi el 5 per cent de l'import dels beneficis imputables a l'establiment permanent, determinat després del pagament de l'impost sobre societats aferent a aquests beneficis.

7. Les disposicions de les lletres a) i b) de l'apartat 2 no s'apliquen als dividends repartits a partir de rendes o guanys obtinguts de béns immobiliaris en el sentit de l'article 6 per un vehicle d'inversió:

- a) Que distribueix anualment la major part d'aquestes rendes; i
- b) Per al qual les rendes o els guanys obtinguts d'aquests béns immobiliaris estan exonerats d'imposició:

quan el beneficiari efectiu d'aquests dividends posseeix, directament o indirecta, el 10 per cent o més del capital del vehicle que paga els dividends. En aquest cas, els dividends són imposables segons el tipus establert per la legislació nacional de l'Estat contractant d'on provenen.

8. Les disposicions d'aquest article no són aplicables si l'objectiu principal o un dels objectius principals de qualsevol persona que intervé en la creació o cessió d'accions o altres drets, en concepte dels quals es reparteixen els dividends, consisteix en obtenir un benefici d'aquest article mitjançant aquesta creació o cessió.

Article 11

Interessos

1. Els interessos procedents d'un Estat contractant i pagats a un resident de l'altre Estat contractant són imposables en aquest altre Estat.

2. No obstant això, aquests interessos també són imposables en l'Estat contractant d'on provenen i en funció de la legislació d'aquest Estat, però si el beneficiari efectiu dels interessos és un resident de l'altre Estat contractant, l'impost així exigit no podrà excedir del 5 per cent de l'import brut dels interessos.

3. No obstant les disposicions de l'apartat 2, els interessos esmentats a l'apartat 1 només són imposables en l'Estat contractant de residència de la persona que rep els interessos, si aquesta persona és el beneficiari efectiu i si es compleix una de les condicions següents:

a) Aquesta persona és un dels Estats contractants, una de les seves entitats territorials o una de les seves persones jurídiques de dret públic, incloent-hi el banc central d'aquest Estat; o uns interessos són pagats per un d'aquests Estats, entitats o persones jurídiques de dret públic; o

b) Aquests interessos es paguen en concepte de crèdits o préstecs garantits o assegurats o ajudats per un Estat contractant o per una persona que actua en nom d'un Estat contractant;

c) Aquests interessos es paguen com a resultat de la venda a crèdit d'un equipament industrial, comercial o científic, o com a resultat de la venda a crèdit de mercaderies o de la prestació de serveis d'una empresa a una altra empresa;

d) Aquests interessos són pagats per una institució financera d'un Estat contractant a una institució financera de l'altre Estat contractant.

4. El terme "interessos" utilitzat en aquest article designa les rendes dels crèdits de qualsevol naturalesa, acompanyades o no de garanties hipotecàries o d'una

clàusula de participació als beneficis del deutor, incloent-hi les rendes de fons públics i d'obligacions d'emprèstits, incloses les primes i els lots vinculats a aquests títols. Les penalitzacions per demora en el pagament no es consideren com interessos a efectes d'aquest article.

5. Les disposicions dels apartats 1, 2 i 3 no s'apliquen quan el beneficiari efectiu dels interessos, resident d'un Estat contractant, exerceix en l'altre Estat contractant d'on procedeixen els interessos, una activitat empresarial mitjançant un establiment permanent que hi estigui situat, i quan el crèdit generador dels interessos hi està efectivament vinculat. En aquest cas, s'apliquen les disposicions de l'article 7.

6. Els interessos es consideren procedents d'un Estat contractant quan el deutor resideix en aquest Estat. No obstant això, quan el deutor dels interessos, sigui o no resident d'un Estat contractant, té en un Estat contractant un establiment permanent pel qual s'ha contret un deute que dona lloc al pagament d'interessos i que suporta la càrrega d'aquests interessos, aquests interessos es consideren procedents de l'Estat on es troba situat l'establiment permanent.

7. Quan, per raó de relacions especials que existeixen entre el deutor i el beneficiari efectiu o que un i altre mantenen amb terceres persones, l'import dels interessos, tenint en compte el crèdit pel qual es paguen, excedeix el que haurien convingut el deutor i el beneficiari efectiu en absència d'una relació d'aquest tipus, les disposicions d'aquest article només s'aplicaran per aquest darrer import. En aquest cas, la part excedentària dels pagaments és imposable de conformitat amb la legislació de cada Estat contractant i tenint en compte les altres disposicions d'aquest Conveni.

8. Les disposicions d'aquest article no s'apliquen si l'objectiu principal o un dels objectius principals de qualsevol persona que intervingui en la creació o la cessió del crèdit, en concepte del qual es reparteixen els interessos, consisteix en obtenir un avantatge d'aquest article mitjançant aquesta creació o cessió.

Article 12

*Cànon*s

1. a) Els cànon procedents d'un Estat contractant i pagats a un resident de l'altre Estat contractant són imposables en aquest altre Estat.

b) No obstant això, aquests cànon són també imposables en l'Estat contractant d'on procedeixen i segons la legislació d'aquest Estat, però si el beneficiari efectiu dels cànon és un resident de l'altre Estat, l'impost així exigít no pot excedir del 5 per cent de l'import brut dels cànon.

c) No obstant les disposicions de les lletres a) i b), els cànons procedents d'un Estat i que es paguen a un resident de l'altre Estat per l'ús o la concessió de l'ús d'un dret d'autor o d'un dret veí (excloent-hi els cànons relatius a programaris, pel·lícules cinematogràfiques i altres enregistraments de sons o d'imatges) només són imposables en aquest altre Estat, si el resident esmentat n'és el beneficiari efectiu.

2. El terme "cànons" emprat en aquest article designa les remuneracions de qualsevol naturalesa pagades per l'ús o la concessió de l'ús d'un dret d'autor sobre una obra literària, artística o científica, inclosos els programaris, les pel·lícules cinematogràfiques i altres enregistraments de sons o d'imatges, d'una patent, d'una marca de fàbrica o de comerç, un dibuix o un model, un plànol, una fórmula o un procediment secrets o per l'ús o la concessió de l'ús d'un equipament industrial, comercial o científic o per informacions relatives a una experiència adquirida en l'àmbit industrial, comercial o científic.

3. Les disposicions de l'apartat 1 no s'apliquen quan el beneficiari efectiu dels cànons, resident d'un Estat contractant, exerceix en l'altre Estat contractant d'on procedeixen els cànons, una activitat empresarial mitjançant un establiment permanent que hi estigui situat i que el dret o el bé generador dels cànons hi està efectivament vinculat. En aquest cas, s'apliquen les disposicions de l'article 7.

4. Es considera que els cànons procedeixen d'un Estat contractant quan el deutor és un resident d'aquest Estat. No obstant això, quan el deutor dels cànons, sigui o no resident d'un Estat contractant, té un establiment permanent en un Estat a través del qual s'ha contret l'obligació que dona lloc al pagament de cànons i que suporta la càrrega d'aquests cànons, es considera que aquests cànons procedeixen de l'Estat on se situa l'establiment permanent.

5. Quan, per raó de relacions especials que existeixen entre el deutor i el beneficiari efectiu o que un i altre mantenen amb terceres persones, l'import dels cànons, tenint en compte la prestació per a la qual es paguen, excedeix el que haurien convingut el deutor i el beneficiari efectiu en absència d'una relació d'aquest tipus, les disposicions d'aquest article només s'aplicaran per aquest darrer import. En aquest cas, la part excedentària dels pagaments és imposable de conformitat amb la legislació de cada Estat contractant i tenint en compte les altres disposicions d'aquest Conveni.

6. Les disposicions d'aquest article no s'apliquen si l'objectiu principal o un dels objectius principals de qualsevol persona que intervingui en la creació o la cessió de drets, en concepte dels quals es paguen els cànons, consisteix en obtenir un avantatge d'aquest article mitjançant aquesta creació o cessió.

Article 13

Guanys de capital

1. a) Els guanys que un resident d'un Estat contractant obté de l'alienació de béns immobles considerats a l'article 6, i situats en l'altre Estat contractant, són imposables en aquest altre Estat.

b) Els guanys procedents de l'alienació d'accions, parts o altres drets d'una societat, una fidúcia o qualsevol altra institució o entitat, l'actiu o els béns de la qual estan constituïts per més del 50 per cent del seu valor o obtenen més del 50 per cent del seu valor -directament o indirecta per la interposició d'una o diverses altres societats, fidúcies, institucions o entitats- de béns immobles considerats a l'article 6 i situats en un Estat contractant o de drets sobre aquests béns són imposables en aquest Estat. Per a l'aplicació d'aquesta disposició, no es tenen en compte els béns immobles afectats per una societat a la seva activitat empresarial.

2. Els guanys procedents de l'alienació de béns mobles que formen part de l'actiu d'un establiment permanent que una empresa d'un Estat contractant té en l'altre Estat contractant, inclosos aquests guanys procedents de l'alienació d'aquest establiment permanent (sol o amb el conjunt de l'empresa), són imposables en aquest altre Estat.

3. Els guanys procedents de l'alienació d'aeronaus explotades en trànsit internacional o de béns mobles destinats a la seva explotació només són imposables en l'Estat contractant on es troba situada la seu de direcció efectiva de l'empresa.

4. Els guanys procedents de l'alienació d'accions o de parts que formen part d'una participació substancial del capital d'una societat resident d'un dels Estats contractants són imposables en aquest Estat.

Es considera participació substancial quan qui cedeix, sol o amb persones emparentades, disposa directament o indirecta d'accions o parts, el conjunt de les quals dóna dret al 25 per cent o més dels beneficis de la societat.

5. Els guanys procedents de l'alienació de qualsevol altre bé diferent dels que s'esmenten en els apartats 1, 2, 3 i 4 només són imposables en l'Estat contractant d'on és resident qui cedeix.

Article 14

Rendes del treball

1. Sense perjudici de les disposicions dels articles 15, 17 i 18, els salaris, sous i altres remuneracions similars que un resident d'un Estat contractant rep en con-

cepte d'un treball assalariat només són imposables en aquest Estat, a no ser que l'ocupació s'exerceixi en l'altre Estat contractant. Si l'ocupació s'hi exerceix, les remuneracions rebudes per aquest concepte són imposables en aquest altre Estat.

2. Malgrat les disposicions de l'apartat 1, les remuneracions que un resident d'un Estat contractant rep en concepte d'un treball assalariat exercit en l'altre Estat contractant només són imposables en el primer Estat si:

- a) el beneficiari sojorna en l'altre Estat durant un període o períodes que no superen en total 183 dies durant tot el període de dotze mesos que comença o acaba durant l'any fiscal considerat, i
- b) les remuneracions les paga un empresari, o pel compte d'un empresari, que no és resident de l'altre Estat, i
- c) la càrrega de les remuneracions no la suporta un establiment permanent que l'empresari té a l'altre Estat.

3. Amb reserva de les disposicions de l'article 18, i malgrat les disposicions dels apartats 1 i 2, les remuneracions que un ensenyant o un investigador que és, o que era immediatament abans d'anar a un Estat contractant un resident de l'altre Estat contractant i que sojorna en el primer Estat únicament amb la finalitat d'ensenyar o d'investigar, percep en concepte d'aquestes activitats només són imposables en l'altre Estat. Aquesta disposició s'aplica durant un període màxim de 24 mesos comptats a partir de la data de la primera arribada de l'ensenyant o de l'investigador al primer Estat amb la finalitat d'ensenyar o d'investigar. No obstant això, les disposicions dels apartats 1 i 2 s'apliquen quan la investigació duta a terme no té interès públic sinó que es realitza principalment per obtenir un benefici particular que repercuteix en una o diverses persones determinades.

4. Malgrat les disposicions precedents d'aquest article, les remuneracions obtingudes en concepte d'un treball assalariat exercit a bord d'una aeronau explotada en trànsit internacional són imposables en l'Estat contractant on es troba situada la seu de direcció efectiva de l'empresa.

Article 15

Dietes d'assistència

Les dietes d'assistència i altres retribucions similars que un resident d'un Estat contractant percep com a membre del consell d'administració o de supervisió d'una societat que és resident de l'altre Estat contractant són imposables en aquest altre Estat.

Article 16

Artistes, esportistes i models

1. Malgrat les disposicions dels articles 7 i 14, les rendes que un resident d'un Estat contractant obté de l'exercici de les seves activitats personals en l'altre Estat contractant com a artista d'espectacle, ja sigui un artista de teatre, de cinema, de ràdio o de televisió, o com a músic, o com a esportista o model, són imposables en aquest altre Estat.

2. Malgrat les disposicions dels articles 7, 12, 14 i 20, quan un artista, un esportista o un model resident d'un Estat contractant, obté de l'altre Estat contractant rendes que es corresponen a prestacions no independents de la seva notorietat professional, aquestes rendes són imposables en aquest altre Estat.

3. Quan les rendes considerades a l'apartat 1 no s'atribueixen a l'artista, a l'esportista o al model en si mateix sinó a una altra persona, aquestes rendes són imposables, malgrat les disposicions dels articles 7, 12, 14 i 20 en l'Estat contractant d'on provenen.

4. No obstant les disposicions de l'apartat 1, les rendes que un resident d'un Estat contractant obté de les seves activitats personals exercides en l'altre Estat contractant com a artista d'espectacle, esportista o model només són imposables en el primer Estat quan aquestes activitats en l'altre Estat contractant es financen principalment amb fons públics del primer Estat o de les seves entitats territorials, o de les seves persones jurídiques de dret públic.

5. No obstant les disposicions de l'apartat 2, quan les rendes d'activitats que un resident d'un Estat contractant, artista d'espectacle, esportista o model, exerceix personalment i en aquesta qualitat en l'altre Estat contractant no són atribuïdes a l'artista, l'esportista o el model sinó a una altra persona, sigui o no resident d'un Estat contractant, aquestes rendes només són imposables, no obstant les disposicions dels articles 7, 12, 14 i 20, en el primer Estat quan en concepte d'aquestes activitats aquesta altra persona se subvenciona principalment amb fons públics d'aquest primer Estat o de les seves entitats territorials, o de les seves persones jurídiques de dret públic.

Article 17

Pensions

Sense perjudici de les disposicions de l'apartat 2 de l'article 18, les pensions i altres remuneracions similars, que es paguen a un resident d'un Estat contractant en concepte d'un treball anterior, només són imposables en aquest Estat.

Article 18

Funcions públiques

1. a) Els salaris, sous i altres remuneracions similars, tret de les pensions, pagats per un Estat contractant o una de les seves entitats territorials o per una de les seves persones jurídiques de dret públic a una persona física en concepte de serveis prestats a aquest Estat, entitat o persona jurídica només són imposables en aquest Estat.

b) No obstant això, aquests salaris, sous i altres remuneracions similars només són imposables en l'altre Estat contractant si els serveis es presten en aquest Estat i si la persona física és un resident d'aquest Estat i posseeix la nacionalitat d'aquest Estat sense posseir al mateix temps la nacionalitat del primer Estat.

2. a) Les pensions pagades per un Estat contractant, o una de les seves entitats territorials o per una de les seves persones jurídiques de dret públic, ja sigui directament o bé amb càrrec a fons constituïts, a una persona física en concepte de serveis prestats a aquest Estat, entitat o persona jurídica només són imposables en aquest Estat.

b) No obstant això, aquestes pensions només són imposables en l'altre Estat contractant si la persona física és un resident d'aquest Estat i en posseeix la nacionalitat sense posseir al mateix temps la nacionalitat del primer Estat.

3. Les disposicions dels articles 14, 15, 16 i 17 s'apliquen als salaris, sous, i altres remuneracions similars, així com a les pensions pagats en concepte de serveis prestats en el marc d'una activitat empresarial industrial o comercial realitzada per un Estat contractant o una de les seves entitats territorials o per una de les seves persones jurídiques de dret públic.

Article 19

Estudiants i estudiants en pràctiques

Les quantitats que rep un estudiant, un aprenent o un estudiant en pràctiques que és, o era just abans d'anar a un Estat contractant, resident de l'altre Estat contractant i que sojorna en el primer Estat amb l'única finalitat d'estudiar o de formar-se, per cobrir les seves despeses de manutenció, d'estudis o de formació, no són imposables en aquest Estat, sempre i quan provenguin de fonts situades fora d'aquest Estat.

*Article 20**Altres rendes*

1. Els elements de renda d'un resident d'un Estat contractant, vinguin d'on vinguin, dels quals aquest resident sigui el beneficiari efectiu i que no s'hagin tingut en compte en els articles precedents d'aquest Conveni, només són imposables en aquest Estat.
2. Les disposicions de l'apartat 1 no s'apliquen a les rendes altres que les rendes procedents de béns immobles definits a l'apartat 2 de l'article 6, quan el beneficiari efectiu d'aquestes rendes, resident d'un Estat contractant, exerceix en l'altre Estat contractant una activitat empresarial mitjançant un establiment permanent que hi estigui situat i quan el dret o el bé generador de les rendes hi està efectivament vinculat. En aquest cas, s'apliquen les disposicions de l'article 7.
3. Quan, per raó de relacions especials que existeixen entre la persona considerada a l'apartat 1 i una altra persona, o que una o l'altra mantenen amb terceres persones, l'import de la renda considerat en aquest apartat excedeix l'import eventual que haurien convingut en absència d'una relació d'aquest tipus, les disposicions d'aquest article només s'aplicaran per aquest darrer import. En aquest cas, la part excedentària de la renda continua sent imposable de conformitat amb la legislació de cada Estat contractant i les altres disposicions d'aquest Conveni.
4. Les disposicions d'aquest article no s'apliquen si l'objectiu principal o un dels objectius principals de qualsevol persona que intervingui en la creació o la cessió de drets en concepte dels quals es paguen les rendes consisteix en obtenir un avantatge d'aquest article mitjançant aquesta creació o cessió.

CAPÍTOL IV. MÈTODES PER ELIMINAR LES DOBLES IMPOSICIONS*Article 21**Eliminació de les dobles imposicions*

1. Pel que fa a França, les dobles imposicions s'eliminen de la manera següent:
  - a) No obstant qualsevol altra disposició d'aquest Conveni, les rendes que són imposables o només són imposables en el Principat d'Andorra de conformitat amb les disposicions del Conveni es prenen en compte per al càlcul de l'impost francès quan no estan exemptes de l'impost sobre societats en aplicació de la legislació interna francesa. En aquest cas, l'impost andorrà no es pot deduir d'aquestes rendes, però el resident de França té dret, sense perjudici de les condicions i dels

límits previstos als punts i) i ii) a un crèdit d'impost imputable sobre l'impost francès. Aquest crèdit d'impost és igual a:

i) Per a les rendes no esmentades al punt ii), a l'import de l'impost francès que es correspon a aquestes rendes sempre i quan el beneficiari resident a França sigui sotmès a l'impost andorrà per a aquestes rendes;

ii) Per a les rendes sotmeses a l'impost sobre societats considerades a l'article 7 i a l'apartat 2 de l'article 13 i per a les rendes considerades a l'article 10, a l'article 11, a l'article 12, a l'apartat 1 de l'article 13, a l'apartat 4 de l'article 14, a l'article 15 i als apartats 1 i 2 de l'article 16, a l'import de l'impost pagat a Andorra de conformitat amb les disposicions d'aquests articles; no obstant això, aquest crèdit d'impost no pot excedir de l'import de l'impost francès que correspon a aquestes rendes.

b) i) S'entén que l'expressió "import de l'impost francès que es correspon a aquestes rendes" emprat a la lletra a) designa:

- quan l'impost degut per aquestes rendes es calcula aplicant un tipus proporcional, el producte de l'import de les rendes netes considerades pel tipus que li és aplicat efectivament;

- quan l'impost degut per aquestes rendes es calcula aplicant un barem progressiu, el producte de l'import de les rendes netes considerades pel tipus que resulta de la relació entre l'impost efectivament degut per la renda neta global imposable segons la legislació francesa i l'import d'aquesta renda neta global.

ii) S'entén que l'expressió "import de l'impost pagat a Andorra" emprat a la lletra a) designa l'import de l'impost andorrà efectivament suportat a títol definitiu per les rendes considerades, de conformitat amb les disposicions del Conveni, pel resident de França que és imposat per a aquestes rendes segons la legislació francesa.

2. Pel que fa a Andorra, les dobles imposicions s'eliminen de la manera següent:

a) Quan un resident d'Andorra obtingui rendes que, de conformitat amb les disposicions d'aquest Conveni són també imposables a França, Andorra acorda sobre l'impost que percep d'aquest resident, una deducció d'un import igual a l'impost sobre la renda pagat a França.

Aquesta deducció no pot, però, excedir de la fracció de l'impost andorrà, calculat abans de la deducció, que correspon a les rendes imposables a França.

b) Quan, en aplicació de les disposicions del Conveni, un resident d'Andorra obté rendes que estan exemptades d'imposició a Andorra, Andorra pot, tanmateix,

tenir en compte les rendes exemptades per al càlcul de l'impost degut sobre els altres elements de la renda d'aquest resident.

CAPÍTOL V. DISPOSICIONS ESPECIALS

Article 22

No-discriminació

1. Les persones físiques amb la nacionalitat d'un Estat contractant no estan sotmeses en l'altre Estat contractant a cap imposició o obligació que s'hi refereixi, que sigui diferent o més costosa que la que tenen o a la que podrien estar sotmeses les persones físiques amb la nacionalitat d'aquest altre Estat que es troben en la mateixa situació, en particular pel que fa referència a la residència.
2. Un establiment permanent que una empresa d'un Estat contractant té a l'altre Estat contractant no pot ser imposat en aquest altre Estat de manera menys favorable que les empreses d'aquest altre Estat que exerceixen la mateixa activitat. Aquesta disposició no és pot interpretar en el sentit d'obligar a un Estat contractant a concedir als residents de l'altre Estat contractant les bonificacions personals, exempcions i desgravacions fiscals en funció de la situació o de les càrregues familiars que concedeix als seus propis residents.
3. A no ser que les disposicions de l'apartat 1 de l'article 9, de l'apartat 7 de l'article 11, de l'apartat 5 de l'article 12 o de l'apartat 3 de l'article 20 siguin d'aplicació, els interessos, cànon i altres despeses pagades per una empresa d'un Estat contractant a un resident de l'altre Estat contractant són deduïbles per determinar els beneficis imposables d'aquesta empresa, en les mateixes condicions que si s'haguessin pagat a un resident del primer Estat.
4. Les empreses d'un Estat contractant, que tenen un o diversos residents de l'altre Estat contractant que posseeixen o controlen el seu capital, directament o indirecta, en la seva totalitat o en part, no estan sotmeses a cap mena d'imposició o obligació que s'hi refereixi, que sigui diferent o més costosa que les que tinguin o a les que puguin estar subjectes altres empreses similars del primer Estat.
5. Les disposicions d'aquest article s'apliquen, malgrat les disposicions de l'article 2, als impostos de qualsevol naturalesa o denominació.
6. Si els Estats contractants són part d'un tractat o acord bilateral, altre que aquest Conveni, que inclogui una clàusula de no discriminació o una clàusula de nació més afavorida, s'entén que aquestes clàusules no s'apliquen en matèria fiscal a menys que un tal tractat o acord no ho estableixin explícitament.

Article 23

Procediment amistós

1. Quan un resident considera que les mesures preses per un Estat contractant o pels dos Estats contractants comporten o comportaran per a ell una imposició no conforme a les disposicions d'aquest Conveni, pot amb independència dels recursos que preveu el dret intern d'aquests Estats, sotmetre el seu cas a l'autoritat competent de l'Estat contractant d'on és resident o, si el seu cas s'ajusta a l'apartat 1 de l'article 22, a la de l'Estat contractant d'on té la nacionalitat. El cas s'ha de sotmetre durant els tres anys que segueixen a la primera notificació de la mesura que comporta una imposició no conforme a les disposicions del Conveni.
2. L'autoritat competent, si considera que la reclamació està fonamentada i no està en condicions ella mateixa d'aportar-hi una solució satisfactòria, ha de fer el possible per resoldre el cas mitjançant un arranjament amistós amb l'autoritat competent de l'altre Estat contractant, amb la finalitat d'evitar una imposició no conforme amb el Conveni. L'arranjament s'aplicarà siguin quins siguin els terminis previstos pel dret intern dels Estats contractants.
3. Les autoritats competents dels Estats contractants, mitjançant un arranjament amistós, han de fer el possible per resoldre les dificultats o aclarir els dubtes a què pot donar lloc la interpretació o l'aplicació del Conveni. També es poden concertar amb la finalitat d'eliminar la doble imposició en els casos no previstos pel Conveni.
4. Les autoritats competents dels Estats contractants poden comunicar-se directament entre elles, fins i tot en el si d'una comissió mixta composta per aquestes autoritats o els seus representants, amb la finalitat d'arribar a un arranjament tal com s'indica en els apartats precedents.

Article 24

Intercanvi d'informació

Per a l'intercanvi d'informació previsiblement pertinent per a l'aplicació de la legislació fiscal dels Estats contractants s'aplica l'Acord per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal signat entre el Govern de la República Francesa i el Govern del Principat d'Andorra a Andorra la Vella el 22 de setembre del 2009. Aquelles estipulacions esdevenen aplicables a l'intercanvi d'informació previsiblement pertinent per a l'aplicació d'aquest Conveni.

*Article 25**Divers*

1. No obstant les disposicions de qualsevol altre article d'aquest Conveni:

a) Un resident d'un Estat contractant no pot beneficiar-se de bonificacions o exoneracions d'impostos atorgats per l'altre Estat contractant en aplicació del Conveni si l'objectiu principal o un dels objectius principals de la conducció d'aquestes operacions per aquest resident o per una persona vinculada a aquest resident és beneficiar-se dels avantatges previstos pel Conveni.

Per a l'aplicació d'aquest apartat, es considera que una persona està vinculada a un altra si deté com a mínim el 50 per cent dels interessos efectius o si un altra persona deté directament o indirecta com a mínim el 50 per cent dels interessos efectius de cadascuna d'elles. En qualsevol cas, es considera que una persona està vinculada a un altra, tenint en compte el conjunt de fets i circumstàncies pròpies d'aquest cas, si l'una està sota el control de l'altra o si ambdues estan controlades per una mateixa persona o per diverses altres persones.

b) El benefici dels avantatges del Conveni pot ser denegat per a un element de renda quan:

- el recipiendari no és el beneficiari efectiu d'aquesta renda, i
- l'operació permet al beneficiari efectiu suportar una càrrega fiscal menor sobre aquest element de la renda que la que hauria suportat si hagués percebut directament aquest element de la renda.

Les autoritats competents es consulten si, tenint en compte aquest apartat i les circumstàncies particulars del cas, no semblés oportú denegar l'atorgament del benefici dels avantatges del Conveni.

c) Les rendes considerades als articles 12, 14, 17 i 20 per a les quals la imposició s'atribueix exclusivament a un Estat contractant són també imposables en l'altre Estat contractant, en el límit de la fracció que s'exonera o no s'imposa en el primer Estat contractant en virtut de la legislació fiscal aplicable.

d) França pot imposar les persones físiques de nacionalitat francesa residents a Andorra com si aquest Conveni no existís. Quan la legislació fiscal francesa permeti l'aplicació d'aquesta disposició, les autoritats competents dels Estats contractants regularan de comú acord la seva aplicació.

2. Quan en aplicació de les estipulacions d'aquest Conveni, s'apliqui a una renda el benefici d'un avantatge fiscal en un Estat contractant, i quan en aplicar la legislació interna en vigor en l'altre Estat contractant, una persona no sigui sotmesa

a l'impost que per a una fracció d'aquesta renda, i no sobre l'import total, l'avantatge fiscal atorgat en el primer Estat només s'aplica a la part de la renda que és imposable i no s'exonera en l'altre Estat.

Article 26

Membres de missions diplomàtiques i consulars

1. Les disposicions d'aquest Conveni no perjudiquen els privilegis fiscals de què gaudeixen els membres de missions diplomàtiques o oficines consulars, i els membres de delegacions permanents davant d'organismes internacionals en virtut dels principis generals del dret internacional o per les disposicions d'acords particulars.

2. No obstant les disposicions de l'article 4, qualsevol persona física que sigui membre d'una missió diplomàtica, d'una oficina consular o d'una delegació permanent d'un Estat contractant, situat en l'altre Estat contractant o en un Estat tercer, serà considerat, a l'objecte del Conveni, com a resident de l'Estat que acredita, sempre i quan estigui sotmesa en aquest Estat que acredita a les mateixes obligacions, en matèria d'impostos sobre el conjunt de la seva renda, que els residents d'aquest Estat.

3. El Conveni no s'aplica als organismes internacionals, als seus òrgans o als seus funcionaris, ni a les persones que siguin membres d'una missió diplomàtica, d'una oficina consular o d'una delegació permanent d'un Estat tercer, quan es troben en el territori d'un Estat contractant i no estan sotmesos en un dels Estats contractants a les mateixes obligacions en matèria d'impostos sobre el conjunt de la seva renda, que els residents d'aquest Estat.

Article 27

Modalitats d'aplicació

1. Les autoritats competents dels Estats contractants poden establir conjuntament o per separat les modalitats d'aplicació d'aquest Conveni.

2. En particular, per obtenir en un Estat contractant els avantatges previstos als articles 10, 11 i 12, els residents de l'altre Estat contractant han de presentar, a menys que les autoritats competents ho decideixin altrament, un formulari que certifiqui la residència i que indiqui en particular la natura i l'import o el valor de les rendes concernides, i que estigui certificat pels serveis fiscals d'aquest altre Estat.

CAPÍTOL VI. DISPOSICIONS FINALS

Article 28

Entrada en vigor

1. Cadascun dels Estats contractants notifica a l'altre, per via diplomàtica, l'acompliment dels procediments que li són necessaris per a l'entrada en vigor d'aquest Conveni. El Conveni entrarà en vigor el primer dia del mes següent a la data de recepció de la darrera d'aquestes notificacions.

2. Les disposicions del Conveni s'apliquen:

- a) Pel que fa als impostos sobre la renda percebuts mitjançant la retenció a l'origen, als totals imposables posteriors a l'any civil durant el qual el Conveni entri en vigor;
- b) Pel que fa als impostos sobre la renda que no es perceben mitjançant retenció a l'origen, a les rendes aferents, segons els casos, a qualsevol any civil o exercici que comenci després de l'any civil durant el qual el Conveni entri en vigor;
- c) Pel que fa a la resta d'impostos, a les imposicions on el fet generador intervé després de l'any civil durant el qual el Conveni entri en vigor.

Article 29

Denúncia

1. Aquest Conveni roman en vigor amb una durada il·limitada. No obstant això, cada Estat contractant el pot denunciar amb un preavís mínim de sis mesos abans de l'acabament de cada any civil notificat per via diplomàtica.

2. En aquest cas, el Conveni deixarà de ser aplicable:

- a. Pel que fa als impostos sobre la renda percebuts mitjançant la retenció a l'origen, als totals imposables posteriors a l'any civil durant el qual es notifiqui la denúncia;
- b. Pel que fa als impostos sobre la renda que no es perceben mitjançant retenció a l'origen, a les rendes aferents, segons els casos, a qualsevol any civil o exercici que comenci després de l'any civil durant el qual es notifiqui la denúncia;
- c. Pel que fa a la resta d'impostos, a les imposicions on el fet generador intervé després de l'any civil durant el qual es notifiqui la denúncia.

A aquest efecte els signataris, degudament autoritzats, signen aquest Conveni.

París, 2 d'abril del 2013, fet en doble exemplar, en les llengües catalana i francesa. Ambdós textos són igualment fefaents.

Pel Govern del Principat d'Andorra

Jordi Cinca Mateos

Pel Govern de la República Francesa

Pierre Moscovici i Bernard Cazeneuve

PROTOCOL

En signar el Conveni entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa per evitar les dobles imposicions i prevenir l'evasió i el frau fiscals en matèria d'impostos sobre la renda, els Governos han convingut les disposicions següents que són part íntegra del Conveni.

1. Pel que fa l'article 2, s'entén que aquest Conveni s'aplica a qualsevol impost que afecti les rendes que pugui substituir o complementar els dispositius d'imposició de persones físiques en vigor a la data de la signatura del Conveni.

2. Pel que fa a l'apartat 1 de l'article 4, en el cas d'Andorra, l'expressió "resident d'un Estat contractant" inclou qualsevol persona física que sojorna en el territori andorrà més de 183 dies durant un any civil així com qualsevol persona física que tingui el centre d'interessos econòmics o que exerceixi la seva activitat professional majoritàriament a Andorra.

No inclou les persones físiques a qui es pressuposi la residència fiscal a Andorra en funció de la possessió de la nacionalitat andorrana o d'un permís de residència lliurat per les autoritats d'Andorra.

3. Pel que fa a l'article 10, s'entén que quan un Estat contractant apliqui a un establiment permanent d'una entitat establerta en l'altre Estat contractant les exoneracions previstes pel seu dret intern als vehicles d'inversió previstos a l'apartat 7 de l'article 10, cap disposició d'aquest Conveni no limita el dret del primer Estat contractant, a imposar de conformitat amb la seva legislació interna, les rendes immobiliàries suposadament distribuïdes per aquest establiment permanent.

4. Pel que fa als article 10 i 11, un fons o societat d'inversió, situat en un Estat contractant on no estigui subjecte a un impost considerat a les lletres a) i b) de l'apartat 3 de l'article 2, i que percep dividends o interessos que provenen de l'altre Estat contractant pot demanar globalment les bonificacions o exoneracions

d'impost previstes pel Conveni per a la fracció d'aquestes rendes que correspongui als drets que tinguin en el fons o la societat residents del primer Estat i que siguin imposables, en nom d'aquests residents.

5. Pel que fa a l'article 24, els dos Estats contractants convenen que no faran ús de la possibilitat que té la part requerida segons l'article 9 de l'Acord per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal signat pel Govern de la República Francesa i el Govern del Principat d'Andorra a Andorra la Vella el 22 de setembre del 2009, de demanar a la part requeridora el reemborsament de determinades costes.

A aquest efecte els signataris, degudament autoritzats, signen aquest Protocol.

París, 2 d'abril del 2013, fet en doble exemplar, en les llengües catalana i francesa. Ambdós textos són igualment fefaents.

Pel Govern del Principat d'Andorra
Jordi Cinca Mateos

Pel Govern de la República Francesa
Pierre Moscovici i Bernard Cazeneuve

II.2 DEMOCRÀCIA LOCAL I COOPERACIÓ TRANSFRONTERERA

ACORD ENTRE ANDORRA I FRANÇA RELATIU A LA COOPERACIÓ TRANSFRONTERERA EN MATÈRIA POLICIAL I DUANERA*

PARÍS, 17 DE MARÇ DE 2014

Ratificació: 20 de febrer de 2015

No està en vigor

*El nom complet és “Acord entre el Govern del Principat d’Andorra i el Govern de la República Francesa relatiu a la cooperació transfronterera en matèria policial i duanera”

El Govern del Principat d'Andorra

i

el Govern de la República Francesa,
en endavant denominats “les parts”,

Animats per la intenció d'ampliar la cooperació duta a terme aquests darrers anys en la seva zona fronterera entre els serveis encarregats de les missions de policia i de duana;

Amb el desig de desenvolupar la cooperació entre ambdós parts en els àmbits de la seguretat i la lluita contra la delinqüència organitzada transnacional;

Tenint presents les disposicions del Conveni entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa relatiu als despatxos de controls nacionals juxtaposats, signat a Andorra la Vella l'11 de desembre del 2001;

Convenen les disposicions següents:

TÍTOL I. DEFINICIONS I OBJECTIUS DE LA COOPERACIÓ

Article 1

Serveis competents

Els serveis competents als efectes de l'Acord són, pel que fa a cada una de les parts:

Per part francesa:

- la policia nacional;
- la gendarmeria nacional;
- la duana francesa.

Per part andorrana:

- la policia andorrana.

Article 2

Zona fronterera

En aplicació de l'Acord, la zona fronterera està constituïda:

Per a la República Francesa: pels departaments de l'Arieja i dels Pirineus Orientals.

Per al Principat d'Andorra: pel territori del Principat.

Article 3

Definicions

En aquest Acord s'entén per:

- a) “agents”, les persones que pertanyen a les administracions competents de les dos parts i que estan afectades a les unitats territorials situades a la zona fronterera o que tenen la competència estesa a aquesta zona;
- b) “delinqüència organitzada transnacional”, els actes delictius definits a l'apartat 1 de l'article 3 del Conveni de les Nacions Unides contra la delinqüència organitzada transnacional, del 15 de novembre del 2000; que siguin de natura transnacional segons s'estableix a l'apartat 2 de l'article esmentat; i comesos per un grup criminal organitzat segons la definició de la lletra a) de l'article 2.

Article 4

Objectius

1. Les parts, respectant llur sobirania respectiva i les atribucions de les autoritats administratives i judicials territorialment competents, emprenen una cooperació transfronterera dels serveis encarregats de les missions policials i de duana mitjançant la definició de noves modalitats de cooperació policial i duanera a través d'una cooperació directa entre serveis corresponents, en particular en l'àmbit de la formació.
2. Aquesta cooperació s'exerceix respectant les estructures i atribucions dels serveis competents establerts segons l'Acord.
3. Aquesta cooperació es basa en l'aplicació de totes les disposicions legislatives, reglamentàries i administratives d'ambdós parts, relatives a la salvaguarda de l'ordre i de la seguretat públics, la lluita contra la delinqüència organitzada transnacional i la immigració irregular.

TÍTOL II. COOPERACIÓ DIRECTA

Article 5

Assistència sota demanda

1. Les parts es comprometen a què els seus serveis es prestin assistència, en el respecte de la legislació nacional i pel que fa a França la legislació europea, en els límits de les seves competències, per prevenir i investigar fets punibles, sempre que el dret nacional no reservi la demanda a les autoritats judicials i sempre que

la demanda o l'execució no impliqui l'aplicació de mesures coercitives per la part requerida. Quan els serveis requerits no són competents per complir una demanda, la transmeten a les autoritats competents.

2. Sense perjudici de les competències generals de les autoritats centrals nacionals, els serveis establerts a l'article 1 competents a la zona fronterera establerta a l'article 2 poden, en el marc de les seves competències respectives, transmetre's directament les demandes d'assistència relatives a la salvaguarda de l'ordre i la seguretat públics, la lluita contra la delinqüència organitzada transnacional i la immigració irregular que facin referència bàsicament als àmbits següents:

- identificació dels titulars i conductors de vehicles;
- demandes relatives a permisos de conduir;
- recerques d'adreces actuals i de residències;
- identificació de titulars de línies telefòniques;
- establiment de la identitat de persones;
- informacions procedents d'investigacions policials i de documents o fitxers informatitzats, sempre que el dret intern n'autoritzi la comunicació;
- transmissió i comparació de dades d'identificació com les traces materials obtingudes en el lloc d'una infracció, fotografies, identificacions, empremtes digitals i palmars o perfils d'ADN, sempre que el dret intern n'autoritzi la comunicació;
- preparació de plans, harmonització de mesures de recerques i activació de recerques urgents.

3. Malgrat les disposicions precedents, les demandes d'assistència que facin referència a infraccions relatives als tràfics il·límits de mercaderies que requereixen la intervenció dels agents de servei a la frontera es transmeten directament als serveis competents presents en els despatxos de controls nacionals juxtaposats francoandorrans. Aquestes demandes es refereixen bàsicament als àmbits esmentats en l'apartat 2.

4. Els serveis requerits d'acord amb l'apartat 1 responen directament a les demandes, sempre que el dret nacional no en reservi el tractament a les autoritats judicials. Si aquest fos el cas, la demanda d'assistència es transmet de conformitat amb els compromisos internacionals que vinculin les parts en l'àmbit de la cooperació judicial en matèria penal. La informació escrita que dóna la part requerida de conformitat amb la disposició de l'apartat 1 pot ser utilitzada per la part demandant amb la finalitat d'aportar la prova dels fets incriminats, sempre que la part requerida no s'hi oposi.

5. La secció central de cooperació policial de la Direcció Central de la Policia Judicial, per part francesa, i la Direcció de la Policia d'Andorra, per part andorrana, són informades immediatament de les demandes que es transmetin directament, quan siguin d'una gravetat particular, quan revesteixen un caràcter supraregional o quan concerneixin l'activació de recerques urgents i els seus resultats. Per altra banda, se les fa destinatàries de qualsevol demanda que superi les atribucions d'un servei o d'una unitat directament requerits, excepte si el dret de la part requerida n'ha reservat el tractament a la seva autoritat judicial nacional segons el procediment definit en l'apartat anterior.

Article 6

Assistència espontània

Els serveis competents de les parts poden comunicar a l'altra part, respectant la seva legislació nacional i sense que els ho hagi demanat, informació susceptible d'ajudar aquesta part a evitar amenaces concretes per a la seguretat i l'ordre públics o a lluitar contra fets punibles. La transmissió d'informació es fa de conformitat amb els apartats 1 i 4 de l'article 5 i l'article 42 d'aquest Acord.

Article 7

Correspondència entre serveis

1. A cada servei designat a l'article 1, competent a la zona fronterera definida a l'article 2, li correspon un o diversos serveis de l'altra part. Aquestes correspondències donen lloc a intercanvis privilegiats d'informació i de personal entre unitats operatives, segons les disposicions dels articles 8 a 11 d'aquest Acord.

2. Cada servei assegura el contacte regular amb els seus serveis corresponents.

Article 8

Cooperació entre serveis corresponents

Els serveis corresponents d'ambdós parts, definits a l'article 7, emprenen una cooperació transfronterera directa en matèria policial i duanera, principalment en forma d'exercicis conjunts. En aquest marc, aquests serveis tenen, en particular, la missió conjunta de:

- coordinar les seves accions comunes amb la finalitat de salvaguardar l'ordre i la seguretat públics;
- lluitar contra la delinqüència organitzada transnacional, la immigració irregular i la delinqüència;
- recollir i intercanviar informació en matèria policial i duanera;

- millorar la lluita contra la inseguretat viària.

Article 9

Afectació d'agents d'enllaç i constitució de patrulles mixtes

1. Les parts poden concloure acords específics que permetin afectar, per una durada determinada o indeterminada, agents d'enllaç als serveis de l'altra part. Aquests acords també poden establir patrulles mixtes.

2. L'afectació d'agents d'enllaç o de personal per una durada determinada o indeterminada o per a les patrulles té com a finalitat promoure i accelerar la cooperació entre les parts, bàsicament a donar assistència:

a) en forma d'intercanvis d'informació per a la lluita tant preventiva com repressiva contra la criminalitat;

b) perquè s'executin les demandes d'assistència policials i duaneres.

3. Cada servei competent d'una de les parts pot afectar agents als serveis corresponents de l'altra part. Aquests agents són escollits, en la mesura que es pugui, entre els que serveixen o ja han servit en serveis corresponents als que s'afecten.

4. Aquests agents són personal d'enllaç. L'acord d'afectació establert a l'apartat 1 d'aquest article menciona, per a cadascun d'aquests agents, les particularitats de les tasques que han de dur a terme i la durada de l'adscripció.

5. Els agents d'enllaç tenen una missió d'assessorament i d'assistència. No tenen competència per executar de manera autònoma mesures policials o de duana. Donen informació i exerceixen les seves missions en el marc de les instruccions que els dóna la part d'origen i la part on estan afectats. Informen, regularment, al cap del servei en què han estat afectats.

6. Les parts poden acordar mitjançant un acord específic bilateral o multilateral que els agents d'enllaç d'una part, afectats a estats tercers, representin igualment els interessos de l'altra part. En virtut d'un acord d'aquest tipus, els agents d'enllaç, afectats a estats tercers, faciliten informació a l'altra part, si se'ls demana o per iniciativa pròpia, i compleixen, en el límit de les seves competències, missions per compte d'aquesta part. Les parts s'informen mútuament de les seves intencions en relació amb l'afectació d'agents d'enllaç a estats tercers.

Article 10

Reforços de durada limitada

A part de les situacions d'afectació a què es refereix l'article 9, cada servei competent d'una de les parts pot posar a disposició d'unitats operatives corresponents

de l'altra part, un o diversos agents per a durades inferiors a quaranta-vuit hores segons les necessitats relacionades amb un cas concret. Aquests agents estan sotmesos a les disposicions de l'article 11 d'aquest Acord.

Article 11

Paper dels agents que serveixen en el si de serveis comuns i de patrulles mixtes

1. Els agents a què fa referència l'article 9 d'aquest Acord treballen en relació amb els serveis corresponents del servei on estan afectats. En aquesta situació, s'han d'ocupar d'expedients que presenten o poden contenir una dimensió transfronterera. La selecció d'aquests dossiers es decideix de comú acord entre els responsables dels serveis corresponents.

2. A aquests agents se'ls pot encomanar de participar en investigacions comunes, en patrulles mixtes, en què s'han de sotmetre a les regles de procediment penal de cada una de les parts, i en el control de manifestacions públiques en què es puguin interessar els serveis de l'altra part. Els agents no tenen competència per a l'execució autònoma de mesures policials.

3. Durant aquests serveis comuns, aquests agents poden portar el seu uniforme nacional o qualsevol altre signe distintiu que en justifiqui la qualitat, així com la seva arma de servei, llevat que l'altra part s'hi oposi o que només l'autoritzi en condicions determinades.

4. La utilització d'armes queda limitada a la legítima defensa.

5. Els serveis competents intercanvien informació sobre les armes utilitzades.

TÍTOL III. ASSISTÈNCIA EN MATÈRIA DE LLUITA CONTRA EL TERRORISME

Article 12

Cooperació en matèria de lluita antiterrorista

En el marc de la lluita contra el terrorisme, les autoritats andorranes poden sol·licitar la participació dels serveis especialitzats de la policia nacional, de la gendarmeria nacional i de la duana franceses. Aquesta cooperació es fa extensiva a la prevenció, a la repressió d'actes terroristes i a la lluita contra el seu finançament. S'exerceix en el marc de les disposicions previstes en el títol II d'aquest Acord.

TÍTOL IV. ASSISTÈNCIA EN MATÈRIA DE GESTIÓ DE CRISI D'INTENSITAT ELEVADA

Article 13

Intervenció d'unitats especialitzades

En cas d'una gravetat especial que requereixi la intervenció d'unitats especialitzades, les autoritats andorranes poden demanar a les autoritats franceses que les unitats esmentades hi puguin participar. Les autoritats franceses accedeixen a aquesta demanda, en la mesura de les seves possibilitats.

Article 14

Modalitat de la demanda

La demanda s'ha d'adreçar al *Service de Veille Opérationnelle* (Servei de Vigilància Operativa) de la Policia Nacional i/o al *Centre de Renseignement Opérationnel* (Centre d'Informació Operativa) de la Gendarmeria Nacional. La demanda s'ha de fer en llengua francesa o catalana o acompanyada d'una traducció a una d'aquestes llengües, cal esmentar el tipus de situació i el marc legal, i el tipus d'unitat desitjada.

Article 15

Enviament urgent de l'element d'intervenció

Les autoritats andorranes prenen totes les disposicions relatives a l'obertura del seu espai aeri per permetre l'enviament urgent de l'element d'intervenció.

Article 16

Posició de l'element d'intervenció

Les autoritats franceses posen a disposició l'element d'intervenció demanat per les autoritats andorranes. El cap del destacament és l'únic que té capacitat per decidir sobre els mitjans, la tàctica que cal utilitzar i la seva conveniència, quan escaigui. La demanda d'intervenció de la unitat especialitzada implica l'autorització per a l'ús d'armes. En el marc de la missió fixada, els agents de la unitat especialitzada únicament depenen del dret francès. La decisió d'intervenció l'ha d'autoritzar l'autoritat andorrana competent.

TÍTOL V. INTERVENCIÓ I MANTENIMENT DE L'ORDRE

Article 17

Manteniment de l'ordre

Quan hi ha esdeveniments importants o incidents greus en l'ordre públic, les autoritats andorranes poden sol·licitar la participació de les autoritats franceses. Les autoritats franceses accedeixen a aquesta demanda, en la mesura de les seves possibilitats.

Article 18

Sol·licitud d'unitats de força mòbil

1. Les autoritats andorranes sol·liciten la participació d'unitats de força mòbil franceses a la *Unité de coordination des forces mobiles* (Unitat de Coordinació de Forces Mòbils) del Ministeri d'Interior i, en cas d'urgència, al *Service de Veille Opérationnelle* (Servei de Vigilància Operativa) de la Policia Nacional i/o al *Centre de Renseignement Opérationnel* (Centre d'Informació Operativa) de la Gendarmeria Nacional.
2. La demanda de les autoritats andorranes ha de detallar els efectius sol·licitats, el tipus d'intervenció operativa prevista (servei d'ordre o manteniment de l'ordre) i les dates d'utilització. A més, la demanda ha de precisar si s'autoritza l'ús de la força o d'armes.
3. Les unitats de força mòbil de la policia nacional i de la gendarmeria nacional franceses es posen a disposició del Govern del Principat d'Andorra.
4. L'autoritat andorrana pot autoritzar l'ús de la força amb l'ús d'armes o sense. L'autorització pot ser oral però s'haurà de formalitzar per escrit.
5. El comandant de la unitat de força mòbil és l'únic que té capacitat per decidir els mitjans que cal posar en marxa de conformitat amb la missió que hagi fixat l'autoritat civil andorrana. La decisió d'intervenció recau en l'autoritat andorrana competent.
6. Les unitats de força mòbil disposen sempre i en qualsevol ocasió del dret a la legítima defensa.

TÍTOL VI. OPERACIONS DE SALVAMENT

Article 19

Intervencions d'unitats de salvament especialitzades

Les autoritats andorranes poden demanar a les autoritats franceses la intervenció d'unitats especialitzades de la gendarmeria i de la policia nacional en el cas d'accidents a la muntanya.

Article 20

Modalitat de la demanda

La demanda s'ha d'adreçar al centre d'operacions i d'informació de la gendarmeria del destacament de la gendarmeria departamental de l'Arieja i/o al comandant de la companyia republicana de seguretat en muntanya dels Pirineus Orientals.

Article 21

Estatut dels agents desplaçats

Els agents desplaçats en concepte de salvament a la muntanya es posen a disposició del Govern del Principat d'Andorra.

TÍTOL VII. FORMACIÓ PROFESSIONAL

Article 22

Cooperació en matèria de formació

1. S'estableix una cooperació bilateral en l'àmbit de la formació de policies andorranes per part dels serveis competents de la part francesa definits a l'article 1.
2. La cooperació es duu a terme segons els plans anuals, elaborats conjuntament entre les dos parts. Aquesta cooperació es realitza mitjançant l'admissió de personal de la policia andorrana als cursos de formació o perfeccionament que proposa la part francesa, o pel desplaçament al Principat d'Andorra de formadors proposats per la part francesa.

Article 23

Objectiu de la formació

Aquests cursos poden tenir com a objectius:

- adquirir una formació o un reciclatge de competències;
- obtenir un certificat o un diploma d'especialitat.

Article 24

Comunicació sobre la participació als cursos

1. La part andorrana comunica als serveis francesos sol·licitats el seu interès relatiu als cursos, abans de l'1 de novembre de l'any precedent als cursos.
2. El nombre de places i de cursos que es proposa a la part andorrana es determina en funció de les places disponibles en els centres de formació o de perfeccionament de la part francesa, o en funció de les possibilitats de desplaçament dels formadors de la part francesa.

Article 25

Condicions d'aptitud dels agents en formació

Els agents en formació andorrans han de complir les mateixes condicions d'aptitud que el personal dels serveis francesos.

Aquestes condicions, diferents en funció dels cursos, es basen en:

- el bon coneixement de la llengua francesa;
- l'edat;
- l'aptitud física o mèdica;
- la possessió d'un nivell tècnic o de qualitats específiques;
- la possessió d'un certificat o diploma.

Perquè així sigui, la part andorrana garanteix l'aptitud física, mèdica o tècnica, dels agents en formació.

Article 26

Equip necessari per a la formació

La part andorrana proveeix els agents en formació amb la vestimenta i els equips necessaris per al seguiment de la formació. En determinats casos, és possible que la part francesa posi a la seva disposició, de manera gratuïta, material específic complementari i documentació.

*Article 27**Reglament aplicable en el centre de formació*

Els agents en formació queden sotmesos al reglament en vigor del centre de formació o de perfeccionament de la part francesa que els acull, en particular pel que fa a la instrucció, la disciplina, la seguretat, els horaris, la conducció de vehicles i la vida del centre en general.

*Article 28**Incidents durant la formació*

1. Si durant el curs, els agents en formació no assoleixen el nivell dels tests d'avaluació de coneixements, d'aptitud física o no respecten les regles de disciplina esmentades anteriorment, poden ser objecte d'una expulsió per part de l'organisme de formació competent a proposta del director del curs.
2. Els agents en formació que han hagut d'interrompre la seva instrucció durant el curs a causa d'un esdeveniment fortuït (en particular malaltia, ferida...) poden ser admesos en un nou curs, amb l'acord previ del director del curs i sota reserva de la seva aptitud mèdica.

*Article 29**Despeses de la formació*

1. Els trajectes d'anada i tornada entre Andorra i l'indret on té lloc el curs són a càrrec de la part andorrana.

Els desplaçaments de servei durant el curs són a càrrec de la part francesa, dins del límit de les seves disponibilitats pressupostàries.

2. L'alimentació i l'allotjament dels agents en formació es fan, sempre que sigui possible, al lloc on es du a terme la formació. Els agents en formació paguen directament als organismes proveïdors les despeses corresponents que són a càrrec de la part andorrana. L'alimentació i l'allotjament dels formadors de la part francesa que es desplacen al Principat d'Andorra són a càrrec de la part andorrana.
3. La part francesa assumeix gratuïtament els honoraris d'instrucció.

*Article 30**Responsabilitat vinculada als danys causats durant la formació*

1. La part andorrana es compromet a fer-se càrrec de la reparació dels danys causats pels agents en formació andorrans, durant el servei o amb motiu del servei, tant pel que fa al personal i al material de la part francesa com als danys a tercers.

2. La part andorrana es compromet a reemborsar a la part francesa les despeses que li hagin representat a aquesta darrera els danys patits pels agents en formació en les mateixes circumstàncies, sigui quina sigui la causa. No obstant això, si les dos parts en aquest Acord consideren, de manera conjunta, que els danys són el resultat d'una falta greu degudament justificada imputable a personal francès, han d'acordar entre elles l'import de les despeses que serà a càrrec de la part francesa. Per "falta greu", s'entén una falta intencionada, un error greu o una negligència greu.

Article 31

Prestacions i despeses sanitàries

1. Els agents en formació andorrans tenen accés a les prestacions sanitàries, en les condicions que s'apliquen als agents en formació estrangers en els centres de formació i de perfeccionament francesos.
2. Les despeses generades es reemborsen de conformitat amb el Conveni de seguretat social entre la República Francesa i el Principat d'Andorra signat a Andorra la Vella el 12 de desembre del 2000.

Article 32

Avaluació dels agents en formació

1. A la fi de cada formació, la part francesa transmet a la part andorrana les qualificacions que han obtingut els agents en formació, així com les valoracions fetes sobre les seves aptituds individuals.
2. Si el nivell de qualificacions obtingudes permet l'obtenció d'un títol o d'un certificat, la part francesa fa arribar el diploma corresponent a la part andorrana o el lliura directament als agents en formació.

Article 33

Obligacions de comunicació

1. La part francesa es compromet a comunicar, al més aviat possible, a la part andorrana qualsevol esdeveniment, accident o incident greu que succeeixi durant les formacions.
2. La part francesa comunica a la part andorrana, si li ho demana, els programes de les formacions, les condicions d'admissió així com les modalitats pràctiques (la vestimenta i l'equip necessaris que cal portar o que lliura la formació d'acollida, alimentació i allotjament...).

TÍTOL VIII. DISPOSICIONS GENERALS

Article 34

Estatut jurídic dels agents de conformitat amb les disposicions establertes en els títols II, III, IV, V i VI

1. Els agents que exerceixen les seves funcions en el territori de l'altra part, en aplicació de les disposicions a què fan referència els títols II, III, IV, V i VI d'aquest Acord, depenen de la seva jerarquia d'origen però respecten els principis generals de funcionament de la part que els acull.
2. Els agents de la part que els envia respecten, durant la seva estada en el territori de la part que els acull, el seu ordre jurídic intern i s'abstenen en el seu territori de qualsevol activitat incompatible amb l'esperit d'aquest Acord; les autoritats de la part que els envia prenen totes les disposicions necessàries perquè així sigui. Excepte que hi hagi una disposició contrària en aquest Acord, els agents de la part que els envia també respecten els reglaments interns en vigor en el si de les administracions i unitats concernides de la part que els acull.
3. Cada part acorda amb els agents de l'altra part, afectats a les seves unitats o en missió en el seu territori, la mateixa protecció i assistència que als seus propis agents.
4. Els agents de la part que els envia estan sotmesos als règims de responsabilitat civil i penal de la part que els acull i se'ls tracta com als agents d'aquesta part que exerceixin funcions anàlogues.
5. Per derogació de les disposicions precedents, els agents de la part francesa sol·licitats en el marc dels articles 12 a 21 d'aquest Acord estan sotmesos al règim de responsabilitat civil i penal de la part francesa en cas de danys que resultin de qualsevol acte o negligència que ha tingut lloc durant el servei o amb motiu del servei. La part francesa es compromet a examinar amb benevolència la possibilitat que les autoritats competents de la part andorrana puguin fer valer la seva competència jurisdiccional respecte dels agents francesos, si hi hagués motius preponderants d'interès públic d'aquesta part que en poguessin legitimar l'exercici.

Article 35

Despeses financeres vinculades al desplaçament i a l'exercici de les missions dels agents

1. Les despeses generades pels desplaçaments i l'exercici de les missions dels agents de la part francesa que exerceixen les seves funcions en el territori de la

part andorrana, en aplicació de les disposicions establertes als títols III, IV, V i VI d'aquest Acord són a càrrec de la part andorrana.

2. Les despeses generades amb la finalitat de dur a terme les disposicions del títol II es reparteixen cas per cas de comú acord entre les parts.

Article 36

Pagament dels danys causats pels agents francesos durant la seva missió en el territori del Principat d'Andorra

La part andorrana renuncia a recórrer contra la part francesa pels danys que puguin haver estat ocasionats per personal francès en el seu territori en virtut dels títols III, IV, V i VI d'aquest Acord i es fa càrrec de totes les conseqüències financeres eventuais vinculades a la seva intervenció. No obstant això, si les dos parts en aquest Acord consideren, de manera conjunta, que els danys són el resultat d'una falta greu degudament constatada imputable al personal francès, acordaran entre elles l'import de les despeses que anirà a càrrec de la part francesa. Per "falta greu", s'entén una falta intencionada, un error greu o una negligència greu.

Article 37

Balanç periòdic de la cooperació

Els serveis competents de les dos parts a la zona fronterera es reuneixen com a mínim dos vegades a l'any o en funció de les necessitats operatives. En aquesta ocasió:

- fan balanç de la cooperació de les seves unitats;
- intercanvien les seves dades estadístiques sobre les diferents formes de criminalitat que depenen de la seva competència;
- elaboren i actualitzen els esquemes d'intervenció comuna per a les situacions que requereixen una coordinació de les unitats d'una part i altra de la frontera;
- elaboren conjuntament plans d'investigació;
- organitzen patrulles en el si de les quals una unitat d'una de les dos parts pot rebre l'assistència d'un o diversos agents de la unitat de l'altra part;
- programen exercicis comuns a la zona fronterera;
- es posen d'acord sobre les necessitats de cooperació previsibles en funció de les manifestacions previstes o de l'evolució de les diverses formes de delinqüència;
- elaboren un programa de treball comú;
- apliquen estratègies coordinades a tota la zona fronterera.

A la fi de cada reunió es redacta una acta.

*Article 38**Difusió de les informacions*

Els serveis de les parts:

- es comuniquen els organigrames i les dades de contacte dels serveis operatius de la zona fronterera;
- elaboren un codi simplificat per designar els llocs d'intervenció operativa;
- s'intercanvien publicacions professionals i organitzen una col·laboració recíproca regular per a la redacció d'aquestes publicacions i per a les seves operacions de comunicació respectives;
- difonen les informacions intercanviades als serveis corresponents.

*Article 39**Formació lingüística*

Sempre que sigui necessari, les parts faciliten una formació lingüística apropiada als seus agents que puguin prestar servei a les unitats corresponents. Asseguren un reciclatge dels coneixements lingüístics als agents que tenen confirmada la seva afectació a la zona fronterera.

*Article 40**Intercanvi d'agents*

Les parts procedeixen als intercanvis d'agents amb la finalitat de familiaritzar els seus agents amb les estructures i les pràctiques dels serveis de l'altra part. Els agents d'una part que es troben en el territori de l'altra part en el marc d'aquests intercanvis estan sotmesos exclusivament al dret i a la jurisdicció de la part d'origen.

*Article 41**Visites periòdiques, seminaris*

1. Les parts organitzen visites recíproques entre les entitats corresponents de la zona fronterera.
2. Les parts poden convidar els agents designats per l'altra part a participar en els seus seminaris professionals i a altres modalitats de formació continuada.

*Article 42**Protecció de dades*

La comunicació de dades de caràcter personal (a partir d'ara, "dades") entre les parts s'efectua tenint en compte les obligacions establertes per a cada part en el

seu ordenament jurídic intern (i, pel que fa a la part francesa, en la legislació europea), així com el nivell de protecció suficient de la vida privada i de les llibertats i drets fonamentals de les persones requerit respecte del tractament que es fa o que l'altra part pot fer d'aquestes dades. Per tant, cada comunicació de dades es fa en el respecte estricte de les disposicions que regeixen, per a cada part, la transferència de les mateixes dades a altres estats.

Si la part emissora constata que la part destinatària garanteix un nivell suficient de protecció de dades en relació amb la seva legislació, la comunicació d'aquestes dades s'efectua respectant les normes següents:

1. Les dades han de ser adequades, pertinents i no excessives respecte de les finalitats per a les quals s'han comunicat. Les informacions que contenen dades només es poden haver obtingut de tractaments de dades recollides exclusivament en el territori nacional de cada una de les parts, en el marc d'investigacions realitzades pels serveis repressius de cada una de les parts. La part destinatària de les dades esmentades només les podrà transmetre a tercers, a un estat o a una organització intergovernamental, una vegada hagi obtingut l'autorització expressa per escrit de l'òrgan competent de la part emissora.
2. La part destinatària de les dades només les pot utilitzar per a les finalitats i condicions que hagi definit la part emissora.
3. Les dades comunicades s'han d'eliminar en el termini màxim previst per a la conservació de dades segons el dret nacional de la part emissora, que indica a la part destinatària quin és aquest termini màxim en el moment en què es comuniquen les dades. No obstant això, la part destinatària no pot prevaler-se d'aquest termini màxim per conservar les dades més temps del que li autoritza la seva legislació nacional. Les dades s'eliminen abans de l'acabament d'aquest termini si ja no són necessàries per a l'acompliment de la tasca que havia motivat que es comunicuessin.
4. La part emissora garanteix l'exactitud de les dades comunicades. Si es constata que s'han transmès dades inexactes o que no es podien comunicar, la part emissora n'informa al més aviat possible a la part destinatària que corregeix les dades inexactes o elimina les dades que no es podien comunicar.
5. Qualsevol persona que justifiqui la seva identitat té dret a interpel·lar les autoritats competents amb la finalitat de saber si tenen dades seves i, si escau, que se li puguin comunicar. Qualsevol persona que justifiqui la seva identitat també té dret a demanar a les autoritats competents, siguin quines siguin, segons el cas, que es rectifiquin, completin, s'actualitzin o s'eliminin les seves dades que siguin inexactes, incompletes, caducades, o que es tractin de manera que es violin les

disposicions d'aquest Acord o les disposicions del dret intern relatives a la protecció de dades. Les demandes considerades en aquest apartat es presenten i es tracten de conformitat amb el dret nacional que li sigui d'aplicació.

6. Les parts prenen les mesures apropiades per garantir la protecció de les dades que se'ls comuniquen contra la destrucció accidental o no autoritzada, o la pèrdua accidental, així com contra l'accés, la modificació o la difusió no autoritzats.

7. Cada part porta un registre de les dades comunicades i de la seva destrucció.

8. La part destinatària de les dades informa la part emissora, quan ho demani, de l'ús que en fa.

9. En el cas de denúncia o de no reconducció d'aquest Acord s'han de destruir immediatament totes les dades obtingudes en aquest marc.

10. El respecte d'aquestes normes queda sotmès al control d'una autoritat independent, segons les condicions establertes pel dret nacional.

Article 43

Disposicions d'ordre financer

Les disposicions d'aquest Acord s'entenen en el marc i els límits dels recursos pressupostaris de cadascuna de les parts.

Article 44

Exempció de formalitats relatives als estrangers

Els agents que exerceixen les seves funcions en el territori de l'altra part no estan sotmesos a les disposicions que limiten la immigració ni a les formalitats d'enregistrament dels estrangers, com tampoc ho estan els membres de la seva família que viuen a càrrec seu.

Article 45

Respecte de les legislacions i normatives nacionals

La cooperació transfronterera en matèria policial s'exerceix respectant les legislacions i les normatives nacionals i, pel que fa a França, la legislació europea.

Article 46

Acords existents

Aquest Acord no afecta l'aplicació dels acords bilaterals en vigor entre França i el Principat d'Andorra. Aquest Acord tampoc afecta els altres compromisos internacionals de cadascuna de les parts.

Article 47

Arranjament de controvèrsies

1. Les dificultats relacionades amb l'aplicació o la interpretació d'aquest Acord són objecte de consultes entre les autoritats competents d'ambdós parts.

2. Cada part pot exigir que es reuneixin experts d'ambdós governs amb la finalitat de resoldre les qüestions relatives a l'aplicació d'aquest Acord i de sotmetre propostes per al desenvolupament de la cooperació.

Article 48

Entrada en vigor, durada, esmena i denúncia

1. Cadascuna de les parts notifica a l'altra l'acompliment dels procediments constitucionals requerits per a l'entrada en vigor d'aquest Acord, que pren efecte el primer dia del mes següent a la data de recepció de la segona notificació.

2. En qualsevol moment, les parts poden esmenar, de comú acord i per escrit, aquest Acord. L'entrada en vigor d'aquestes esmenes tindrà lloc de conformitat amb les disposicions de l'apartat 1 d'aquest article.

3. Aquest Acord es conclou per una durada il·limitada. Cadascuna de les parts el pot denunciar en qualsevol moment amb un preavís de sis mesos. Aquesta denúncia no afecta els drets i les obligacions de les parts relacionats amb la cooperació empresa en el marc d'aquest Acord.

A aquest efecte, els representants d'ambdós governs, degudament autoritzats, signen aquest Acord.

París, 17 de març del 2014, fet en dos exemplars, en llengües catalana i francesa, sent els dos textos igualment fefaents.

Pel Govern del Principat d'Andorra

Xavier Espot Zamora

Pel Govern de la República Francesa

Manuel Valls

**ACORD ENTRE
ANDORRA I FRANÇA
DE COOPERACIÓ
TÈCNICA I
ASSISTÈNCIA MÚTUA
EN MATÈRIA DE
PROTECCIÓ CIVIL***

PARÍS, 17 DE MARÇ DE 2014

Ratificació: 20 de febrer de 2015

No està en vigor

*El nom complet és “Acord entre el Govern del Principat d’Andorra i el Govern de la República Francesa relatiu a la cooperació tècnica i a l’assistència mútua en matèria de protecció civil i a la integració dels equips de socors andorrans en els equips de socors francesos durant les seves intervencions fora del territori francès en cas de catàstrofes naturals o d’accidents tecnològics greus”

El Govern del Principat d'Andorra, d'una part,

i

El Govern de la República Francesa, de l'altra part,

d'ara endavant “les parts”,

Desitjosos de reforçar les relacions tradicionals d'amistat i de bon veïnatge entre França i Andorra,

Considerant que el foment i el progrés de la recerca científica i tècnica, com també l'assistència mútua en cas de catàstrofe o d'accident greu, són d'interès comú;

Han convingut les disposicions següents:

Article 1

Segons aquest Acord, s'entén per:

- “Situació d'emergència”, la situació en què un esdeveniment especial o corrent ha sobrevingut o pot ocórrer de manera imminent en el territori d'una de les parts i té, o pot tenir, conseqüències importants per a les persones, els béns o el medi ambient.
- “Riscos especials”, els riscos d'ocurrència feble i de gravetat forta per a les persones, els béns o el medi ambient.
- “Riscos corrents”, els riscos d'ocurrència forta i de gravetat feble o mitjana per a les persones, els béns o el medi ambient.
- “Part requeridora”, la part que sol·licita l'assistència de l'altra part.
- “Part requerida”, la part que rep la demanda d'assistència.
- “Administració competent”, els serveis encarregats, per cada una de les parts, de dur a terme les disposicions d'aquest Acord.
- “Equips d'assistència”, els membres dels equips de socors o els experts encarregats de prestar l'assistència i dotats dels mitjans apropiats. Aquests equips poden ser constituïts per diverses unitats.
- “Objecte d'equipament”, el material, els vehicles i l'equipament personal de base destinats a ser utilitzats pels equips d'assistència.
- “Mitjans de socors”, els elements d'equipament suplementaris i altres mercaderies específiques de la missió destinats a ser utilitzats pels equips d'assistència.
- “Béns d'explotació”, les mercaderies necessàries per utilitzar els objectes d'equipaments i aprovisionar els equips d'assistència.

Article 2

1. Les parts estableixen una cooperació científica i tècnica relativa a la previsió i a la prevenció dels riscos naturals i tecnològics greus i a la formació dels agents de protecció civil.
2. Les parts es presten mútuament assistència per intervenir en les situacions d'emergència.

Article 3

1. La cooperació científica i tècnica entre les parts cobreix els aspectes següents:
  - a) La preparació i la realització conjuntes de programes i projectes concrets.
  - b) L'enviament de tècnics per prestar serveis d'assessorament i de consulta.
  - c) L'acollida d'estudiants becaris en les institucions d'una part o de l'altra, amb la intenció del seu perfeccionament professional i tècnic.
  - d) El disseny i el desenvolupament d'exercicis conjunts.
  - e) L'organització de reunions, trobades, cursos i seminaris.
  - f) L'intercanvi d'informació, documentació, publicacions i material didàctic.
  - g) Qualsevol altra modalitat de cooperació científica i tècnica convinguda entre ambdós parts.
2. Els programes i els projectes de cooperació científica o tècnica especifiquen, entre altres aspectes, els seus objectius, la seva durada, les obligacions de les parts així com el tipus de finançament conjunt adequat.
3. Aquesta cooperació es du a terme en el marc de les disponibilitats pressupostàries de les parts. Les parts poden sol·licitar, de comú acord, que institucions i organismes internacionals participin en els programes i els projectes conjunts.

Article 4

1. Cada part, a demanda de l'altra part, subministra tota l'assistència possible per intervenir en les situacions d'emergència, amb reserva de les disposicions de l'apartat 2 d'aquest article. La demanda d'assistència ha de precisar la naturalesa de la situació d'emergència i una primera estimació de la seva magnitud i de les necessitats d'ajut.
2. Cada part és lliure d'acordar o no l'assistència demanada, en particular en funció dels riscos previsibles en el seu territori, de les seves pròpies operacions en curs i de la disponibilitat dels seus equips d'assistència.
3. La demanda d'assistència pot referir-se a un peritatge tècnic o bé a un reforç dels equips d'assistència.

4. La part requerida informa la part requeridora, al més aviat possible, de la resposta que té la intenció de donar a la seva demanda, com també de la naturalesa de l'assistència que acorda. En el cas de resposta favorable, també indica el tipus de transport utilitzat així com el punt previsible de passatge per la frontera.

Article 5

1. La intenció d'utilitzar aeronaus ha de ser comunicada sense dilació a les autoritats competents de la part requeridora. En el cas d'acord sobre la utilització d'aeronaus, la part requerida indica, tan exactament com sigui possible, el tipus i la matrícula del giny, la composició de la tripulació i de la càrrega, les hores i els llocs previstos per a l'enlairament i l'aterratge.

2. La part requeridora autoritza les aeronaus utilitzades per la part requerida, a l'efecte de l'assistència, a sobrevolar el seu territori, llevat de les zones d'exclusió aèria, per a les quals es pot acordar una autorització especial en funció de les circumstàncies, i a aterrar o enlairar-se inclús fora dels aeròdroms.

3. La legislació de cada part relativa a la circulació aèria roman aplicable, en especial pel que fa a l'obligació de transmetre les informacions sobre els vols als òrgans de control competents.

4. La part requerida està exempta del pagament de les taxes i dels cànon per sobrevolar, aterrar, estacionar i enlairar les seves aeronaus, com també del pagament dels serveis de navegació aèria que la part requeridora percebi habitualment.

Article 6

1. Correspon a les autoritats de la part requeridora dirigir les operacions de socors i donar qualsevol instrucció útil al responsable de l'equip d'assistència de la part requerida. A aquest efecte, les parts es comuniquen els noms i les funcions de les autoritats i dels responsables designats.

2. L'equip d'assistència de la part requerida roman sota l'autoritat exclusiva del seu responsable per executar la missió definida per la part requeridora.

3. Els membres de l'equip d'assistència de la part requerida tenen lliure accés a qualsevol lloc que reclami la seva intervenció en els límits de la zona definida per la part requeridora.

Article 7

1. Als efectes d'assegurar l'eficàcia i la rapidesa necessàries de les intervencions, cada part facilita les formalitats per al passatge de les seves fronteres.

2. A aquest efecte, cada membre de l'equip d'assistència de la part requerida ha de ser portador d'un dels documents legalment requerits per entrar en el territori de la part requeridora. Durant la seva estada en el territori de la part requeridora els membres de l'equip d'assistència han de respectar les lleis i els reglaments vigents en aquest territori.

3. Els membres de l'equip d'assistència de la part requerida poden portar el seu uniforme durant la seva intervenció en el territori de la part requeridora.

Article 8

1. En el marc de les missions previstes a l'apartat 2 de l'article 2 d'aquest Acord, l'equip d'assistència només ha de transportar els objectes d'equipament, els mitjans de socors i els béns d'explotació indispensables per a l'execució de la missió d'assistència.

2. En el marc d'aquestes missions,

a) Són importats en el territori de la part requeridora en règim d'admissió temporal amb exoneració total de drets i taxes els objectes d'equipament, els mitjans de socors i els béns d'explotació destinats a l'ús de la part requerida. S'ha de proveir el responsable dels equips de la part requerida d'una relació d'aquests béns en forma d'inventari que cal presentar com a document de suport a la declaració d'importació a la duana. Aquests béns seran reexportats a la fi de la missió d'assistència en exoneració total de drets i taxes.

b) Si en acabar les operacions, per circumstàncies determinades, no és possible la reexportació d'aquests objectes d'equipament, mitjans de socors i béns d'explotació, aquests darrers només poden ser cedits o llogats a títol gratuït o oneros en el territori de la part requeridora sota les condicions fixades per les autoritats competents de la part requeridora.

c) Són importats en el territori de la part requeridora de forma definitiva en exempció total de drets i taxes els béns destinats a ser consumits per la part requerida. S'ha de proveir al responsable dels equips de la part requerida d'una relació d'aquests béns en forma d'inventari que cal presentar com a document de suport a la declaració d'importació a la duana.

d) En el marc de l'assistència en cas de catàstrofe, són importades al territori de la part requeridora de forma definitiva, en exempció total de drets i taxes, les mercaderies destinades a satisfer les necessitats primeres de les víctimes: productes de qualsevol natura (productes alimentaris, medicaments, roba, mantes, etc.). S'exclouen de l'exempció les matèries i els materials destinats a la reconstrucció de zones sinistrades.

3. Els equips mèdics de socors poden importar al territori de la part requeridora medicaments que continguin substàncies classificades com a estupefaents i psicòtrops, sota reserva de la legislació de la part requeridora. Aquests medicaments són conservats i utilitzats pel personal mèdic de la part requerida únicament per les necessitats mèdiques que resultin de la situació d'emergència. Les substàncies no utilitzades seran reexportades.

Article 9

Els equips d'assistència de la part requerida han de disposar d'una autonomia de 48 hores en objectes d'equipament, mitjans de socors i béns d'explotació. Més enllà d'aquest període, o quan s'esgotin les seves reserves, la part requeridora subministra béns d'explotació als equips d'assistència. No obstant això, quan sigui necessari, els equips d'assistència han de ser allotjats i alimentats mentre duri la seva missió.

Article 10

1. En el cas d'intervenció consecutiva a una situació d'emergència lligada a riscos particulars o corrents, la part requerida es fa càrrec de les despeses d'assistència dins els límits de les seves disponibilitats pressupostàries, llevat de decisió contrària presa de comú acord entre les parts. La part requeridora fa els reemborsaments eventuais directament als serveis de socors locals de la part requerida que hagin participat en la intervenció.

2. La part requeridora pot, en tot moment, anul·lar la seva demanda d'assistència.

3. La part requeridora reemborsa a la part requerida els desemborsaments que li ha ocasionat un accident sobrevingut durant una missió d'assistència, tant si es tracta de les prestacions pagades o mantingudes al seu agent com als seus dret-havents. Aquestes prestacions són avaluades de conformitat amb la legislació i la reglamentació de la part requerida. Aquestes disposicions també són aplicables quan l'autor dels actes perjudicials és un tercer respecte a les operacions de socors.

4. La part requerida pren a càrrec els danys causats als seus equips durant l'execució d'una missió d'assistència en cas de situació d'emergència, tret de decisió contrària presa de comú acord entre les parts.

Article 11

1. Si, durant una missió d'assistència en el territori de la part requeridora, un membre d'un equip de socors de la part requerida ocasiona un perjudici a una persona física o jurídica, la part requeridora és responsable del dany i en ga-

ranteix la indemnització en les mateixes condicions que si el dany hagués estat ocasionat pels seus propis equips de socors.

2. La part requeridora pot demanar a la part requerida el reemborsament de les despeses que hagi hagut de pagar quan un agent de la part requerida hagi ocasionat, intencionadament o per negligència greu, un dany no justificat per l'execució de la seva missió.

3. Les disposicions d'aquest article són igualment aplicables als danys causats en el marc de missions de formació o d'exercicis conjunts.

Article 12

La part requerida pot decidir d'interrompre l'assistència. Aquesta decisió pren efecte immediatament i no pot ser discutida per la part requeridora.

Article 13

1. La part francesa accepta el principi de la participació d'equips de socors d'Andorra en les intervencions, fora del territori francès, dels seus equips de socors que depenen de la Sécurité civile, amb motiu de catàstrofes naturals o d'accidents tecnològics greus.

2. La definició i la composició dels equips i dels mitjans andorrans que es poden integrar en els equips i els mitjans francesos han de ser apreciats puntualment pel ministre francès encarregat d'interior i pel ministre del Principat d'Andorra encarregat d'interior.

Article 14

La part andorrana es compromet, durant catàstrofes naturals o accidents tecnològics greus sobrevinguts en països que hagin sol·licitat l'ajut o l'assistència de França, a manifestar per escrit, en qualsevol forma apropiada, la seva intenció de participar en les operacions de socors en terminis suficientment curts per poder prendre'ls en consideració.

Article 15

La part francesa aprecia, després d'haver demanat el consentiment de les autoritats del país requeridor del seu ajut o la seva assistència i en funció de la disponibilitat dels seus mitjans de transport (en especial aeris), la possibilitat d'acceptar o no la participació dels equips andorrans que se li hagi sol·licitat i fixa les condicions específiques d'aquesta participació.

Article 16

1. Les parts es notifiquen per escrit i per via diplomàtica els organismes habilitats per adreçar i tractar una demanda de participació.
2. La demanda de participació s'ha d'adreçar per escrit, en qualsevol forma apropiada, i ha de comportar el volum de personal i material susceptibles de constituir l'element d'intervenció.

Article 17

1. En el cas de resposta positiva de la part francesa, la part andorrana dóna a conèixer per escrit, en qualsevol forma apropiada:
  - La composició del destacament posat a disposició (graduació, cognoms, noms, funcions i números de passaport).
  - El volum, el pes i el condicionament dels materials i dels equipaments que transporta.
2. La part francesa informa llavors la part andorrana per escrit, en qualsevol forma apropiada, de la data, de l'hora i del lloc d'embarcament del destacament andorrà, si aquest pot utilitzar els mateixos mitjans de transport que els equips de socors francesos.
3. Davant l'eventualitat que el destacament andorrà no pugui utilitzar els mateixos mitjans de transport que els reservats als equips de socors francesos, la part andorrana informa la part francesa de la data, de l'hora i del lloc del desembarcament del destacament andorrà.

Article 18

1. Les parts convenen que, a partir del moment en què França està involucrada en una operació d'assistència sol·licitada per un país tercer, aquesta operació i el conjunt del personal i dels mitjans posats conjuntament en obra es troben sota l'autoritat del cap de destacament d'assistència francès.
2. En arribar el destacament andorrà als llocs d'execució de la missió d'assistència, se celebra una reunió amb el cap del destacament francès a fi de fixar les modalitats conjuntes d'operacions.

Article 19

A partir del moment en què un país sol·licita l'assistència francesa en el cas de catàstrofes naturals o accidents tecnològics greus en el marc d'un acord bilateral, la integració d'un destacament andorrà en els equips de socors que envia Fran-

ça està subordinada a l'acceptació per l'Estat requeridor d'estendre al Principat d'Andorra l'aplicació de l'acord bilateral que el vincula amb França.

Article 20

1. La participació d'un destacament andorrà en operacions de socors dirigides per la part francesa comporta l'adhesió de la part andorrana a les condicions de reemborsament de les despeses ocasionades, com també a les relacionades amb el fet de fer-se càrrec de les despeses o indemnitats vinculades a una defunció o a un accident corporal sofert per un membre de l'equip d'assistència, tal com es precisa en l'acord bilateral a què fa referència l'article 19 d'aquest Acord.
2. La part andorrana renuncia a formular qualsevol reclamació contra la part francesa en cas de perjudici sofert en el marc d'una operació d'assistència o amb motiu d'un accident de transport sobrevingut durant l'encaminament organitzat per aquesta part.
3. En el cas de danys causats intencionadament o per negligència greu per un membre del destacament andorrà en el territori de l'estat que ha requerit l'assistència de França, la part francesa pot demanar a la part andorrana el reemborsament de les despeses suportades en aplicació de l'acord que vincula l'estat requeridor a França.

Article 21

1. Per aplicar les disposicions d'aquest Acord, les parts creen una comissió mixta formada per representants de les administracions competents assistits d'experts quan sigui necessari. Es reuneix regularment a demanda d'una part o de l'altra. L'ordre del dia de les reunions és decidit conjuntament i pot contenir qualsevol tema d'interès comú.
2. La comissió s'encarrega especialment d'elaborar els programes i els projectes de cooperació científica i tècnica a què fa referència l'article 3, i d'elaborar plans de socors detallats relatius als diferents tipus de missió d'assistència pre-visibles.
3. La comissió s'encarrega de resoldre, en la mesura que sigui possible, qualsevol dificultat que pugui resultar de l'aplicació o de la interpretació de l'Acord.

Article 22

Les parts es notifiquen per via diplomàtica quines són les administracions competents per aplicar aquest Acord. Aquestes administracions mantenen contactes regulars.

Article 23

1. Les modalitats d'intervenció en situacions d'emergència vinculades als riscos corrents es precisen mitjançant un arranament administratiu específic.
2. Les modalitats d'intervenció dels socors a l'interior dels túnels i la formació relacionada amb aquest tipus d'intervenció es precisen en un arranament administratiu específic.
3. Les normes vinculades a la formació i a la pràctica del socorrisme i a la formació professional dels bombers són definides mitjançant un arranament administratiu específic.

Article 24

Aquest Acord és aplicable als departaments metropolitans de la República Francesa i al territori del Principat d'Andorra, amb reserva de les disposicions dels articles 18 a 20 d'aquest Acord.

Article 25

1. Amb excepció de la informació que no es pugui comunicar en virtut de les lleis i la normativa de les parts, la informació obtinguda en el marc d'aquest Acord pot ser publicada en el respecte de les normes vigents en cada un del dos estats.
2. Cada part es compromet a respectar el caràcter confidencial de la informació designada com a tal per l'altra part.

Article 26

Les controvèrsies constatades al si de la comissió que no hagin estat resoltes es resolen mitjançant consulta o negociació per via diplomàtica.

Article 27

1. Cada una de les parts notifica a l'altra per via diplomàtica l'acompliment dels procediments constitucionals que se li requereixen relatius a l'entrada en vigor d'aquest Acord, que pren efecte el primer dia del segon mes posterior a la data de la darrera notificació.
2. Aquest Acord es conclou per una durada il·limitada.
3. Les parts poden, en qualsevol moment i de comú acord, esmenar per escrit aquest Acord. Les condicions d'entrada en vigor de les esmenes són les previstes a l'apartat 1 d'aquest article.

4. Aquest Acord pot ser denunciat per una de les parts mitjançant una notificació escrita adreçada a l'altra part per via diplomàtica. Aquesta denúncia pren efecte sis mesos després de la data de notificació. No afecta els programes i els projectes en curs, llevat de decisió contrària presa de comú acord entre les parts.

París, el 17 de març del 2014, fet en dos exemplars, en llengua catalana i francesa, ambdós textos igualment fefaents.

Pel Govern del Principat d'Andorra
Xavier Espot Zamora

Pel Govern de la República Francesa
Manuel Valls

II.3 EDUCACIÓ

**CONVENI ENTRE
EL GOVERN
DEL PRINCIPAT
D'ANDORRA I EL
GOVERN DE LA
REPÚBLICA FRANCESA
EN L'ÀMBIT DE
L'ENSENYAMENT**

PARÍS, 11 DE JULIOL DE 2013

Ratificació: 20 de febrer de 2015

No està en vigor

El Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa,
 Considerant, d'una banda, el seu interès per mantenir un ensenyament de qualitat impartit pels centres d'ensenyament francesos al Principat, i de l'altra, la seva voluntat recíproca de reforçar en el marc del desenvolupament del multilingüisme l'estudi de la llengua i de la cultura d'Andorra, fonament de la identitat andorrana, i paral·lelament desenvolupar l'ensenyament de la llengua francesa en el sistema educatiu andorrà,

Considerant que aquests centres contribueixen, des de la seva creació, a assegurar una funció de servei públic a Andorra,

Considerant que convé assegurar al personal docent un estatus que garanteixi els seus drets, precisi les seves obligacions, i el doti dels mitjans materials i pedagògics indispensables per a l'acompliment de les seves funcions,

Vista la voluntat recíproca de les parts de mantenir, desenvolupar i aprofundir les relacions de cooperació en matèria d'educació ja existents, particularment en els àmbits de la formació professional i de l'ensenyament superior,

Vist l'acord, en forma d'intercanvi de cartes entre els dos governs signades el 10 d'abril de 1997 a París per la part francesa, i el 18 d'abril de 1997 a Andorra la Vella per la part andorrana, que ha permès el reconeixement per França del diploma andorrà de segona ensenyança i el reconeixement mutu dels batxillerats francès i andorrà per a l'accés a l'ensenyament superior d'ambdós països,

Vista la seva participació en el procés de Bolonya, que persegueix la construcció de l'Espai europeu d'ensenyament superior i l'adhesió al Conveni sobre el reconeixement de les qualificacions relatives a l'ensenyament superior a la regió europea, adoptat a Lisboa l'11 d'abril de 1997,

Han convingut el següent:

TÍTOL I. SISTEMA D'ENSENYAMENT FRANCÈS A ANDORRA

CAPÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

Els centres d'ensenyament francès al Principat d'Andorra contribueixen al desenvolupament de l'educació al Principat i garanteixen un ensenyament francès de qualitat dins el respecte de la identitat andorrana.

N'asseguren l'ensenyament d'acord amb els principis de gratuïtat, de laïcitat i d'obligació escolar vigents en els centres públics escolars a França.

Article 2

Aquests centres d'ensenyament francès es componen:

- De les escoles primàries, maternals i elementals situades a les parròquies.
- D'un centre d'ensenyament anomenat "Lycée Comte de Foix" que es compon d'un collège, d'un lycée i d'un lycée professional.

Article 3

La creació o el tancament d'un centre d'ensenyament es decideix de comú acord entre ambdós governs, amb la consulta prèvia de la Comissió Mixta Francoandorrana, prevista en l'article 15 d'aquest Conveni.

Article 4

Per assegurar la seva missió, els centres d'ensenyament francès del Principat d'Andorra convoquen totes les categories de personal de l'ensenyament públic que depenen del ministeri francès encarregat de l'educació nacional, siguin de nacionalitat francesa, andorrana, d'un estat membre de la Unió Europea o de qualsevol estat part de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu.

Aquest personal ha de complir, per desenvolupar les seves funcions, les condicions exigides per exercir en els centres homòlegs de França; especialment, han de posseir els títols francesos requerits.

Una comissió nacional d'assignació del personal de l'educació nacional a Andorra, vinculada al ministeri francès encarregat de l'educació nacional, examina les candidatures del personal que sol·licita una plaça a Andorra i emet una recomanació.

La composició i les atribucions d'aquesta comissió es regeixen per decret.

Article 5

El personal esmentat a l'article 4 d'aquest Conveni queda sotmès a la reglamentació estatutària que el regeix; de manera especial, pel que fa als nomenaments, als trasllats i a la gestió de les carreres, sota reserva de les disposicions específiques fixades a l'article 6 d'aquest Conveni.

Article 6

Els funcionaris del ministeri francès encarregat de l'educació nacional, nacionals andorrans o nacionals dels estats membres de la Unió Europea així com de

qualsevol estat part de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu que resideixen legalment al Principat, es beneficien d'una prioritat de nomenament al Principat d'Andorra en la seva primera assignació per cobrir una plaça vacant als centres d'ensenyament francès d'Andorra.

En cas que alguna persona hagi marxat del Principat i demani un retorn, la comissió nacional d'assignació del personal de l'educació nacional a Andorra, prevista a l'article 4 d'aquest Conveni, és competent per emetre una recomanació sobre l'atorgament, si escau, d'una nova prioritat.

Les modalitats de nomenament dels directors d'escoles estan estipulades a l'annex I d'aquest Conveni.

El nomenament del *proviseur* del Lycée Comte de Foix, així com el dels seus adjunts, es regeix per la mateixa reglamentació que la vigent en els centres públics de l'ensenyament francès. El Govern d'Andorra participa en la definició del perfil del lloc de treball de *proviseur*.

Aquests nomenaments es comuniquen a les autoritats andorranes un cop s'ha pres la decisió.

Article 7

El personal dels centres mencionats a l'article 4 d'aquest Conveni continua a càrrec del pressupost de l'Estat francès assignat al ministeri encarregat de l'educació nacional.

Pel que fa a l'ensenyament de la llengua catalana i de les ciències humanes i socials d'Andorra, el Govern d'Andorra posa a disposició dels centres els ensenyants necessaris, dels quals es fa càrrec. En garanteix la seva qualificació.

Aquests ensenyants es regeixen per la legislació que estableix el Govern d'Andorra per al seu personal docent. Estan integrats dins dels equips pedagògics dels centres on imparteixen la docència i han de respectar-ne les normes de funcionament. Durant el seu servei, aquest personal està sotmès a l'autoritat jeràrquica dels directors de centre.

La Comissió Mixta Francoandorrana en formació especialitzada prevista a l'article 15 determina les modalitats del seu seguiment pedagògic.

Article 8

Els ensenyants del sistema educatiu francès poden exercir totes o una part de les seves funcions en el marc d'un intercanvi de serveis d'ensenyament. La Comissió Mixta en formació especialitzada defineix les modalitats d'aquests intercanvis.

De la mateixa manera, els ensenyants del sistema educatiu andorrà poden exercir totes o una part de les seves funcions en el marc d'un intercanvi de serveis d'ensenyament.

En aquest marc, els ensenyants concernits estan sota l'autoritat del director del centre on exerceixen aquestes funcions, però segueixen sotmesos a les disposicions normatives de la seva administració d'origen.

Article 9

El Govern d'Andorra posa a disposició del Govern francès els locals de les escoles primàries, maternals i elementals i n'assegura el manteniment. L'atribució dels locals escolars és competència del ministeri andorrà encarregat de l'educació. Es decideix en una reunió presidida per la direcció encarregada dels sistemes educatius d'aquest ministeri amb els representants dels diferents sistemes educatius presents a Andorra.

El Govern d'Andorra participa en les despeses de funcionament i equipament de les escoles primàries, maternals i elementals del sistema educatiu francès.

Les despeses de manteniment i equipament del Lycée Comte de Foix, implantat en un terreny cedit pel Consell General del Principat d'Andorra l'any 1971, són a càrrec del ministeri francès encarregat de l'educació nacional.

El Govern d'Andorra pot participar en les despeses de funcionament i equipament del Lycée Comte de Foix, previ acord de la Comissió Mixta Francoandorrana.

Aquestes disposicions s'estenen a qualsevol nou centre construït al Principat en aquest marc. Les modalitats de participació s'estableixen previ acord de la Comissió Mixta Francoandorrana.

Les autoritats andorranes, a demanda del delegat de l'ensenyament francès a Andorra, poden posar a la disposició dels centres altres locals en les condicions acordades prèviament en Comissió Mixta. De la mateixa manera, els locals del Lycée Comte de Foix es poden posar a disposició de les autoritats andorranes, amb l'acord del delegat de l'ensenyament francès a Andorra.

El fet de posar a disposició uns locals no obliga la part que cedeix els locals a recórrer a personal altre que el seu propi.

Article 10

Els centres d'ensenyament francès segueixen els programes de prevenció, educació i promoció de la salut, i executen els plans i les accions de protecció en matèria de salut establerts pel Govern d'Andorra.

Els serveis sanitaris andorrans s'encarreguen de desenvolupar les accions sanitàries establertes pel Govern d'Andorra en matèria de vacunació, detecció, control i vigilància de la salut en funció dels plans i programes existents en aquest àmbit. Aquestes accions es poden dur a terme als centres escolars del sistema educatiu francès en coordinació amb el personal sanitari d'aquests centres.

Els serveis andorrans d'atenció social s'encarreguen d'avaluar els factors socials, individuals i familiars. Estableixen les accions necessàries des del moment de la detecció de factors de risc en els infants i/o la seva família.

Els responsables del ministeri encarregat de la salut i el benestar del Govern d'Andorra treballen en col·laboració estreta i directa amb el delegat de l'ensenyament francès.

Article 11

Per assegurar el futur de la pràctica del francès al Principat, el Govern d'Andorra i el Govern francès poden organitzar i promoure conjuntament accions educatives i culturals en el marc de la francofonia. Fomenten activitats pedagògiques que afavoreixin la participació i l'intercanvi d'ensenyants i alumnes dels diversos sistemes educatius del país.

CAPÍTOL II. ÀMBIT PEDAGÒGIC

Article 12

Els centres d'ensenyament francès al Principat d'Andorra imparteixen un ensenyament conforme al dels centres d'ensenyament públic de la República Francesa. Aquest ensenyament és validat per diplomes francesos.

El Govern d'Andorra pot organitzar altres formacions específiques i impartir-les als centres d'ensenyament francès a Andorra. Aquestes formacions es determinen en la Comissió Mixta Francoandorrana. Poden ser validades per certificacions andorranes.

Article 13

Amb l'objectiu d'assegurar l'ensenyament de la llengua catalana i les ciències humanes i socials d'Andorra en el marc de la formació andorrana, s'adopten les adequacions següents:

- l'ensenyament de la llengua catalana, l'aprenentatge de la qual comença a l'escola maternal i s'aprofundeix a l'escola elemental, rep al collège i a *seconde* l'estatus de *première langue vivante* i a *première* i *terminale* l'estatus de *langue vivante*;

- l'ensenyament de les ciències humanes i socials d'Andorra, l'aprenentatge de les quals comença a l'escola maternal i s'acaba a *terminale*, s'imparteix en català.

Pel que fa a la formació andorrana, els programes i els continguts pedagògics són elaborats pel Govern d'Andorra i transmesos per a informació al ministeri francès encarregat de l'educació nacional, i per a vistiplau dels ensenyaments que condueixen al lliurament d'un diploma.

Aquests ensenyaments es tenen en compte, en la seva totalitat, per al desenvolupament del currículum escolar. S'integren en el sistema d'avaluació i es validen per obtenir diplomes francesos. Es poden validar per obtenir certificacions andorranes.

Les modalitats i els horaris d'aquests ensenyaments es detallen en l'annex II d'aquest Conveni.

CAPÍTOL III. ESTRUCTURES ADMINISTRATIVES

Article 14

Es nomena delegat de l'ensenyament francès a Andorra un funcionari dependent del ministre francès encarregat de l'educació nacional. És l'interlocutor de les autoritats andorranes per a totes les qüestions relatives al sistema educatiu francès a Andorra. També és l'interlocutor dels serveis competents del ministeri francès encarregat de l'educació nacional per gestionar els mitjans necessaris per al funcionament del sistema educatiu francès.

Treballa en coordinació amb els serveis del rectorat de l'Acadèmia de Montpeller.

El delegat de l'ensenyament francès a Andorra duu a terme la seva acció en matèria cultural en col·laboració amb l'Ambaixada de França a Andorra.

Article 15

Es manté la Comissió Mixta Francoandorrana per a l'ensenyament, creada en el Conveni del 19 de març de 1993 i renovada el 24 de setembre del 2003 pel Conveni entre el Govern d'Andorra i el Govern de la República Francesa en l'àmbit de l'ensenyament. La Comissió és de caràcter intergovernamental i es reuneix en formació plenària o en formació especialitzada.

En formació plenària, es compon per a cadascuna de les dos parts de representants dels ministeris encarregats de l'educació, de l'ensenyament superior i dels afers exteriors. Poden anar acompanyats d'experts escollits pels ministres sempre que sigui necessari.

Té per missió:

- examinar les grans orientacions de la política d'ensenyament dels centres francesos i prendre decisions sobre totes les qüestions importants en aquest àmbit,
- examinar totes les qüestions relatives a la cooperació en l'àmbit de l'ensenyament superior entre ambdós països.

La Comissió es reuneix almenys una vegada a l'any alternativament a París i a Andorra. És presidida, segons el lloc de reunió, pel ministre francès encarregat de l'educació nacional o pel ministre andorrà encarregat de l'educació.

En formació especialitzada, la Comissió Mixta Francoandorrana té seu al Principat d'Andorra. Es reuneix almenys una vegada a l'any i s'encarrega especialment de:

- vetllar per l'aplicació i el seguiment de les decisions preses per la formació plenària de la Comissió,
- tractar de qüestions que interessin les dos parts, com ara el transport escolar, la salut escolar, les infraestructures, el material pedagògic, el calendari de l'any escolar, les activitats esportives, les beques, la seguretat a les escoles, els equipaments i el personal no docent de les escoles primàries, maternals i elementals,
- vetllar per la bona aplicació de les disposicions adoptades en tot allò que concerneix l'ensenyament de les matèries que depenen de la competència de les autoritats andorranes.

La Comissió és informada, d'una part, de la llista del personal seleccionat pel ministeri francès encarregat de l'educació nacional i, d'una altra part, de la del personal que el Govern d'Andorra posa a disposició dels centres d'ensenyament francès per tal d'assegurar l'ensenyament de la llengua catalana i les ciències humanes i socials d'Andorra.

La Comissió Mixta Francoandorrana en formació especialitzada també pot tractar qüestions relatives a l'ensenyament superior.

Article 16

Un consell d'escola per a cada una de les escoles franceses així com el consell d'administració per al Lycée Comte de Foix, permeten la participació de tots els membres de la comunitat educativa.

CAPÍTOL IV. DISPOSICIONS DIVERSES

Article 17

Les dos parts seguiran treballant en el reconeixement recíproc dels ensenyaments impartits en els sistemes educatius francès i andorrà.

Article 18

El sistema educatiu francès es beneficia de les condicions atribuïdes als altres sistemes educatius presents a Andorra sota reserva d'adaptacions específiques relacionades amb el funcionament propi de cada sistema educatiu.

Article 19

Des del seu nomenament, el personal que depèn del ministeri francès encarregat de l'educació nacional obté una autorització de residència i treball en el marc de la Llei qualificada vigent relativa a immigració, per una durada igual a la seva assignació a Andorra. Els membres de la seva família obtenen una autorització de residència d'una durada igual a la del titular principal. En ambdós casos, les persones interessades es beneficien de la gratuïtat de l'autorització de residència.

El Govern d'Andorra crea un programa d'acollida per facilitar la integració del personal dependent del ministeri francès encarregat de l'educació nacional nomenat recentment.

Article 20

El dret sindical és reconegut al personal dependent del ministeri francès encarregat de l'educació nacional assignat al Principat d'Andorra dins el respecte de les disposicions constitucionals i legislatives vigents a Andorra.

TÍTOL II. ALTRES ÀMBITS DE COL·LABORACIÓ

CAPÍTOL I. INFORMACIÓ I ORIENTACIÓ

Article 21

Ambdós governs afavoreixen la informació als alumnes, estudiants i famílies sobre les formacions proposades per ambdós estats.

Article 22

Els centres d'informació i orientació francesos i andorrans desenvolupen la cooperació en matèria d'orientació i informació a alumnes, estudiants i famílies.

CAPÍTOL II. FORMACIÓ PROFESSIONAL*Article 23*

Qualsevol oferta de formació professional s'emmarca en el Pla nacional de formació professional, que és competència del Govern d'Andorra, en un marc de no-concurrencia entre els sistemes educatius presents a Andorra.

Article 24

Ambdós parts es posen d'acord per facilitar la mobilitat dels alumnes entre ambdós sistemes; les modalitats tècniques d'aquesta mobilitat s'examinen en el marc de la Comissió Mixta Francoandorrana en formació especialitzada.

Article 25

Les propostes de creació de noves formacions en el sistema educatiu francès es prenen en el si de la Comissió Mixta Francoandorrana.

Article 26

Les dos parts poden desenvolupar formacions comunes validades per un doble diploma. Les modalitats de la seva aplicació, sobretot pel que fa als ensenyants, les llengües d'ensenyament, els programes i els locals es decideixen en Comissió Mixta Francoandorrana.

Aquestes formacions acullen alumnes procedents dels diversos sistemes educatius del Principat.

Més enllà de l'obligació escolar, els alumnes dels diversos sistemes educatius poden participar en els programes educatius d'inserció social i professional establerts pel Govern d'Andorra.

CAPÍTOL III. FORMACIÓ AL LLARG DE LA VIDA*Article 27*

Ambdós parts fomenten el desenvolupament i els intercanvis en matèria de formació continuada, així com la participació del personal respectiu en els seus programes de formació.

Article 28

Ambdós parts fomenten les accions de formació continuada, en particular les relatives al desenvolupament i a la pràctica de la llengua francesa organitzades pel Lycée Comte de Foix. La Comissió Mixta Francoandorrana en formació especialitzada defineix aquestes accions en coordinació amb els serveis de l'Ambaixada de França al Principat d'Andorra. Ambdós parts les financen en funció de les necessitats.

CAPÍTOL IV. ENSENYAMENT SUPERIOR

Article 29

Ambdós parts afavoreixen, en la mesura de les seves competències respectives, l'accés a les formacions d'ensenyament superior a França dels alumnes del Principat d'Andorra.

Les parts fomenten les relacions entre les universitats d'ambdós països amb vista a la implantació de formacions i diplomes en col·laboració internacional, de conformitat amb les seves disposicions legislatives i reglamentàries.

Article 30

El ministeri andorrà encarregat de l'ensenyament superior, en col·laboració amb altres organismes i en particular la delegació de l'ensenyament francès a Andorra, promou i facilita l'accés a l'ensenyament superior a França així com l'orientació, la integració i el seguiment dels estudiants.

TÍTOL III. DISPOSICIONS FINALS

Article 31

Cadascuna de les dos parts notifica a l'altra l'acompliment dels procediments interns necessaris per a l'entrada en vigor d'aquest Conveni. El Conveni pren efecte el primer dia del mes següent a la data de recepció de la darrera de les notificacions. A aquesta data, aquest Conveni deroga i substitueix el Conveni del 24 de setembre del 2003. Té una durada de deu anys a partir de la seva entrada en vigor.

Aquest Conveni pot ser esmenat en qualsevol moment de comú acord entre les parts.

Aquest Conveni es pot renovar tàcitament per un nou període de deu anys, llevat que una de les parts notifiqui a l'altra la seva voluntat de posar fi al Conveni, amb sis mesos d'antelació, com a mínim, al venciment del termini.

París, l'11 de juliol del 2013, fet en dos exemplars, en llengua catalana i en llengua francesa, ambdós textos igualment fefaents.

Pel Govern del Principat d'Andorra
La ministra d'Educació
Roser Suñé Pascuet

Pel Govern de la República Francesa
El ministre d'Educació Nacional
Vincent Peillon

ANNEXOS AL CONVENI ENTRE EL GOVERN DEL PRINCIPAT D'ANDORRA I EL GOVERN DE LA REPÚBLICA FRANCESA EN L'ÀMBIT DE L'ENSENYAMENT

ANNEX I: CANDIDATURA A UN LLOC DE DIRECCIÓ A ANDORRA

Els candidats a funcions de direcció de les escoles primàries, maternals i elementals han d'ocupar funcions de direcció d'escola a Andorra o bé han d'estar inscrits a la llista per a una plaça de director d'escola, establerta per a Andorra.

Aquesta inscripció requereix haver exercit dos anys a Andorra i una recomanació favorable de la comissió competent presidida pel delegat de l'ensenyament francès a Andorra i composta per un inspector de l'educació nacional i dos directors.

El nomenament dels directors d'escola s'efectua en un moviment únic, en la comissió nacional d'assignació del personal de l'educació nacional prevista a l'article 4 del Conveni.

Aquest nomenament es fa a proposta del delegat de l'ensenyament francès a Andorra i es basa en el barem acordat per la Comissió Mixta Francoandorrana.

En cas d'igualtat entre dos candidats, es donarà prioritat al nomenament d'un director d'escola de nacionalitat andorrana.

ANNEX II: ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CATALANA I DE LES CIÈNCIES HUMANES I SOCIALS D'ANDORRA EN ELS CENTRES D'ENSENYAMENT FRANCÈS A ANDORRA

Maternal:

3 hores setmanals d'ensenyament de llengua catalana i de medi d'Andorra en *moyenne* i *grande sections*.

Elemental:

3 hores setmanals d'ensenyament de llengua catalana i de medi d'Andorra.

Collège i lycée:

Per al conjunt dels ensenyaments de *6ème a terminale*, els horaris aplicables són els vigents en els centres públics d'ensenyament a França per a les *langues vivantes*.

Els horaris s'incrementen d'una hora per a l'ensenyament de les ciències humanes i socials d'Andorra.

1/ Al collège:

Els alumnes de *6ème a 3ème* estudien obligatòriament el català com a *langue vivante I*. Poden, a més, escollir altres llengües com a *langue vivante I*.

2/ Al lycée general i tecnològic:

Els alumnes de *seconde* estudien el català com a *langue vivante I*.

Els alumnes de *première* i *terminale* poden escollir estudiar la llengua catalana com a *langue vivante*, validada per un examen al *baccalauréat*.

L'horari de l'ensenyament de la llengua catalana és el que estableixen les instruccions oficials relatives a l'ensenyament de les *langues vivantes* al lycée general i tecnològic.

Els alumnes de *première* i *terminale* que no hagin escollit aquesta opció segueixen un ensenyament d'una hora de llengua catalana setmanal no validat al *baccalauréat*.

3/ Al lycée professional:

Sigui quin sigui el curs, els alumnes estudien la llengua catalana. L'horari de l'ensenyament de la llengua catalana és el que estableixen les instruccions oficials relatives a l'ensenyament de les *langues vivantes* al lycée professional. A més, els alumnes poden escollir una segona *langue vivante*.

Poden escollir presentar-se a una prova de llengua catalana per a l'obtenció dels diversos diplomes professionals.

4/ A la secció de *technicien supérieur*

Els alumnes de la secció de *technicien supérieur* poden estudiar la llengua catalana com a *langue vivante*. Aquest ensenyament és validat com qualsevol altra disciplina a l'examen del *brevet de technicien supérieur*.

Per als alumnes nouvinguts a Andorra:

Els alumnes del collège o *seconde* amb menys de 3 anys de residència a Andorra a la data de la seva inscripció i que tenen un coneixement insuficient de la llengua catalana segueixen, en el marc dels horaris oficials, un ensenyament d'iniciació a la llengua catalana de quatre hores setmanals durant dos anys, amb una pròrroga eventual d'un tercer any.

Els alumnes de *première* i *terminale* segueixen aquest ensenyament d'iniciació a la llengua catalana una hora a la setmana.

SEGONA PART

**MODIFICACIONS RELATIVES A TRACTATS
I ACORDS INTERNACIONALS QUE VAN SER
CONCLOSOS PEL PRINCIPAT D'ANDORRA EN
ELS ANYS ANTERIORS AL 2014**

I. TRACTATS MULTILATERALS

I.1 ESPORT

ESMENA DE L'ANNEX DEL CONVENI CONTRA EL DOPATGE I DE L'ANNEX I DEL CONVENI INTERNACIONAL CONTRA EL DOPATGE EN L'ESPORT

Entrada en vigor de la Llista de prohibicions 2014: 1 de gener de 2014

Entrada en vigor de la Llista de prohibicions 2014 (versió revisada):
1 de setembre de 2014

El Conveni contra el dopatge del Consell d'Europa va ser publicat al Volum 2, pàgina 1981.

El Conveni internacional contra el dopatge en l'esport de la Unesco va ser publicat al Recull 2008-2009, pàgina 39.

ANNEX DEL CONVENI CONTRA EL DOPATGE
ANNEX I DEL CONVENI INTERNACIONAL CONTRA EL DOPATGE EN
L'ESPORT

LLISTA DE PROHIBICIONS 2014. CODI MUNDIAL ANTIDOPATGE

De conformitat amb l'article 4.2.2 del Codi mundial antidopatge, totes les substàncies prohibides s'han de considerar substàncies específiques, menys les substàncies de les classes S1, S2, S4.4, S4.5, S6.a, i els mètodes prohibits M1, M2 i M3.

Substàncies i mètodes prohibits sempre
(en competició i fora de competició)

SUBSTÀNCIES PROHIBIDES

S0. Substàncies no aprovades

Està prohibida sempre qualsevol substància farmacològica no inclosa en una secció de la llista següent i que actualment no estigui aprovada per a l'ús terapèutic en humans per una autoritat governamental reguladora de la salut (per exemple, medicaments en assaig preclínic o clínic o que ja no estan disponibles, drogues de disseny, substàncies aprovades únicament per un ús veterinari).

S1. Agents anabolitzants

Es prohibeixen els agents anabolitzants.

1. Esteroides anabolitzants andrògens (EAA)

a) EAA exògens*, entre els quals s'inclouen:

1-androstenediol (5 α -androst-1-ène-3 β ,17 β -diol); **1-androstendiona** (5 α -androst-1-ène-3,17-dione); **bolandioli** (estr-4-ène-3 β ,17 β -diol); **bolasterona**; **boldenona**; **boldiona** (androsta-1,4-diène-3,17-dione); **calusterona**; **clostebol**; **danazol** ([1,2]oxazolo[4',5':2,3]prégna-4-ène-20-yn-17 α -ol); **deshidroclorometiltestosterona** (4-chloro-17 β -hidroxyl-17 α -methylandrosta-1,4-diène-3-one); **desoximetiltestosterona** (17 α -methyl-5 α -androst-2-ène-17 β -ol); **drostanolona**; **etilestrenol** (19-norprégna-4-ène-17 α -ol); **fluoximesterona**; **formebolona**; **furazabol** (17 α -methyl [1,2,5] oxadiazolo [3',4';2,3] -5 α -androstane-17 β -ol); **gestrinona**; **4-hidroxitestosterona** (4,17 β -dihidroxyandrost-4-ène-3-one); **mestanolona**;

mesterolona; metandienona (17 β -hydroxy-17 α -méthylandrosta-1,4-diène-3-one); **metenolona; metandriol; metasterona** (17 β -hydroxy-2 α ,17 α -diméthyl-5 α -androsta-3-one); **metildienolona** (17 β -hydroxy-17 α -méthylestra-4,9-diène-3-one); **metil-1-testosterona** (17 β -hydroxy-17 α -méthyl-5 α -androsta-1-ène-3-one); **metilnortestosterona** (17 β -hydroxy-17 α -méthylestra-4-en-3-one); **metiltestosterona; metribolona** (metiltriéanolona,17 β -hydroxy-17 α -méthylestra-4,9,11-triène-3-one); **mibolona; nandrolona; 19-norandrostendiona** (estr-4-ène-3,17-dione); **norboletona; norclostebol; noretandrolona; oxabolona; oxandrolona; oximesterona; oximetolona; prostanazol** (17 β -[(tétrahydropyrane-2-yl)oxy]-1^oH-pyrazolo [3,4:2,3]-5 α -androsta-3-one); **quinbolona; estanozolol; estenbolona; 1-testosterona** (17 β -hydroxy-5 α -androsta-1-ène-3-one); **tetrahydrogestrinona** (17-hydroxy-18a-homo-19-nor-17 α -prégn-4,9,11-triène-3-one); **trenbolona** (17 β -hydroxyestr-4,9,11-triène-3-one); i altres substàncies amb una estructura química anàloga o amb efectes biològics anàlegs.

b) EAA endògens**, si s'administren de manera exògena:

androstendiol (androsta-5-ène-3 β ,17 β -diol); **androstendiona** (androsta-4-ène-3,17-dione); **dihidrotestosterona** (17 β -hydroxy-5 α -androsta-3-one); **prasterona** (dehidroepiandrosterona, DHEA,3 β -hydroxyandrosta-5-ène-17-one); **testosterona** i els metabòlits o isòmers següents que corresponen, entre altres:

5 α -androsta-3 α ,17 α -diol; 5 α -androsta-3 α ,17 β -diol; 5 α -androsta-3 β ,17 α -diol; 5 α -androsta-3 β ,17 β -diol; androsta-4-ène-3 α ,17 α -diol; androsta-4-ène-3 α ,17 β -diol; androsta-4-ène-3 β ,17 α -diol; androsta-5-ène-3 α ,17 α -diol; androsta-5-ène-3 α ,17 β -diol; androsta-5-ène-3 β ,17 α -diol; 4-androstendiol (androsta-4-ène-3 β ,17 β -diol); **5-androstendiona** (androsta-5-ène-3,17-dione); **epidihidrotestosterona; epitestosterona; etiocolanolona; 3 α -hydroxi-5 α -androsta-17-one; 3 β -hydroxy-5 α -androsta-17-one; 7 α -hydroxi-DHEA; 7 β -hydroxy-DHEA; 7-ceto-DHEA; 19-norandrosterona; 19-noreticolanolona.**

2. Altres agents anabolitzants, que comprenen, entre altres:

clenbuterol, moduladors selectius de receptors d'andrògens (SARM), tibolona, zeranol, zilpaterol.

A efectes d'aquest document:

* “Exògen” fa referència a una substància que l'organisme no és capaç de produir habitualment de manera natural.

** “Endògen” fa referència a una substància que l'organisme és capaç de produir habitualment de manera natural.

S2. Hormones peptídiques, factors de creixement i altres substàncies anàlogues

Estan prohibides les substàncies següents així com altres substàncies amb una estructura química anàloga o efectes biològics anàlegs:

Agents estimulants de l'eritropoesi [p. ex. eritropoetina (EPO), darbepoetina (dEPO), metoxi polietilè glicol-epoetina beta (CERA), peginesatida (Hematide), estabilitzadors de factors induïts per hipòxia (HIF)].

Gonadotrofina coriònica (CG) i hormona luteïnitzant (LH), i els seus factors alliberadors, prohibides per als esportistes de sexe masculí únicament:

Corticotropines i les seus factors alliberadors;

Hormona de creixement (GH) i els seus factors alliberadors i el factor de creixement anàleg a la **insulina-1 (IGF-1)**;

Es prohibeixen també els següents factors de creixement:

Factor de creixement derivat de les plaquetes (PDGF), factor de creixement endotelial vascular (VEGF), factor de creixement dels hepatòcits (HGF), factors de creixement fibroblàstics (FGF), factors de creixement mecànics (MGF), i qualsevol altre factor de creixement que actuï sobre el múscul, el tendó o el lligament, la síntesi/degradació proteica, la vascularització, l'ús de l'energia, la capacitat regeneradora o el canvi en el tipus de fibra.

I les altres substàncies que tinguin una estructura química anàloga o que tinguin efectes biològics anàlegs.

S3. Agonistes β -2

Es prohibeixen tots els agonistes β -2 inclosos els dos isòmers òptics (per ex. d- i l-), si escau, excepte el salbutamol inhalat (amb un màxim de 1.600 micrograms cada 24 hores), el formoterol inhalat (amb un màxim de 54 micrograms cada 24 hores) i el salmeterol administrats per via inhalatòria d'acord amb la pauta d'administració terapèutica recomanada pel fabricant.

La presència en orina de salbutamol en una concentració superior als 1.000 ng/ml o de formoterol en una concentració superior als 40 ng/ml serà suposada com

a no provinent d'un ús terapèutic intencionat i és considerat com un resultat analític anormal, llevat que l'esportista demostrï mitjançant un estudi farmacocinètic controlat que el resultat anormal ha estat efectivament conseqüència de l'ús d'una dosi terapèutica per inhalació fins a la dosi màxima esmentada.

S4. Moduladors hormonals i metabòlics

Es prohibeixen les substàncies següents:

Inhibidors de l'aromatasa, que inclouen entre altres: **aminoglutetimida, anastrozole, androsta-1,4,6-triène-3,17-dione (androstatriendiona), 4-androsten-3,6,17 trione (6-oxo), exemestà, formestà, letrozole, testolactona.**

Moduladors selectius de receptors d'estrògens (SERM), que inclouen entre altres: **raloxifè, tamoxifè i toremifè.**

Altres substàncies antiestrògenes, que inclouen entre altres: **clomifè, ciclofenil, fulvestrant.**

Agents modificadors de les funcions de la miostatina, que inclouen entre altres: **els inhibidors de la miostatina.**

Moduladors metabòlics

a. Insulines

b. els agonistes del receptor activat per proliferadors de peroxisomes δ (PPAR δ) (per ex. GW 1516) i els agonistes del complex PPAR δ -proteïna-cinasa activada per l'AMP (AMPK) (per ex. AICAR).

S5. Diürètics i altres agents emmascarants

Es prohibeixen els agents emmascarants. Els agents emmascarants inclouen:

diürètics, desmopressina, probenecid, expansors plasmàtics (p. ex. glicerol, administració intravenosa d'albumina, dextrà, hidroxietilimidó i manitol), i altres substàncies que tinguin efectes biològics anàlegs. No està prohibida l'administració local de la felipressina en anestèsia odontològica.

Els diürètics inclouen:

acetazolamida, amilorida, bumetanida, canrenona, clortalidona, àcid etacrínic, furosemda, indapamida, metolazona, espironolactona, tiazides (p. ex. bendroflumetiazida, clorotiazida, hidroclorotiazida), triamterè, vaptans (p. ex. Tolvaptan) i altres substàncies amb una estructura química anàloga o amb efectes biològics anàlegs (excepte la drospirinona, el pamabrom i l'administració tòpica de dorzolamida i brinzolamida, que no estan prohibits).

L'ús en competició i fora de competició, si escau, de qualsevol quantitat d'una substància que està sotmesa a un nivell màxim (és a dir, formoterol, salbutamol, catina, efedrina, metilefedrina i pseudoefedrina) conjuntament amb un diürètic o un altre agent emmascarant, requereix el lliurament d'una autorització per a l'ús amb finalitats terapèutiques específica per a aquesta substància, diferent de l'obtinguda per al diürètic o un altre agent emmascarant.

MÈTODES PROHIBITS

M1. Manipulació de la sang o dels compostos sanguinis

Es prohibeix:

L'administració o reintroducció de qualsevol quantitat de sang autòloga, al·logènica (homòloga) o heteròloga, o de glòbuls vermells de qualsevol origen dins del sistema circulatori.

La millora artificial de la captació, el transport o l'alliberament de l'oxigen, inclosos, entre d'altres, els productes químics perfluorats, l'efaproxiral (RSR13) i els productes d'hemoglobina modificada (p. ex. els substituïts sanguinis a base d'hemoglobina, els productes a base d'hemoglobines microencapsulades), però sí que es permet l'administració d'oxigen.

Tota manipulació intravascular de la sang o de compostos sanguinis mitjançant mètodes físics o químics.

M2. Manipulació química i física

Es prohibeix:

La falsificació o la temptativa de falsificació amb la finalitat de modificar la integritat i la validesa de les mostres recollides durant els controls de dopatge. Aquesta categoria inclou entre altres la substitució i/o l'alteració de l'orina (p. ex. proteases).

Les perfusions intravenoses i les injeccions de més de 50 ml cada 6 hores, excepte les que s'hagin rebut legítimament durant una hospitalització o durant una revisió clínica.

M3. Dopatge genètic

Es prohibeixen, per la capacitat potencial d'incrementar el rendiment esportiu, els mètodes següents:

La transferència de polímers d'àcids nucleics o d'anàlegs d'àcids nucleics.

L'ús de cèl·lules normals o genèticament modificades.

Substàncies i mètodes prohibits en competició

A més de les categories de l'S0 a l'S5 i de l'M1 a l'M3, estan prohibides en competició les categories següents:

SUBSTÀNCIES PROHIBIDES

S6. Estimulants

Es prohibeixen tots els estimulants incloent-hi els dos isòmers òptics, (per ex. d- i l) si escau, excepte els derivats de l'imidazole per administració tòpica i dels estimulants que figuren en el Programa de vigilància 2014*.

Els estimulats inclouen:

a) Estimulants no específics:

adrafinil, amfepramona, amfetamina, amfetaminili, amifenazole, benfluorex, benzilpiperazina, bromantan, clobenzorex, cocaïna, cropropamida, crotetamida, fencamina, fenetil·lina, fenfluramina, fenproporex, fonturacetam [4-phe-nylpiracétam (carphédon)] furfenorex, mefenorex, mefentermina, mesocarb, metamfetamina (d-), p-metilamfetamina, modafinil, norfenfluramina, fendimetrazina, fenmetrazina, fentermina, prenilamina, prolintà.

Un estimulants que no es mencioni expressament en aquesta secció s'ha de considerar una substància específica.

b) Estimulants específics (exemples):

benzfetamina, catina**, cationa i els seus anàlegs (p.ex. mefredona, metedrona, a-pyrrolidinovalerophénone), dimetilamfetamina, efedrina***, epinefrina**** (adrenalina), etamivan, etilamfetamina, etilefrina, famprofazona, fenbutrazat, fencamfamina, heptaminol, hydroxiamfetamina (parahidroxiamfetamina), isometeptè, levmetamfetamina, meclofenoxat, metilendioximetamfetamina, metilefedrina*** metilhexanamina (dimetilpentilamina), metilfenidat, niketamida, norfenefrina, octopamina, oxilofrina (metilsinefrina), pemolina, pentetrazol, fenprometamina, propilhexedrina pseudoefedrina*****, selegilina, sibutramina, estrictina, tenamfetamina (metilendiosiamfetamina), trimetazidina, tuaminoheptà i altres substàncies que tinguin una estructura química anàloga o que tinguin efectes biològics anàlegs.

* Les substàncies que figuren en el Programa de vigilància 2014 (**bupropió, cafeïna, nicotina, fenilefrina, fenilpropanolamina, pipradrol, sinefrina**) no es consideren substàncies prohibides.

** La **catina** està prohibida quan la seva concentració a l'orina és superior a 5 micrograms per mil·lilitre.

*** L'**efedrina** i la **metilefedrina** estan prohibides quan les seves concentracions respectives a l'orina són superiors a 10 micrograms per mil·lilitre.

**** No està prohibit l'ús local (per ex. per via nasal o oftalmològica) de l'**epinefrina (adrenalina)** o bé l'administració conjunta amb anestèsics locals.

***** La **pseudoefedrina** està prohibida quan la seva concentració a l'orina és superior a 150 micrograms per mil·lilitre.

S7. Narcòtics

Es prohibeixen els narcòtics següents:

buprenorfina, dextromoramida, diamorfina (heroïna), fentanil i els seus derivats, **hidromorfona, metadona, morfina, oxicodona, oximorfona, pentazocina i petidina**.

S8. Cannabinoides

Es prohibeixen el $\Delta 9$ -tetrahidrocannabinol (THC) natural (per ex. el cànnabis, l'haixis, la marihuana) o sintètic i els cannabimimètics (per ex. l'"Spice" el JWH018, el JWH073, L'HU-210).

S9. Glucocorticoides

Estan prohibits tots els glucocorticoides quan s'administren per via oral, intravenosa, intramuscular o rectal.

Substàncies prohibides en determinats esports

P1. Alcohol

Està prohibit l'alcohol (etanol) només en competició en els esports següents. La detecció s'efectuarà per etilometria i/o anàlisi de sang. El nivell d'infracció és l'equivalent a una concentració d'alcohol en sang de 0,10 g/l.

- Aeronàutica (FAI)
- Automobilisme (FIA)
- Karate (WKF)
- Motociclisme (FIM)
- Motonàutica (UIM)
- Tir amb arc (WA)

P2. BloCADORS β

Llevat que s'indiqui el contrari, es prohibeixen els bloCADORS β en competició en els esports següents:

- Automobilisme (FIA)
- Billar (totes les disciplines) (WCBS)
- Dards (WCF)
- Golf (IGF)
- Esquí (FIS), per als salts amb esquís, el salt freestyle/halfpipe i el surf de neu halfpipe/big air
- Tir (ISSF, IPC) (també prohibits fora de competició)
- Tir amb arc (WA) (també prohibits fora de competició)

Els bloCADORS β comprenen, entre altres:

acebutolol, alprenolol, atenolol, betaxolol, bisoprolol, bunolol, carteolol, carvedilol, celiprolol, esmolol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oxprenolol, pindolol, propanolol, sotalol, timolol.

ANNEX DEL CONVENI CONTRA EL DOPATGE

ANNEX I DEL CONVENI INTERNACIONAL CONTRA EL DOPATGE EN L'ESPORT

LLISTA DE PROHIBICIONS 2014 (VERSIÓ REVISADA). CODI MUNDIAL ANTIDOPATGE

De conformitat amb l'article 4.2.2 del Codi mundial antidopatge, totes les substàncies prohibides s'han de considerar substàncies específiques, menys les substàncies de les classes S1, S2, S4.4, S4.5, S6.a, i els mètodes prohibits M1, M2 i M3.

Substàncies i mètodes prohibits sempre (en competició i fora de competició)
--

SUBSTÀNCIES PROHIBIDES

S0. Substàncies no aprovades

Està prohibida sempre qualsevol substància farmacològica no inclosa en una secció de la llista següent i que actualment no estigui aprovada per a l'ús terapèutic en humans per una autoritat governamental reguladora de la salut (per exemple, medicaments en assaig preclínic o clínic o que ja no estan disponibles, drogues de disseny, substàncies aprovades únicament per un ús veterinari).

S1. Agents anabolitzants

Es prohibeixen els agents anabolitzants.

1. Esteroides anabolitzants andrògens (EAA)

a) EAA exògens*, entre els quals s'inclouen:

1-androstenediol (5 α -androst-1-ène-3 β ,17 β -diol); **1-androstendiona** (5 α -androst-1-ène-3,17-dione); **bolandioli** (estr-4-ène-3 β ,17 β -diol); **bolasterona**; **boldenona**; **boldiona** (androsta-1,4-diène-3,17-dione); **calusterona**; **clostebol**; **danazol** ([1,2]oxazolo[4',5':2,3]prègna-4-ène-20-yn-17 α -ol); **deshidroclorometiltestosterona** (4-chloro-17 β -hydroxy-17 α -méthylandrosta-1,4-diène-3-one); **desoximetiltestosterona** (17 α -méthyl-5 α -androst-2-ène-17 β -ol); **drostanolona**; **etilestrenol** (19-norprègna-4-ène-17 α -ol); **fluoximesterona**; **formebolona**; **furazabol** (17 α -méthyl [1,2,5] oxadiazolo [3',4',2,3] -5 α -androstane-17 β -ol); **gestrinona**;

4-hidroxitestosterona (4,17 β -dihydroxyandrost-4-ène-3-one); **mestanolona** **mesterolona**; **metandienona** (17 β -hydroxy-17 α -méthylandrosta-1,4-diène-3-one); **metenolona**; **metandriol**; **metasterona** (17 β -hydroxy-2 α ,17 α -diméthyl-5 α -androstane-3-one); **metildienolona** (17 β -hydroxy-17 α -méthylestra-4,9-diène-3-one); **metil-1-testosterona** (17 β -hydroxy-17 α -méthyl-5 α -androst-1-ène-3-one); **metilnortestosterona** (17 β -hydroxy-17 α -méthylestra-4-en-3-one); **metiltestosterona**; **metribolona** (metiltrienolona,17 β -hydroxy-17 α -méthylestra-4,9,11-triène-3-one); **mibolona**; **nandrolona**; **19-norandrostendiona** (estr-4-ène-3,17-dione); **norboletona**; **norclostebol**; **noretandrolona**; **oxabolona**; **oxandrolona**; **oximesterona**; **oximetolona**; **prostanazol** (17 β -[(tétrahydropyrane-2-yl)oxy]-1'H-pyrazolo [3,4:2,3]-5 α -androstane); **quinbolona**; **estanozolol**; **estebolona**; **1-testosterona** (17 β -hydroxy-5 α -androst-1-ène-3-one); **tetrahidrogestrinona** (17-hydroxy-18a-homo-19-nor-17 α -prégna-4,9,11-triène-3-one); **trenbolona** (17 β -hydroxyestr-4,9,11-triène-3-one); i altres substàncies amb una estructura química anàloga o amb efectes biològics anàlegs.

b) EAA endògens**, si s'administren de manera exògena:

androstendiol (androst-5-ène-3 β ,17 β -diol); **androstendiona** (androst-4-ène-3,17-dione); **dihidrotestosterona** (17 β -hydroxy-5 α -androstan-3-one); **prasterona** (dehidroepiandrosterona, DHEA,3 β -hydroxyandrost-5-ène-17-one); **testosterona** i els metabòlits o isòmers següents que corresponen, entre altres:

5 α -androstan-3 α ,17 α -diol; **5 α -androstan-3 α ,17 β -diol**; **5 α -androstan-3 β ,17 α -diol**; **5 α -androstan-3 β ,17 β -diol**; **androst-4-ène-3 α ,17 α -diol**; **androst-4-ène-3 α ,17 β -diol**; **androst-4-ène-3 β ,17 α -diol**; **androst-5-ène-3 α ,17 α -diol**; **androst-5-ène-3 α ,17 β -diol**; **androst-5-ène-3 β ,17 α -diol**; **4-androstendiol** (androst-4-ène-3 β ,17 β -diol); **5-androstendiona** (androst-5-ène-3,17-dione); **epidihidrotestosterona**; **epitestosterona**; **etiocolanolona**; **3 α -hydroxi-5 α -androstan-17-one**; **3 β -hydroxy-5 α -androstan-17-one**; **7 α -hydroxi-DHEA**; **7 β -hydroxy-DHEA**; **7-ceto-DHEA**; **19-norandrosterona**; **19-noreticolanolona**.

2. Altres agents anabolitzants, que comprenen, entre altres:

clenbuterol, **moduladors selectius de receptors d'andrògens (SARM)**, **tibolona**, **zeranol**, **zilpaterol**.

A efectes d'aquest document:

* “Exògen” fa referència a una substància que l'organisme no és capaç de produir habitualment de manera natural.

** “Endògen” fa referència a una substància que l'organisme és capaç de produir habitualment de manera natural.

S2. Hormones peptídiques, factors de creixement i altres substàncies anàlogues

Estan prohibides les substàncies següents així com altres substàncies amb una estructura química anàloga o efectes biològics anàlegs:

Agents estimulants de l'eritropoesi [p. ex. eritropoetina (EPO), darbepoetina (dEPO), metoxi polietilè glicol-epoetina beta (CERA), peginesatida (Hematide), estabilitzadors i activadors de factors induïts per hipòxia (HIF) (p.ex. xenó i argó)].

Gonadotrofina coriònica (CG) i hormona luteïnitzant (LH), i els seus factors alliberadors, prohibides per als esportistes de sexe masculí únicament:

Corticotropines i les seus factors alliberadors;

Hormona de creixement (GH) i els seus factors alliberadors i el factor de creixement anàleg a la **insulina-1 (IGF-1)**;

Es prohibeixen també els següents factors de creixement:

Factor de creixement derivat de les plaquetes (PDGF), factor de creixement endotelial vascular (VEGF), factor de creixement dels hepatòcits (HGF), factors de creixement fibroblàstics (FGF), factors de creixement mecànics (MGF), i qualsevol altre factor de creixement que actuï sobre el múscul, el tendó o el lligament, la síntesi/degradació proteica, la vascularització, l'ús de l'energia, la capacitat regeneradora o el canvi en el tipus de fibra.

I les altres substàncies que tinguin una estructura química anàloga o que tinguin efectes biològics anàlegs.

S3. Agonistes β -2

Es prohibeixen tots els agonistes β -2 inclosos els dos isòmers òptics (per ex. d- i l-), si escau, excepte el salbutamol inhalat (amb un màxim de 1.600 micrograms cada 24 hores), el formoterol inhalat (amb un màxim de 54 micrograms cada 24 hores) i el salmeterol administrats per via inhalatòria d'acord amb la pauta d'administració terapèutica recomanada pel fabricant.

La presència en orina de salbutamol en una concentració superior als 1.000 ng/ml o de formoterol en una concentració superior als 40 ng/ml serà suposada com

a no provinent d'un ús terapèutic intencionat i és considerat com un resultat analític anormal, llevat que l'esportista demostrï mitjançant un estudi farmacocinètic controlat que el resultat anormal ha estat efectivament conseqüència de l'ús d'una dosi terapèutica per inhalació fins a la dosi màxima esmentada.

S4. Moduladors hormonals i metabòlics

Es prohibeixen les substàncies següents:

Inhibidors de l'aromatasa, que inclouen entre altres: **aminoglutetimida, anastrozole, androsta-1,4,6-triène-3,17-dione (androstatriendiona), 4-androsten-3,6,17 trione (6-oxo), exemestà, formestà, letrozole, testolactona.**

Moduladors selectius de receptors d'estrògens (SERM), que inclouen entre altres: **raloxifè, tamoxifè i toremifè.**

Altres substàncies antiestrògenes, que inclouen entre altres: **clomifè, ciclofenil, fulvestrant.**

Agents modificadors de les funcions de la miostatina, que inclouen entre altres: **els inhibidors de la miostatina.**

Moduladors metabòlics

a. Insulines

b. els agonistes del receptor activat per proliferadors de peroxisomes δ (PPAR δ) (per ex. GW 1516) i els agonistes del complex PPAR δ -proteïna-cinasa activada per l'AMP (AMPK) (per ex. AICAR).

S5. Diürètics i altres agents emmascarants

Es prohibeixen els agents emmascarants. Els agents emmascarants inclouen:

diürètics, desmopressina, probenecid, expansors plasmàtics (p. ex. glicerol, administració intravenosa d'albumina, dextrà, hidroxietilimidó i manitol), i altres substàncies que tinguin efectes biològics anàlegs. No està prohibida l'administració local de la felipressina en anestèsia odontològica.

Els diürètics inclouen:

acetazolamida, amilorida, bumetanida, canrenona, clortalidona, àcid etacrínic, furosemda, indapamida, metolazona, espironolactona, tiazides (p. ex. bendroflumetiazida, clorotiazida, hidroclorotiazida), triamterè, vaptans (p. ex. Tolvaptan) i altres substàncies amb una estructura química anàloga o amb efectes biològics anàlegs (excepte la drospirinona, el pamabrom i l'administració tòpica de dorzolamida i brinzolamida, que no estan prohibits).

L'ús en competició i fora de competició, si escau, de qualsevol quantitat d'una substància que està sotmesa a un nivell màxim (és a dir, formoterol, salbutamol, catina, efedrina, metilefedrina i pseudoefedrina) conjuntament amb un diürètic o un altre agent emmascarant, requereix el lliurament d'una autorització per a l'ús amb finalitats terapèutiques específica per a aquesta substància, diferent de l'obtinguda per al diürètic o un altre agent emmascarant.

MÈTODES PROHIBITS

M1. Manipulació de la sang o dels compostos sanguinis

Es prohibeix:

L'administració o reintroducció de qualsevol quantitat de sang autòloga, al·logènica (homòloga) o heteròloga, o de glòbuls vermells de qualsevol origen dins del sistema circulatori.

La millora artificial de la captació, el transport o l'alliberament de l'oxigen, inclosos, entre d'altres, els productes químics perfluorats, l'efaproxiral (RSR13) i els productes d'hemoglobina modificada (p. ex. els substituïts sanguinis a base d'hemoglobina, els productes a base d'hemoglobines microencapsulades), però sí que es permet l'administració d'oxigen.

Tota manipulació intravascular de la sang o de compostos sanguinis mitjançant mètodes físics o químics.

M2. Manipulació química i física

Es prohibeix:

La falsificació o la temptativa de falsificació amb la finalitat de modificar la integritat i la validesa de les mostres recollides durant els controls de dopatge. Aquesta categoria inclou entre altres la substitució i/o l'alteració de l'orina (p. ex. proteases).

Les perfusions intravenoses i les injeccions de més de 50 ml cada 6 hores, excepte les que s'hagin rebut legítimament durant una hospitalització o durant una revisió clínica.

M3. Dopatge genètic

Es prohibeixen, per la capacitat potencial d'incrementar el rendiment esportiu, els mètodes següents:

La transferència de polímers d'àcids nucleics o d'anàlegs d'àcids nucleics.

L'ús de cèl·lules normals o genèticament modificades.

Substàncies i mètodes prohibits en competició

A més de les categories de l'S0 a l'S5 i de l'M1 a l'M3, estan prohibides en competició les categories següents:

SUBSTÀNCIES PROHIBIDES

S6. Estimulants

Es prohibeixen tots els estimulants incloent-hi els dos isòmers òptics, (per ex. d- i l) si escau, excepte els derivats de l'imidazole per administració tòpica i dels estimulants que figuren en el Programa de vigilància 2014*.

Els estimulats inclouen:

a) Estimulants no específics:

adrafinil, amfepramona, amfetamina, amfetaminili, amifenazole, benfluorex, benzilpiperazina, bromantan, clobenzorex, cocaïna, cropropamida, crotetamida, fencamina, fenetil·lina, fenfluramina, fenproporex, fonturacetam [4-phe-nylpiracétam (carphédon)] furfenorex, mefenorex, mefentermina, mesocarb, metamfetamina (d-), p-metilamfetamina, modafinil, norfenfluramina, fendimetrazina, fenmetrazina, fentermina, prenilamina, prolintà.

Un estimulants que no es mencioni expressament en aquesta secció s'ha de considerar una substància específica.

b) Estimulants específics (exemples):

benzfetamina, catina**, cationa i els seus anàlegs (p.ex. mefredona, metedrona, a-pyrrolidinovalerophénone), dimetilamfetamina, efedrina***, epinefrina**** (adrenalina), etamivan, etilamfetamina, etilefrina, famprofazona, fenbutrazat, fencamfamina, heptaminol, hydroxiamfetamina (parahidroxiamfetamina), isometeptè, levmetamfetamina, meclofenoxat, metilendioximetamfetamina, metilefedrina*** metilhexanamina (dimetilpentilamina), metilfenidat, niketamida, norfenefrina, octopamina, oxilofrina (metilsinefrina), pemolina, pentetrazol, fenprometamina, propilhexedrina pseudoefedrina*****, selegilina, sibutramina, estrictina, tenamfetamina (metilendiosiamfetamina), trimetazidina, tuaminoheptà i altres substàncies que tinguin una estructura química anàloga o que tinguin efectes biològics anàlegs.

* Les substàncies que figuren en el Programa de vigilància 2014 (**bupropió, cafeïna, nicotina, fenilefrina, fenilpropanolamina, pipradrol, sinefrina**) no es consideren substàncies prohibides.

** La **catina** està prohibida quan la seva concentració a l'orina és superior a 5 micrograms per mil·lilitre.

*** L'**efedrina** i la **metilefedrina** estan prohibides quan les seves concentracions respectives a l'orina són superiors a 10 micrograms per mil·lilitre.

**** No està prohibit l'ús local (per ex. per via nasal o oftalmològica) de l'**epinefrina (adrenalina)** o bé l'administració conjunta amb anestèsics locals.

***** La **pseudoefedrina** està prohibida quan la seva concentració a l'orina és superior a 150 micrograms per mil·lilitre.

S7. Narcòtics

Es prohibeixen els narcòtics següents:

buprenorfina, dextromoramida, diamorfina (heroïna), fentanil i els seus derivats, **hidromorfona, metadona, morfina, oxicodona, oximorfona, pentazocina i petidina**.

S8. Cannabinoides

Es prohibeixen el $\Delta 9$ -tetrahidrocannabinol (THC) natural (per ex. el cànnabis, l'haixis, la marihuana) o sintètic i els cannabimimètics (per ex. l'"Spice" el JWH018, el JWH073, L'HU-210).

S9. Glucocorticoides

Estan prohibits tots els glucocorticoides quan s'administren per via oral, intravenosa, intramuscular o rectal.

Substàncies prohibides en determinats esports

P1. Alcohol

Està prohibit l'alcohol (etanol) només en competició en els esports següents. La detecció s'efectuarà per etilometria i/o anàlisi de sang. El nivell d'infracció és l'equivalent a una concentració d'alcohol en sang de 0,10 g/l.

- Aeronàutica (FAI)
- Automobilisme (FIA)
- Karate (WKF)
- Motociclisme (FIM)
- Motonàutica (UIM)
- Tir amb arc (WA)

P2. BloCADORS β

Llevat que s'indiqui el contrari, es prohibeixen els bloCADORS β en competició en els esports següents:

- Automobilisme (FIA)
- Billar (totes les disciplines) (WCBS)
- Dards (WCF)
- Golf (IGF)
- Esquí (FIS), per als salts amb esquís, el salt freestyle/halfpipe i el surf de neu halfpipe/big air
- Tir (ISSF, IPC) (també prohibits fora de competició)
- Tir amb arc (WA) (també prohibits fora de competició)

Els bloCADORS β comprenen, entre altres:

acebutolol, alprenolol, atenolol, betaxolol, bisoprolol, bunolol, carteolol, carvedilol, celiprolol, esmolol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oxprenolol, pindolol, propanolol, sotalol, timolol.

I.2 DRET INTERNACIONAL PENAL

**LLISTA DELS PAÏSOS
AMB ELS QUALS
EL PRINCIPAT
D'ANDORRA POT
APLICAR EL CONVENI
SOBRE ELS ASPECTES
CIVILS DEL SEGREST
DE MENORS***

A data: 31 de desembre de 2014

*El nom complet és “Llista dels països amb els quals el Principat d’Andorra pot aplicar el Conveni sobre els aspectes civils del segrest internacional de menors de conformitat amb el que disposen els apartats 4 i 5 de l’article 38 del Conveni”

El Conveni sobre els aspectes civils del segrest internacional de menors, va ser publicat al Recull 2010, pàgina 47.

Els apartats 4 i 5 de l'article 38 del Conveni sobre els aspectes civils del segrest internacional de menors disposen que l'adhesió és efectiva únicament entre l'estat que s'adhereix i els estats contractants que han emès una declaració d'acceptació d'aquesta adhesió, i que el Conveni entra en vigor entre l'estat que s'hi adhereix i l'estat que ha emès la declaració acceptant aquesta adhesió el primer dia del tercer mes següent al dipòsit de la declaració d'acceptació.

De conformitat amb l'article 45 del Conveni, el Ministeri d'Afers Exteriors del Regne dels Països Baixos va enviar, en relació als països que han emès la declaració d'acceptació de l'adhesió del Principat d'Andorra, les notificacions següents:

Data notificació:	Declaració emesa per:	Data de la declaració:	Entrada en vigor:
28/06/2011	Israel	09/06/2011	01/09/2011
08/08/2011	Alemanya	30/06/2011	01/09/2011
	República Dominicana	12/07/2011	01/10/2011
	Finlàndia	13/07/2011	01/10/2011
	Argentina	20/07/2011	01/10/2011
	Letònia	21/07/2011	01/10/2011
09/09/2011	Bèlgica	19/08/2011	01/11/2011
	Ucraïna	05/09/2011	01/12/2011
20/10/2011	Estònia	08/09/2011	01/12/2011
	República Eslovaca	21/09/2011	01/12/2011
	França	05/10/2011	01/01/2012
07/12/2011	Suïssa	17/10/2011	01/01/2012
	Nova Zelanda	08/11/2011	01/02/2012
	Xina (regió de Macau)	23/11/2011	01/02/2012
23/03/2012	República Txeca	20/01/2012	01/04/2012
30/08/2012	Itàlia	04/06/2012	01/09/2012
	Espanya	21/08/2012	01/11/2012
31/05/2013	Lituània	22/03/2013	01/06/2013
	Sèrbia	28/03/2013	01/06/2013
	Seychelles	16/04/2013	01/07/2013
	Irlanda	24/04/2013	01/07/2013
26/07/2013	Noruega	06/05/2013	01/08/2013
	Salvador	29/05/2013	01/08/2013
30/09/2013	Brasil	06/08/2013	01/11/2013
	Mèxic	06/08/2013	01/11/2013
28/11/2013	Armènia	16/09/2013	01/12/2013
	Xile	16/09/2013	01/12/2013
	Mònaco	24/09/2013	01/12/2013
	Equador	11/10/2013	01/01/2014
	Moldàvia	22/10/2013	01/01/2014
31/01/2014	Xina (regió de Hong Kong)	05/11/2013	01/02/2014
31/01/2014	Bòsnia i Hercegovina	14/11/2013	01/02/2014
31/01/2014	Uzbekistan	25/11/2013	01/02/2014
31/01/2014	Gabon	02/12/2013	01/03/2014
17/02/2014	Paraguai	03/01/2014	01/04/2014
17/02/2014	Japó	24/01/2014	01/04/2014
24/04/2014	Bielorússia	17/02/2014	01/05/2014
29/10/2014	Canadà	17/10/2014	01/01/2015
22/01/2015	Veneçuela	28/11/2014	01/02/2015

El Principat d'Andorra ha acceptat, de conformitat amb l'article 25 de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'estat en matèria de tractats, de 1996, les adhesions dels països següents:

Data notificació:	Declaració emesa per:	Data de la declaració:	Entrada en vigor:
26/07/2013	Lesotho	13/05/2013	01/08/2103
	República de Corea	13/05/2013	01/08/2013
	Rússia	13/05/2013	01/08/2013

I.3 DRET PENAL

RENOVACIÓ DE LES RESERVES ALS ARTICLES 7, 8 I 12 DEL CONVENI PENAL SOBRE LA CORRUPCIÓ

Renovació: 1 de març de 2015 a 1 de març de 2018

El Conveni penal sobre corrupció, va ser publicat al Recull 2008-2009, pàgina 249.

El Conveni penal sobre la corrupció, fet a Estrasburg el 27 de gener de 1999, va entrar en vigor a Andorra l'1 de setembre del 2008.

D'acord amb l'apartat 1 de l'article 25 de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de tractats, de 19 de desembre de 1996, el Govern en la sessió de l'1 d'octubre del 2014 va acordar aprovar la renovació de les dues reserves actualment vigents per Andorra al Conveni penal sobre la corrupció, concretament les reserves als articles 7, 8 i 12.

D'acord amb l'apartat 2 del mateix article 25 de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de tractats, el Govern ho va comunicar als coprínceps i al Consell General sense que hi hagin expressat oposició.

L'article 38 del Conveni disposa que les declaracions establertes a l'article 37 són vàlides durant 3 anys a comptar del primer dia de l'entrada en vigor del Conveni, i poden ser renovades per períodes de la mateixa durada.

El període de validesa de les reserves actualment vigents en relació al Conveni penal sobre la corrupció va finalitzar el dia 1 de març del 2015 i la renovació de les reserves es va notificar al secretari general del Consell d'Europa tres mesos abans de la data d'expiració.

El text de les reserves renovades és el següent:

“De conformitat amb l'article 37, apartat 1 del Conveni, el Principat d'Andorra declara que qualificarà els actes a què fan referència els articles 7 i 8 com a delictes penals, de conformitat amb el seu dret intern, únicament si entren en el marc d'una de les definicions de delictes penals establerts pel Codi penal del Principat d'Andorra.”

“De conformitat amb l'article 37, apartat 1 del Conveni, el Principat d'Andorra es reserva el dret de no qualificar de delicte penal els actes a què fa referència l'article 12, quan només es donin en grau de temptativa, de conformitat amb el seu dret intern.”

I.4 ORGANISMES INTERNACIONALS DELS QUALS ANDORRA ÉS ESTAT MEMEBRE

ACCEPTACIÓ DE LES ESMENES ALS ARTICLES 1, 4, 5, 6, 7, 9, 14 I 22 DELS ESTATUTS DE L'OMT I ALS APARTATS 4 I 14 DE LES REGLES DE FINANÇAMENT*

ESMENA A L'APARTAT 4 DE LES REGLES DE FINANÇAMENT

SEÛL I OSAKA,
DEL 24 AL 29 DE SETEMBRE DE 2001

ESMENES ALS ARTICLES 1, 4, 5, 6, 7, 9, 14 I 22 DELS ESTATUTS DE L'OMT I L'APARTAT 14 DE LES REGLES DE FINANÇAMENT

DAKAR, NOVEMBRE I DESEMBRE DE 2005

Acceptació: 24 de setembre de 2014

*El nom complet és “Acceptació de les esmenes als articles 1, 4, 5, 6, 7, 9, 14 i 22 dels Estatuts de l’OMT i als apartats 4 i 14 de les Regles de finançament contingudes a l’annex dels Estatuts”

Els Estatuts de l’Organització Mundial del Turisme (OMT) van ser publicats al Volum 1, pàgina 213.

En la catorzena sessió de l'Assemblea General de l'Organització Mundial del Turisme que va tenir lloc del 24 al 29 de setembre del 2001 a Seül i Osaka, es va adoptar la resolució A/RES/422(XIV), que modificava l'apartat 4 de les Regles de finançament contingudes a l'annex dels Estatuts.

En la setzena sessió de l'Assemblea General de l'Organització Mundial del Turisme que va tenir lloc durant els mesos de novembre i desembre del 2005 a Dakar, es va adoptar la resolució A/RES/511(XVI), que establia l'esmena als articles 1, 4, 5, 6, 7, 9, 14 i 22 dels estatuts, així com l'apartat 14 de les Regles de finançament contingudes a l'annex dels Estatuts.

El Govern, en la sessió del 23 de juliol del 2014, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 25 de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de Tractats, del 19 de desembre de 1996, va aprovar l'acceptació de les esmenes als articles 1, 4, 5, 6, 7, 9, 14 i 22 dels Estatuts de l'OMT i als apartats 4 i 14 de les Regles de finançament contingudes a l'annex dels Estatuts.

En virtut de l'article 33 dels Estatuts, les modificacions entren en vigor per a tots els membres, quan dos terços dels Estats membres hagin notificat al Govern dispositari llur aprovació a l'esmentada esmena.

Esmena a l'article 1 dels Estatuts de l'Organització Mundial del Turisme

Substituir el text anterior pel següent:

Article 1

«L'Organització Mundial del Turisme, en endavant anomenada "l'Organització", és una organització de caràcter intergovernamental i té la qualitat d'organisme especialitzat de les Nacions Unides».

Esmena a l'article 4 dels Estatuts de l'Organització Mundial del Turisme

Substituir el text anterior pel següent:

Article 4

«La qualitat de membre de l'Organització és accessible:

- a) als Membres Efectius, i
- b) als Membres Associats».

Esmena a l'article 5 dels Estatuts de l'Organització Mundial del Turisme

Substituir el text anterior pel següent:

Article 5

«1. La qualitat de Membre Efectiu de l'Organització és accessible a tots els Estats sobirans membres de l'Organització de les Nacions Unides.

2. Aquests Estats podran adquirir la qualitat de Membres Efectius de l'Organització si la seva candidatura és aprovada per l'Assemblea General per la majoria dels dos terços dels Membres Efectius presents i votants sempre que la majoria esmentada compregui la majoria dels Membres Efectius de l'Organització.

3. Quan un Estat s'hagi retirat de l'Organització, de conformitat amb les disposicions de l'article 35, té dret a recuperar la qualitat de Membre Efectiu de l'Organització, sense necessitat de cap votació, si adopta els Estatuts de l'Organització mitjançant una declaració formal i accepta les obligacions inherents a la qualitat de Membre».

Esmena a l'article 6 dels Estatuts de l'Organització Mundial del Turisme

Substituir el text anterior pel següent:

Article 6

«1. Els territoris que gaudeixin de la qualitat de Membre Associat a la data del 24 d'octubre del 2003 conservaran l'estatus, els drets i les obligacions que els corresponguin en aquella data. La llista d'aquests territoris figura en un annex a aquests Estatuts.

2. Els territoris que gaudeixin de la qualitat d'Afiliats fins a la data d'entrada en vigor de la modificació dels Estatuts adoptada el 29 de novembre del 2005 adquiriran la qualitat de Membres Associats de ple dret.

3. La qualitat de Membre Associat de l'Organització serà accessible a les organitzacions intergovernamentals i no governamentals, als organismes de gestió turística sense competències polítiques i dependents d'entitats territorials, a les organitzacions professionals, als sindicals i a les institucions universitàries, d'educació, de formació professional i d'investigació, així com a les empreses comercials i associacions les activitats de les quals estiguin relacionades amb els objectius de l'Organització o siguin de la seva competència. La participació dels Membres Associats en les activitats de l'Organització serà de caràcter tècnic, i la facultat de decidir i de votar serà prerrogativa exclusiva dels Membres Efectius.

4. Aquestes entitats podran adquirir la qualitat de Membre Associat de l'Organització amb la condició que la seva candidatura a la qualitat de Membre sigui presentada per escrit al Secretari General i aprovada per l'Assemblea General per la majoria dels dos terços dels Membres Efectius presents i votants sempre que l'esmentada majoria compregui la majoria dels Membres Efectius de l'Organització. Exceptuant les organitzacions internacionals, la candidatura de les entitats esmentades a l'apartat 3 d'aquest article ha de ser presentada per l'Estat sota la jurisdicció del qual es trobi la seva seu.

5. L'Assemblea General s'abstindrà de considerar les candidatures d'aquestes darreres entitats quan la seva seu estigui en un territori que sigui objecte de litigi, de sobirania o de qualsevol altre tipus, sotmès a les Nacions Unides, o quan la seva activitat es vinculi amb l'esmentat territori, a menys que cap Membre Executiu s'oposi a la presentació de la candidatura d'aquesta entitat ni al seu ingrés dins l'Organització».

Esmena a l'article 7 dels Estatuts de l'Organització Mundial del Turisme

Substituir el text anterior pel següent:

Article 7

«1. Es constitueix un Comitè de Membres Associats que establirà el seu propi reglament, subjecte a l'aprovació de l'Assemblea per la majoria dels dos terços dels Membres Efectius presents i votants sempre que l'esmentada majoria compregui la majoria dels Membres Efectius de l'Organització. El Comitè podrà ser representat en les reunions dels òrgans de l'Organització.

2. El Comitè de Membres Associats estarà integrat per tres col·lectius:

- a) el col·lectiu dels destins, que reunirà els organismes de gestió turística, sense competències polítiques, i dependents d'entitats territorials;
- b) el col·lectiu d'educació, que reunirà les institucions universitàries i d'educació, de formació professional i d'investigació, i
- c) el col·lectiu professional, que reunirà tots els altres Membres Associats.

Les organitzacions intergovernamentals i no governamentals participaran en aquell o aquells dels tres col·lectius que corresponguin a les seves competències».

Esmena a l'article 9 dels Estatuts de l'Organització Mundial del Turisme

Substituir el text anterior pel següent:

Article 9

«1. L'Assemblea és l'òrgan suprem de l'Organització i es compon dels delegats representants dels Membres Efectius.

2. En les reunions de l'Assemblea, cada Membre Efectiu està representat, com a màxim, per cinc delegats, d'entre els quals designa un cap de delegació.

3. Els Membres Associats que tinguessin aquesta qualitat el 24 d'octubre del 2003, i la llista dels quals es troba en annex a aquests Estatuts, poden estar representats, com a màxim, per cinc delegats, d'entre els quals es designa un cap de delegació. Aquests delegats participen, sense dret a vot, en els treballs de l'Assemblea. Tenen dret a fer ús de la paraula, però no participaran en la presa de decisions.

4. El Comitè de Membres Associats pot designar tres portaveus que representaran respectivament el col·lectiu dels destins, el col·lectiu professional i el col·lectiu d'educació, i participaran, sense dret a vot, en els treballs de l'Assemblea. Cada Membre Associat pot nomenar un observador que assisteixi als treballs de l'Assemblea».

Esmena a l'article 14 dels Estatuts de l'Organització Mundial del Turisme

Substituir el text anterior pel següent:

Article 14

«1. El Consell es compon dels Membres Efectius elegits per l'Assemblea a raó d'un Membre per cinc Membres Efectius, de conformitat amb el reglament establert per l'Assemblea i amb la finalitat d'assolir una distribució geogràfica justa i equitativa.

2. Els Membres Associats que tinguessin aquesta qualitat el 24 d'octubre del 2003 tenen un portaveu que participa en els treballs del Consell sense dret a vot. Aquest portaveu no intervé en la presa de decisions.

3. Els tres portaveus del Comitè dels Membres Associats participen sense dret a vot en els treballs del Consell. No intervenen en la presa de decisions».

Esmena a l'article 22 dels Estatuts de l'Organització Mundial del Turisme

Substituir el text anterior pel següent:

Article 22

«Amb la recomanació prèvia del Consell, el Secretari general és nomenat per

un període de quatre anys per una majoria de dos terços dels Membres Efectius presents i votants. El seu mandat pot ser renovat una única vegada».

Esmena a l'apartat 4 de les Regles de finançament

Substituir el text anterior pel següent:

4

«El pressupost es formula en euros. La moneda de pagament de les contribucions dels Membres és l'euro o qualsevol altra moneda o combinacions de monedes que estipuli l'Assemblea. Ara bé, el Secretari General pot acceptar altres monedes per al pagament de les cotitzacions de Membres fins al total que autoritzi l'Assemblea».

S'aplica provisionalment a l'espera de la seva entrada en vigor.

Esmena a l'apartat 14 de les Regles de finançament

Substituir el text anterior pel següent:

14

«En calcular les contribucions dels Membres Associats es prenen en consideració els diversos requisits de la seva qualitat de Membre, i també els drets limitats de què gaudeixen en l'Organització».

II. TRACTATS BILATERALS

II.1 FISCALITAT

**ENTRADA EN VIGOR
DE L'ACORD ENTRE EL
PRINCIPAT D'ANDORRA
I LA REPÚBLICA TXECA
PER A L'INTERCANVI
D'INFORMACIÓ EN
MATÈRIA FISCAL**

Entrada en vigor: 5 de juny de 2014

L'Acord entre el Principat d'Andorra i la República Txeca per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal va ser publicat al Recull 2013, pàgina 81.

L'Acord entre el Principat d'Andorra i la República Txeca per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal, signat a Madrid el dia 11 de juny del 2013 i publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, núm. 51, de data 30 d'octubre del 2013.

L'article 15 de l'Acord disposa l'entrada en vigor trenta dies després de la recepció de la darrera notificació.

El Ministeri d'Afers Exteriors d'Andorra va dipositar l'instrument de ratificació el 27 de gener del 2014.

L'Ambaixada de la República Txeca va notificar per nota verbal del 30 d'abril del 2014 que el govern txec ha complert amb tots els procediments legals necessaris per a l'entrada en vigor de l'Acord entre el Principat d'Andorra i la República Txeca per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal. La nota verbal va arribar al Ministeri d'Afers Exteriors d'Andorra el 6 de maig del 2014.

En conseqüència l'Acord entre el Principat d'Andorra i la República Txeca per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal va entrar en vigor el 5 de juny del 2014.

**ENTRADA EN VIGOR
DE L'ACORD ENTRE
EL GOVERN DEL
PRINCIPAT D'ANDORRA
I EL GOVERN DEL
REGNE DE BÈLGICA
PER A L'INTERCANVI
D'INFORMACIÓ EN
MATÈRIA FISCAL**

Entrada en vigor: 13 de gener de 2015

L'Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern del Regne de Bèlgica per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal va ser publicat al Recull 2010, pàgina 193.

L'Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern del Regne de Bèlgica per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal, signat a Brussel·les el dia 23 d'octubre del 2009 i publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, núm. 32, de data 9 de juny del 2010.

L'article 11 de l'Acord disposa que cada part notifica a l'altra el compliment dels procediments establerts per la seva legislació pel que fa a l'entrada en vigor de l'esmentat Acord, i que aquest entrarà en vigor a la data de la segona de les notificacions.

El Ministeri d'Afers Exteriors d'Andorra va dipositar l'instrument de ratificació el 7 de desembre de 2010.

L'Ambaixada del Regne de Bèlgica va notificar per nota verbal del 13 de gener del 2015 que el Govern Belga ha complert amb tots els procediments legals necessaris per a l'entrada en vigor de l'Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern del Regne de Bèlgica per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal.

En conseqüència l'Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern del Regne de Bèlgica per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal va entrar en vigor el 13 de gener del 2015.

III. RELACIONS AMB LA UNIÓ EUROPEA

**MODIFICACIÓ DE
L'ANNEX DE L'ACORD
MONETARI ENTRE EL
PRINCIPAT D'ANDORRA
I LA UNIÓ EUROPEA**

Data efecte: 19 de març de 2014

L'Acord monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea, va ser publicat al Recull 2011, pàgina 145.

L'Acord monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea, signat a Brussel·les el 30 de juny del 2011 és vigent a Andorra des de l'1 d'abril del 2012.

L'article 8 de l'Acord preveu el procediment per a la modificació d'aquest annex.

La Comissió europea va comunicar l'11 de juny del 2013, en reunió del Comitè mixt creat per l'Acord monetari, la modificació de l'annex.

El Diari Oficial de la Unió Europea ha publicat el 12 de març del 2014 la decisió de la Comissió del 6 de març del 2014 per la qual s'actualitza l'annex de l'Acord monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea, signat a Brussel·les el 30 de juny del 2011.

LA MODIFICACIÓ DE L'ANNEX DE L'ACORD MONETARI ENTRE EL PRINCIPAT D'ANDORRA I LA UNIÓ EUROPEA DIU EL SEGÜENT:

Actes jurídics que cal aplicar

PREVENCIÓ DEL BLANQUEIG DE CAPITAL	Termini per a l'aplicació
<p>Directiva 2005/60/CE del Parlament Europeu i del Consell del 26 d'octubre del 2005 relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capital i el finançament del terrorisme, JO L 309 del 25.11.2005, p. 15-36.</p> <p><i>Modificada per:</i></p> <p>Directiva 2007/64/CE del Parlament Europeu i del Consell del 13 de novembre del 2007 relativa als serveis de pagament al mercat interior, que modifica les directives 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE, així com 2006/48/CE i que deroga la directiva 97/5/CE, JO L 319 del 5.12.2007, p. 1-36.</p> <p>Directiva 2008/20/CE del Parlament Europeu i del Consell de l'11 de març del 2008 que modifica la directiva 2005/60/CE relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capital i el finançament del terrorisme, pel que fa a les competències d'execució atorgades a la Comissió, JO L 76 del 19.3.2008, p. 46-47.</p>	30/09/2013

Directiva 2009/110/CE del Parlament Europeu i del Consell del 16 de setembre del 2009 relativa a l'accés a l'activitat de les entitats de diner electrònic i el seu exercici així com la supervisió cautelar d'aquests establiments, que modifica les directives 2005/60/CE i 2006/48/CE i que deroga la directiva 2000/46/CE, JO L 267 del 10.10.2009, p. 7-17.

Directiva 2010/78/UE del Parlament Europeu i del Consell del 24 de novembre del 2010 que modifica les directives 98/26/CE, 2002/87/CE, 2003/6/CE, 2003/41/CE, 2003/71/CE, 2004/39/CE, 2004/109/CE, 2005/60/CE, 2006/48/CE, 2006/49/CE i 2009/65/CE pel que fa a les competències de l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Bancària Europea), l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Europea d'Assegurances i de Pensions de Jubilació) i l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Europea dels Mercats Financers), JO L 331 del 15.12.2010, p. 120.

Completada per:

Decisió 2007/845/JAI del Consell del 6 de desembre del 2007 relativa a la cooperació entre les oficines de recuperació d'actius dels estats membres en matèria de descobriment i d'identificació dels productes del crim o d'altres béns relacionats amb el crim, JO L 332 del 18.12.2007, p. 103-105.

Directiva 2006/70/CE de la Comissió de l'1 d'agost del 2006 per la qual s'estableixen mesures d'aplicació de la directiva 2005/60/CE del Parlament Europeu i del Consell pel que fa a la definició de les persones políticament exposades i de les condicions tècniques d'aplicació d'obligacions simplificades de control de la clientela així com l'exempció per motiu d'una activitat financera exercida a títol ocasional o a una escala molt limitada, JO L 214 del 4.8.2006, p. 29-34.

Reglament (CE) núm. 1781/2006 del Parlament Europeu i del Consell del 15 de novembre del 2006 relatiu a les

<p>informacions sobre els ordenants que acompanyen les transferències de fons, JO L 345 del 8.12.2006, p. 1-9.</p> <p>Rectificació al Reglament (CE) núm. 1781/2006 del Parlament Europeu i del Consell del 15 de novembre del 2006 relatiu a les informacions sobre els ordenants que acompanyen les transferències de fons, JO L 323 del 8.12.2007, p. 59.</p> <p>Reglament (CE) núm. 1889/2005 del Parlament Europeu i del Consell del 26 d'octubre del 2005 relatiu als controls del diner en efectiu que entra o surt de la Comunitat, JO L 309 del 25.11.2005, p. 9-12.</p> <p>Decisió marc 2001/500/JAI del Consell del 26 de juny del 2001 relativa al blanqueig de capital, la identificació, el descobriment, la congelació o l'embargament i la confiscació dels instruments i dels productes del crim, JO L 182 del 5.7.2001, p. 1-2.</p> <p>Decisió del Consell 2000/642/JAI del 17 d'octubre del 2000 relativa a les modalitats de cooperació entre les unitats d'intel·ligència financera dels estats membres pel que fa a l'intercanvi d'informació, JO L 271 del 24.10.2000, p. 4-6.</p> <p>Decisió marc 2005/212/JAI del 24 de febrer del 2005 sobre la confiscació de procediments, mitjans i propietats relacionats amb el crim, JO L 68 del 15.3.2005, p. 49.</p>	<p>31/03/2015</p>
<p>PREVENCIÓ DEL FRAU I DE LA FALSIFICACIÓ</p>	
<p>Reglament (CE) núm. 1338/2001 del Consell del 28 de juny del 2001 que defineix les mesures necessàries per a la protecció de l'euro contra la falsificació de moneda, JO L 181 del 4.7.2001, p. 6-10.</p> <p><i>Modificat per:</i></p> <p>Reglament (CE) núm. 44/2009 del Consell del 18 de desembre del 2008 que modifica el reglament (CE) núm. 1338/2001 que defineix les mesures necessàries per a la</p>	<p>30/09/2013</p>

protecció de l'euro contra la falsificació de moneda, JO L 17 del 22.1.2009, p. 1-3.

Decisió del Consell 2003/861/CE del 8 de desembre del 2003 relativa a l'anàlisi i a la cooperació en relació a les monedes d'euro falses, JO L 325 del 12.12.2003, p. 44.

Reglament (CE) núm. 2182/2004 del Consell del 6 de desembre del 2004 relatiu a les medalles i fitxes similars a les monedes d'euro, JO L 373 del 21.12.2004, p. 1-6.

Modificat per:

Reglament (CE) núm. 46/2009 del Consell del 18 de desembre del 2008 que modifica el reglament (CE) núm. 2182/2004 sobre les medalles i fitxes similars a les monedes d'euro, JO L 17 del 22.1.2009, p. 5-6.

Decisió marc 2000/383/JAI del Consell del 29 de maig del 2000 destinada a reforçar mitjançant sancions penals i altres la protecció contra la falsificació de moneda amb l'objectiu de la posada en circulació de l'euro, JO L 140 del 14.6.2000, p. 1-3.

Modificada per:

Decisió marc 2001/888/JAI del Consell del 6 de desembre del 2001 que modifica la decisió marc 2000/383/JAI destinada a reforçar mitjançant sancions penals i altres la protecció contra la falsificació de moneda amb l'objectiu de la posada en circulació de l'euro; JO L 329 del 14.12.2001, p. 3.

Decisió del Consell 2009/371/JAI del 6 d'abril del 2009 que crea l'Oficina Europea de Policia (Europol) JO L 121, del 15.5.2009, p. 37-66.

Decisió 2001/923/CE del Consell del 17 de desembre del 2001 que estableix un programa d'acció en matèria d'intercanvis, d'assistència i de formació per a la protecció de l'euro contra la falsificació de moneda (programa Pericles), JO L 339 del 21.12.2001, p. 50-54.

<p><i>Modificada per:</i></p> <p>Decisió del Consell 2006/75/EC del 30 de gener del 2006 que modifica i prorroga la decisió 2001/923/CE que estableix un programa d'acció en matèria d'intercanvis, d'assistència i de formació per a la protecció de l'euro contra la falsificació de moneda (programa Pericles), JO L 36 del 8.2.2006, p. 40-41.</p> <p>Decisió del Consell 2006/849/CE del 20 de novembre del 2006 que modifica i prorroga la decisió 2001/923/CE que estableix un programa d'acció en matèria d'intercanvis, d'assistència i de formació per a la protecció de l'euro contra la falsificació de moneda (programa Pericles), JO L 330 del 28.11.2006, p. 28-29.</p> <p><i>Completada per:</i></p> <p>Decisió 2001/887/JAI del Consell del 6 de desembre del 2001 relativa a la protecció de l'euro contra la falsificació de moneda, JO L 329 del 14.12.2001, p. 1-2.</p> <p>Decisió marc 2001/413/JAI del Consell del 28 de maig del 2001 relativa a la lluita contra el frau i la falsificació de mitjans de pagament altres que l'efectiu, JO L 149 del 2.6.2001, p. 1-4.</p> <p>Decisió del Banc Central Europeu BCE/2010/14 del 16 de setembre del 2010 relativa a la verificació de l'autenticitat i de la qualitat així com a la posada en circulació dels bitllets d'euro, 2010/597/UE, JO L 267 del 9.10.2010, p. 1-20.</p> <p><i>Modificada per:</i></p> <p>Decisió del Banc Central Europeu BCE/2012/19 del 7 de setembre del 2012 que modifica la Decisió BCE/2010/14 relativa a la verificació de l'autenticitat i de la qualitat així com a la posada en circulació dels bitllets d'euro (2012/507/UE), JO L 253 del 20.9.2012, p. 19.</p>	<p>30/09/2014</p>
---	-------------------

NORMES SOBRE ELS BITLLETS I LES MONEDES D'EUROS	
<p>Reglament (UE) núm. 651/2012 del Parlament Europeu i del Consell del 4 de juliol del 2012 relatiu a l'emissió de monedes d'euro, JO L 201 del 27.7.2012, p. 135.</p>	30/09/2014
<p>Reglament (CE) núm. 975/98 del Consell del 3 de maig de 1998 sobre els valors unitaris i les especificacions tècniques de les monedes encunyades d'euro destinades a la circulació, JO L 139 de l'11.5.1998, p. 6-8.</p>	31/03/2013
<p><i>Modificat per:</i></p>	
<p>Reglament (CE) núm. 423/99 del Consell del 22 de febrer de 1999 sobre els valors unitaris i les especificacions tècniques de les monedes encunyades d'euro destinades a la circulació, JO L 052 del 27.2.1999, p. 2-3.</p>	30/09/2014
<p>Reglament (CE) núm. 566/2012 del 18 de juny del 2012 que modifica el Reglament (CE) núm. 975/98 sobre els valors unitaris i les especificacions tècniques de les monedes encunyades d'euro destinades a la circulació, JO L 169 del 29 de juny del 2012, p. 8.</p>	
<p>Conclusions del Consell del 10 de maig de 1999 sobre el sistema de gestió de qualitat per les monedes d'euro.</p>	31/03/2013
<p>Conclusions del Consell del 23 de novembre de 1998 i del 5 de novembre del 2002 sobre les peces de moneda de col·lecció.</p>	
<p>Recomanació de la Comissió 2009/23/EC del 19 de desembre del 2008 sobre les orientacions comunes per a les cares nacionals i l'emissió de monedes d'euro destinades a la circulació (C(2008) 8625), JO L 009 del 14.01.2009, p. 52.</p>	
<p>Comunicació de la Comissió 2001/C 318/03 del 22 d'octubre del 2001 sobre la protecció dels drets d'autor de la concepció de les cares comunes de les monedes d'euro (C(2001)600 final), JO C 318 del 13.11.2001, p. 3-4.</p>	

<p>Reglament (UE) núm. 1210/2010 del Parlament Europeu i del Consell del 15 de desembre del 2010 relatiu a l'autenticació de les monedes d'euro i el tractament de les monedes d'euro no vàlides per a la circulació, JO L 339 del 22.12.2010, p. 1.</p>	
<p>Orientació del Banc Central Europeu BCE/2003/5 del 20 de març del 2003 relativa a les mesures aplicables a les reproduccions irregulars de bitllets d'euro i a l'intercanvi i la retirada de bitllets d'euro, JO L 78 del 25.3.2003, p. 20-22.</p>	
<p><i>Modificada per:</i></p>	
<p>Orientació del Banc Central Europeu del 19 d'abril del 2013 que modifica l'orientació BCE/2003/5 relativa a les mesures aplicables a les reproduccions irregulars de bitllets d'euro i a l'intercanvi i la retirada de bitllets d'euro (BCE/2013/11), JO L 118 del 30 d'abril del 2013, p. 43.</p>	30/09/2014
<p>Decisió del Banc Central Europeu BCE/2003/4, del 20 de març del 2003 relativa als valors unitaris, les especificacions, la reproducció, l'intercanvi i la retirada de bitllets d'euro, JO L 78 del 25.3.2003, p. 16-19.</p>	31/03/2013
<p><i>Modificada per:</i></p>	
<p>Decisió del BCE del 19 d'abril del 2013 relativa als valors unitaris, les especificacions, la reproducció, l'intercanvi i la retirada de bitllets d'euro (BCE/2013/10), JO L 118 del 30 d'abril del 2013, p. 37.</p>	30/09/2014
<p>Reglament (UE) núm. 1214/2011 del Parlament Europeu i del Consell del 16 de novembre del 2011 sobre el transport professional per carretera d'euros entre Estats membres de la zona euro JO L 316 del 29 de novembre del 2011, p. 1.</p>	31/03/2015
<p>Reglament (CE) núm. 2532/98 del Consell relatiu a la possibilitat del Banc Central Europeu d'imposar sancions, JO L 318 del 27 de novembre del 1998, p. 4-7.</p>	30/09/2014

LEGISLACIÓ EN MATÈRIA BANCÀRIA I FINANCERA	
<p>Directiva 2013/36/UE del Parlament Europeu i del Consell del 26 de juny del 2013 sobre l'accés a l'activitat de les institucions de crèdit i a la supervisió prudencial de les institucions de crèdit i de les empreses d'inversió, que modifica la Directiva 2002/87/CE i deroga les Directives 2006/48/CE i 2006/49/CE, JO L 176 del 27 de juny del 2013, p. 338.</p> <p>Rectificació de la Directiva 2013/36/UE del Parlament Europeu i del Consell del 26 de juny del 2013 sobre l'accés a l'activitat de les institucions de crèdit i a la supervisió prudencial de les institucions de crèdit i de les empreses d'inversió, que modifica la Directiva 2002/87/CE i deroga les Directives 2006/48/CE i 2006/49/CE, JO L 208 del 2.8.2013, p. 73.</p> <p>Reglament (UE) núm. 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell del 26 de juny del 2013 relatiu als requisits prudencials per a les institucions de crèdit i les empreses d'inversió i que modifica el Reglament (UE) núm. 648/2012, JO L 176 del 27 de juliol del 2013, p. 1.</p> <p>Rectificació del Reglament (UE) núm. 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell del 26 de juny del 2013 relatiu als requisits prudencials per a les institucions de crèdit i les empreses d'inversió i que modifica el Reglament (UE) núm. 648/2012, JO L 208 del 2.8.2013, p. 68-72.</p>	<p>30/09/2017</p>
<p>Directiva 2009/110/CE del Parlament Europeu i del Consell del 16 de setembre del 2009 relativa a l'accés a l'activitat de les entitats de diner electrònic i el seu exercici així com a la supervisió cautelar d'aquests establiments, que modifica les directives 2005/60/CE i 2006/48/CE i que deroga la directiva 2000/46/CE, JO L 26 del 17.11.2009, p. 97.</p> <p>Directiva 2007/64/CE del Parlament Europeu i del Consell del 13 de novembre del 2007 relativa als serveis de pagament en el mercat interior, que modifica les directives 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE així com 2006/48/CE,</p>	<p>31/03/2016</p>

i que deroga la directiva 97/5/CE, JO L 319 del 5.12.2007, p. 1-36.

Rectificació de la directiva 2007/64/CE del Parlament Europeu i del Consell del 13 de novembre del 2007 relativa als serveis de pagament en el mercat interior, que modifica les directives 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE així com 2006/48/CE, i que deroga la directiva 97/5/CE, JO L 187 del 18.7.2009, p. 5.

Modificada per:

Directiva 2009/111/CE del Parlament Europeu i del Consell del 16 de setembre del 2009 que modifica les directives 2006/48/CE, 2006/49/CE i 2007/64/CE pel que fa als bancs afiliats a institucions centrals, a determinats elements dels fons propis, als grans riscos, al règim de supervisió i a la gestió de crisis, JO L 302 del 17.11.2009, p. 97.

Directiva 86/635/CEE del Consell del 8 de desembre de 1986 relativa als comptes anuals i als comptes consolidats dels bancs i altres institucions financeres, JO L 372 del 31.12.1986, p. 1-17.

Modificada per:

Directiva 2001/65/CE del Parlament Europeu i del Consell del 27 de setembre del 2001 que modifica les directives 78/660/CEE, 83/349/CEE i 86/635/CEE pel que fa a les normes d'avaluació aplicables als comptes anuals i als comptes consolidats de certes categories de societats, així com dels bancs i altres establiments financers, JO L 28 del 27.10.2001, p. 28-32.

Directiva 2003/51/CE del Parlament Europeu i del Consell del 18 de juny del 2003 que modifica les directives 78/660/CEE, 83/349/CEE, 86/635/CEE i 91/674/CEE del Consell relativa als comptes anuals i als comptes consolidats de certes categories de societats, dels bancs i altres establiments financers i entitats assegurades, JO L 178 del 17.7.2003, p. 16-22.

<p>Directiva 2006/46/CE del Parlament Europeu i del Consell del 14 de juny del 2006 que modifica les directives del Consell 78/660/CEE relativa als comptes anuals de certes categories de societats, 83/349/CEE relativa als comptes consolidats, 86/635/CEE relativa als comptes anuals i els altres comptes consolidats dels bancs i altres establiments financers, i 91/674/CEE relativa als comptes anuals i els comptes consolidats de les entitats assegurades, JO L 22 del 16.8.2006, p. 1-7.</p> <p>Directiva 94/19/CE del Parlament Europeu i del Consell del 30 de maig de 1994 relativa als sistemes de garantia de dipòsits, JO L 135 del 31.5.1994, p. 5-14.</p> <p><i>Modificada per:</i></p> <p>Directiva 2005/1/CE del Parlament Europeu i del Consell del 9 de març del 2005 que modifica les directives 73/239/CEE, 85/611/CEE, 91/675/CEE, 92/49/CEE i 93/6/CEE del Consell així com les directives 94/19/CE, 98/78/CE, 2000/12/CE, 2001/34/CE, 2002/83/CE i 2002/87/CE amb la finalitat d'organitzar els comitès competents en matèria de serveis d'acord amb una nova estructura, JO L 79 del 24.3.2005, p. 9-17.</p> <p>Directiva 2009/14/CE del Parlament Europeu i del Consell de l'11 de març del 2009 que modifica la directiva 94/19/CE relativa als sistemes de garantia de dipòsit pel que fa al nivell de garantia i al termini de reemborsament relativa als sistemes de garantia de dipòsits pel que fa al nivell de cobertura i de retard del pagament, JO L 68 del 13.3.2009, p. 3-7.</p> <p>Reglament (UE) núm. 648/2012 del Parlament Europeu i del Consell del 4 de juliol del 2012 relatiu als derivats extraborsaris (OTC), les entitats de contrapartida central i els registres d'operacions (text pertinent a efectes de l'EEE) JO L 201 del 27 de juliol del 2012, p. 1.</p>	<p>30/09/2019</p>
--	-------------------

Completat per:

Reglament delegat (UE) núm. 148/2013 de la Comissió del 19 de desembre del 2012 que completa el Reglament (UE) núm. 648/2012 del Parlament Europeu i del Consell relatiu als derivats extraborsaris (OTC), les entitats de contrapartida central i els registres d'operacions en relació a les normes tècniques de regulació sobre els elements mínims de les dades que cal notificar als registres d'operacions, JO L 52 del 23 de febrer del 2013, p. 1-10.

Reglament delegat (UE) núm. 149/2013 de la Comissió del 19 de desembre del 2012 que completa el Reglament (UE) núm. 648/2012 del Parlament Europeu i del Consell relatiu a les normes tècniques de regulació relatives als acords de compensació indirecta, la obligació de compensació, el registre públic, l'accés a la plataforma de negociació, les contrapartides no financeres i les tècniques de la reducció del risc aplicables als contractes de derivats extraborsaris no compensats per una entitat de contrapartida central, JO L 52 del 23 de febrer del 2013, p. 11-24.

Reglament delegat (UE) núm. 150/2013 de la Comissió del 19 de desembre del 2012 que completa el Reglament (UE) núm. 648/2012 del Parlament Europeu i del Consell relatiu als derivats extraborsaris (OTC), les entitats de contrapartida central i els registres d'operacions en relació a les normes tècniques de regulació que especifiquen els detalls per sol·licitar la inscripció com a registre d'operacions, JO L 52 del 23 de febrer del 2013, p. 25-32.

Reglament delegat (UE) núm. 151/2013 de la Comissió del 19 de desembre del 2012 que completa el Reglament (UE) núm. 648/2012 del Parlament Europeu i del Consell relatiu als derivats extraborsaris (OTC), les entitats de contrapartida central i els registres d'operacions en relació a les normes tècniques de regulació que especifiquen les dades que els registres d'operacions hauran de publicar i mantenir disponibles i les normes operatives per

l'agregació i comparació de les dades i l'accés a aquestes JO L 52 del 23 de febrer del 2013, p. 32-36.

Reglament delegat (UE) núm. 152/2013 de la Comissió del 19 de desembre del 2012 que completa el Reglament (UE) núm. 648/2012 del Parlament Europeu i del Consell relatiu a les normes tècniques de regulació relatives als requisits de capital de les entitats de contrapartida central JO L 52 del 23 de febrer del 2013, p. 37-40.

Reglament delegat (UE) núm. 153/2013 de la Comissió del 19 de desembre del 2012 que completa el Reglament (UE) núm. 648/2012 del Parlament Europeu i del Consell relatiu a les normes tècniques de regulació relatives als requisits que han de complir les entitats de contrapartida central JO L 52 del 23 de febrer del 2013, p. 41-74.

Reglament d'execució (UE) núm. 1249/2012 de la Comissió del 19 de desembre del 2012 que estableix les normes tècniques d'execució relatives al format de la informació que han de conservar les entitats de contrapartida central, de conformitat amb el Reglament 648/2012 del Parlament Europeu i del Consell relatiu als derivats extraborsaris (OTC), les entitats de contrapartida central i els registres d'operacions JO L 352 del 21 de desembre del 2012, p. 32-39.

Reglament d'execució (UE) núm. 1248/2012 de la Comissió del 19 de desembre del 2012 que estableix les normes tècniques d'execució relatives al format de les sol·licituds d'inscripció dels registres d'operacions de conformitat amb el Reglament 648/2012 del Parlament Europeu i del Consell relatiu als derivats extraborsaris (OTC), les entitats de contrapartida central i els registres d'operacions JO L 352 del 21 de desembre del 2012, p. 30-31.

Reglament d'execució (UE) núm. 1247/2012 de la Comissió del 19 de desembre del 2012 que estableix les normes tècniques d'execució relatives al format i a la freqüència de les notificacions d'operacions als registres d'operacions de conformitat amb el Reglament 648/2012

<p>del Parlament Europeu i del Consell relatiu als derivats extraborsaris (OTC), les entitats de contrapartida central i els registres d'operacions JO L 352 del 21 de desembre del 2012, p. 20-29.</p> <p>Directiva 2001/24/CE del Parlament Europeu i del Consell del 4 d'abril del 2001 relativa al sanejament i la liquidació de les entitats de crèdit, JO L 125 del 5.5.2001, p. 15-23.</p> <p>Directiva 89/117/CEE del Consell del 13 de febrer de 1989 relativa a les obligacions en matèria de publicitat dels documents comptables de les sucursals, establertes en un Estat membre, d'establiments de crèdit i d'establiments financers que tinguin la seva seu social fora d'aquest Estat membre, JO L 44 del 16.2.1989, p. 40-42.</p> <p>Directiva 2002/87/CE del Parlament Europeu i del Consell del 16 de desembre del 2002 relativa a la supervisió addicional de les entitats de crèdit, les entitats asseguradores i les entitats d'inversió que formin part d'un conglomerat financer i que modifica les directives 73/239/CEE, 79/267/CEE, 92/49/CEE, 92/96/CEE, 93/6/CEE i 93/22/CEE, 98/78/CE i 2000/12/CE, JO L 35 de l'11.2.2003, p. 1-27.</p> <p><i>Modificada per:</i></p> <p>Directiva 2005/1/CE del Parlament Europeu i del Consell del 9 de març del 2005 que modifica les directives 73/239/CEE, 85/611/CEE, 91/675/CEE, 92/49/CEE i 93/6/CEE del Consell així com les directives 94/19/CE, 98/78/CE, 2000/12/CE, 2001/34/CE, 2002/83/CE i 2002/87/CE, amb la finalitat d'organitzar els comitès competents en matèria de serveis financers d'acord amb una nova estructura, JO L 79 del 24.3.2005, p. 9.</p> <p>Directiva 2008/25/CE del Parlament Europeu i del Consell de l'11 de març del 2008 que modifica la directiva 2002/87/CE relativa a la supervisió addicional de les entitats de crèdit, les entitats asseguradores i les entitats d'inversió que pertanyin a un conglomerat financer, pel que fa a les</p>	<p>31/03/2018</p>
---	-------------------

competències d'execució atorgades a la Comissió, JO L 81 del 20.3.2008, p. 40.

Directiva 2010/78/UE del Parlament Europeu i del Consell del 24 de novembre del 2010 que modifica les directives 98/26/CE, 2002/87/CE, 2003/6/CE, 2003/41/CE, 2003/71/CE, 2004/39/CE, 2004/109/CE, 2005/60/CE, 2006/48/CE, 2006/49/CE i 2009/65/CE pel que fa a les competències de l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Bancària Europea), l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Europea d'Assegurances i de Pensions de Jubilació) i l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Europea dels Mercats Financers), JO L 331 del 15.12.2010, p. 120.

Directiva 2004/39/CE del Parlament Europeu i del Consell del 21 d'abril del 2004 relativa als mercats dels instruments financers que modifica les directives del Consell 85/611/CEE i 93/6/CEE i la directiva 2000/12/CE del Parlament Europeu i del Consell i que deroga la directiva 93/22/CEE del Consell, JO L 145 del 30.4.2004, p. 1-44.

Rectificació de la directiva 2004/39/CE del Parlament Europeu i del Consell del 21 d'abril del 2004 relativa als mercats d'instruments financers, que modifica les directives 85/611/CEE i 93/6/CEE del Consell i la directiva 2000/12/CE del Parlament Europeu i del Consell i que deroga la directiva 93/22/CEE del Consell, JO L 45 del 16.2.2005, p. 18.

Modificada per:

Directiva 2006/31/CE del Parlament Europeu i del Consell del 5 d'abril del 2006 que modifica la directiva 2004/39/CE relativa als mercats d'instruments financers, pel que fa a certs terminis, JO L 114 del 27.4.2006, p. 60-63.

Directiva 2007/44/CE del Parlament Europeu i del Consell del 5 de setembre del 2007 que modifica la directiva 92/49/CEE del Consell i les directives 2002/83/CE, 2004/39/CE, 2005/68/CE i 2006/48/CE relatives a les normes de procediment i els criteris d'avaluació aplicables a

l'avaluació cautelar de les adquisicions i dels augments de participació en les entitats del sector financer, JO L 247 del 21.9.2007, p. 1.

Directiva 2008/10/CE del Parlament Europeu i del Consell de l'11 de març del 2008 que modifica la directiva 2004/39/CE relativa als mercats d'instruments financers pel que fa a les competències d'execució atorgades a la Comissió, JO L 76 del 19.3.2008, p. 33.

Directiva 2010/78/UE del Parlament Europeu i del Consell del 24 de novembre del 2010 que modifica les directives 98/26/CE, 2002/87/CE, 2003/6/CE, 2003/41/CE, 2003/71/CE, 2004/39/CE, 2004/109/CE, 2005/60/CE, 2006/48/CE, 2006/49/CE i 2009/65/CE pel que fa a les competències de l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Bancària Europea), l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Europea d'Assegurances i de Pensions de Jubilació) i l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Europea dels Mercats Financers), JO L 331 del 15.12.2010, p. 120.

Completada per:

Directiva 2006/73/CE de la Comissió del 10 d'agost del 2006 sobre les mesures d'execució de la directiva 2004/39/CE del Parlament Europeu i del Consell pel que fa a les exigències organitzatives i les condicions d'exercici aplicables a les entitats d'inversió i la definició de certs termes a efectes d'aquesta directiva JO L 241 del 2.9.2006, p. 26.

Reglament (CE) núm. 1287/2006 de la Comissió sobre les mesures d'execució de la directiva 2004/39/CE del Parlament Europeu i del Consell pel que fa a les obligacions de tenir registres per a les societats d'inversió, la declaració de transaccions, la transparència dels mercats, l'admissió dels instruments financers al comerç i els termes definits a aquest efecte en aquesta directiva, JO L 241 del 2.9.2006, p. 1-25.

Reglament (CE) núm. 924/2009 del Parlament Europeu i del Consell del 16 de setembre del 2009 relatiu als

pagaments transfronterers a la Comunitat i que deroga el reglament 2001/2560/CE, JO L 266 del 9.10.2009, p. 1-11.

Directiva 2002/47/CE del Parlament Europeu i del Consell del 6 juny del 2002 relativa als contractes de garantia financera, JO L 168 del 27.6.2002, p. 43-50.

Modificada per:

Directiva 2009/44/CE del Parlament Europeu i del Consell del 6 de maig del 2009 que modifica la directiva 98/26/CE relativa al caràcter definitiu de la liquidació en els sistemes de pagament i de liquidació de les operacions en títols i la directiva 2002/47/CE relativa als contractes de garantia financera pel que fa als sistemes lligats i als drets de crèdit JO L 146 del 10.6.2009, p. 37.

Recomanació 97/489/CE de la Comissió del 30 de juliol del 1997 relativa a les operacions efectuades mitjançant instruments de pagament electrònic, en particular la relació entre emissor i titular, JO L 208 del 2/8/1997, p. 52-58.

Directiva 97/9/CE del Parlament Europeu i del Consell del 3 març de 1997 relativa als sistemes d'indemnització dels inversors, JO L 84 del 26.3.1997, p. 22-31.

Directiva 98/26/CE del Parlament Europeu i del Consell del 19 de maig de 1998 relativa al caràcter definitiu de la liquidació en els sistemes de pagament i de liquidació de valors, JO L 166 de l'11.6.1998, p. 45-50.

Modificada per:

Directiva 2009/44/CE del Parlament Europeu i del Consell del 6 de maig del 2009 que modifica la directiva 98/26/CE relativa al caràcter definitiu de la liquidació en els sistemes de pagament i de pagament de les operacions en títols i la directiva 2002/47/CE relativa als contractes de garantia financera, pel que fa als sistemes lligats i als drets de crèdit, JO L 146 del 10.6.2009, p. 37.

<p>Directiva 2010/78/UE del Parlament Europeu i del Consell del 24 de novembre del 2010 que modifica les directives 98/26/CE, 2002/87/CE, 2003/6/CE, 2003/41/CE, 2003/71/CE, 2004/39/CE, 2004/109/CE, 2005/60/CE, 2006/48/CE, 2006/49/CE i 2009/65/CE pel que fa a les competències de l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Bancària Europea), l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Europea d'Assegurances i de Pensions de Jubilació) i l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Europea dels Mercats Financers), JO L 331 del 15.12.2010, p. 120.</p> <p>Directiva 2010/78/UE del Parlament Europeu i del Consell del 24 de novembre del 2010 que modifica les directives 98/26/CE, 2002/87/CE, 2003/6/CE, 2003/41/CE, 2003/71/CE, 2004/39/CE, 2004/109/CE, 2005/60/CE, 2006/48/CE, 2006/49/CE i 2009/65/CE pel que fa a les competències de l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Bancària Europea), l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Europea d'Assegurances i de Pensions de Jubilació) i l'autoritat europea de supervisió (Autoritat Europea dels Mercats Financers), JO L 331 del 15.12.2010, p. 120.</p> <p>Reglament (UE) núm. 1093/2010 del Parlament Europeu i del Consell del 24 de novembre del 2010 que institueix una autoritat europea de supervisió (Autoritat Bancària Europea), que modifica la decisió núm. 716/2009/CE i que deroga la decisió 2009/78/CE de la Comissió, JO L 331 del 15.12.2010, p. 12.</p> <p>Reglament (UE) núm. 1095/2010 del Parlament Europeu i del Consell del 24 de novembre del 2010 que institueix una autoritat europea de supervisió (Autoritat Europea dels Mercats Financers), que modifica la decisió núm. 716/2009/CE i que deroga la decisió 2009/77/CE de la Comissió, JO L 331 del 15.12.2010, p. 84.</p> <p>Reglament (UE) núm. 1092/2010 del Parlament Europeu i del Consell del 24 de novembre del 2010 relatiu a la supervisió macrocautelar del sistema financer a la Unió Europea i que institueix un Comitè Europeu de Risc Sistèmic, JO L 331 del 15.12.2010, p. 1.</p>	<p>31/03/2016</p>
---	-------------------

<p>Reglament (UE) núm. 1096/2010 del Consell del 17 de novembre del 2010 que confia al Banc Central Europeu missions específiques relatives al funcionament del Comitè Europeu de Risc Sistèmic, JO L 331 del 15.12.2010, p. 162.</p>	
<p>LEGISLACIÓ SOBRE LA RECOPIACIÓ D'INFORMACIÓ ESTADÍSTICA</p>	
<p>Reglament (CE) núm. 25/2009 del Banc Central Europeu del 19 de desembre del 2008 relatiu al balanç del sector de les institucions financeres monetàries (refosa) (BCE/2008/32), JO L 15 del 20.1.2009, p. 14-62.</p> <p>Reglament (CE) núm. 63/2002 del BCE del 20 de desembre del 2001 sobre les estadístiques dels tipus d'interès que apliquen les institucions financeres monetàries als dipòsits i préstecs respecte de les llars i de les societats no financeres, (BCE/2001/18), JO L 10 del 12.1.2002, p. 24-26.</p> <p><i>Modificat per:</i></p> <p>Reglament (UE) núm. 674/2010 del Banc Central Europeu del 23 de juliol del 2010 que modifica el reglament (CE) núm. 63/2002 (BCE/2001/18) sobre les estadístiques dels tipus d'interès que apliquen les institucions financeres monetàries als dipòsits i préstecs respecte de les llars i de les societats no financeres (BCE/2010/7), JO L 196 del 28.7.2010, p. 23.</p> <p>Reglament (CE) núm. 290/2009 del Banc Central Europeu del 31 de març del 2009 que modifica el reglament (CE) núm. 63/2002 (BCE/2001/18) sobre les estadístiques dels tipus d'interès que apliquen les institucions financeres monetàries als dipòsits i préstecs respecte de les llars i de les societats no financeres (BCE/2009/7), JO L 94 del 8.4.2009, p. 75-96.</p> <p>Reglament (CE) núm. 2181/2004 del Banc Central Europeu del 16 de desembre del 2004 que modifica el reglament (CE) núm. 2423/2001 (BCE/2001/13) relatiu</p>	<p>31/03/2016</p>

al balanç consolidat del sector de les institucions financeres monetàries i el reglament (CE) núm. 63/2002 (BCE/2001/18) sobre les estadístiques dels tipus d'interès que apliquen les institucions financeres monetàries als dipòsits i préstecs respecte de les llars i de les societats no financeres (BCE/2004/21), JO L 371 del 18.12.2004, p. 42-45.

Orientació del Banc Central Europeu BCE/2007/9 de l'1 d'agost del 2007 relativa a les estadístiques monetàries, de les institucions financeres i dels mercats de capital (refosa) JO L 341 del 27.12.2007, p. 1-232.

Rectificació de l'orientació del Banc Central Europeu BCE/2007/9 de l'1 d'agost del 2007 relativa a les estadístiques monetàries, de les institucions financeres i dels mercats de capital (refosa), JO L 84 del 26.3.2008, p. 393.

Modificada per:

Orientació del Banc Central Europeu BCE/2008/31 del 19 de desembre del 2008 que modifica l'orientació BCE/2007/9 relativa a les estadístiques monetàries, de les institucions financeres i dels mercats de capital (refosa), JO L 53 del 26.2.2009, p. 76-91.

Orientació del Banc Central Europeu BCE/2009/23 del 4 de desembre del 2009 que modifica l'orientació BCE/2007/9 relativa a les estadístiques monetàries, de les institucions financeres i dels mercats de capital, JO L 16 del 21.1.2010, p. 6-47.

Orientació del Banc Central Europeu BCE/2002/7 del 21 de novembre del 2002 relativa a l'obligació de declaració estadística establerta pel Banc Central Europeu en matèria de comptes financers trimestrals, JO L 334 de l'11.12.2002, p. 24-44.

Modificada per:

Orientació del Banc Central Europeu BCE/2005/13 del 17 novembre del 2005 que modifica l'orientació BCE/2002/7 relativa a l'obligació de declaració estadística establerta pel Banc Central Europeu en matèria de comptes financers trimestrals, JO L 30 del 2.2.2006, p. 1-25.

Orientació del Banc Central Europeu BCE/2006/6 del 20 d'abril del 2006 que modifica l'orientació BCE/2002/7 relativa a l'obligació de declaració estadística establerta pel Banc Central Europeu en matèria de comptes financers trimestrals, JO L 115 del 28.4.2006, p. 46-48.

Orientació del Banc Central Europeu BCE/2007/13 del 15 de novembre del 2007 que modifica l'orientació BCE/2002/7 relativa a l'obligació de declaració estadística establerta pel Banc Central Europeu en matèria de comptes financers trimestrals, JO L 311 del 29.11.2007, p. 47-48.

Orientació del Banc Central Europeu BCE/2008/6 del 26 d'agost del 2008 que modifica l'orientació BCE/2002/7 relativa a l'obligació de declaració estadística establerta pel Banc Central Europeu en matèria de comptes financers trimestrals, JO L 259 del 27.9.2008, p. 12-14.

ISBN 978-99920-0-786-0

9 789992 007860